Školní vzdělávací program
Gymnázium Karla Čapka, Školní 1530, Dobříš

KARLÍK

„……je jedna věc stejně dobrá a krásná, a to je pozorovat.
Pozorovat, vidět, objevovat, to jest veliké a tvůrčí dílo;
ale je k tomu třeba vzletu, a kdo se neumí vznést,
nevidí to, co jest.“
Karel Čapek

verze 4.1 (září 2018)

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	KARLÍK
Vzdělávací program:	osmiletý čtyřletý
Studijní forma vzdělávání:	denní

Údaje o škole:

Název školy:	Gymnázium Karla Čapka Dobříš
Adresa:	Školní 1530, 263 01 Dobříš
IČ:	61100331
IZO:	000068934
RED-IZO:	600007812
Statutární orgán:	RNDr. Jiří Kastner e-mail: jiri.kastner@gymkc.cz
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	Mgr. Miloš Čapek e-mail: mcapek@gymkc.cz
Další kontakty:	telefon: 318 521 040 fax: 318 521 376 web: www.gymkc.cz

Zřizovatel:

Název:	Středočeský kraj
Adresa:	Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Kontakty:	Odbor školství Středočeského kraje telefon: 257 280 111 fax: 257 280 203 e-mail: info@kr-s.cz

Platnost dokumentu od 1. září 2018 dle rozhodnutí ředitele školy č.j. 0801/2018/GKCPB

2. Charakteristika školy

1.2.1 Stručná charakteristika školy

Gymnázium v Dobříši má již více než šedesátiletou tradici. Bylo založeno v roce 1953. Původně probíhalo vyučování v budově 1. základní školy, později v pavilonu v areálu 2. základní školy. Od roku 1982 má škola vlastní budovu. V roce 1996 byla dokončena přístavba z důvodu zvýšení počtu tříd z osmi na dvanáct. V roce 2015 proběhla rozsáhlá rekonstrukce a zateplení budovy. Díky přátelskému klimatu a demokratickému přístupu studovali na našem gymnáziu vždy žáci z širokého okolí Dobříše.

1.2.2 Velikost školy

Naše škola má 12 tříd – 8 tříd osmiletého a 4 třídy čtyřletého gymnázia. Kapacita je 360 žáků, v posledních letech se počet žáků pohybuje kolem 340.

1.2.3 Vybavení školy

Žákům je k dispozici 12 kmenových učeben. V odborných učebnách vybavených příslušnými pomůckami je vyučována fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, výtvarná výchova a ICT. Dále máme k dispozici laboratoř chemie a biologie, učebnu jazyků. V aule vybavené klavírem a audiovizuální technikou je vyučována hudební výchova. Tato učebna může pojmout dvě třídy. Lze ji využívat k besedám, prezentacím projektů či divadelním představením. Odborné učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, počítači, dataprojektory a interaktivními tabulemi. Na každém patře je několik dalších učeben vybavených počítačem a projektorem nebo televizorem s velkou obrazovkou. V učebnách i ostatních prostorách školy je možné připojení k internetu.

Škole chybí vlastní tělocvična, výuka tělesné výchovy probíhá ve sportovní hale a ve sportovním areálu spravovaném obcí.

Vzhledem k velkému počtu žáků na základních školách má naše škola problémy se zajištěním stravování. Malá část žáků se stravuje v jídelnách základních škol, ostatní potom v jídelně SOU zemědělského a v jídelně Domona seniorů.

Žáci mají k dispozici studovnu s knihovnou a kopírkou, škola má vlastní bufet.

1.2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Na naší škole vyučuje více než 30 pedagogů, z nichž je většina plně kvalifikovaná. Problémem je velký počet učitelů se sníženým úvazkem. Průměrný věk sboru je poměrně vysoký, přicházejí ale mladí kolegové, často absolventi naší školy.

Většina učitelů má zájem dále se vzdělávat, zlepšovat svoji odbornost.

Vzhledem k velmi dobré pedagogické a odborné způsobilosti pedagogického sboru dosahují naši žáci velmi pěkných výsledků v olympiádách a dalších soutěžích. Výborná je i úspěšnost ve společné části maturitní zkoušky. Vysoké je procento studentů přijatých na vysoké školy.

1.2.5 Charakteristika žáků

Do osmiletého gymnázia přicházejí žáci hlavně z dobříšských škol. Dále u nás studují žáci z okolních měst a obcí, část žáků přichází i z Příbrami, okresu Praha západ a z Prahy. Dojíždějících je více než 50%, na osmiletém gymnáziu je tento počet nižší.

Žáci mají možnost zasahovat do dění na škole prostřednictvím Studentské rady.

1.2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s řadou zahraničních partnerů. Pravidelně probíhají výměny celých tříd s Lena Videregaende Skole v Norsku. Výměny tříd se také realizují s Lycée Chevalier d'Eon v Tonnerre ve Francii a s Berufsbildende Schulen J.P.C. Heinrich Mettev v Quedlinburgu, Německo.

Gymnázium je již téměř dvě desetiletí zapojeno do mezinárodních projektů Erasmus+ (multilaterální spolupráce škol, dříve program Comenius, Sokrates). V rámci těchto projektů spolupracujeme se školami z Belgie, Irska, Itálie, Německa, Nizozemska, Norska a Turecka. Probíhají výměnné akce, práce na společných tématech, sportovní aktivity, poznávání kultur, zemí a vzdělávacích systémů. Kromě uvedených dlouhodobých projektů často realizujeme také další krátkodobé projekty.

Rozsáhlá mezinárodní spolupráce je pravidelně označována za silnou stránku školy.

1.2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

V dubnu 2006 začala pracovat Školská rada, která má 6 členů. Stala se partnerem, jenž vytváří prostor pro hledání řešení problémů.

Neméně důležitým partnerem je Rada rodičů, ve které pracují zástupci rodičů všech tříd. Spolupráce s rodiči se v poslední době ještě zlepšila. Rodiče získávají informace na pravidelných třídních schůzkách. Mohou ovlivňovat dění ve škole, podílejí se na organizaci maturitních plesů, na finančním zajištění školních akcí, některých mimoškolních aktivit, pomáhají škole s nákupem pomůcek i dalšího vybavení ke zlepšení pracovních podmínek ve škole. Rodiče se účastní některých akcí pořádaných školou, např. divadelních představení, vernisáží a výstav výtvarných prací žáků, prezentací projektů. Chtěli bychom, aby rodiče v učitelích viděli partnery, kteří s nimi mají společný cíl – vychovat z dětí osobnosti připravené odborně i morálně tak, aby obstály ve všech životních situacích.

Při škole působí Sportovní klub, který organizuje sportovní kurzy a poznávací zájezdy do zahraničí.

Již tradiční je spolupráce při pořádání humanitárních akcí, např. s nadací Život dětem (Srdíčkové dny), Světluška a Tyfloservis (sbírka Bílá pastelka na pomoc zrakově postiženým).

Velmi dobrá je spolupráce s Památníkem Karla Čapka ve Strži, který nám poskytuje prostory pro konání projektů, divadelních představení i jiných akcí. Naši žáci na oplátku pomáhají s organizací akcí pořádaných Památníkem nebo s úklidem areálu.

Partnerem, se kterým se rozvinula velmi dobrá spolupráce, je dobříšský zámek. Správa zámku nám poskytuje prostory pro imatrikulaci (slavnostní uvítání žáků primy a 1. ročníku) a předávání maturitních vysvědčení. Žáci pomáhají s úklidem a údržbou zámeckého parku. Mnozí naši žáci se pro svou výbornou jazykovou vybavenost a flexibilitu osvědčili jako brigádníci v informačním centru nebo jako průvodci. Naši žáci pravidelně zajišťují kulturní program pro děti v rámci Svatováclavských slavností.

Tradicí se stává spolupráce s našimi bývalými studenty. Rádi přicházejí na besedy s žáky k volbě vysoké školy, při kterých je informují o studiu a životě

na školách, na kterých studují nebo studovali. Dobrá je i spolupráce s vysokými školami a institucemi podporujícími vzdělávání, např. Goethovým institutem, Francouzským institutem či Akademií věd.

Při řešení výchovných a vzdělávacích problémů spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Střediskem výchovné péče v Příbrami.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Dobříš je gymnázium všeobecné. Naším cílem je připravit žáky jazykově i odborně tak, aby měli předpoklady ke studiu na všech typech vysokých škol a byli schopni úspěšně zvládat různé životní situace. Usilujeme o to, aby naši školu opouštěly osobnosti všestranně rozvinuté, motivované k celoživotnímu učení, tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.

Nižší stupeň gymnázia[1] umožňuje všem žákům získat dostatečné znalosti a dovednosti ve všech předmětech. Vzdělávací obsah je rovnoměrně rozložen do všech vyučovacích předmětů tak, aby byl položen základ pro pozdější profilaci na vyšším stupni.

Žáci čtyřletého i vyššího stupně osmiletého studia jsou vyučováni podle stejného vzdělávacího programu. Hlavním důvodem je malý počet tříd, který by jinak neumožňoval vytváření většího počtu skupin pro výuku volitelných předmětů. Výjimkou je druhý cizí jazyk. Žáci osmiletého studia získali dobré základy v tercii a kvartě, zatímco žáci přicházející ze základní školy často nejsou srovnatelně připraveni, někteří studují jazyk, kterým se na základní škole nezabývali.

Školní vzdělávací program Karlík umožňuje všem žákům získat dobrý přehled ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a díky široké nabídce volitelných předmětů s velkou hodinovou dotací jim umožňuje v posledních dvou letech studia profilovat se a dobře se připravit ke studiu na vysoké škole.

3.2 Profil absolventa

Absolvent Gymnázia Karla Čapka je vybaven znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují úspěšně zvládnout maturitní zkoušku. Má přehled ve všech vzdělávacích oblastech a při výuce zvolených volitelných předmětů

1 **Nižším stupněm** se v tomto dokumentu rozumí nižší stupeň osmiletého gymnázia (prima – kvarta).
Vyšším stupněm se rozumí vyšší stupeň osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva) a gymnázium čtyřleté (1. ročník – 4. ročník).

získal dobrý základ pro studium na zvolené vysoké škole. Má široký všeobecný základ, má vytvořené studijní návyky, je schopen vyhledávat, hodnotit, zpracovávat a využívat informace. Dokáže přijímat hodnoty občanské společnosti, uvědomuje si zásady zdravého životního stylu.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí vyhláškou č. 353/2016 Sb.o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku.

Pro přijímací zkoušky jsou využívány centrálně zadávané testy z matematiky a českého jazyka.

Dalším kritériem pro přijetí jsou také výsledky dosažené na základní škole.

Zohledněna je i účast v olympiádách a dalších soutěžích.

Konkrétní kritéria pro přijetí jsou pro daný školní rok uvedena na webových stránkách školy.

3.4 Malá maturita

Na konci nižšího gymnázia, sexty a 2. ročníku konají žáci zkoušku, kterou jsme nazvali „Malá maturita“. Tato zkouška se stala evaluačním nástrojem, který má respekt u učitelů, studentů i rodičů. Zkoušku konají ve dvou dnech, mezi kterými mají žáci jeden den studijního volna.

Součástí zkoušky konci nižšího gymnázia je test z matematiky, českého jazyka, anglického jazyka a jednoho dalšího předmětu, který si žák volí podle svého zájmu.

Žáci sexty a 2. ročníku konají písemnou formou zkoušku z českého jazyka, cizího jazyka, matematiky a jednoho volitelného předmětu, který si žáci volí s ohledem na svoji budoucí profilaci.

Cílem zkoušky je zjistit úroveň dosažených vědomostí a dovedností. Chceme také, aby si žáci zopakovali a utřídili poznatky získané během dosavadního studia. Žáci kvarty přicházejí na vyšší stupeň s dobrým všeobecným přehledem, vybaveni slušnými jazykovými dovednostmi. Žáci

sexty a 2. ročníku si upevní vědomosti získané během dvou let studia a začíná u nich první krok k budoucí profilaci. Je také třeba, aby si žáci postupně zvykali zvládat práci s větším množstvím informací.

Hodnocení malé maturity se zahrnuje do klasifikace předmětu v příslušném pololetí.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání v gymnáziu stanovuje § 72 a § 77 až § 82 zákona č. 561/2004 Sb.(Školský zákon) a vyhláška č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění pozdějších předpisů.

Ve společné části žáci maturují z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky.

Profilová část maturitní zkoušky pro obor vzdělání Gymnázium se skládá ze dvou povinných zkoušek z jiných předmětů, než si žák zvolil ve společné části. Ředitel školy určí nabídku těchto povinných zkoušek, jejichž obsah je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů a volitelných vzdělávacích aktivit vymezených ve školním vzdělávacím programu.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je rozvoj schopností žáků – kompetencí. V době neustálého narůstání množství informací a rostoucího vlivu internetu a sdělovacích prostředků je nutné naučit žáky informace získávat, třídit, hodnotit a zaujímat k nim správné postoje.

Ve výuce jsou zastoupeny převážně klasické metody, stále více však využíváme metody další, např. skupinové, problémové a projektové vyučování, laboratorní práce, exkurze, tematické kurzy.

V následujícím přehledu jsou uvedeny základní aktivity, při kterých jsou rozvíjeny klíčové kompetence žáků a kompetence, které jsou při dané strategii nejvíce rozvíjeny.

Frontální výuka

- nejpoužívanější strategie, zařazena ve všech ročnících
- *kompetence k učení*

Skupinová práce

- používání je individuální, závisí na osobě vyučujícího a na předmětu, měla by být zařazována stále častěji
- *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní*

Laboratorní práce

- zařazeny do předmětů FYZ, CHE a BIO
- *kompetence pracovní, komunikativní, k řešení problémů*

Dramatická výchova

- zařazena v CJL, hlavním výstupem je divadelní představení žáků, dále v DEJ ve formě scének připravených žáky při historických dnech, v OBV pro nácvik různých sociálních rolí
- *kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální*

Mediální výchova

- zařazena hlavně v CJL a v ICT
- *kompetence občanské, sociální a personální*

Projekty

- projektové vyučování je zařazováno v předmětech CJL, DEJ, OBV a ve všech přírodovědných předmětech, významné jsou i mezinárodní projekty
- *kompetence k řešení problémů, sociální a personální, komunikativní*

Výměnné pobyty

- probíhají na vyšším stupni školy
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Exkurze

- jsou doplňkovou formou výuky zvláště v předmětech DEJ, ZMP, FYZ, BIO
- *kompetence k učení*

Předmětové soutěže

- podporujeme účast žáků ve všech předmětových soutěžích
- *kompetence k učení, k řešení problémů*

Sportovní soutěže

- škola se pravidelně účastní sportovních soutěží škol, každoročně se koná sportovní den ve vybraných disciplínách
- *kompetence sociální a personální*

Malá maturita

- zařazena na konci kvarty, sexty a 2. ročníku
- *kompetence k učení*

Úvodní adaptační kurz

- probíhá na začátku primy a 1.ročníku
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Lyžařský výcvikový kurz

- zařazen v sekundě, kvintě a v 1. ročníku
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Ekologický kurz

- probíhá v tercii a ve 3.ročníku vyššího gymnázia ve vybraných střediscích ekologické výchovy, akreditovaných MŠMT
- *kompetence občanské, k řešení problémů*

Sportovní kurz

- zařazen v kvartě, septimě a 3. ročníku, většinou jako kurz vodácký a cyklistický
- *kompetence sociální a personální, komunikativní*

Seminární práce a referáty

- zařazovány hlavně ve vyšších třídách ve většině předmětů
- žáci vyššího gymnázia zpracovávají každý rok povinně jednu

seminární práci

- *kompetence k učení, k řešení problémů*

Vánoční akademie

- organizují sami žáci 3.ročníku a septimy, každá třída má svoje vystoupení
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Humanitární akce

- probíhají několikrát ročně, s organizací pomáhají hlavně žáci vyšších tříd
- *kompetence občanské, sociální a personální*

Při uvedených aktivitách jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data z jednotlivých oborů, ale u žáků vytváříme ucelený obraz světa. Snažíme se žákům předkládat takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihami, internetem, praktickými pokusy, prací na projektech.

Kompetence k učení

je rozvíjena ve všech předmětech. K učení žáky motivujeme ukázkami využití znalostí v praktickém životě. Zařazujeme práce s různými zdroji informací – odbornými knihami, časopisy, internetem. Vedeme žáky k samostatnosti při přípravě referátů a seminárních prací. Přípravou na Malou maturitu si žáci vyzkouší samostatné studium a zvládnutí většího množství učiva.

Kompetence komunikativní

rozvíjíme zařazováním práce ve skupinách, žáky vedeme k vyjadřování vlastního názoru a respektování názorů druhých. Používáme činnosti, při kterých žáci samostatně vystupují, prezentují výsledky své práce, obhajují své názory. Žáky vedeme k hodnocení práce vlastní i práce svých spolužáků. Tato kompetence je rozvíjena také na sportovních akcích.

Kompetence sociální a personální

budujeme stejně jako kompetence komunikativní při skupinové práci. Jsou získávány při soužití ve škole, kde se snažíme vytvářet atmosféru demokracie a přátelství při respektování pravidel. Důležitá je i možnost zasahovat do dění ve škole prostřednictvím Studentské rady. K získání těchto kompetencí přispívají i výměnné pobyty.

Kompetence občanské

rozvíjíme hlavně v rámci předmětech Občanská výchova a Základy společenských věd. Žáci jsou seznamováni se svými právy, odpovědností a povinnostmi a jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel. Dále jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Velký význam má i aktivní účast při organizování humanitárních akcí.

Kompetence pracovní

jsou získávány během celého studia především při laboratorních pracích a výtvarné výchově. Dbáme na správnou prezentaci výsledků práce žáků formou protokolů z laboratorních cvičení, referátů a seminárních prací. Žáci jsou seznamováni se světem práce v rámci předmětu občanská výchova i při exkurzích a besedách.

Kompetence k podnikavosti

je rozvíjena hlavně na vyšším stupni gymnázia. Zvláště v předmětu základy společenských věd a při tradiční besedě k volbě vysoké školy jsou žáci vedeni k cílevědomému a zodpovědnému přístupu při volbě svého budoucího profesního zaměření. Snažíme se, aby žáci kriticky vyhodnocovali dosažené výsledky, stanovovali si reálné cíle a snažili se jich dosáhnout. Měli by být připraveni chápat podstatu podnikání, zvažovat rizika související s reálnými životními situacemi.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.7.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Vzdělávání všech žáků školy se uskutečňuje podle ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Podmínkou vypracování IVP je písemná žádost zletilého nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a doporučení ŠPZ. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP a IVP vypracovává výchovná poradkyně ve splupráci s třídním učitelem a vyučujícími příslušných předmětů. Přijetí vypracovaného dokumentu k IVP stvrdí zletilý žák nebo rodič nezletilého žáka podpisem.

Vyhodnocení účinnosti PLPP se provádí po třech měsících realizace. Pokud je PLPP neúčinný, doporučí škola rodičům návštěvu ŠPZ a podání žádosti o vyšší stupeň podpory.

IVP je vypracován bez zbytečného odkladu hned po obdržení žádosti a doporučení ŠPZ. Třídní učitel informuje o udělení IVP příslušné vyučující, kteří přijetí informací stvrdí podpisem. Žáci studující podle IVP informují jednou měsíčně výchovnou poradkyni o plnění IVP a o případných problémech. Vyučující oznamují případné problémy okamžitě výchovné poradkyni.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a doporučení školského poradenského zařízení.

Zejména je nutné:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;

- využívat přiznaná podpůrná opatření při vzdělávání žáků;

- uplatňovat při organizaci činností princip diferenciace a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- umožnit ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností (viz § 67 odst. 2 školského zákona), případně upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva;

- umožnit v IVP, pokud zdravotní postižení neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu z ŠVP nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, zajistit jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

- zohlednit přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání;

- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí;

- spolupracovat s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);

- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek;

- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

3.7.2 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Zvláštní pozornost je třeba věnovat žákům z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením. Tito žáci jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Třídní učitel musí podle možností získat co nejvíc informací o rodinném prostředí žáka. Ve spolupráci s výchovným poradcem řeší případné problémy. V případě potřeby je situace dále řešena ve spolupráci se Sociálním odborem příslušného Městského úřadu, kurátorem nebo psychologem.

Žákům z kulturně odlišného prostředí je třeba všemožně pomoci s integrací do třídního kolektivu, adaptací na nové podmínky a osvojení českého jazyka. Důležitá je pravidelná komunikace a zpětná vazba. Těmto žákům je nutné poskytovat konzultace a případné problémy řešit ve spolupráci s výchovným poradcem nebo psychologem.

3.8 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Nadaným a mimořádně nadaným žákům je věnována zvláštní péče. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu jsou např.:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- obohacování vzdělávacího obsahu;

- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Pro nadané žáky vypracuje škola PLPP, ve kterém zohlední jejich nadání pohybové, manuální, umělecké, sociální dovednosti a vytvoří podmínky pro splnění očekávaných výstupů stanovených v ŠVP. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitele současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a námětů zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje závěry a doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka. Pedagogickým pracovníkem školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se ŠPZ je výchovná poradkyně. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V

případě nedodržování opatření uvedených v individuální vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

3.9 Začlenění průřezových témat

Součástí vzdělávacího programu jsou také průřezová témata, která významně přispívají k formování postojů a k správnému chápání hodnot. Jsou realizována při vyučovacích hodinách, při projektech a na kurzech.

V tabulce je uveden přehled, v kterých ročnících a předmětech jsou daná průřezová témata realizována. Pokud není uvedeno jinak, je téma realizováno ve vyučovacích hodinách.

3.9.1 Nižší stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Rozvoj schopností poznávání	**prima** BIO **sekunda** CHE **tercie** CJL **kvarta** CJL
1.2 Sebepoznání a sebepojetí	**prima** ANJ **sekunda** ANJ, CJL **tercie** ANJ, CJL, BIO **kvarta** ANJ
1.3 Seberegulace a sebeorganizace	**prima** TEV **sekunda** TEV, OBV **tercie** TEV **kvarta** TEV
1.4 Psychohygiena	**sekunda** OBV **kvarta** DEJ
1.5 Kreativita	**prima** CJL, VYV **sekunda** CJL, CHE, VYV **tercie** CJL, ICT, VYV **kvarta** ICT, VYV

1.6 Poznávání lidí	**prima** CJL, OBV, FYZ **sekunda** CJL, DEJ, FYZ, CHE **tercie** CJL, FYZ, CHE **kvarta** CJL, FYZ, CHE
1.7 Mezilidské vztahy	**prima** ANJ, CJL, DEJ, OBV **sekunda** ANJ, CJL, DEJ **tercie** ANJ, DEJ **kvarta** ANJ, DEJ, CHE
1.8 Komunikace	**prima** ANJ, CJL, OBV, VYV, FYZ **sekunda** ANJ, CJL, CHE, VYV, FYZ **tercie** ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE **kvarta** ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE
1.9 Kooperace a kompetice	**prima** FYZ **sekunda** ANJ, CHE, FYZ **tercie** ANJ, CJL, ICT, CHE, FYZ **kvarta** ANJ, ICT, CHE, FYZ
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**prima** DEJ **sekunda** DEJ, OBV, MAT **tercie** CJL, DEJ, CHE, ICT **kvarta** CJL, DEJ, CHE, ICT
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	**prima** DEJ **sekunda** DEJ, OBV **tercie** CJL, DEJ, CHE, ICT **kvarta** DEJ, CHE, ICT

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

2.1 Občanská společnost a škola	**tercie** CJL, OBV **kvarta** CJL
2.2 Občan, občanská společnost a stát	**prima** DEJ **sekunda** DEJ **tercie** DEJ, OBV **kvarta** CJL, DEJ

2.3 Formy participace občanů v politickém životě	**tercie** CJL, OBV
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	**tercie** OBV **kvarta** DEJ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

3.1 Evropa a svět nás zajímá	**prima** DEJ, BIO **sekunda** DEJ **tercie** CJL, DEJ **kvarta** DEJ
3.2 Objevujeme Evropu a svět	**tercie** ANJ **kvarta** ANJ, CJL
3.3 Jsme Evropané	**sekunda** CJL **tercie** CJL **kvarta** DEJ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

4.1 Kulturní diference	**tercie** CJL **kvarta** CJL, DEJ
4.2 Lidské vztahy	**prima** OBV **kvarta** CJL, DEJ
4.3 Etnický původ	**prima** DEJ **sekunda** DEJ **tercie** DEJ **kvarta** CJL, DEJ
4.4 Multikulturalita	**prima** OBV **tercie** OBV **kvarta** DEJ
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity	**prima** OBV **tercie** DEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Ekosystémy	**prima** BIO **sekunda** BIO **tercie** OBV, CHE, BIO **kvarta** CHE
5.2 Základní podmínky života	**sekunda** CHE, BIO **tercie** OBV, CHE, BIO **kvarta** CHE, BIO
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	**prima** BIO **sekunda** CHE **tercie** CJL, OBV, CHE, BIO **kvarta** CJL, CHE, FYZ
5.4 Vztah člověka k prostředí	**prima** CJL, BIO **sekunda** CHE **tercie** ANJ, DEJ, OBV, CHE, BIO **kvarta** ANJ, CJL, DEJ, CHE, BIO, FYZ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**prima** DEJ **sekunda** CJL, DEJ **tercie** CJL, DEJ, ICT **kvarta** DEJ, ICT
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	**tercie** CJL, ICT **kvarta** CJL, DEJ, ICT
6.3 Stavba mediálních sdělení	**tercie** CJL **kvarta** CJL
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení	**tercie** CJL **kvarta** CJL
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	**tercie** CJL **kvarta** CJL, CHE
6.6 Tvorba mediálních sdělení	**tercie** CJL **kvarta** CJL

6.7 Práce v realizačním týmu	**prima** VYV, FYZ **sekunda** CJL, CHE, VYV, FYZ **tercie** CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ **kvarta** CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ

3.9.2 Vyšší stupeň gymnázia

Není-li řečeno jinak, je průřezové téma realizováno v obou třídách (např. kvinta i 1. ročník). V případě zařazení pouze do jedné třídy následuje za zkratkou předmětu označení této třídy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	**kvinta** ICT, DEJ, BIO, TEV, CHE, NEJ, CJL, FYZ, HUV, VYV, ZSV **sexta** BIO, ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV **septima** BIO, TEV, CHE, CJL, FYZ **oktáva** FRJ(4), CJL, ZSV
1.2 Seberegulace,organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	**kvinta** TEV, NEJ, CJL, FYZ, VYV, ZSV **sexta** CHE, ANJ, NEJ(VI), CJL, VYV, ZSV **septima** TEV, FRJ(VII), CJL, FYZ, ZSV **oktáva** CJL, ZSV
1.3 Sociální komunikace	**kvinta** DEJ, TEV, FRJ(V), NEJ, CJL, HUV, VYV, ZSV **sexta** ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV **septima** TEV **oktáva** NEJ(VIII), CJL, ZSV
1.4 Morálka všedního dne	**kvinta** DEJ, TEV, NEJ, FRJ(1), ZSV **sexta** ANJ, FRJ(2), CJL, ZSV **septima** TEV, CJL

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

2.1 Globalizační a rozvojové procesy	**kvinta** CHE, ZMP **sexta** CHE **septima** DEJ, ZSV

2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	**kvinta** BIO, CHE, CJL, ZMP, ZSV **sexta** DEJ, ZSV **septima** DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, NEJ(VII), ZSV **oktáva** NEJ
2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	**sexta** ZSV **oktáva** FRJ(VIII), ZMP, ZSV
2.4 Žijeme v Evropě	**kvinta** DEJ, ZMP, FRJ(V) **sexta** DEJ, CHE, FRJ(VI), ANJ, NEJ, CJL, ZSV **septima** DEJ, NEJ(3), CJL, ZSV **oktáva** CJL
2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	**kvinta** ZMP, NEJ(V), ZSV **sexta** DEJ, FRJ(2), NEJ(2) **septima** FRJ(VII), ANJ **oktáva** NEJ(4), ZSV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	**kvinta** HUV, ZSV **sexta** NEJ(VI), FRJ(VI), ZMP, HUV **septima** NEJ, FRJ(3) **oktáva** NEJ(VIII)
3.2 Psychosociální aspekty multikulturality	**sexta** NEJ, ZMP **oktáva** CJL
3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	**kvinta** CJL, ZMP, HUV, ZSV **sexta** ANJ, HUV **septima** CJL **oktáva** NEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	**kvinta** BIO, CHE, ZMP **septima** BIO, CHE

4.2 Člověk a životní prostředí	**kvinta** CHE, ZMP, ZSV **sexta** BIO **septima** DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, ZSV **oktáva** FRJ, NEJ
4.3 Životní prostředí regionu a České republiky	**kvinta** CHE, ZMP **septima** DEJ, CHE

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Média a mediální produkce	**kvinta** ICT, HUV, ZSV **sexta** CJL, HUV, ZSV **septima** FRJ(VII) **oktáva** NEJ(VIII), FRJ(4), CJL
5.2 Mediální produkty a jejich význam	**sexta** CJL, HUV, ZSV **septima** NEJ(VII), HUV, ZSV **oktáva** NEJ
5.3 Uživatelé	**kvinta** HUV, ZSV **sexta** CJL, HUV
5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	**kvinta** ICT, HUV, ZSV **sexta** CJL, HUV **septima** BIO, NEJ(VII) **oktáva** NEJ
5.5 Role médií v moderních dějinách	**kvinta** ICT **sexta** DEJ, CJL **septima** DEJ **oktáva** CJL

3.10 Ochrana člověka za mimořádných událostí

Vzdělávacímu obsahu tématu je každoročně věnován jeden den výuky. Během studia jsou realizovány tyto výstupy a učivo:

Výstupy:

- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události
- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo:

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události
- živelní pohromy
- únik nebezpečných látek do životního prostředí
- jiné mimořádné události
- první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost,
- efektivní komunikace

4. Učební plány

4.1 Nižší stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zkratka	I	II	III	IV	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	CJL	5	4	5	4	18
	Anglický jazyk	ANJ	4	3	3	3	13
	Druhý cizí jazyk francouzský / německý	FRJ NEJ	0	0	3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika	MAT	5	4	4	4	17
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	ICT	0	0	2	2	4
Člověk a příroda	Fyzika	FYZ	2	2,5	2	2,5	9
	Chemie	CHE	0	2	3	2	7
	Biologie	BIO	2	3	2	2	9
	Zeměpis	ZMP	2	2	1	2	7
Člověk a společnost	Občanská výchova	OBV	1	2	1	1	5
	Dějepis	DEJ	2	2	2	2	8
Kultura ducha a těla	Hudební výchova	HUV	1	2	1	1	5
	Výtvarná výchova	VYV	2	1	1	1	5
	Tělesná výchova	TEV	3	2	2	2	9
	Celkem		29	29,5	32	31,5	122

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je začleněn do předmětů:

- Biologie
- Občanská výchova
- Tělesná výchova

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je začleněn do předmětů :

- Občanská výchova (Svět práce),
- Informační a komunikační technologie (Využití digitálních technologií)
- Fyzika, chemie, biologie (Práce s laboratorní technikou)

4.2 Vyšší stupeň

4.2.1 Povinné předměty

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zkratka	V	VI	VII	VIII	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	CJL	3	4	4	4	15
	Anglický jazyk	ANJ	3	3	3	3	12
	Druhý cizí jazyk francouzský / německý / ruský	FRJ NEJ RUJ	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	MAT	4	4	4	4	16
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	ICT	2	1	-	-	3
Člověk a příroda	Fyzika	FYZ	2,5	2	2,5	-	7
	Chemie	CHE	2	3	2	-	7
	Biologie	BIO	3	2	2	-	7
	Zeměpis	ZMP	3	3	-	-	6
Člověk a společnost	Základy společenských věd	ZSV	2	2	2	-	6
	Dějepis	DEJ	2	3	2	-	7
Kultura ducha a těla	Hudební výchova	HUV	2	2	-	-	4
	Výtvarná výchova	VYV			-	-	
	Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8

4.2.2 Volitelné předměty

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	V	VI	VII	VIII	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Konverzace v cizím jazyce anglický / německý / francouzský	-	-	2	2	4
Volitelné semináře	Seminář A	-	-	2	4	6
	Seminář B	-	-	2	4	6
	Seminář C	-	-	2	4	6
Nabízené semináře: SCB SCM SVS RUJ SCH ICT SCZ SCD SCF EKO LTS EST						
	Celkem	33,5	34	34,5	30	132

poznámky:

- Vzdělávací oblast Člověka svět práce je integrována do předmětu ZSV.
- Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je integrována do předmětů BIO, ZSV, TEV.
- Žáci si volí povinně konverzaci z 1 cizího jazyka a 1 seminář z každého bloku. Kombinace nabízených seminářů se vytváří s ohledem na zájem žáků tak, aby si každý mohl vybrat podle svého zájmu.
- Předmět Základy společenských věd je s uvedenou hodinovou dotací vyučován od školního roku 2015/2016. Třídy, které jsou v tomto školním roce v 2. - 4. ročníku mají časovou dotaci 1 – 2 – 2 – 2.
- Předměty Český jazyk a literatura a předmět Matematika jsou s uvedenou časovou dotací vyučovány od školnního roku 2017/2018. Třídy, které jsou v tomto školním roce v 2. - 4. ročníku mají časovou dotaci: CJL 4 – 4 – 4 – 4, MAT – 4 – 4 – 4 -3.

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tento předmět je vyučován ve všech ročnících gymnázia. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů tohoto vzdělávacího oboru, a to podle Rámcového vzdělávacího programu. Hlavním cílem vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je vést žáky k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit je znalostmi a dovednostmi, které jim umožní vnímat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech oborech. Výuka českého jazyka má komplexní charakter a je rozdělena do několika specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova (literatura), mediální výchova a dramatická výchova.

Komunikační a slohová výchova

- žáci odlišují různá jazyková sdělení, odlišují fakta od názorů a hodnocení
- čtou s porozuměním přiměřeně náročné texty
- jsou vedeni k výrazovému čtení
- umí posoudit úplnost či neúplnost sdělení a formální stránku textu a jeho výstavbu
- odlišují podstatné a okrajové informace
- respektují zásady správné komunikace, rozpoznají manipulativní komunikaci, umí vést dialog

- věkově přiměřené texty píší správně po stránce obsahové i formální
- sestaví osnovu a na jejím základě vytvoří mluvený nebo písemný projev, dorozumívají se kultivovaně, orientují se v jednotlivých stylových oblastech
- orientují se v denním tisku, aktivně vyhledávají informace na internetu

Jazyková výchova

- žáci jsou vedeni k logickému myšlení, k přesnému a srozumitelnému vyjadřování
- získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- dodržují zásady spisovné výslovnosti a modulace souvislé řeči
- žáci si rozšiřují slovní zásobu, pracují s jazykovědnými příručkami
- osvojují si morfologický, lexikální i syntaktický pravopis
- orientují se ve slovotvorbě, rozlišují různé vrstvy jazyka
- orientují se v základech syntaxe a výstavby textu
- získávají obecné poučení o jazyce
- ve všech oblastech uplatňují obecné intelektové dovednosti, třídí poznatky a dospívají k zobecnění

Literární výchova

- žáci rozvíjejí základní čtenářské návyky a formulují vlastní názory o přečteném textu
- vnímají specifické znaky literatury, rozlišují základní literární druhy
- odlišují literaturu uměleckou a věcnou, literární fikci od skutečnosti
- interpretují jednodušší literární text, recitují a dramatizují vhodná díla, sami kreativně tvoří
- recepce literárního textu vhodně ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci

Dramatická a mediální výchova

- jsou zahrnuty do předmětu český jazyk a literatura
- obě výchovy mají složku teoretickou i praktickou
- žáci prezentují konkrétní výstupy – divadelní představení a školní časopis
- navazuje na komunikační a slohovou výchovu a na výchovu literární

Časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, některé hodiny v učebně vybavené audiovizuální technikou, žáci využívají také počítačové učebny. Hodinové dotace jsou rozděleny následujícím způsobem: prima a tercie 5, sekunda a kvarta 4 vyučovací hodiny. Na vyšším gymnáziu v 1.ročníku 3, v ostatních po 4 vyučovacích hodinách. Část výuky Českého jazyka a literatury probíhá v půlených hodinách. Průřezová témata žáci realizují ve vyučovacích hodinách nebo formou projektů. Výuku vhodně doplňují návštěvy filmových a divadelních představení a různé besedy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, systematickému zpracování informací
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, motivovat je k celoživotnímu učení
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel a jejich vzájemnému propojování
- motivovat žáky k samostatnému vyhledávání informací (v literatuře i na internetu)
- vést žáky k používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáky vnímat problémové situace, rozpoznat a pochopit problém, řešit problémové situace

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení a k logickému uvažování při řešení problémů
- při řešení problémů učit žáky metodu „brainstorming“
- vést žáky k nalézání chyb v textu a k odůvodňování správného řešení
- motivovat žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané učivo

Kompetence komunikativní

- podněcovat žáky k tomu, aby formulovali své myšlenky a názory, vyjadřovali se na požadované úrovni písemně i ústně
- učit žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskusí, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vést žáky k reprezentaci svojí osoby i školy na veřejnosti
- vést žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k rozšiřování slovní zásoby a k formulování vlastních myšlenek a názorů
- motivovat žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k rozvíjení schopnosti spolupracovat v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy
- naučit žáky respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- naučit se čerpat poučení z toho, co říkají a dělají ostatní
- posilovat sebedůvěru a samostatný rozvoj
- v projektovém vyučování zdůrazňovat motivující a příjemnou pracovní atmosféru, schopnost zastávat v týmu různé role, respektovat názory ostatních
- vést žáky k nalézání nových řešení a ke schopnosti být flexibilní

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, a to s důrazem na různé společenské vrstvy a na mezinárodní vztahy
- vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- vést žáky k ohleduplnosti a k ochotě pomoci v různých situacích
- netolerovat u žáků hrubé a agresivní chování
- vychovávat žáky k toleranci a respektování druhých lidí, k empatii
- spolupracovat s regionálními kulturními institucemi
- naučit žáky vážit si umění, literatury a celého kulturního dědictví

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k učení, k dodržování hygienických pravidel při práci
- naučit žáky vytvářet podnětné a motivující pracovní prostředí
- vést žáky ke schopnosti adaptovat se na různé pracovní podmínky
- pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání, klást důraz na nutnost znalosti českého jazyka v mnoha povoláních
- naučit žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- naučit žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší gymnázium)

- vést žáky k tomu, aby cílevědomě a zodpovědně s ohledem na své potřeby, předpoklady a možnosti rozhodovali o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

- pomoci žákům rozvíjet svůj osobní a profesní potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, rozvíjet vlastní iniciativu a tvořivost
- naučit žáky získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit u nás i v zahraničí
- vést žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, aby průběžně revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl
- pomoci žákům posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- vést žáky k chápání podstaty a principů podnikání, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k podnikání s ohledem na vlastní předpoklady a realitu tržního hospodářství

5.1.1 Literární výchova

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO SVĚTA LITERATURY	žák	literatura umělecká		DEJ, VYV
	výrazně čte, přednáší literární text	literatura hodnotná a konzumní		vztah k umění, ke kultuře
	uceleně reprodukuje přečtený text			
	vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je			
	vlastními slovy interpretuje smysl díla			
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY A ŽÁNRY	žák	kořeny literatury - mýtus, pohádka, bajka, pověst, legenda		DEJ – počátky českého státu, světová mytologie
	rozlišuje vybrané lit. druhy a žánry	Příběhy: z hlubin času, setkání se světem, setkání se zajímavými lid. osudy, setkání s přírodou, setkání s poezií		OBV- lidové zvyky
	při jednoduchém rozboru uměleckých textů			
	používá základní lit. pojmy			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VÝCHOVA KE ČTENÁŘSTVÍ	žák	struktura a jazyk lit. díla		multikulturní výchova
	jednoduše popisuje strukturu lit. díla	smysl poznávání lit. díla		osobní a sociální výchova
	tvoří vlastní text podle svých schopností	zážitkové čtení	5.4	vztah k přírodě a ke společnosti
	uvádí základní rysy individuálního stylu autora	přednes		
	formuluje dojmy ze své četby, názory na umělecké dílo	dramatizace		
DRAMATIZACE LIT. TEXTU	žák	pohádka - základní žánr dětské literatury	1.5, 1.6, 1.7	osobnostní a sociální výchova - kreativita
	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním a dramatickém námětu	(může být aktualizováno pro každý ročník a školní rok)		osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
	tvoří vlastní lit. text podle svých schopností			práce v realizační týmu
	účastní se práce ve skupině			HUV - hudba a literatura a hlasová hygiena
				VYV - scénografie

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY A ŽÁNRY, VYBRANÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ I SVĚTOVÉ LITERATURY	žák	literatura hodnotná a konzumní		ICT - internet
	používá základní lit. pojmy při jednoduchém rozboru lit. díla	základní lit. druhy		VYV - základní pojmy a techniky malířství
	vyhledává informace v knihovně i jiných informačních zdrojích	vybrané lit. žánry, základní pojmy, charakteristické znaky (mýtus, legenda, pohádka, balada, kronika, povídka, román, báseň, tragédie, komedie)		
	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním a výtvarném námětu	ilustrace uměleckého textu		
ZÁKLADY LIT. TEORIE	žák	struktura a jazyk lit. díla		
	uceleně reprodukuje přečtený text	(lyrika, epika, drama lyrický subjekt, hrdina, forma vypravěče, chronologický a retrospektivní postup, obraznost)		
	jednoduše popisuje strukturu lid. díla			
	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo autora			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
DRAMATIZACE LIT. TEXTU	žák	drama - základní druh literatury (dialog)	1.5, 1.7, 6.1	mediální výchova – filmové zpracování lit. předlohy
	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním a v dramatickém námětu	balada (může být aktualizováno pro každý ročník a školní rok)	1.6	osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
	tvoří vlastní text podle svých schopností			práce v realizačním týmu
	účastní se práce ve skupině			HUV – hudba a literatura + hlasová hygiena
			6.7	VYV - scénografie

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY	žák	žánry lyrické, epické a dramatické		
	rozlišuje základní lit. druhy a žánry a porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele			
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE	žák			
	vyloží znaky uměleckého díla,	jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla		
	objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem			
	charakterizuje specifické prostředky básnického jazyka			
	specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)			
VYBRANÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY	žák	vývoj kontextu světové a české literatury od od počátků do 19. století (velké autorské osobnosti od antiky do 19. století)	4.1	DEJ, VYV - umělecké slohy
	jednoduše popisuje strukturu lit. díla, vlastními slovy interpretuje text			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	uvádí vybrané lit. směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			
PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ	vyhledává informace v knihovně i v jiných informačních zdrojích	biblické příběhy (může být aktualizováno pro každý ročník a školní rok)	1.5	VYV - biblická témata ve výtvarném umění
	účastní se práce ve skupině		1.6	osobnostní a sociální výchova - kreativita, mezilidské vztahy
	vyloží znaky a smysl uměleckého díla,		1.1	kritické čtení
	prezentuje svůj vztah k četbě, k umění		6.6	skupinová práce s informačními zdroji

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROBRANÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY	rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora	můj domov a svět	4.2, 4.3	multikulturní výchova - spolupráce a komunikace mezi lidmi z různého prostředí
	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	za literárními památkami krása je v pravdě - realismus		
	uceleně reprodukuje přečtený text	moderna a avantgarda	1.6, 2.1, 2.2, 3.2	DEJ, OBV - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova občana v dem. společnosti
	popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	neklidné 20. století	1.1, 4.1	VYV, HUV - umělecké
	nalézá překlady nových pojmů v textu, využívá své znalosti v praktickém textu	interpretace literárního díla	1.10	OBV - problémy v mezilidských vztazích
	vysvětlí roli literatury v době nesvobody	besedy	5.3	BIO - ochrana živ. prostředí

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
UMĚNÍ A JEHO POSLÁNÍ	rozeznává jednotlivé druhy umění	vznik umění		ZSV, DEJ, VYV
	vnímá estetickou funkci umění	různé druhy umění (např. dynamické, statické, užité)	1.1	
	postupně si vytváří vlastní hodnotový systém			
ZÁKLADY LIT. VĚDY	objasní rozdíly mezi fiktivním světem a světem reálným	literatura a její funkce		
	buduje si vztah k umělecké literatuře	literární věda (literární teorie, kritika, historie)	1.1	
	rozliší umělecký text od neuměleckého			
	chápe rozdílné funkce literární díla			
	rozlišuje primární a sekundární literaturu			
VYBRANÉ POJMY LITERÁRNÍ TEORIE	na konkrétních textech popíše specifické znaky a prostředky uměleckého vyjádření	kompozice a jazyk literárního díla		
	vhodně vystihne časoprostor lit. díla	literární druhy a žánry		
	rozliší typy vypravěče (pásmo postav, vypravěče)	přímá a nepřímá pojmenování		
	rozpozná kompozici retrospektivní, chronologickou, rámcovou, mozaikovou…	metafora, metonymie, synekdocha, alegorie		
	odlišuje jednotlivé lit. druhy a žánry	úpravy lit. díla (parafráze, parodie..)		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	porovná text původní a adaptovaný			
INTERPRETACE LIT. DÍLA	rozumí pojmům lit. interpretace	podstata a cíle literární interpretace		
	využívá čtenářské zkušenosti k orientaci v současném světě k rozvoji vlastní osobnosti	základní zásady interpretace		
	při interpretaci užívá vhodnou terminologii			
	popisuje smysl textu			
	obhájí vlastní postoj			
	promýšlí odlišné interpretace			
	vytvoří myšlenkovou mapu			
PERIODIZACE LITERATURY	vnímá souvislost literárního vývoje se společensko-historickými změnami	etapy vývoje umění		DEJ, VYV
STAROVĚKÁ LIT., STŘEDOVĚKÁ LIT., RENESANCE A HUMANISMUS, BAROKO, KLASICISMUS A OSVÍCENSTVÍ V ČESKÉ A SVĚTOVÉ LITERATUŘE	vnímá souvislosti světové literatury s odpovídajícími etapami literatury české	literární historie		DEJ, VYV
	charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás	vývoj světové a české literatury do konce 18. století		
	vystihne hlavní rysy klíčových uměleckých směrů a proudů	vývoje literárních druhů a žánrů		
	orientuje se v dílech vybraných autorů			
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	projektové vyučování	miniprojekt z vybraného období vývoje literatury se zohledněním lit. souvislostí (např. mýtus v		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		literatuře)		
	vypracuje miniprojekt na zadané téma			
	vyhledá informace (samostatně i ve skupině) z různých zdrojů			
	vhodně prezentuje výsledky své práce + (např. referát, tvořivá dramatika, prezentace v PowerPointu)			
	formuluje dojmy ze své četby (i ze současné lit.)		1.2	
	rozvíjí své čtenářské dovednosti			
	může být aktualizováno pro každý ročník			
	pregnantně formuluje své myšlenky			
	identifikuje vlastní chybu			
	dodrží časový limit pro prezentaci své práce			
	přehledně uspořádá získané informace			
	dbá na jazykovou správnost projevu psaného i mluveného			

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PREROMANTISMUS	porovná preromantismus s osvícenským racionalismem	významné osobnosti (zejména Goethe)		
	pochopí nástup citovosti a fantastičnosti do literární tvorby			
NÁR. OBROZENÍ	vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu lit. světové	historické souvislosti		DEJ, VYV
	charakterizuje postavení českého jazyka v jednotlivých obdobích NO	jednotlivé fáze NO	2.4	
	orientuje se základech české prozódie	evropský společenský a kulturní vývoj		
		základní pojmy (např. RKZ, slovanská vzájemnost, slavistika, almanach, divadlo, vztah k folklóru		
		výrazné osobnosti (Dobrovský, Jungmann, Kollár, Palacký, Čelakovský)		
SVĚTOVÁ LITERATURA 19. STOLETÍ	vystihne podstatné rysy romantismu	romantismus		DEJ, VYV, HUV
	pracuje s klíčovými pojmy tohoto období a uplatňuje poznatky literární vědy	charakterizuje námět a žánry		
		romantický hrdina		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	srovná objektivitu realistického světa se subjektivismem romantismu, hrdinu romantismu a realismu, žánry, časoprostor, témata, jazyk	realismus		
	vystihne podstatné rysy realismu a naturalismu	společenská a umělecká východiska realismu		
		metoda zobrazení světa (mimetický aspekt literatury)		
		základní pojmy		
		typizace hrdiny, kritický realismus, román, románový cyklus, deskriptivní metoda, naturalismus		
		výrazné osobnosti např. Balzac, Zola, Tolstoj, Dostojevskij, Stendhal		
ČESKÁ LITERATURA 19. STOLETÍ	srovná postavení romantismu a realismu v české a svět. literatuře	romantismus a biedermaier (Erben, Mácha)		
	samostatně interpretuje dram., film. nebo televizní zpracování literárního díla	počátky realismu (Němcová, Havlíček)		
	na základě vlastní četby doloží charakteristické rysy daného směru	básnické generace 2. pol. 19. století (májovci, ruchovci a lumírovci)		
	popisuje specifické prostředky básnického jazyka	próza (historická, venkovská)		
	výrazně čte básnická i prozaická díla	vliv naturalismu		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	recituje vybranou báseň daného období	drama a divadlo		
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	projektové vyučování	např. topos vězení v literatuře		
	vypracuje miniprojekt na zadané téma			
	vyhledá informace (samostatně i ve skupině) z různých zdrojů			
	vhodně prezentuje výsledky své práce + (např. referát, tvořivá dramatika, prezentace v PowerPointu)		1.2	
	formuluje dojmy ze své četby i ze současné lit.)			
	rozvíjí své čtenářské dovednosti			
	může být aktualizováno pro každý ročník			
	pregnantně formuluje své myšlenky			
	identifikuje vlastní chybu			
	dodrží časový limit pro prezentaci své práce			
	přehledně uspořádá získané informace			
	dbá na jazykovou správnost projevu psaného i mluveného			

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PŘELOM STOLETÍ V ČESKÉ A SVĚTOVÉ LITERATUŘE	využívá znalostí o literárních druzích a literárních žánrech při prohloubené interpretaci uměleckého textu vhodně interpretuje různé básnické formy, vyhledá práci s prototextem porovná výrazové prostředky realismu s prostředky moderních básnických směrů chápe pojem rytmus a intonační členění textu	kulturně-historický rámec období krize tradičních hodnot vztah literatura – výtvarné umění nové směry – např. symbolismus, impresionismus, dekadence, secese… anarchobohéma vývoj lit. druhů a žánrů geneze výrazových prostředků (např. symbol, volný verš…) literární kritika, esej výrazné osobnosti - např. Baudelaire, Březina, Gellner, Šalda	2.4	VYV, DEJ
POEZIE, PRÓZA A DRAMA VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	interpretuje s porozuměním vybraná díla uvědomuje si multikulturnost české meziválečné společnosti usměrňuje svoje představy v oblasti národnostní problematiky vysvětlí různé podoby literárního experimentu na základě vlastní četby srovná klasický a moderní román (proměna funkce vypravěče a postav, vnitřní monolog…) chápe podstatu tragična a komična jako způsobu zobrazení a vnímání reality rozpozná existenciální zaměření textu	nové směry (např. surrealismus, dadaismus…) základní pojmy – např. ztracená generace, pražská německá literatura, experimentální literatura, próza proudu vědomí, epické drama výrazné osobnosti – např. Hemingway, Remarque, Kafka, Joyce, Feuchtwanger, T. Mann, St.-Exupéry, Apollinaire	3.3	VYV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČESKÁ LITERATURA DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	vysvětlí kompoziční principy moderní literatury (asociace…) rozvíjí svou obrazotvornost a originalitu myšlení zhlédne vybraná díla zlatého fondu české kinematografie na základě vlastní četby s porozuměním interpretuje vybraná díla a zasadí je do literárního kontextu charakterizuje vybrané směry	nové směry - např. kubismus, expresionismus, socialistický realismus, poetismus, surrealismus základní pojmy - avantgarda, spirituální poezie, reflexivní lyrika, řeč polopřímá, nevlastní přímá, utopie, baladická próza, psychologický román, ruralisté, Lidové noviny, obraz války, avantgardní divadlo, lyrizované drama výrazné osobnosti - např. Voskovec, Werich, Čapek, Vančura, Hašek, Olbracht, Nezval, Seifert...		VYV, DEJ
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	vypracuje miniprojekt na zadané téma vyhledá informace z různých zdrojů (samostatně i ve skupině) vhodně prezentuje výsledky své práce (např referát, čtenářská beseda, plakát, tvořivá dramatika…) pregnantně formuluje své myšlenky dodrží časový limit pro prezentaci identifikuje vlastní chybu, poučí se z ní	miniprojekt z jakéhokoli období vývoje literatury se zohledněním žánrových a tematických souvislostí (např. balada a bal. próza)	1.2	

OKTÁVA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SVĚTOVÁ LITERATURA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ	vnímá souvislosti světové literatury se společenským vývojem uvědomuje si roli ideologizace v umění rozpozná tendenční zaměření textu na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů své čtenářské zážitky formuluje s využitím vhodné literárněvědné terminologie poznatky z literatury tvořivě kombinuje s poznatky z jiných druhů umění (film, výtvarné umění) identifikuje využívané prototexty (intertextovost) a texty v přechodném pásmu mezi poezií a prózou pracuje s pojmy archetyp, literární typ postihne smysl textu využívá dovedností z komunikační výchovy vhodně argumentuje, promýšlí argumentační strategie komunikačních partnerů samostatně pracuje s odbornou literaturou, případně i s literárními časopisy své poznatky a dovednosti si ověřuje v různých typech testových úloh prezentuje zasvěceně svého oblíbeného autora	charakteristika období, výrazné mezníky literární a politické Pojmy: neorealismus, socialistický realismus, magický realismus, postmoderna, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, beat generation, absurdní drama, antiutopie, triviální a braková literatura, totalita, holokaust, obraz války výrazné osobnosti - např. Camus, Solženicyn, Orwell, Eco, Styron, Kerouac, Beckett...	2.4, 3.2	DEJ, VYV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČESKÁ LITERATURA OD 2. POLOVINY 20. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI	pracuje s autentickými materiály (projevy, recenze…) vnímá souvislosti světové literatury s literaturou českou vysvětlí specifičnost vývoje české literatury rozpozná využití literatury jako nástroje moci na konkrétních příkladech z vlastní četby popíše specifické prostředky básnického a prozaického jazyka rozliší umělecký text od neuměleckého rozvíjí své čtenářské dovednosti uvědomuje si možnost čerpat obohacení z literatury v průběhu celého života rozliší literaturu vážnou, tzv. střední proud a brak, obhájí svůj postoj rozvíjí svůj individuální styl	výrazné literární a historické mezníky poválečného období ideologizace umění proměny témat a žánrů v souvislosti s vývojem společnosti pojmy: schematismus, underground, experimentální literatura, absurdní drama, literární kritika, cenzura, samizdat, normalizace, oficiální a neoficiální literatura, holokaust výrazné osobnosti - např. Kolář, Kundera, Škvorecký, Seifert, Holan, Lustig, Havel, Černý, Hrabal, Pavel, Skácel, Urban, Topol, Hůlová, Balabán, Legátová…	5.5	DEJ, VYV
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	vypracuje miniprojekt na zadané téma vyhledá informace (samostatně i ve skupině) vhodně prezentuje výsledky své práce (např. referát, čtenářská beseda, plakát, tvořivá dramatika) formuluje dojmy ze své četby své poznatky přehledně zpracuje (tabulka, myšlenková mapa, výpisek apod.) dodrží časový limit pro prezentaci identifikuje vlastní chybu a poučí se z ní	miniprojekt z jakéhokoli období vývoje literatury se zohledněním žánrových a tematických souvislostí (např. podoby románu, vývoj novely)	1.2	

5.1.2 Jazyková výchova

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov, rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný	slovní druhy ohebné, neohebné podstatná jména vzory podst. jm., skloňování, odchylky ve skloňování přídavná jména – druhy, vzory, jmenné tvary, skloňování, stupňování zájmena – druhy, užívání a skloňování číslovky – druhy, užívání a skloňování slovesa – časování, rod činný, trpný, nepravidelná slovesa, fázová a modální slovesa příslovce, předložky, spojky, citoslovce, částice		
STAVBA SLOVA	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný	slovotvorný základ, přípona, předpona střídání hlásek při odvozování skupiny hlásek při odvozování zdvojené souhlásky skupiny bě-bje, vě-vje,mě-mně, předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze i/y po obojetných souhláskách		
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova správně intonuje a používá slovní přízvuk	zvuková stránka slova a věty samohlásky, souhlásky spisovná výslovnost tempo, pauzy slovní přízvuk		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu seznamuje se s jazykovou normou	jazyk a jeho útvary jazykověda a její složky SSČ, PČP		
SKLADBA	aplikuje základní zásady výstavby věty rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické	základní větné členy shoda podmětu s přísudkem rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné učení věta jednoduchá a souvětí přímá řeč		

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
TVAROSLOVÍ	tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používá v různých komunikačních situacích správně třídí slovní druhy	ohebné a neohebné slovní druhy skloňování, časování stupňování adjektiv odchylky v tvarech subst. skloňování příjmení slovesné tvary užívání vztažných zájmen		
PRAVOPIS	v písemném projevu zvládá pravopis morfologický, slovotvorný i lexikální	psaní velkých písmen		
SLOVOTVORBA A SLOVNÍ ZÁSOBA	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	slovotvorný základ způsoby tvoření slov slova motivovaná, nemotivovaná		
SKLADBA	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích	věta dvojčlenná, jednočlenná větný ekvivalent souvětí podřadné druhy vedlejších vět větné členy		

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a nářečí a zdůvodní jejich užití rozlišuje jednotlivé jazykovědné discipliny	útvary českého jazyka a jazyková kultura čeština jako slovanský jazyk		
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémech	slovní zásoba tvoření slov víceslovná pojmenování přenášení pojmenování slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis		
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami	skloňování přejatých jmen obecných skloňování cizích vlastních jmen slovesný vid slovesa dokonavá a nedokonavá slovesné vzory kmen přítomný a minulý slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SKLADBA	v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích využívá znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	zápor významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu větné členy v přístavkovém vztahu souvětí podřadné souřadně spojené věty vedlejší souvětí souřadné významový poměr mezi větami hlavními		

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití, v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	jazyky slovanské vývoj českého jazyka útvary českého jazyka		
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný, morfologický a lexikální	ohebné a neohebné slovní druhy přechodníky		
STAVBA SLOVA A SLOVOTVORBA	rozlišuje způsoby tvoření slov a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvorby českých slov rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	stavba slova a tvoření slov pravopis slovotvorný		
VÝZNAM SLOVA	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy		
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	hláskosloví spisovná výslovnost zvuková stránka věty psaní a výslovnost slov přejatých		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SYNTAX	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá v různých komunikačních situacích dodržuje správný slovosled	věta jednoduchá, souvětí věta, větný ekvivalent větné členy samostatný větný člen osamostatněný větný člen elipsa, vsuvka		

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO STUDIA JAZYKA	vysvětlí pojem jazyk, řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, češtiny a slovanských jazyků zařadí evropské jazyky, romštinu	Jazyk, řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence	1.1, 1.3, 2.2, 3.3	ZSV, DEJ, BIO
	objasní základní pojmy jazykovědy	Lingvistika, gramatika, fonetika, syntax, lexikologie, stylistika, etymologie,		
NAUKA O ZVUKOVÉ STRÁNCE JAZYKA	objasní základní pojmy z fonetiky a z fonologie	Systém českých hlásek, zásady správné výslovnosti		
	prokáže praktickou znalost správné výslovnosti			
	vhodně využívá zvukové prostředky řeči			
NAUKA O GRAFICKÉ STRÁNCE JAZYKA	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Písmo, jeho vznik, vývoj, druhy, základní principy českého pravopisu vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen, psaní předpon, psaní slov přejatých		

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ A TVOŘENÍ SLOV	v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných principů českého jazyka	Jednotky slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, druhy pojmenování, změny ve slovní zásobě, slovotvorný a morfematický rozbor slova, přímé a nepřímé pojmenování, práce se slovníky	1.3	
	ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky – spisovné a nespisovné	Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary		
	vysvětlí frazeologická spojení, přenesená pojmenování			
	pracuje s jazykovými příručkami			
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Psaní velkých písmen, interpunkce		

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SKLADBA	využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle postoje mluvčího	Základní principy větné stavby, větné členy Výpověď, aktuální členění výpovědi Souvětí, základy valenční a textové syntaxe Nepravidelnosti větné stavby	1.4	
	používá různé prostředky textové návaznosti, dbá na srozumitelnost, přehlednost a logickou souvislost			
	uplatňuje členění textu			
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	ve svém projevu samostatně uplatňuje znalost zásad českého pravopisu syntaktické principy českého jazyka	Interpunkce v celém rozsahu i s obtížnějšími případy		

OKTÁVA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO OBECNÉ JAZYKOVĚDY	chápe praktické využití jazykovědy uvědomuje si genetickou a typologickou příbuznost jazyků	Mluvnická typologie jazyků Mluvnické typy flexivní, izolační, aglutinační		
HISTORICKÝ VÝVOJ ČEŠTINY, PŘEHLED VÝVOJE NAŠÍ JAZYKOVĚDY	na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Základní vývojové tendence českého jazyka Jazyková kultura Významné osobnosti české jazykovědy od počátků do současnosti	1.4	

5.1.3 Dramatická výchova

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY	uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla rozvíjí verbální i neverbální komunikaci na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých rozvíjí, variuje a opakuje herní situace přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí prozkoumává témata z více úhlů uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	psychosomatické dovednosti herní dovednosti soc. komunikační dovednosti		CJL, ZSV
DRAMATICKÁ A INSCENAČNÍ TVORBA	přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou práci a její prezentaci	náměty a témata práce na postavě, konflikt dramatizace literární předlohy, tvorba scénáře, inscenační tvorba		CJL
RECEPCE, REFLEXE	poučí se z vlastích chyb i nedostatků druhých	komunikace s divákem plakát, pozvánka, recenze		CJL, VYV

5.1.4 Mediální výchova

TERCIE

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
objasní význam médií v informační společnosti, rozliší manipulativní komunikaci, orientuje se v hlavních denících, týdenících, vyhledává informace na internetu, porovná a zhodnotí strukturu zpravodajských pořadů, rozliší zdroj informací, zná regionální periodika, odliší fakta od hodnocení, zaujímá postoj k etickým otázkám	Teoretická část: proměny komunikace, masová média a jejich funkce, druhy médií, dosah, zaměření, role médií v přelomových okamžicích českých dějin, zpravodajství, struktura zpravodajských pořadů, veřejnoprávní a soukromá média, obrazové a textové zpravodajství, agenturní zpravodajství, význam ČTK, reklama a její strategie, tvorba novin, struktura redakce, typy článků, zpráva a její části, základní žánry, rubriky, sešity, regionální mutace, titulky, popisky, layout, členění textu, práce s fonty, novinářská etika, etický kodex, konflikt zájmů, plagiátorství, vyváženost, nestrannost, vhodné jazykové prostředky		
analyzuje situaci, vybírá vhodné informace, napíše kratší texty, spolupracuje s ostatními členy redakce, pracuje s lidmi, využívá základní záznamovou techniku, dodržuje etické normy, zaujímá postoj k různým situacím, vhodně propaguje časopis, dodržuje čas odevzdání a požadovaný rozsah textu	Praktická část: tvorba školního časopisu, titul, počet stran, rubriky, obsazení redakce, získávání informací v různých předmětech, práce s internetem a digitálním fotoaparátem, analýza informací, psaní článků, obsah, tiráž, reklama, inzerce, zábava, korektury, tisk, distribuce, propagace časopisu	jednotlivé rubriky tvořeny ve spolupráci s dalšími předměty	ZMP, BIO, DEJ, TEV, MAT, OBN

5.1.5 Komunikační a slohová výchova

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně a výstižně	zásady komunikace	1.8	HUV - hlasová hygiena
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)		
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
	vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči			
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
ADMINISTRATIVNÍ A PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	oznámení (plakát, pozvánka, upozornění)		OBV - kulturní život
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	zpráva		
	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení			
	vyhledá klíčová slova v textu, pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů			
DOPIS	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	dopis osobní		OBV - mezilidská komunikace
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	dopis úřední		
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	fax		
	odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	elektronická pošta		
		internetové stránky		
PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu	reprodukce textu		Přírodovědné předměty - učebnicové texty
	výstižně a přehledně zpracovává text	výpisky		
	využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výtah		
POPIS	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	popis statický		OBV - naše škola, obec, vlast
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	popis dynamický (pracovní postup)		FYZ, CHE, BIO - popis pokusu

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu			
	reprodukuje náležitě věcný text			
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky			
	dodržuje pravidla mezivětného navazování			
	učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem			
VYPRAVOVÁNÍ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostěsdělovacím)	1.5	OBV - mezilidské vztahy
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	vypravujeme příběh		CJL literatura - kreativita
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel			
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu			
	v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči			
	učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem			

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	zásady komunikace	1.8	HUV - hlasová hygiena
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)		
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
	vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči			
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
PRÁCE S TEXTEM	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu	výtah		Přírodovědné předměty – populárně-naučné texty
	výstižně a přehledně zpracovává text	výpisky		
	využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	osnova		
ADMINISTRATIVNÍ A PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	přihláška		OBV – veřejný život
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá	žádost		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru			
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel			
ŽIVOTOPIS	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	životopis formální		OBV – sebepoznání a sebepojetí
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	životopis umělecký		
	učí se poznávat sám sebe			
VYPRAVOVÁNÍ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vypravování vlastního zážitku	1.5	OBV - vnitřní svět člověka
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravujeme příběh z uměleckého zpracování (z knihy, divadelní hry, filmu)		OBV - kulturní život
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu			
POPIS, LÍČENÍ	dodržuje pravidla mezivětného navazování	popis výrobku	1.5	
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	popis uměleckého díla		VYV - vnímání uměleckého díla

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	popis pracovního postupu		
	odlišuje spisovný a nespisovný projev	subjektivně zabarvený popis (líčení)		
CHARAKTERISTIKA	učí se poznávat ostatní	popis osoby	1.2	OBV - vztahy mezi lidmi
	dodržuje pravidla mezivětného navazování	charakteristika přítele	3.3	
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	charakteristika postav z literárních děl		
	dorozumívá se kultivovaně, výstižně			
	odlišuje spisovný a nespisovný projev			

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	zásady komunikace	1.8	OBV - vztahy mezi lidmi, komunikace
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)		HUV - hlasová hygiena
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			Mediální výchova - mluvené zpravodajství
	vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči			
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
CHARAKTERISTIKA	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	charakteristika literárních postav	1.2	OBV – vztahy mezi lidmi
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vlastní charakteristika	3.3	OBV – sebepoznání a sebehodnocení
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
	využívá poznatky z krásné literatury a filmu			
	využívá znalosti z literární teorie			
	vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu			
	učí se sebehodnocení			
ADMINISTRATIVNÍ ÚTVARY	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	žádost		OBV – styk veřejnosti s institucemi
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	objednávka		OBV – sebepoznání a sebehodnocení
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	přihláška		
	učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů	životopis		
POPIS	dodržuje pravidla mezivětného navazování	subjektivně zabarvený popis (líčení) v literárních dílech		VYV – vnímání uměleckého díla
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	líčení vlastních dojmů		CJL literatura – inspirace v literatuře

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	dorozumívá se kultivovaně, výstižně			Mediální výchova – reportáže ze zajímavých míst
	odlišuje spisovný a nespisovný projev			
PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu	práce s populárně-naučnými texty	5.3	ICT – vyhledávání informací na internetu
	výstižně a přehledně zpracovává texty	práce s odbornými texty		Přírodovědné předměty – odborné a populárně naučné texty
	užívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu			
	vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu			
ÚVAHA	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	úvahové postupy	1.10	OBV – společenský život, umění obhajovat vlastní názor
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	uplatnění úvahy v různých stylech		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	hodnotí aktuální společenské jevy	argumentace, obhajování vlastních názorů		
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
PUBLICISTICKÉ ÚTVARY A ZPRAVODAJSTVÍ	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	získávání informací na internetu	2.1	Mediální výchova – tvorba školního časopisu
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	komentovaná zpráva		
	využívá vhodně ustálených obratů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov	recenze		
	rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj	článek pro školní časopis		
	orientuje se v hromadných sdělovacích prostředcích			

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	zásady dorozumívání	1.8	OBV – mezilidské vztahy a komunikace
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení improvizované (realizované v průběhu celého roku)		HUV – hlasová hygiena
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
	vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči			
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
OBECNÉ POUČENÍ O SLOHU	rozezná objektivní a subjektivní slohotvorné činitele	zpracování námětu pro dva odlišné cíle dorozumívání		CJL literatura – stylistické rozbory ukázek
	rozpozná a navzájem rozliší jednotlivé funkční styly	práce s přehledy a tabulkami		
	využije jednotlivé slohové postupy v různých funkčních stylech	práce s ukázkami jednotlivých slohových postupů		
INFORMAČNÍ SLOHOVÝ POSTUP	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel	telefonování		OBV – mezilidské

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	mezivětného navazování			vztahy, komunikace
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému i mluvenému projevu	přivítání		
	rozpozná informační slohový postup a umí jej samostatně použít	představování		
		omluvy, odmítnutí		
		gratulace		
		kondolence		
VYPRÁVĚCÍ SLOHOVÝ POSTUP	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostěsdělovacím)	5.4	OBV – vnitřní svět člověka
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravování v umělecké oblasti		CJL literatura – inspirace v uměleckých textech, kreativita
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému i mluvenému projevu			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POPISNÝ SLOHOVÝ POSTUP	vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	popis složitějších předmětů		Přírodovědné předměty – odborné a populárně-naučné texty
	vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti	popis složitějších pracovních postupů		FYZ, CHE, BIO - popis pokusu
	sestaví plán a koncept popisu, vyhledává klíčová slova			
	rozpozná a samostatně užije popis v populárně-naučném textu			
VÝKLADOVÝ SLOHOVÝ POSTUP	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu	užití výkladu v populárně-naučném textu	5.4	Přírodovědné předměty – populárně-naučné a odborné texty
	výstižně a přehledně zpracovává text	užití výkladu v odborném textu		
	rozpozná výklad v populárně-naučném a odborném textu			
	formuluje hlavní myšlenky textu na základě klíčových slov, osnovy nebo výpisků			
ÚVAHA	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	užití úvahy v komentáři	1.10	OBV – společenské vztahy

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	hodnotí aktuální společenské jevy	užití úvahy v polemice	5.4	
	uplatňuje své názory a osobní postoj	vypracování úvahy na dané téma		
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči			
PROSLOV A DISKUSE	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	proslov	1.10	OBV – mezilidské vztahy, komunikace
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	diskuse	5.4	HUV – hlasová hygiena
	zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	debata		
	dobře se orientuje v daném tématu	polemika		CJL teorie literatury – prostředky uměleckého stylu
	využívá vhodně ustálených obratů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a zbytečných gest			
	vhodně užívá prostředků uměleckého stylu			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	úvodník		OBV – vliv masmédií
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	komentář		ICT – vyhledávání informací na internetu
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému i mluvenému projevu	sloupek		ICT – zpracování útvarů pro časopis nebo noviny
	kriticky přijímá mediální sdělení, rozpozná manipulativní sdělení			
	orientuje se v hromadných sdělovacích prostředcích			
	využívá vhodně ustálených obratů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a zbytečných gest			
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	zpráva a komentovaná zpráva		OBV – mezilidské vztahy a komunikace
	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj	debata, interview, anketa		OBV – vliv masmédií

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	podílí se na přípravě a realizaci společného publicistického pořadu	fejeton		ICT – vyhledávání informací na internetu
		zábavný pořad		ICT - zpracování vlastních prací na počítači

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
NAUKA O SLOHU	vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám	Stylistika předmět a obor studia	1.3	ZSV
	vhodně využívá jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci	Jazykové prostředky textové výstavby		
	posoudí kompozici textu, umí odstranit kompoziční nedostatky	Kompozice textu		
	rozliší subjektivní a objektivní slohotvorné činitele, vhodně je využije s ohledem na komunikační situaci	Slohotvorní činitelé		
KOMUNIKAČNÍ SDĚLNOST PROJEVU	odliší jednotlivé funkční styly, využívá vhodné slohové postupy a útvary s ohledem na komunikační situaci, jazykové prostředky přizpůsobí jednotlivým funkčním stylům	Funkční styly, slohové postupy a útvary, jazykové prostředky funkčních stylů	1.3	
PROSTĚSDĚLOVACÍ STYL	rozliší jednotlivé útvary prostěsdělovacího stylu, využívá informační slohový postup	Funkce a slohové útvary prostěsdělovacího stylu, informační slohový postup	1.3	
	vhodně využívá jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci	Mluvené útvary prostěsdělovacího stylu (představování, telefonní rozhovor, dialog)		
	v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky s ohledem na komunikační situaci, používá základní psané útvary prostěsdělovacího stylu	Psané útvary prostěsdělovacího stylu (zpráva, oznámení, žádost, dopis, e-mail, tiskopisy, pozvánka, inzerát, návod, omluva)		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PUBLICISTICKÝ STYL	vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů, zhodnotí vliv médií na společnost a na vlastní jednání	Funkce publicistického stylu	1.4, 2.4, 5.1 – 5.5	ZSV
	rozpozná jednotlivé útvary publicistického stylu, žánry psané a mluvené publicistiky	Útvary publicistického stylu	Výchova demokratického občana	ZSV
KOMPOZICE A JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY PUBLICISTICKÉHO STYLU	vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů, posoudí vhodnost kompozice a jazykových prostředků jednotlivých publicistických útvarů	Analýza textů	Osobnostní a sociální výchova	ZSV
ÚTVARY PUBLICISTICKÉHO STYLU	napíše novinovou zprávu, analytický článek, fejeton, reportáž výběrově; efektivně a samostatně používá různé informační zdroje	Zpráva, analytický článek, fejeton, reportáž		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ODBORNÝ STYL	seznámí se se základními rysy odborného stylu, posoudí využitelnost jednotlivých útvarů odborného stylu v praxi	Funkce a charakteristika odborného stylu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	přírodovědné předměty
	rozpozná jednotlivé útvary odborného stylu, posoudí je z hlediska využití slohových postupů, jazykových prostředků a kompoziční výstavby	Útvary odborného stylu	Environmentální výchova	BIO
KOMPOZICE A JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY ODBORNÉHO STYLU	využívá svých znalostí k všestranné analýze textu, posoudí vhodnost kombinace slohových postupů, kompozice textu a užitých jazykových prostředků, svá tvrzení argumentačně podpoří	Analýza textů odborného stylu		
VYBRANÉ ÚTVARY ODBORNÉHO STYLU	efektivně a samostatně používá různé informační zdroje slovníky, encyklopedie, internet, správně využívá slohové postupy a jejich kombinace při tvorbě textu, umí využít vhodné jazykové prostředky a text správně a přehledně rozčlenit	Odborný popis, výklad, odborná úvaha		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

OKTÁVA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ADMINISTRATIVNÍ STYL	rozpozná jednotlivé útvary administrativního stylu, posoudí je z hlediska funkčnosti a srozumitelnosti	Funkce a základní charakteristika administrativního stylu	1.3	ZSV
	využije vhodných kompozičních postupů a jazykových prostředků při tvorbě jednotlivých útvarů administrativního stylu	Kompozice a jazykové prostředky útvarů administrativního stylu		ZSV, IVT
	volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a ve vztahu k dané situaci	Psané útvary administrativního stylu (úřední dopis, elektronická pošta, strukturovaný životopis)		
	v mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky s ohledem na danou situaci, kontext a adresáta	Profesní konverzace (pohovor, diskuse, sjednání pracovní schůzky)		
UMĚLECKÝ STYL	rozpozná jednotlivé útvary uměleckého stylu, posoudí je z hlediska jejich estetické funkce	Funkce a základní charakteristika uměleckého stylu, jednotlivé útvary	1.1	ZSV
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy uměleckého stylu, posoudí jejich funkčnost	Kompozice útvarů uměleckého stylu, základní typy kompoziční výstavby uměleckých textů		ZSV, DEJ
	všímá si pestrosti slovní zásoby v útvarech uměleckého stylu, posoudí jejich vhodnost a funkčnost	Jazykové prostředky útvarů uměleckého stylu		ZSV, DEJ

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	volí vhodné výrazové prostředky a kompoziční postupy při tvorbě vybraných útvarů uměleckého stylu	Vybrané útvary uměleckého stylu (umělecký popis, umělecké vyprávění)		
ŘEČNICKÝ STYL	seznámí se se základními rysy a útvary řečnického stylu, posoudí je z hlediska jejich funkčnosti s ohledem na situaci a adresáta	Funkce a základní charakteristika řečnického stylu a jeho útvary	1.1, 1.3	ZSV
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy řečnického stylu, posoudí vhodnost zvolených jazykových prostředků, analyzuje text řečnického stylu po stránce srozumitelnosti, kompozice a vhodnosti jazykových prostředků	Kompozice a jazykové prostředky útvarů řečnického stylu, analýza textů řečnického stylu	Mediální výchova	ZSV
	v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky, volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera, umí polemizovat a dovede se bránit manipulativní komunikaci, vhodně využívá nonverbální prostředky komunikace	Vybrané útvary řečnického stylu (projev a proslov, přednáška, diskuse)		
ESEJISTICKÝ STYL	seznámí se se základními rysy esejistického stylu, posoudí jejich specifičnost z hlediska využití slohových postupů a funkčních stylů	Esej jako specifický slohový útvar		ZSV, DEJ
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy esejistického stylu, posoudí vhodnost zvolených jazykových prostředků, analyzuje text eseje po stránce kompoziční a jazykové	Kompozice a jazykové prostředky eseje, ukázky esejů		ZSV, DEJ

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
NAUKA O KOMUNIKACI	posoudí druh textu, jeho tematickou výstavbu a smysl, všímá si koherence textu, jeho rozvíjení a členitosti, pozná vztah mezi souvisejícími texty	Obecné poučení o textu, vymezení pojmu text, druhy textu a jeho základní rysy	1.1, 1.3	ZSV
	tvoří dokumenty se správnou úpravou (výběr fontu, nadpisy, zvýrazňování částí textů, formátování odstavců)	Zásady typografie a normy tištěného dokumentu		
	rozpozná jednotlivé druhy komunikace a manipulační postupy v komunikaci, agresivní a manipulační komunikaci se umí úspěšně bránit, nepodléhá submisivitě, umí využít zásad asertivní komunikace	Druhy komunikace (agresivní, submisivní, asertivní), manipulační postupy v komunikaci		
	rozpozná základní prostředky neverbální komunikace, umí respektovat komunikačního partnera a sám vhodně využívat přiměřených gest a mimiky	Základy nonverbální komunikace		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

5.2. Cizí jazyky

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** je realizována vzdělávacími obory Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. V naší škole se cizí jazyky vyučují v povinných předmětech anglický jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk. Anglický jazyk je vyučován od primy osmiletého studia, německý a francouzský jazyk se vyučují jako volitelný Další cizí jazyk od tercie osmiletého studia. Na vyšším gymnáziu studují všichni žáci povinně anglický jazyk od prvního ročníku čtyřletého gymnázia, studenti osmiletého gymnázia studují anglický jazyk od primy a v tomto studiu na vyšším gymnáziu (od kvinty) pokračují. Zároveň si žáci volí v prvním ročníku čtyřletého studia a v tercii osmiletého studia druhý cizí jazyk, a to z možností německý, francouzský nebo ruský jazyk. Od 3. ročníku a septimy je pro žáky povinná konverzace alespoň z jednoho cizího jazyka, vybrat si mohou mezi Konverzací v anglickém jazyce, Konverzací v německém jazyce, Konverzací ve francouzském jazyce a Konverzací v ruském jazyce. Kromě povinné konverzace mohou žáci navštěvovat ještě druhou konverzaci jako nepovinný předmět.

Hlavním cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Tyto dovednosti mají poskytnout žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí nutnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 na nižším gymnáziu a úrovně B1 na vyšším gymnáziu. Na úrovni B1 žák rozumí přiměřeně náročným textům globálně i v detailech, je schopen se vyjadřovat písemně i ústně v situacích, které odpovídají jeho postavení, čte s porozuměním středně náročné odborné texty a texty umělecké, zapojí se do diskuse, je schopen argumentovat a obhajovat své názory, umí vyjádřit své emoce a postoje. Porozumí plynulému a srozumitelnému hovoru rodilých mluvčích, telefonickému rozhovoru, záznamu či jinak reprodukovanému textu. Bez problému pracuje s cizojazyčnými příručkami, encyklopediemi i internetem.

Výuka probíhá v dělených třídách, čímž je umožněn větší prostor pro komunikaci každého žáka a efektivnější způsob

výuky. V menší skupině je též možné pracovat na počítači, ve skupinách či ve dvojicích, a tím aktivně zapojovat co největší množství žáků do výuky.

Pozornost je věnována rozvoji čtyř řečových dovedností, tj. čtení s porozuměním, písemnému a ústnímu vyjadřování a poslechu. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje používání cizího jazyka v oblasti PC a internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující podporuje navazování kontaktů s osobami mluvícími daným jazykem.

Žáci mají také možnost účastnit se partnerských výměn se zahraničními školami a pracovat v mezinárodních studentských projektech. Od 3. ročníku a septimy mohou navštěvovat speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušku z anglického a německého jazyka či na mezinárodní zkoušky Zertifikat Deutsch, First Certificate in English.

Žáci, kteří navštěvují hodiny Konverzace v německém jazyce, konverzace v anglickém jazyce a speciální přípravu na státní či mezinárodní zkoušky (Zertifikat Deutsch, FCE), budou připravováni na úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Na této úrovni žáci rozumí náročnějším textům do detailů, jsou schopni vyjadřovat se písemně i ústně v různých situacích na velmi dobré úrovni, čtou s porozuměním odborné a umělecké texty, jsou schopni argumentace i v odborně náročnějších situacích. Rozumí plynulému hovoru rodilých mluvčích i různým reprodukovaným textům všech žánrů. Běžně pracují s cizojazyčnými příručkami a internetem.

Obsahem volitelného předmětu Anglická konverzace je výuka historie, geografie, politiky, ekonomiky, kultury a anglické literatury s ohledem na vývoj dané země.

V průběhu studia jsou pořádány exkurze do Goethe institutu (německý jazyk) a do Francouzského institutu, podle zájmu studentů také do německy mluvících zemí.

Časové a organizační vymezení předmětů

Anglický jazyk i druhý cizí jazyk se vyučuje ve všech třídách s tříhodinovou dotací, v primě je hodinová dotace posílena na 4 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, k dispozici je učebna jazyků, vybavená audiovizuální technikou, a učebna výpočetní techniky.

Konverzace v cizích jazycích probíhá od 3. ročníku a septimy s dvouhodinovou dotací, speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka či na zkoušku Zertifikat Deutsch probíhají od 3. ročníku a septimy s jednohodinovou dotací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení (vhodné způsoby pro efektivní učení, plánování a organizace učení)
- vést žáky k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systemizace
- motivovat žáky k samostatnému učení a celoživotnímu vzdělávání
- vést žáky k pochopení nutnosti komunikovat v cizím jazyce
- vést žáky k posouzení vlastního pokroku
- orientovat se v možnostech dalšího vzdělávání v zahraničí

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáka vnímat problémové situace, rozpoznat a pochopit problém
- řešit problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit cizím jazykem s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení a k logickému uvažování při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podněcovat žáka k tomu, aby formuloval a vyjadřoval v cizím jazyce své myšlenky a názory, vyjadřoval se na požadované úrovni v písemném i ústním projevu

- naučit žáka porozumět písemným i ústním sdělením rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukovaným
- vést žáka k využívání dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktu s osobami z cizojazyčného prostředí
- naučit žáka vyjádřit názor, vést dialog, přiměřeně reagovat
- naučit žáka vhodně používat nonverbální prostředky a chápat jejich odlišnosti v různých kulturách

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k rozvíjení schopnosti spolupracovat a pracovat v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy, a to jak v pracovní skupině ve škole, tak v mezinárodních kontaktech
- naučit žáky respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- v cizojazyčném prostředí vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- naučit se čerpat poučení z toho, co říkají a dělají ostatní

Kompetence občanská

- posilovat sebedůvěru a samostatný rozvoj
- poznávat zvyky v jiných zemích, porovnávat je s našimi zvyky
- vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých
- vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- vést žáky k ohleduplnosti a k ochotě pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní (pro nižší gymnázium)

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k učení
- pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání, klást důraz na nutnost znalosti jazyků v mnoha povoláních
- naučit žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní

podmínky

- naučit žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- podněcovat žáky k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší gymnázium)

- vést žáky k tomu, aby cílevědomě a zodpovědně s ohledem na své potřeby, předpoklady a možnosti rozhodovali o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření, a to s využitím cizích jazyků i v zahraničí
- pomoci žákům rozvíjet svůj osobní a profesní potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, rozvíjet vlastní iniciativu a tvořivost, chápat nutnost znalosti cizích jazyků v nejrůznějších podnikatelských sférách
- naučit žáky získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit u nás i v zahraničí
- vést žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, aby průběžně revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl
- pomoci žákům posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- vést žáky k chápání podstaty a principů podnikání, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k podnikání s ohledem na vlastní předpoklady a realitu tržního hospodářství
- podněcovat žáky k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

5.2.1 Anglický jazyk

PRIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí a reaguje na jednoduché pokyny, situace a věty	**Jazykové prostředky** fonetika, abeceda, fonetická transkripce **Zvuková a grafická podoba jazyka** rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby **Pravopis** Základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova **Mluvnice** Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí 2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy 3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace **Náměty** Role, rozhovor, skupinová práce, domácí úkol, vlastní projekt na jednoduché téma	
Čtení s porozuměním rozlišuje mluvenou a grafickou podobu jazyka vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole,			

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **Psaní** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Slovní zásoba** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Tématické okruhy** Rodina, škola, reálie příslušných oblastí		

SEKUNDA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí a reaguje v základních komunikačních situacích rozpozná smysl jednoduché, pomalé a jasně vyslovované konverzace rozumí a reaguje na základní instrukce používané při výuce jazyka	**Jazykové prostředky** **f**onetika abeceda, fonetická transkripce **zvuková a grafická podoba jazyka** rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby **Pravopis** **s**ložitější pravopisné jevy **Mluvnice** **r**ozvíjení používání gramatických jevů k realizací komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Slovní zásoba** **r**ozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým	1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí 2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy 3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace 4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice **Náměty** role plays, rozhovory, skupinová práce, domácí úkoly, vlastní projekt na jednoduché téma, beseda o přečtené knize	
Čtení s porozuměním vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá požadované informace v jednoduchém textu odpoví na otázku související s textem			
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života odpovídá na otázky týkající se známých jevů a situací	okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Slohové útvary** jednoduchý dopis, krátké vyprávění, popis **Tématické okruhy** domov a rodina, škola, místo, kde žije, bydlení, volný čas, kultura, sport **Komunikační situace** pozdrav, rozloučení se, poděkování , omluva a reakce na ni, prosba a žádost, žádost o pomoc, službu, informaci		
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení			

TERCIE

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat aktivně používá dvojjazyčný slovník vybere si požadovanou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům z oblasti organizace jazykové výuky aktivně používá dvojjazyčný slovník	**Jazykové prostředky** fonetika, abeceda, fonetická transkripce zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby **Pravopis** Písemná správnost v psaném projevu **Mluvnice** Rozvíjení používání gramatických jevů k realizací komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Slovní zásoba** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím;	1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojet 2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy 3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace 4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice 5. - P 3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět • Co je Evropa • jazyková rozmanitost Evr. • ČR a Evropa	
Čtení s porozuměním vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci odpoví na otázku související s textem vyhledá známé výrazy a fráze čte jednoduchý text v časopise přečte zjednodušené literární dílo (na své			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
úrovni)	práce se slovníkem **Slohové útvary** dopis, vyprávění – reprodukce, popis, jednoduchá úvaha **Tématické okruhy** rodina, škola, bydlení,místo, kde žije, volný čas a zájmová činnost, stravovací návyky, nákupy a móda, příroda a město, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, **Komunikační situace** pozdrav, rozloučení se, poděkování , omluva a reakce na ni, prosba a žádost, žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas , vyjádření názoru, jednoduchý argument	6. - P 5.4 Enviromentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Člověk a prostředí **Náměty** Práce s časopisy: četba článků o anglicky mluvících zemích, četba článků o ČR, úkol zaměřený k historickému, přírodovědnému či zeměpisnému tématu	
Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života aktivně se zapojí do rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost přiměřeně reaguje v komunikačních situacích			
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení			

KVARTA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu vybere si požadovanou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům z oblasti organizace jazykové výuky aktivně používá dvojjazyčný slovník osvojí si základy práce s výkladovým(definičním) slovníkem	**Jazykové prostředky** Fonetika abeceda, fonetická transkripce **Zvuková a grafická podoba jazyka** rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby **Pravopis** Písemná správnost v psaném projevu **Mluvnice** Rozvíjení používání gramatických jevů k realizací komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Slovní zásoba** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým	1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojet 2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy 3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace 4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice **Náměty** role plays, rozhovory, skupinová práce, domácí úkoly, vlastní projekt, na jednoduché téma, beseda o přečtené knize, jednoduchá dramatizace na základě četby	
Čtení s porozuměním vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace v textu vyhledá určitou informace a dále s ní pracuje přečte i text týkající se méně známého tématu			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
čte jednoduchý text v časopise a dál s ním pracuje přečte zjednodušené literární dílo (na své úrovni) seznámí se s různými technikami čtení	okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Slohové útvary** dopis, vyprávění – reprodukce, popis, jednoduchá úvaha		
Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života aktivně se zapojí do rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost přiměřeně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci	**Tématické okruhy** domov a rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport a péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, svátky a tradice, volba povolání, příroda a životní prostředí, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, ČR vzhledem k Evropě **Komunikační situace** pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, prosba a žádost, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, jednoduchý argument		
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení			

KVINTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si práci se slovníky	**Jazykové prostředky** fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní časy, pořádek slov) slovní zásoba (synonyma, antonyma, fráze , kolokace, slovotvorba) **Tematické okruhy** rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl **Komunikační situace** pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání , návrh, odmítnutí.	1.1 - 1.3	
Čtení čte srozumitelně kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice, přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury přiměřené náročnosti			
Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji			

SEXTA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, osvojí si práci se slovníky	**Jazykové prostředky** fonetika pravopis gramatické kategorie(podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní i složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov slovní zásoba (synonyma, antonyma, předložkové vazby, kolokace, slovotvorba), souvětí, **Tematické okruhy** rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl **Komunikační situace** pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání , návrh, odmítnutí, orientace v místě.	1.1, 1.3, 2.4	
Čtení čte srozumitelně kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky , detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice , přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury přiměřené náročnosti identifikuje strukturu textu, přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy			
Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích,			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji, sestaví souvislé sdělení s probíranými tématickými okruhy, dbá o gramatickou správnost, cítí jazykové omezení a kompenzuje je s určitou dopomocí			
Psaní sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu, osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky, popíše objekt, zážitek, jednoduchou příhodu, jednoduchý dopis			

SEPTIMA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, osvojí si práci se slovníky porozumí častým a jednoduchým idiomům a metaforám	**Jazykové prostředky** fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní i složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov, tázací dovětky, kondicionály, časové věty, kauzativ, nepřímé otázky, nepřímá řeč, infinitivy, trpný rod) slovní zásoba (synonyma, antonyma, předložkové vazby , kolokace, slovotvorba), souvětí, **Tematické okruhy** rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl **Komunikační situace** pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání, návrh, odmítnutí, orientace v místě	1.1, 1.3, 2.4, 2.5, 3.3	
Čtení čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice , přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury přiměřené náročnosti identifikuje strukturu textu, přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy, používá i výkladové slovníky			
Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé i méně známé téma či jednodušší problematiku,			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
reprodukuje přečtený či vyslechnutý text,, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci, zapojí se do konverzace a udržuje ji, sestaví souvislé sdělení s probíranými tématickými okruhy, dbá o gramatickou správnost, cítí jazykové omezení a kompenzuje je s určitou dopomocí			
Psaní sestaví souvislý, členěný text týkající se známého tématu, spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu, užívá složitější spojovací výrazy a jednoduchou frazeologii, logicky strukturuje text a podrobně popíše událost či zážitek, osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky			

OKTÁVA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, rozvíjí práci se slovníky porozumí častým a jednoduchým idiomům a metaforám	**Jazykové prostředky** fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov, tázací dovětky, kondicionály, časové věty, relativní věty, kontrast, kauzativ, gerund a infinitive, nepřímé otázky, nepřímá řeč, infinitivy, trpný rod) slovní zásoba (synonyma, antonyma, předložkové vazby, kolokace, slovotvorba), souvětí, **Tematické okruhy** rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl, reálie anglicky mluvících zemí, **Komunikační situace** pozdrav, představení se, rozloučení ,		
Čtení čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice , přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury přiměřené náročnosti identifikuje strukturu textu, přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy, používá i výkladové slovníky			

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé i méně známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci, komunikuje s rodilým mluvčím, zapojí se do konverzace a udržuje ji, sestaví souvislé sdělení s probíranými tématickými okruhy, dbá o gramatickou správnost, cítí jazykové omezení a kompenzuje je s určitou dopomocí	poděkování, blahopřání, omluva, pozvání , návrh, odmítnutí, orientace v místě telefonní rozhovor, pracovní rozhovor, zdůrazňování, souhlas, nesouhlas, vyjadřování lítosti, kontrast..	1.1, 1.3, 2.4, 2.5, 3.3	

5.2.2 Francouzský jazyk

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně jednoduchý text používá základy gramatiky	abeceda, fonetický přepis základní pravidla výslovnosti hláskování rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova zvláštnosti grafické stránky jazyka členy podstatná jména slovesa - pravidelná a základní nepravidelná zápor pořádek slov ve větě oznamovací a ve větě oznamovací		CJL
POSLECH	rozumí jednoduchým pokynům, větám a otázkám pronášeným pomalu a umí na ně reagovat			
ČTENÍ	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova čte foneticky správně jednoduchý text, který se vztahuje k probíraným tématům rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) a vyhledá požadovanou informaci využívá slovník			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MLUVENÍ	reaguje na jednoduché otázky a pokyny, pokládá podobné otázky používá slovní zásobu z okruhu rodina, škola, země, města a dalších témat stručně představí sebe a své spolužáky zapojí se do jednotlivých rozhovorů			
PSANÍ	vytvoří vizitku napíše jednoduchý e-mail, pohlednici, přání stručně se představí Napíše texty týkající se rodiny, školy, volného času a ostatních témat			
SLOVNÍ ZÁSOBA	aktivně užívá slovní zásobu v komunikačních situacích	okruhy - rodina, domov, škola, volný čas, sport, kultura, kalendářní rok, zvířata		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE	zvolí vhodné pozdravy poděkuje představí se vystoupí v rolových hrách	pozdrav, rozloučení se, poděkování, základy telefonování, představování, vizitka		OBV
REÁLIE	rozliší hlavní památky na fotografiích najde významná města a regiony na mapě pojmenuje sousední země vypracuje zadaný miniprojekt (samostatně i ve skupině)	hlavní památky Paříže mapa Francie hranice sousední země		ZMP

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
FONETIKA A GRAMATIKA	aplikuje osvojená pravidla v konkrétních výpovědích	složitější hláskové skupiny zvuková a grafická stránka jazyka jednoduché básně a písně podstatná jména a členy přídavná jména - stupňování slovesa - vyjádření minulosti a budoucnosti nepravidelná slovesa zvláštnosti sloves pravidelných zvratná slovesa		
POSLECH	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky rozumí informaci v krátkých poslechových textech			
ČTENÍ	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu vyhledá informaci v jednoduchém textu odpoví na otázku související s textem porovná téma jednotlivých odstavců vyhledá výrazy ve slovníku vytvoří krátké résumé			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MLUVENÍ	tvoří a obměňuje jednoduché věty odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do hovoru na předem dané téma vyžádá si jednoduchou informaci krátce promluví o rodině, volném čase, průběhu dne, jídle, nákupech, počasí a reáliích francou			
PSANÍ	osvojí si základní aspekty písemné podoby fr. jazyka tvoří a obměňuje jednoduché věty napíše krátký souvislý text (pohled, pozvánka, inzerát, e-mail, blahopřání, popis dne, vizitka a další probíraná témata)			
SLOVNÍ ZÁSOBA	aktivně užívá slovní zásobu pracuje se slovníkem	okruhy - rodina, škola, volný čas, sport, média, zdraví, dopravní prostředky, počasí, reálie francouzsky mluvících zemí		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE	zvolí vhodné zdvořilostní fráze omluví se vyžádá si informaci pozve přátele na oslavu apod. jednoduše si sjedná schůzku, uvede čas, místo zeptá se na cenu zboží vystoupí v rolových hrách	pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva, prosba a žádost o službu, informaci, pozvánka, blahopřání, sjednání schůzky, umístění v čase, prostoru		OBV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
REÁLIE	vyhledá památky v plánu Paříže najde jednoduchou informaci v prospektu vypracuje zadaný miniprojekt (samostatně i ve skupině)	Paříž - stará a moderní architektura každodenní život ve Francii		VYV ZMP

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POSLECH	rozumí známým výrazům v kontextu rozumí jednoduché a zřetelné promluvě reaguje na instrukce v rámci poslechových cvičení zapíše poznámky z poslechu aktivně používá poznatky z gramatiky orientuje se v různých typech testů	práce s audio a video ukázkami		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	přehledně zapíše a vysvětlí nově osvojená pravidla uplatňuje nové poznatky v písemných i mluvených projevech	**Jazykové prostředky** FONETIKA základní druhy intonace a jejich význam, přízvuk, výslovnost nových slovesných tvarů, jazykolamy, hry PRAVOPIS správnost písemného projevu GRAMATIKA užívání členů, podstatná jména, přídavná jména, lequel, COD, COI budoucí časy, conditionnel présent imparfait, rozšíření PC, nepravidelná slovesa, předložkové vazby, pořádek slov, slovesné vazby		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČTENÍ	čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí textům v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům vyhledá informaci v jednoduchém textu odvodí význam nových slov z kontextu porovná významy slov v různých slovnících využívá slovníky knižní i internetové čte s porozuměním jednoduchý text z časopisu (L´Amitié)			
MLUVENÍ	představí kolegy v zaměstnání osloví cizí osobu sjedná si schůzku popíše pracovní rozvrh přijme, odmítne pozvání představí svou rodinu popíše byt, dům vypráví zážitek z minulosti rezervuje si pokoj v hotelu popíše osobu vyjádří názor reprodukuje vyslechnutý text vypráví na základě vizuální podpory odpoví na otázky týkající se známých témat obměňuje jednoduché věty aktivně používá novou slovní zásobu	**Tematické okruhy** Francie a Evropa některé svátky rodina bydlení lidské tělo prázdniny nákupy místo, kde žije	1.3,2.4	ZMP, ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PSANÍ	odpověď na pozvánku dopis (e-mail) příteli vyprávění s použitím PC a imparfait inzerát vyplní objednávku napíše jednoduchý text týkající se probíraných témat			

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POSLECH	rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné přímé promluvě, audio i videonahrávce vypíše informaci rozumí instrukcím a požadavkům k organizaci výuky vyhledá na internetu fr. mluvené slovo			
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	nové gramatické jevy vyhledá v textech gramatická pravidla uplatní v psaných i mluvených projevech vyhledá chyby a poučí se z nich orientuje se v různých zadáních testů	**Jazykové prostředky** FONETIKA složitější fonetické jevy, zopakuje správně věty podle nahrávky recituje (zpívá) se správnou výslovností PRAVOPIS pravopisná správnost známých výrazů GRAMATIKA přídavná jména, příslovce, stupňování, slovesné časy zájmena, y, en, dont, ce que, ce qui výrazy množství, imperativ, kondicionál, subjonctif présent slovotvorba, synonyma, antonyma		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČTENÍ	čte foneticky správně přiměřeně náročný. text rozumí obsahu textů v učebnici a jednodušším autentickým materiálům vyhledá v textu informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise zorientuje se v rubrikách internetových časopisů využívá výkladový i překladový slovník			
MLUVENÍ	popíše cestu, zeptá se na cestu poradí, zakáže něco někomu konverzuje při nákupu, placení popíše počasí, promluví o předpovědi rezervuje si stůl v restauraci objedná si jídlo vyjádří, co si přeje udělat popíše přípravu jednoduchého jídla vyjádří svůj názor navrhne činnost definuje pojmy, upřesňuje reprodukuje texty účastní se rozhovoru na zadané téma uplatňuje novou slovní zásobu jeu de role, mini projekty	**Tematické okruhy:** nákupy, placení oblečení, móda doprava fr. regiony, Paříž restaurace, fr. kuchyně víkend, volný čas frankofonie zdvořilost, kulturní odlišnosti počasí rodina, vztahy	2.4, 3.1	ZMP, ZSV
PSANÍ	dopis příteli návrh programu popis typického jídla představí turistické zajímavosti vytvoří prezentaci svého města vypracuje (samostatně nebo ve skupině) zadaný mini projekt			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním vyjadřováním informace z textu přehledně graficky zpracuje			

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POSLECH	zapíše hlavní téma textu rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje postoje různých mluvčích postihne různé názory pochopí smysl textu v učebnici rozumí hlavním informacím v autentických dokumentech (prospekt apod.) rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování	audio a video ukázky		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	gramatické jevy vyhledá v textech vyvodí samostatně jednodušší gramatická pravidla pravidla přehledně zapíše aktivně užívá novou gramatiku	**Jazykové prostředky** FONETIKA PRAVOPIS GRAMATIKA otázka, nepravidelná slovesa, slovesné vazby, slovesné opisy opakování minulých časů plus-que-parfait, časové výrazy, trvání v čase, vyjádření citů, pochybností, subjonctif, conditionnel présent (opakování), conditionnel passé, podmínková souvětí, vyj. hypotézy, pasivum, adjektiva a zájmena s významem neurčitým komparativ, superlativ, zájmena, předložky, podstatná jména		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČTENÍ	čte nahlas a srozumitelně vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci přečtené informace zpracuje formou tabulky rozumí textům v učebnici rozumí jednoduchým textům na internetu	texty u učebnice, autentické dokumenty		
MLUVENÍ	vypráví minulou událost představí se, představí někoho seznámí se zeptá se na upřesnění vyjádří zájem zapojí se do konverzace odmítne vyjádřit svůj postoj vyjádří, co se mu líbí vyjádří výčitku, zklamání změní téma konverzace formuluje hypotézy vyjádří potřeby, přání, obavy, jistotu, nejistotu vyjádří názor strukturuje výpověď vypráví o školském systému souvisle pohovoří o médiích vypráví o volném čase, zálibách jeu de role	**Tematické okruhy** vzdělávání kultura život ve Francii svět práce média volný čas vztahy služby zdraví cestování	1.2, 2.5, 5.1	ZMP, ZSV
PSANÍ	návrh internetové stránky kritika CV motivační dopis souvislý text o médiích			

OKTÁVA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POSLECH	pochopí hlavní smysl nekomplikovaného autentického materiálu rozumí hlavním myšlenkám poslechu pochopí hlavní smysl textu v učebnici rozumí pokynům a instrukcím rozumí struktuře zkoušek DELF orientuje se v možnostech využití internetu k poslechu fr. textů rozliší mluvčí a identifikuje strukturu textu postihne jednoduchou zápletku ve filmu, hře	audio a video ukázky		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	aktivně využívá gramatická pravidla stručně formuluje gramatické zásady poučení přehledně zpracuje	**Jazykové prostředky** FONETIKA PRAVOPIS GRAMATIKA: podstatná jména přídavná jména - míra vlastnosti přivlastňovací zájmena, Y, en, relatifs composés slovesa, gérondif, part. Présent, passé simple, futur antérieur infinitif passé, infinitivní konstrukce, subj. passé nepravidelná slovesa slovotvorba souslednost časů vyjádření příčiny, důsledku, přípustky obrazná pojmenování opakování k maturitní zkoušce		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČTENÍ	správně vyslovuje postihne strukturu textu vyhledá hlavní myšlenky i detaily zpracuje résumé postihne myšlenky jednotlivých částí rozumí členění na odstavce rozumí textům v učebnici užívá slovníky výkladové i překladové porozumí jednoduché obraznosti přečte jednoduchou povídku	texty z učebnice, autentické dokumenty		
MLUVENÍ	vyjádří hypotézu informuje se něčem užívá řeč nepřímou navrhne něco udělat vyjádří cíl, záměr formuluje argumenty vyjádří příčinu, následek přesvědčuje, naléhá přeruší někoho souvisle pohovoří o svém vztahu k přírodě, umění, politice	**Tematické okruhy** příroda, ekologie solidarita mezi lidmi umění symboly, značky politický systém každodenní život geografie	2.3, 4.2	ZMP, ZSV, BIO
PSANÍ	résumé článku z novin prospekt úřední dopis protest			

1. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně jednoduchý text, používá základy gramatiky	abeceda, fonetický přepis, základní pravidla výslovnosti, hláskování, rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka, zvláštnosti grafické stránky jazyka, členy, stahování členů s předložkou, přivlastňování, podstatná jména, slovesa - pravidelná a základní nepravidelná, zápor, pořádek slov ve větě oznamovací a v otázce, přídavná jména - rod, číslo, shoda, zájmena - osobní, přivlastňovací, ukazovací a tázací, číslovky 0 - 1000		CJL
POSLECH	rozumí jednoduchým pokynům a větám			
ČTENÍ	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, čte foneticky správně jednoduchý text, rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podoby), používá slovník, vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci týkající se výuky			
MLUVENÍ	reaguje na jednoduché otázky a pokyny, používá slovní zásobu z okruhu rodina, škola, země města, stručně představí sebe a své spolužáky	moje rodina, škola, třída, rozvrh hodin, volný čas, sport, kultura	1.4	
PSANÍ	stručně se představí, představí přátele, napíše krátký dopis, přání	Paříž		ZMP
SLOVNÍ ZÁSOBA	aktivně užívá slovní zásobu	okruhy - rodina, škola, země, města		

2. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FONETIKA A GRAMATIKA	aplikuje osvojená pravidla v konkrétních výpovědích	složitější hláskové skupiny, zvuková a grafická stránka jazyka, jednoduché básně a písně, podstatná jména a členy, přídavná jména - stupňování, slovesa - vyjádření minulosti a budoucnosti, nepravidelná slovesa, zvláštnosti sloves pravidelných, zvratná slovesa, číslovky řadové, zájmena v předmětu přímém a nepřímém, další vyjádření záporu		CJL
POSLECH	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací, pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace, rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky			
ČTENÍ	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu, vyhledá informaci v jednoduchém textu, odpoví na otázku související s textem, porovná téma jednotlivých odstavců, vyhledá výrazy ve slovníku, vytvoří krátké résumé			
MLUVENÍ	tvoří a obměňuje jednoduché věty, odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností, zapojí se do hovoru na předem dané téma, vyžádá si jednoduchou informaci, krátce promluví o rodině, volném čase, průběhu dne, o počasí	témata: každodenní život, průběh dne, škola, vzdělávání, školský systém, volný čas, zábava, koníčky, moje rodina, příbuzenstvo, osobní charakteristika, Francie	1.4, 2.5	ZMP

3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně středně těžký text, intonačně správně rozlišuje oznámení, otázku, příkaz apod., rozlišuje grafickou a psanou podobu jazyka	abeceda, výslovnost obtížných hlásek, podstatná jména a člen, přídavná jména a příslovce, předložkové vazby, nepravidelná slovesa, zvratná slovesa, jednoduché slovesné časy, vyjadřování budoucnosti a minulosti, modální slovesa, zvláštnosti časování, jednoduché spojovací výrazy, negace, určování času, písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech		CJL
POSLECH	reaguje na pokyny týkající se vyučování, rozumí vyslechnutému textu a umí zodpovědět hlavní otázky k obsahu textu, chápe složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života, rozumí delšímu rozhovoru, rozlišuje mluvčí a jejich stanoviska	poslechové texty - globální i zčásti detailní porozumění		
ČTENÍ	čte hlasitě foneticky správně přiměřeně těžký text, vyhledá hlavní a doplňující informace z textu, odvodí význam nových slov z kontextu, užívá slovník (různé druhy), vyhledá v textu informaci k reáliím nebo k literatuře	texty z učebnice, jednodušší verze literárních textů, texty z časopisů, texty z reálií		
MLUVENÍ	reaguje na pokyny týkající se výuky a komunikační situace, reprodukuje text, popíše obrazový materiál, vytvoří jednoduché sdělení, vyžádá si informaci, účastní se rozhovorů na známé téma, zapojí se do rozhovorů s rodilými mluvčími, představí sebe a další osoby, dotáže se	sport, olympijské hry, vztah ke sportu; péče o zdraví, nemoci; bydlení, zařízení bytu, problémy s bydlením; oslavy a tradice, sváteční dny ve Francii; doprava, cestování; volný čas, zábava, koníčky	3.1	ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	na někoho, umí telefonovat na jednoduché téma, sjedná si schůzku, popisuje průběh dne, pozve někoho, odmítne pozvání, popisuje událost v minulosti, rezervuje si pokoj v hotelu, vyjádří svůj názor na věc, okolnost			
PSANÍ	e-mail, pohlednice, vizitka, dopis neformální a formální, krátké vyprávění nebo popis, inzerát, možnost seminární práce			

4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte správně složitější fonetické jevy v přiměřeně náročných textech	podstatná jména, slovesa, nepravidelné časování, vyjádření podmínky, zájmena v předmětu přímém - shoda, výrazy množství, přídavná jména a příslovce, nepravidelné stupňování, slovesný rod činný a trpný, předložkové vazby, souslednost časů, slovesné konstrukce, vyjádření přání, pochybnosti - subjonctif		CJL
POSLECH	rozumí pokynům a požadavkům týkajících se vyučování, pochopí smysl delšího vyslechnutého textu, zodpoví otázky týkající se obsahu textu, rozumí zřetelně vyslovovanému dialogu rodilých mluvčích			
ČTENÍ	čte foneticky správně přiměřeně náročný text, rozumí textům v učebnici i materiálům z jiných zdrojů, vyhledá a rozvíjí hlavní informaci, orientuje se v autentických textech, pracuje s různými druhy slovníků	texty v učebnici, texty z tisku, ukázky prózy, internet		
MLUVENÍ	aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných témat, reaguje v komunikačních situacích, účastní se rozhovorů, chápe složitěji formulované pokyny z každodenního života, dbá na jazykovou správnost, reprodukuje přiměřeně těžký text, domluví se v obchodě, na nákupech, mluví o počasí, zeptá se na cestu, umí popsat	životní styl, společnost, vztahy, volba povolání, životopis, nezaměstnanost, móda, oblékání, nakupování, služby, příroda, počasí, ochrana životního prostředí, masmédia, popis osob, charakteristika	1.1,4.2, 5.1	ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	trasu, rezervuje si stůl v restauraci, objedná si jídlo, pití, popíše přípravu jídla, vyjádří souhlas, jiný názor, své argumenty			
PSANÍ	formální a neformální dopis, popis, vyprávění, poznámky z přečteného nebo vyslechnutého textu, esej na zadané téma, shrnutí hlavních myšlenek z textu			

5.2.3 Německý jazyk

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	psané a poslechové texty přiměřené úrovně, dialogy, diktáty, nácvik čtení, výslovnostní cvičení, vyhledání informace v textu	1.1, 1.8	CJL
	vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou			
	čte potichu jednoduchý text obsahující převážně známé jazykové prostředky			
	rozumí jednoduchým pokynům a větám a reaguje na ně			
	rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky			
	pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace dvou osob vedené v pomalém tempu a s pečlivou výslovností			
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů vztahujících se k probíraným tématům			
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrázky s popisky, nahrávky) týkajících se každodenních témat			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázky			
	vybere z jednoduchého textu základní informace			
	při četbě používá abecední slovník učebnice			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	práce s jednoduchými jasně členěnými poslechovými a psanými texty, reprodukce textu, stavba krátkých textů (adresa, pozdrav z výletu, interview, inzerát)	1.8	CJL
	sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchý text, sdělení a odpoveď na sdělení (pozdrav, inzerát, vzkaz) vyplní základní údaje o sobě do formuláře reprodukuje resp. obměňuje ústně i písemně jednoduchý dialog nebo obsah krátkého textu vyžádá si a podá jednoduchou informaci reaguje v rámci vymezených situací písemně tvoří a obměňuje věty a jednoduché texty o sobě, rodině, volném čase			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	formuluje jednoduché odpovědi na otázky týkající se jeho osoby (jméno, věk, rodina, koníčky, volný čas...) a ptá se na totéž druhé osoby	reprodukce a stavba dialogu, jednoduchý telefonický rozhovor, vyjadřování postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí), emocí (radost) a stanoviska (omluva)	1.11.2015	
	pozdraví a rozloučí se s kamarádem nebo s dospělým			
	vede jednoduchý rozhovor			
GRAMATIKA		abeceda a fonetická transkripce, zvuková podoba slova, intonace, přízvuk,		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		pravopisná pravidla, podstatná jména a členy, časování sloves v přítomném čase, zápor, skloňování podstatných jmen, číslovky, přímý a nepřímý pořádek slov, věta tázací, předložky, zájmena osobní a přivlastňovací, rozkazovací způsob, plurál podstatných jmen, způsobová slovesa, vazba es gibt, slovní zásoba k daným tematickým okruhům		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE		pozdrav a rozloučení, poděkování, představení sebe a druhé osoby	1.8.	ZSV
TEMATICKÉ OKRUHY		kontakt s lidmi, přátelé, rodina, domov, bydliště, jídlo a stravování doma a v restauraci, škola, aktivity volného času, všední den, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata	1.6, 1.11	

Doplňující aktivity:

- práce s německým časopisem pro mládež
- práce se slovníkem
- miniprojekt

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text se známou slovní zásobou	čtení detailní, globální a selektivní, poslechová cvičení, novinové články, krátká sdělení, inzeráty, návody, recepty synonyma, antonyma, význam slov podle kontextu		CJL
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, formuláře, poslechové materiály) rozumí jednoduchým informačním nápisům			
	rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm potřebnou informaci			
	pochopí smysl pomalé pečlivě vyslovované konverzace			
	rozumí instrukcím zadaným učitelem a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			
	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací			
	používá dvojjazyčný slovník			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy (škola, rodina, koníčky, přátelé…)	stavba jednoduchých sdělení (blahopřání, krátký dopis z prázdnin, formulář, jednoduchý popis, např. recept)		
	sdělí základní informaci či základní myšlenku přečteného nebo vyslechnutého textu			CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	stručně reprodukuje ústně krátký přiměřeně obtížný vyslechnutý nebo přečtený text nebo jednoduchou konverzaci			
	odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností			
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	konverzuje jednoduchým způsobem s učitelem nebo spolužákem, sdělí základní informace o svém každodenním životě a jednoduché informace k probíraným tématům	strategie rozhovoru (oslovení a ukončení rozhovoru), pozvání a reakce na pozvání, omluva a reakce na omluvu	1.10.2015	ZSV
	vyžádá si jednoduchou informaci			
	aktivně se zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma			
	vyjádří, že nerozuměl a požádá o zopakování toho, co bylo řečeno, popř. požádá o zpomalení tempa			
GRAMATIKA		zvratná slovesa, slovesa s předponami, perfektum a préteritum, souvětí souřadné a podřadné, zeměpisné názvy		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE		přivítání a rozloučení, omluva a reakce na omluvu, prosba, poděkování, souhlas, nesouhlas, přání	1.8.2015	ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
TEMATICKÉ OKRUHY		cestování a dopravní prostředky, prázdniny, sport, obchody a nakupování, oblékání, životní styl, lidské tělo, povolání, obec, svátky, roční období, příroda, počasí, reálie německy mluvících zemí	3.1, 3,2 4.1, 4.2	ZMP, ZSV

Doplňující aktivity:

- práce s německým časopisem pro mládež
- práce se slovníkem
- miniprojekt

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	práce s psanými texty, různé techniky čtení, poslechové texty, četba novinových článků, práce s časopisy, reklamní a propagační materiály, nápisy, vyhledávání základních informací v textu		CJL
	žák rozumí jednoduché zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci na běžné a známé téma	tvoření slov, synonyma, antonyma, přirovnání, základní odlišnosti rakouské a švýcarské němčiny		CJL
	žák rozumí nejdůležitějším bodům a myšlenkám v krátkých, jasně strukturovaných textech na běžné a známé téma			
	žák pochopí základní smysl novinového článku			
	žák rozumí hlavním bodům důležitých zpráv a jednoduchým nahrávkám na jemu známá témata a v pomalejším tempu			
	žák identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	práce s jednoduchými, jasně členěnými poslechovými i psanými texty, reprodukce textu, krátké vyprávění, jednoduchý formální dopis (reklamace), osobní dopis, popis místa a osoby, omluva, pozvánka	1.3	CJL
	žák stručně reprodukuje obsah krátkého, přiměřeně náročného textu, promluvy i konverzace s využitím původní slovní zásoby			
	žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty			
	žák ústně shrne obsah krátkého textu			
	žák sestaví jednoduchý text na známé resp. probírané téma, např. popíše své oblíbené místo, přání, nebo svoje plány			
	žák popíše a jednoduchým způsobem charakterizuje známou osobu			
	žák napíše dopis svým přátelům, ve kterém vypráví o svých zážitcích a zkušenostech			
	žák si vyžádá jednoduchou informaci			
	žák přednese krátký monolog na dané téma			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích, např. v restauraci nebo v hotelu	vyjadřování emocí (radost, zklamání, zájem, nezájem, lhostejnost), postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí) a stanoviska (omluva, lítost), dialog, jednoduchý telefonický rozhovor	1.2, 1.3	ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	žák vyjádří svoje pocity (radost, zájem, lhostejnost, lítost)			
	žák vysloví svůj názor na dané téma			
	žák požádá o zopakování informace v případě, že nerozuměl			
	žák předá jednoduché informace, např. o místě svého bydliště			
	žák se zeptá na jednoduché informace a je schopen s těmito informacemi pracovat, např. při orientaci ve městě			
	žák vede telefonický rozhovor			
GRAMATIKA		pravidla interpunkce		CJL
		základní vazby sloves a přídavných jmen		
		zájmenná příslovce		
		vlastní jména osob		
		aktuální členění a pořádek slov		
		věty s dass a damit		
		větný rámec, typy větného rámce		
		skloňování přídavných jmen v přívlastku		
		zájmena einer, meiner,....		
		neurčitá zájmena		
		noch nicht - nicht mehr		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		řadové číslovky, datum		
		směrová příslovce		
		Komunikační situace		
		oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, poděkování a reakce na poděkování	1.3	
TEMATICKÉ OKRUHY		obchod a služby, doprava, turistika a cestování, orientační značení, vzdělávání, zaměstnání, profese, pracoviště, kulturní život, volný čas, koníčky	1.1, 1.4, 2.5	ZSV

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí jednodušším technickým informacím a kratším adaptovaným uměleckým textům	jednoduché poslechové texty, krátké autentické texty uměleckého charakteru, jednoduché a krátké odborné texty (recepty, návody, programy), úřední dopis, četba novinových článků, práce s časopisy, vyhledávání základních a rozšiřujících informací v textu	3.2..	CJL
	žák čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně, dokáže vyhledat základní informace, sleduje důležité epizody a události			
	žák rozezná v souvislém projevu rodilého mluvčího hlavní téma, odliší podstatné od nepodstatného			
	žák identifikuje jednotlivé mluvčí, rozezná jejich postoje, rozumí jejich pocitům			
	žák odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu			
	žák rozliší formální a neformální text, rozumí jednoduchému úřednímu dopisu			
	žák užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	žák používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, napíše příběh	kratší texty formální i neformální (blahopřání, vzkaz, krátké oznámení, odpověď, dotaz, žádost, inzerát, e-mail), popis činnosti, charakteristika osoby, novinový článek		CJL
	žák popíše jednoduchým způsobem určitou činnost, situaci nebo děj			
	žák napíše formální dopis, např. dotaz na možnosti ubytování v ubytovně pro mládež			
	žák napíše článek do školního časopisu			
	žák odpoví na inzerát a požádá o bližší informace			
	žák převypráví děj filmu nebo knížky a vyjádří svůj názor			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vyjádří a vysvětlí svůj vlastní názor a reaguje vhodně na názor druhých	vyjádření postoje / názoru (svolení, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost, potřeba), vyjádření emocí (libost, nelibost, zájem, zklamání, překvapení), anketa	1.2, 1.3	CJL, ZSV
	žák zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit			
	žák připraví a vede školní anketu			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
GRAMATIKA		infinitiv s zu a bez zu		CJL
		ukazovací zájmena		
		zájmeno einander		
		předložky se 2. nebo 3. pádem		
		nepřímé otázky		
		přirovnávací věty s als/ wie		
		věty vztažné		
		rámec a jeho uvolňování		
		stupňovaná přídavná jména v přívlastku		
		určování rodu podstatných jmen		
		příslovce zakončená na -stens/-st		
		infinitivní konstrukce s zu místo vět s dass		
		infinitivní konstrukce s um ... zu místo vět s damit		
		infinitiv přítomný a infinitiv minulý a jeho užití ve vazbách s zu		
		částice a citoslovce		
		trpný rod a stavové pasivum		
		jména obyvatel		
		přídavná jména zeměpisná		
		skloňování zeměpisných názvů		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		Komunikační situace		
		prosba, přání, blahopřání, žádost o pomoc, fráze společenského styku		
TEMATICKÉ OKRUHY		bydliště a jeho okolí, život ve městě a na venkově, přátelství a partnerství, kulturní život, zábava, oblékání, dovolená, sport, studium, zaměstnání, zdraví a nemoc, příroda, roční období a počasí, zeměpisné údaje České republiky a německy mluvících zemí	2.4, 3.1	ZMP, ZSV

Doplňující aktivity:

- využívání slovníků
- možnost partnerské výměny
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí autentickým materiálům s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	poslechové a psané texty (globální a detailní porozumění), práce s tiskem, internetem, videonahrávky, audio nahrávky, encyklopedie, slovníky	5.4	CJL
	žák rozumí hlavním myšlenkám zpráv a komentářů			
	žák rozumí delším rozhovorům vedeným standardní formou jazyka			
	žák pochopí i složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života			
	žák postihne zápletku i sled událostí videonahrávky			
	žák využívá různé druhy slovníků při čtení přiměřeně náročných faktografických nebo uměleckých textů s cílem získat konkrétní informace a pracovat s nimi			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný, formální i neformální text na běžné či známé téma (napíše osnovu, rozvrhne téma a hlavní myšlenky písemného projevu)	výstavba textu, příběh, krátký referát, životopis, stížnost, žádost, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu		CJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	žák napíše životopis			
	žák zaznamená důležité informace psaného či slyšeného textu			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák reaguje přiměřeně a gramaticky správně v běžných situacích a využívá vhodných výrazů a frazeologických obratů	frazeologické obraty, mnohoznačnost slov, vyjádření a zjištění pocitů, názorů a postojů (příkaz, údiv, obava, vděčnost, sympatie, strach), kompenzační vyjadřování	1.2	CJL
	žák zodpoví otázky týkající se podrobností			
	žák se případně s menšími obtížemi zapojí do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v každodenních situacích			
	žák v rozhovoru s přáteli vyjádří svůj názor a zeptá se na názor partnerů, reaguje na vyjádřené pocity			
	žák využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, např. vyjádří v dopise pocity jako radost, smutek, lítost, soucit			
	žák se zapojí do diskuse, ve které jde o řešení problémů praktického rázu, např. jak zorganizovat pobyt přátel ze zahraničí			
GRAMATIKA		příčestí přítomné a minulé		CJL
		zpodstatnělá přídavná jména a příčestí		
		konjunktiv préterita a opis s würde + infinitiv		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		plusquamperfektum, konjunktiv plusquamperfekta		
		věty podmínkové		
		nulový člen, skloňování přídavných jmen bez členu		
		zlomky, desetinná čísla, početní úkony		
		zpodstatnělé číslovky		
		párové spojky		
		věty vztažné uvozené tázacími příslovci		
		rozvité participiální vazby		
		vyjadřování modality		
		Komunikační situace		
		žádost o pomoc či službu, reklamace, stížnost		
TEMATICKÉ OKRUHY		životní styl v porovnání s Českou republikou, zdravý způsob života, problémy dnešní mládeže, zvyky, svátky, tradice, vztahy mezi lidmi, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky, důležité historické události a osobnosti příslušné jazykové oblasti	2.2, 3.1	ZSV, ZMP, CJL

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

OKTÁVA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák porozumí hlavním myšlenkám složitějšího textu, rozliší hlavní a doplňující informace	texty stylu prostěsdělovacího, publicistického, populárně naučného a uměleckého (upozornění, vyhláška, oznámení, recenze, ukázky z prózy a filmu), práce s internetem, encyklopediemi, tiskem, propagačními materiály		
	žák čte faktografické texty přiměřeně náročné s cílem porovnat vztahy mezi Českou republikou a zemí dané jazykové oblasti		3.1, 3.3	
	žák rozumí autentickým uměleckým textům - ukázkám z literatury nebo úryvkům z filmu			
	žák vyhledá informace z několika různých textů a pracuje s nimi		5.2, 5.4	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text, popř. shrne jeho obsah a vyjádří svůj názor na něj	formální a neformální dopis, žádost o pracovní místo, reprodukce autentického textu, resumé, jednoduchá prezentace		CJL, IVT
	žák přednese souvislý projev na dané téma			
	žák napíše osobní dopis, ve kterém zdůvodní určitou činnost, např. proč si zvolil studium na této škole			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	napíše formální dopis, ve kterém se informuje na možnosti studia v zahraničí, popř. na zaměstnání			
	napíše osobní dopis, ve kterém se uchází o au-pair pobyt v německy mluvící rodině			
	přednese referát nebo prezentaci na zvolené téma, uvede některé podrobnosti			
	žák napíše poznámky k přečtenému textu, popř. resumé pro svoji seminární práci			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák komunikuje s jistou mírou sebedůvěry foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků, reaguje s drobnými chybami	argumentace, přesvědčování, formální a neformální rozhovor (strukturovaný pohovor, diskuse), vyjadřování postojů (odpuštění, pochvala, pokárání), domluva schůzky	1.3..	CJL, ZSV
	žák reaguje adekvátně a gramaticky správně i v méně běžných situacích			
	žák v rozhovoru se známými či přáteli vyjádří své mínění a reaguje na názory partnerů, argumentuje v případě odlišných postojů			
	žák se zapojí do diskuse, ve které jde o alternativní řešení problémů, např. bydlení s rodiči či na studentské koleji			
GRAMATIKA		přirovnávací věty s als ob, je - desto		CJL
		infinitiv minulý a infinitivní vazby s zu, věty se statt dass a ohne dass a jejich zkracování pomocí vazby zu + infinitiv		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		vedlejší věty časové (nachdem, sobald, solange, bevor, bis)		
		nepřímá řeč		
		haben/sein + zu + infinitiv		
		vyjadřování modality pomocí modálních sloves		
		Komunikační situace		
		společenský program, přijímací pohovor		
TEMATICKÉ OKRUHY		studium v zahraničí, člověk a životní prostředí, věda a technika, komunikace a média, globální problémy, Česká republika a Evropa, ukázky významných literárních děl a jejich autoři	2.2, 3.1, 3.3, 4.2, 5.2, 5.4	CJL, ZSV, BIO, ZMP

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- četba upravené beletrie v němčině
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

1. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, rozumí instrukcím, které se týkají organizace výuky	práce s psanými texty, různé techniky čtení, poslechové texty přiměřené úrovně, nápisy, vyhledávání základních informací v textu		CJL
	rozumí jednoduchému vyslechnutému projevu			
	rozumí hlavním bodům jazykově přiměřených zpráv a jednoduchým nahrávkám na jemu známá témata a v pomalejším tempu			
	identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	přiměřeně reaguje na pokyny učitele	práce s jednoduchými, jasně členěnými poslechovými i psanými texty, reprodukce textu, krátké vyprávění, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, formulář, popis místa, pozvánka	1.3	CJL, ZSV
	žák formuluje otázky a odpovědi na ně, vyžádá si a podá jazykově přiměřenou informaci			
	reprodukuje a obměňuje jednoduché dialogy, reaguje v rámci vymezených situací			
	stručně reprodukuje obsah krátkého, přiměřeně náročného textu s využitím původní slovní zásoby			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	ústně shrne obsah krátkého, jednoduchého textu			
	napíše jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání, vzkaz)			
	jednoduchým způsobem popíše svá přání, svoje plány nebo činnost			
	sestaví jednoduchý text na známé téma			
	popíše svoje oblíbené místo			
	popíše a jednoduchým způsobem charakterizuje známou osobu			
	napíše dopis svým přátelům			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných situacích, např. v restauraci nebo hotelu	vyjadřování postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí) a stanoviska (omluva, lítost), dialog, jednoduchý telefonický rozhovor	1.2, 1.3	ZSV
	vysloví svůj názor na dané téma			
	žák popíše svoje oblíbené místopožádá o zopakování informace v případě, že nerozuměl			
	předá jednoduché informace, např. o místě svého bydliště			
	žák se zeptá na jednoduché informace a je schopen s těmito informacemi pracovat, např. při orientaci ve městě			
GRAMATIKA		abeceda a fonetická transkripce, zvuková		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		podoba slova, pravopis, podstatná jména a členy, skloňování podstatných jmen, časování sloves v přítomném čase, věta oznamovací a tázací, zápor, základní číslovky, předložky, zájmena osobní a přivlastňovací, plurál podstatných jmen, slovosled, způsobová slovesa a sloveso wissen		
TEMATICKÉ OKRUHY		rodina, domov, bydliště, škola, nakupování, v restauraci, stravování, životní styl, společenský život, orientace ve městě, představení sebe a druhé osoby, pozdrav a rozloučení, poděkování, omluva	1.1, 1.4	

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků

2. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma	jednoduché poslechové texty, krátké a jednoduché autentické texty uměleckého charakteru, jednoduché a krátké odborné texty (recepty, návody, programy), vyhledávání základních a rozšiřujících informací v textu	3.2	CJL, ZSV
	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací			
	porozumí výstavbě textu, sleduje důležité informace			
	identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá informace, které ho zajímají			
	odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu			
	rozumí reprodukovaným textům v přiměřeném tempu a s odpovídající slovní zásobou			
	žák čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák má přiměřenou slovní zásobu potřebnou k vyjádření vlastního názoru	kratší texty formální i neformální (přání, blahopřání, vzkaz, pozdrav, odpověď, dotaz, žádost, inzerát, e-mail), popis činnosti, charakteristika osoby		CJL
	volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	popíše jednoduchým způsobem určitou činnost, situaci nebo děj			
	charakterizuje známé osoby			
	napíše formální dopis, např. dotaz na možnosti ubytování v ubytovně pro mládež			
	odpoví na inzerát a požádá o bližší informace			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vyjádří svůj vlastní názor a reaguje vhodně na názor druhých	vyjádření postoje / názoru (svolení, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost) vyjádření emocí (libost, nelibost, zájem, zklamání, překvapení), anketa	1.2, 1.3	CJL, ZSV
	zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit			
	zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit připraví a vede školní anketu			
GRAMATIKA		souvětí souřadné a podřadné, věta vedlejší, perfektum, préteritum, stupňování přídavných jmen a příslovcí, zvratná slovesa a slovesa s předponami, rozkazovací způsob		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		lidé kolem nás, přátelé, zdraví, dovolená, cestování, oblečení, móda, volný čas, žádost o pomoc	2.4, 2.5	ZMP, ZSV

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež, využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech, možnost partnerské výměny

3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí hlavním myšlenkám středně náročných textů	poslechové a psané texty (globální a detailní porozumění), práce s tiskem, videonahrávky, internet, práce s různými druhy slovníků	5.2	CJL
	rozumí delším rozhovorům vedeným standardní formou jazyka			
	pochopí i složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života			
	rozlišuje jednotlivé mluvčí a jejich stanoviska			
	postihne zápletku i sled událostí videonahrávky			
	využívá různé druhy slovníků při čtení méně složitých faktografických nebo uměleckých textů			
	čte texty odpovídající náročnosti s cílem získat informace z reálií, popř. literatury			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný, formální i neformální text na běžné či známé téma (napíše osnovu, rozvrhne téma a hlavní myšlenky písemného projevu)	výstavba textu, strukturovaný životopis, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu		CJL
	napíše strukturovaný životopis			
	zaznamená důležité informace psaného či slyšeného textu			
	volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák reaguje přiměřeně a gramaticky správně v běžných situacích a využívá jednoduchých a vhodných výrazů a frazeologických obratů	frazeologické obraty, vyjádření a zjištění pocitů, názorů a postojů, práce s různými druhy slovníků	1.3	CJL, ZSV
	reaguje na vyjádřené pocity či názory			
	zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v každodenních situacích			
	v rozhovoru s přáteli vyjádří svůj názor a zeptá se na názor partnerů			
	využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, např. vyjádří v dopise pocity jako radost, smutek, lítost, soucit			
GRAMATIKA		budoucí čas, další typy vedlejších vět, skloňování přídavných jmen v přívlastku, neurčitá zájmena, nepřímé otázky, podmiňovací způsob, řadové číslovky a datum, tvoření slov		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		kulturní život, studium a práce, povolání, důležité události, plány do budoucna, partnerství, četba a německy píšící autoři, reálie německy mluvících zemí	2.4, 3.1	ZSV, ZMP, CJL

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost partnerské výměny
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák porozumí jednodušším textům různých stylů včetně detailů	texty stylu prostěsdělovacího, publicistického, populárně naučného a uměleckého (upozornění, vyhláška, oznámení, recenze, ukázky z prózy a filmu) práce s internetem, časopisy	5.2, 5.4	CJL
	čte faktografické texty přiměřeně náročné s cílem porovnat vztahy mezi Českou republikou a zemí dané jazykové oblasti			
	rozumí upraveným autentickým uměleckým textům - ukázkám z literatury nebo úryvkům z filmu			
	vyhledá informace z několika různých textů a pracuje s nimi			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák shrne obsah povídky, článku nebo filmu a vyjádří svůj názor na ně	formální a neformální dopis, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu, resume, prezentace		CJL, IVT
	napíše osobní dopis, ve kterém zdůvodní určitou činnost, např. proč si zvolil studium na této škole			
	napíše formální dopis, ve kterém se informuje např. Na možnosti studia v zahraničí, popř. na zaměstnání			
	napíše osobní dopis, ve kterém se uchází o au-pair pobyt v německy mluvící rodině			
	napíše poznámky k přečtenému textu, popř. resume pro svoji seminární práci			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	argumentace, přesvědčování, formální a neformální rozhovor, diskuse	1.2, 1.3	CJL, ZSV
	se zúčastní přímého rozhovoru, je schopen udržovat konverzaci, popř. ji ukončit			
	v rozhovoru se známými či přáteli vyjádří své mínění a reaguje na názory partnerů, argumentuje v případě odlišných postojů			
	se zapojí do diskuse, ve které jde o alternativní řešení problémů, např. bydlení s rodiči či na studentské koleji			
GRAMATIKA		trpný rod, vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, zájmenná příslovce, infinitivní konstrukce s zu, um…zu přímá a nepřímá řeč, příčestí přítomné a minulé		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		školský systém v ČR a v německy mluvících zemích, reálie Německa, Rakouska a Švýcarska, gastronomie u nás a v německy mluvících zemích, tradice a zvyky, četba a nejvýznamnější německy píšící autoři, člověk ve vztahu k životnímu prostředí, globální problémy	2.2, 2.5, 3.3, 4.2	CJL, ZSV, BIO, ZMP

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- četba upravené beletrie v němčině
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

5.2.4 Ruský jazyk

1. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů	Jazykové prostředky *Fonetika* • základní druhy a jejich význam • přízvuk • základní fonetické jevy *Pravopis* • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech *Gramatické kategorie* • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka, zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky *Slovní zásoba* *Slohové útvary* • dopis, vyprávění – reprodukce, popis *Tematické okruhy*	1.1, 1.3, 1.5 2.4 Náměty • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • práce s časopisy, • četba článků o rusky mluvících zemích	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na dané téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis	• škola, rodina • místo, kde žije • bydlení • volný čas • oblékání • nákupy • některé svátky a tradice • příroda • cizí země *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

2. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů	Jazykové prostředky *Fonetika* • složitější fonetické jevy *Pravopis* • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech *Gramatické kategorie* • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby *Slovní zásoba* *Slohové útvary* • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis *Tematické okruhy* • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije	1.1, 1.3, 1.5 2.4 Náměty • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis	• bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

3. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory a stanoviska pochopí smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl autentického materiálu rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích při své práci využívá různé typy slovníků ČTENÍ čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy	Jazykové prostředky *Fonetika* *Pravopis* *Gramatické kategorie* • podstatná jména • přídavná jména a míra vlastnosti • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • souslednost časová • infinitivní konstrukce • základní předložky a jejich vazby *Slovní zásoba* • synonyma a antonyma • opisné vyjadřování	1.1, 1.3, 1.5 2.4 Náměty • skupinová práce • domácí úkoly • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji PSANÍ sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	*Tematické okruhy* • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije • osobnosti • volný čas • práce • životní styl • tradice – porovnání s ČR • rusky mluvící země *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

4. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochopí hlavní smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků ČTENÍ čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci postihne strukturu jednoduchého textu orientuje se v textu z učebnice k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky *Fonetika* • složitější fonetické jevy *Pravopis* • písemná správnost v psaném projevu *Gramatické kategorie* • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby • jednoduché spojovací výrazy *Slovní zásoba* *Slohové útvary* • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis *Tematické okruhy* • škola, rodina, vztahy a výchova	1.1, 1.3, 1.5 2.4, 3.1 Náměty • skupinová práce • domácí úkoly • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji PSANÍ sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu užívá složitější spojovací výrazy logicky strukturuje text osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem podrobně popíše událost či zážitek popíše své pocity napíše životopis, jednoduchý příběh, popis	• místo, kde žije • osobnosti • volný čas a zájmová činnost • oblékání, nákupy • svátky a tradice • rusky mluvící země základní geografické údaje • ČR vzhledem k Evropě *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

5.3. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka dějepisu by měla především kultivovat osobnost žáka, rozvíjet jeho charakterové a intelektuální schopnosti, podpořit v žácích zodpovědnost za své chování a činy. Dějepis podněcuje tvůrčí myšlení na základě historických kontextů, které vycházejí obecně z vědomí a kontinuity historické paměti („dějinný příběh“). Na základě předávání historické zkušenosti, založené na poznávání faktů, jevů a souvislostí, je možné zásadním způsobem ovlivnit rozvoj kritického myšlení žáků a podpořit jejich zájem o aktuální společenské dění. Důraz je kladen především na hlubší poznávání dějin vlastního národa v kontextu evropských a světových dějin (příprava na život v Evropské unii a globalizovaném světě). Znalost významných historických událostí, které výrazným způsobem ovlivnily vývoj společnosti a aktuální společenské dění, umožní žákům porozumět atmosféře doby, dovolí rozvíjet schopnost racionální argumentace a především zaujmout vlastní názorové stanovisko. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou kapitolou ani shlukem faktů. Naopak skrze poznávání minulosti můžeme měnit přítomnost a především budoucnost. Obecné historické problémy jsou konkretizovány na základě místních a regionálních dějin.

Dějepis na nižším stupni gymnázia navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě na I. stupni ZŠ. Vedle klasických vyučovacích forem (metody slovní a názorně demonstrační) preferujeme tematické dějepisné dny (např. pravěký den), besedy, poznávací výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Předmět úzce souvisí s předmětem Zeměpis, Základy společenských věd, ale také s předměty dalšími (literatura, cizí jazyky). Výuka dějepisu přiměřeně podporuje aktivní užívání cizího jazyka, využití výpočetní techniky a internetu. Průřezová témata žáci realizují formou projektů a seminárních prací.

Na vyučovací předmět Dějepis bude navazovat volitelný seminář.

Výuka dějepisu vede:

- k rozvíjení zájmu o světové a domácí dějiny, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- k seznámení s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které mají zásadní význam pro současnost
- k získání orientace v aktuálním společenském dění v České republice, v Evropské unii a ve světě
- k poznávání a pochopení základních politických, sociálních, hospodářských a kulturních dějin
- ke hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi, jejich srovnání s obdobnými či odlišnými jevy
- k poznání a pochopení demokratické společnosti, jejích principů a institucí
- k vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva, jejich respektování a dodržování
- k rozvoji národního cítění (vlastenectví), vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním hodnotám minulosti, k úctě k jiným etnikům a kulturám
- k přípravě žáka na život v současném globálním světě, na život v kontextu Evropské unie (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- k rozvoji kritického myšlení a schopnosti se prosadit (argumentovat)
- k aktivnímu využívání cizího jazyka a různých IT technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně po celé čtyři roky nižšího gymnázia. Na vyšším gymnáziu je vyučován v kvintě až septimě v celkové dotaci 7 hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Podle možností využíváme učebny vybavené audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků aktivní zájem o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa
- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, k vyhledávání a systematickému zpracovávání potřebných informací v literatuře a na internetu
- pozitivně motivovat žáky při vyučovacím procesu, podporovat u žáků tvůrčí a kritické myšlení
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělání, motivovat je k celoživotnímu vzdělání
- nabízet žákům dostatek příležitostí k práci s historickými dokumenty ať už písemné či audiovizuální podoby a k formulování vlastních myšlenek a názorů

Kompetence k řešení problémů

- na základě modelových příkladů učíme žáky řešit konkrétní problémové situace a rozvíjíme efektivní komunikaci
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k poznávání historických souvislostí, které se vzájemně ovlivňují
- rozvíjet u žáků schopnost objevovat, formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podpora netradičních (originálních) způsobů hledání řešení problémů (např. brainstorming, mindmapping, práce v malých skupinách)
- vést žáky k předcházení některých problémů
- žáci by měli být schopni poznatky analyzovat, zobecnit a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- žáky prakticky podněcovat k efektivnímu používání komunikačních dovedností a prostředků, k učení přijmout a porozumět sdělení, správně je interpretovat a věcně argumentovat

- vést žáky k rozvíjení schopnosti přátelsky spolupracovat a pracovat ve skupině (v týmu), zastávat v týmu různé role a upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vést žáky k správnému kladení otázek, které vybízejí k vyjádření vlastního názoru a diskutování
- rozvíjet rétorické dovednosti (např. prezentace žákovy seminární práce před ostatními)
- vést žáky k prezentaci své osoby i školy na veřejnosti, ke kultivovanému mluvenému a písemnému projevu
- motivovat žáky k využívání cizích jazyků a výpočetní techniky

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k rozvíjení schopnosti spolupracovat, pracovat v kolektivu
- naučit žáky respektovat odlišné názory ostatních členů skupiny a realisticky hodnotit práci vlastní i druhých
- naučit žáky vytvářet hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- rozvíjet mezi žáky vzájemnou pomoc při řešení daného úkolu a podpořit pozitivní vnímání vzájemné odlišnosti, jež vede k efektivní spolupráci
- podněcovat schopnost sebereflexe, osobnostního rozvoje a posilovat sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, znají a chrání svá práva, respektují práva druhých
- vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, za své zdraví a za životní prostředí
- vést žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- vést žáky k aplikování osvojených znalostí z historie v současné době
- vést žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, obce, rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti, o spolupráci s regionálními kulturními institucemi
- vést žáky k ohleduplnosti a k ochotě pomoci druhým v různých situacích

- netolerovat u žáků hrubé, vulgární a agresivní projevy chování

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- naučit žáky vytvářet podnětné a motivující pracovní prostředí
- vést žáky ke schopnosti adaptovat se na různé pracovní podmínky
- seznámit žáky se zásadami bezpečnosti a naučit je chránit své zdraví při práci
- vést žáky k dodržování vymezených pravidel, plnit povinnosti a závazky
- naučit žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, ale i z hlediska ochrany kulturních hodnot a životního prostředí
- seznámit žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k historii

Kompetence k podnikavosti

- motivovat žáky v rozvoji podnikatelských dovedností
- seznámit žáky s fungováním hospodářství a státu v minulosti a současnosti
- vést žáky k dobré orientaci v současné politice a právu

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČLOVĚK V DĚJINÁCH	uvede na konkrétních příkladech význam, potřebnost a důležitost historie a dějepisných znalostí v praktickém životě	význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost získávání informací o dějinách, vznik historie jako vědy, práce historika, periodizace dějin	4.3, 6.1	OBV, ZMP, MAT, VYV
	dokáže určit zdroje informací o minulosti a uvést jednotlivé příklady; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	historické prameny, pomocné vědy historické, archeologie, muzea, archívy, knihovny, galerie		
	orientuje se na časové ose a v historické mapě	práce s historickou mapou, práce s časovou osou, prostorová orientace		
	dokáže charakterizovat a seřadit chronologicky hlavní historické epochy	vnímání historického času		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	objasní nerovnoměrnost historického vývoje v pravěku	pravěk, práce s historickou mapou vývoj člověka neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti eneolit		ZMP, VYV, BIO
	popíše vývoj člověka v pravěku	vývoj pravěkého člověka		
	charakterizuje způsob života nejstarších lidí v pravěku, především život sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	paleolit neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	eneolit doba bronzová		
	uvede příklady archeologických kultur na našem území	doba železná České země a Střední Evropa v pravěku		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ CIVILIZACE	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	starověk staroorientální státy, otrokářské státy	1.10	OBV ZMP MAT VYV CJL
	charakterizuje materiální a duchovní kulturu starověkých civilizací	Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Řecko, Řím		skupinový projekt na zadané téma
	objasní kulturní přínos starověkých civilizací			
	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového dědictví			
	popíše na konkrétních příkladech podobnost a rozdílnost jednotlivých starověkých civilizací			
	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	antická mytologie, vznik a šíření křesťanství	3.1	
	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	typy státního zřízení	1.7	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vysvětlí podstatu demokracie v antice	kontakty mezi střední Evropou a antických Středomořím	1.11, 2.2	

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
KŘESŤANSTVÍ A EVROPSKÉ STÁTY VE STŘEDOVĚKU	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, formování evropských států a šíření křesťanství	stěhování národů, nový etnický obraz Evropy utváření států v západoevropském a východoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj raný středověk: Franská říše, Byzantská říše, islám a expanze Arabů, Slované, Kyjevská Rus, Sámova říše, Velká Morava, český stát, Vikingové, Anglie, Francie, Svatá říše římská, Polsko, Maďarsko vrcholný středověk: středověká kolonizace, vznik měst Poslední Přemyslovci, Český stát za Lucemburků krize 14. století husitství Český stát v období 1437-1526 (Jiřík z Poděbrad, Jagellovci) expanze Turků a Mongolů	4.1, 3.1 4.3, 6.1	ZMP, OBV, VYV, CJL projektové vyučování na vybrané téma
	popíše a porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti			
	objasní vznik a vývoj evropských států, objasní zrod a vývoj Velkomoravské říše a českého státu v kontextu evropských		2.2	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	dějin			
	vymezí úlohu náboženství v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, dogma, císařství, křížové výpravy	1.10	
	pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace	Jan Hus, kališnictví		
	ilustruje postavení jednotlivých vrstev ve středověké společnosti	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	1.4, 1.7	
	uvede jednotlivé příklady památek z románské a gotické kultury	kultura středověké společnosti, románské a gotické umění, vzdělanost		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY.	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka a charakterizuje renesanci a humanismus	renesance a humanismus		ZMP, OBV, VYV, HUV, CJL
	objasní kořeny evropské reformace, vysvětlí průběh reformace a činnost jejích předních osobností včetně reakce církve na tyto požadavky	reformace, protireformace, církevní řády, rekatolizace		projektové vyučování na vybrané téma
	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a vznik koloniálních mocností		
	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Český stát za Habsburků od roku 1526 do roku 1740 velmoci v 15.-18. století	2.2	
	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	třicetiletá válka		
	charakterizuje a ilustruje na konkrétních příkladech z evropských dějin absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus	první buržoazní revoluce koloniální výboje	1.11	
	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura osvícenství		

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VZNIK MODERNÍ SPOLEČNOSTI	vymezí podstatné politické, ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemí a u nás, které charakterizují proces modernizace ve společnosti	České země v kontextu habsburské monarchie 1740-1914 (reformy Marie Terezie a Josefa II., české národní obrození, revoluce 1848-1849, vláda Františka Josefa I.), Vídeňský kongres a Metternichův absolutismus Vznik USA Průmyslová revoluce, technické vynálezy, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	3.2, 6.1	CJL, VYV, HUV, ZMP, TEV, BIO, OBV projektové vyučování na vybrané téma
	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce a napoleonské války a jejich vliv na evropské a světové dějiny		
	charakterizuje projevy národní hnutí v 19. století v Evropě a v českých zemí, z kontextu vyvodí formování novodobého českého národa s vybranými evropskými národy	národní hnutí, utváření českého národa	1.7, 2.2, 4.5, 5.4	
	rozpozná a charakterizuje jednotlivé ideové proudy a kulturní směry 19. století, uvede konkrétní příklady charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin a uvede	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (liberalismus, konzervatismus, nacionalismus,	3.1, 1.10	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	socialismus, demokratismus), ústava, politické strany, občanská práva ženská práva, postavení Židů		
	pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly	kulturní rozrůzněnost doby: klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus, kubismus, futurismus atd.		
	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým nerovnoměrnost vedla charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	občanská válka v USA a postavení Indiánů, sjednocení Itálie a Německa, Francie, Rusko, Anglie, habsburská monarchie v 2. polovině 19. Století, dualismus	4.3	
	na konkrétních příkladech uvede mocenské soupeření a z toho vyplývající válečné konflikty	konflikty mezi velmocemi v předvečer 1. světové války	3.1	
MODERNÍ DOBA	popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války na konkrétních příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky vysvětlí okolnosti vzniku Československa	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky, Ruské revoluce vznik ČSR, 1. československý odboj	1.11	CJL, VYV, HUV, ZMP, TEV, BIO

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MODERNÍ DOBA	vyvodí následky 1. světové války a rozpad habsburské monarchie	nová mapa Evropy	3.1, 6.1	CJL, VYV, HUV, ZMP, TEV, BIO projektové vyučování na vybrané téma
	vysvětlí a na příkladech zhodnotí klady a zápory demokratických systémů	nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce	2.2	
	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, vystihne dopad totalitních systémů na světové dějiny	ČSR za 1. republiky, hospodářský, politický, vývoj, sociální a národnostní problémy 20. léta a 30. léta 20. století, světová hospodářská krize	1.10	
	na příkladech vyloží rasismus, antisemitismus, nacismus a na konkrétních příkladech uvede jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	nástup fašismu a nacismu, důsledky pro ČSR a svět, Mnichovská krize	1.7, 4.2	
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	druhá světová válka, holocaust Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj za 2. světové války, obnova ČSR		
	vysvětlí příčiny, průběh a důsledky 2. světové války	politické, mocenské a ekonomické důsledky války		
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí	2.2, 6.2	OBV, ZMP, MAT, VYV, CJL,

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
				HUV, TEV
	uvede příklady střetávání obou bloků	vybrané konflikty studené války věda, kultura a technika v 2. polovině 20. století	1.4, 4.2	
	charakterizuje a na konkrétních příkladech ukáže každodenní život v bipolárním světě	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od roku 1948-1989	2.4	
	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	evropský proces integrace	3.3, 4.1	
	posoudí postavení rozvojových zemí	proces dekolonizace ve světě		
	popíše rozpad východního bloku a konec studené války	perestrojka, postupné uvolňování, pád berlínské zdi	1.11, 4.4	
	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	současné problémy ve světě pád železné opony	3.3, 3.1, 4.3	
	charakterizuje vznik České republiky a její integraci do evropských struktur	vznik České republiky, aktuální dění		

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO STUDIA HISTORIE	charakterizuje smysl historického poznání jako poznání proměnlivé a nekonečné definuje jednotlivé historické disciplíny charkaterizuje dějepis jako odbornou vědu	význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost získávání informací o dějinách, vznik historie jako vědy, pomocné vědy historické práce historika, periodizace dějin		ZSV, ZMP, MAT, VV
	rozlišuje zdroje informací o minulosti a dokáže uvést jednotlivé příklady; rozlišuje různé způsoby získávání informací a úskalí při jejich interpretace pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	historické prameny, archeologie, muzea, archívy, knihovny, galerie		ZSV, NAT, IVT
	orientuje se na časové ose a v historické mapě	práce s historickou mapou, práce s časovou osou, prostorová orientace		ZMP
	dokáže charakterizovat a seřadit chronologicky hlavní historické epochy určí hlavní mezníky dějin	vnímání historického času		MAT
PRAVĚK, POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	objasní nerovnoměrnost historického vývoje v pravěku	pravěk, práce s historickou mapou vývoj člověka		ZMP, VV, BIO
	popíše vývoj člověka v pravěku	vývoj pravěkého člověka		BIO, VV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	charakterizuje způsob života nejstarších lidí v pravěku, především život sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	paleolit neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti eneolit		BIO, VV, ZMP
	zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku uvede příklady archeologických kultur na našem území	doba bronzová a železná české země a střední Evropa v pravěku		VV, ZMP
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. STAROVĚK	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací objasní a dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací	starověk staroorientální státy, otrokářské státy		ZSV, ZMP, MAT, VV, ČJL
STAROVĚK KOŘENY EVROPSKÉ CIVILIZACE	charakterizuje materiální a duchovní kulturu starověkých civilizací posoudí určující události a uvede významné osobnosti starověkých dějin uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového dědictví popíše na konkrétních příkladech podobnost a rozdílnost jednotlivých starověkých civilizací	Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína Izrael, Fénicie, Chetitská říše Řecko, polis Řím (vývoj od království po císařství)		ZSV, ZMP, MAT, VV, ČJL

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	vysvětlí na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci popíše zrod křesťanství porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech vysvětlí a ilustruje přínos starověkých států pro rozvoj evropské civilizace	antická kultura a mytologie vznik křesťanství antická demokracie kontakty mezi střední Evropou a antických Středomořím naše země v době římské		ZSV, ZMP
ÚVOD DO STŘEDOVĚKU, RANÝ STŘEDOVĚK	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizaci a formování evropských států porovná základní rysy západoevropské, islámské a byzantské kultury	stěhování národů utváření států v západoevropském a východoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj raný středověk: Francká říše, Byzantská říše, islám a expanze Arabů		ZMP, ZSV, VV, ČJL
VZNIK A VÝVOJ STŘEDOVĚKÝCH STÁTŮ	objasní vznik a vývoj evropských států	vznik a vývoj států v Evropě: Francie, Anglie, stoletá válka, Svatá říše římská, Vikingové, Kyjevská Rus, Polsko, Maďarsko		ČJL, VV, ZSV, ZMP

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VZNIK A VÝVOJ STŘEDOVĚKÝCH STÁTŮ	objasní zrod a vývoj Velkomoravské říše a Českého státu v kontextu evropských dějin	Sámova říše, Velká Morava, Český stát		ČJL, VV, ZSV, ZMP
STŘEDOVĚKÁ SPOLEČNOST A KULTURA	vymezí úlohu náboženství v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednoltlivých vrstev ve středověké společnosti popíše rozvoj středověké kolonizace charakterizuje středověkou vzdělanost uvede jednotlivé příklady památek z románské a gotické kultury	křesťanství, papežství, dogma, císařství, křížové výpravy, významní světci, sekty spor o investituru struktura středověké společnosti vznik měst a vesnic univerzity, církevní školy kultura středověké společnosti, románské a gotické umění, vzdělanost	2.4, 2.5	ZSV, ČJL, ZMP, VV
STŘETÁVÁNÍ KŘESŤANSKÉ EVROPY S JINÝMI KULTURAMI	porovná islámskou a křesťanskou společnost a identifikuje jejich základní odlišnosti posoudí přínos arabského světa pro evropskou kulturu postihne expanzi středověké Evropy a její důsledky posoudí důsledky pronikání Tatarů a Turků do Evropy	islámská a křesťanská společnost křížové výpravy, reconquista Zlatá Horda, zánik Byzancie	3.1	ZSV, ZMP, ČJL, VV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
STŘEDOVĚK V ČESKÝCH ZEMÍCH	porozumí procesu vzniku a vývoje raně středověkého českého státu charakterizuje vnitřní poměry českého státu ve vrcholném středověku a jeho zahraniční politiku popíše český stavovský stát	poslední Přemyslovci, český stát za Lucemburků Jan Hus, vznik a průběh husitství český stát v období 1437-1526 (Jiřík z Poděbrad, Jagellonci)		ČJL, VV, ZSV, ZMP, HV
RANÝ NOVOVĚK	objasní kořeny evropské reformace, vysvětlí průběh reformace a činnost jejích předních osobností včetně reakce církve na tyto požadavky pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka a charakterizuje renesanci a humanismus	reformace, protireformace, církevní řády, rekatolizace renesance a humanismus v Evropě a v českých zemích		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL,
	popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy vznik koloniálních říší	2.2	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	vysvětlí postavení českého státu v habsburské monarchii objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky charakterizuje a ilustruje na konkrétních příkladech z evropských dějin absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých	český stát za Habsburků od roku 1526 do roku 1740 třicetiletá válka evropské velmoci v 15. až 18. století koloniální výboje osvícenectví barokní kultura	2.2	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek			
VZNIK MODERNÍ SPOLEČNOSTI	vymezí podstatné politické, ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemí a u nás, které charakterizují proces modernizace ve společnosti charakterizuje projevy národní hnutí v 19. století v Evropě a v českých zemí, z kontextu vyvodí formování novodobového českého národa	vznik USA průmyslová revoluce, technické vynálezy, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka české země v kontextu habsburské monarchie 1740-1914 (reformy Marie Terezie a Josefa II., vytváření moderního českého národa, revoluce 1848-1849, vláda Františka Josefa I.), vídeňský kongres a Metternichův absolutismus	2.4, 5.5	ČJL, VV, HV, ZMP, TV, BIO, OV
	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	velká francouzská revoluce a napoleonské války a jejich vliv na evropské a světové dějiny		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	rozpozná a charakterizuje jednotlivé ideové proudy a kulturní směry 19. století, uvede konkrétní příklady charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin a uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (liberalismus, konzervatismus, nacionalismus, socialismus, demokratismus), ústava, politické strany, občanská práva	2.4	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		ženská práva, postavení Židů		
	pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly 19. století	kulturní rozrůzněnost doby: klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus atd.		VV, HV, ČJL
	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	občanská válka v USA a postavení Indiánů, sjednocení Itálie a Německa, Francie, Rusko, Anglie, habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, dualismus kolonie, imperialismus		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MODERNÍ DOBA	na konkrétních příkladech uvede mocenské soupeření a z toho vyplývající válečné konflikty	konflikty mezi velmocemi v předvečer první světové války		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války na konkrétních příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky vysvětlí okolnosti vzniku Československa	první světová válka a její politické, sociálné a kulturní důsledky, Ruské revoluce, nová mapa Evropy vznik ČSR, 1. českolsovenský odboj	2.4	ČJL, VV, HV, ZMP, TV, BIO
	vysvětlí a na příkladech zhodnotí klady a zápory demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, vystihne dopad totalitních systémů na světové dějiny na příkladech vyloží rasismus, antisemitismus, nacismus a na konkrétních příkladech uvede jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	nové politické uspořádní Evropy po 1. světové válce 20. léta a 30. léta 20. století, světová hospodářská krize, Hitler, Mussolini, Stalinova diktatura nástup fašismu a nacismu, důsledky pro ČSR a svět, mnichovská krize	5.5	ČJL, VV, HV, ZMP, TV, BIO
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	ČSR za 1. republiky, hospodářský, politický, vývoj, sociální a národnostní problémy, umění	3.1	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL

	vysvětlí příčiny, průběh a důsledky druhé světové války	politické, mocenské a ekonomické důsledky války druhá světová válka, holocaust protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj za druhé světové války, obnova ČSR		ZMP, ZSV, VV, ČJL, MAT
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí (Korejská válka, Suezská krize, Karibská krize, Vietnamská válka) proces dekolonizace ve světě arabsko-izraelské konflikty věda, technika,	2.4, 2.2, 5.5	ZSV, ZMP, MAT, VV ČJL, HV
	charakterizuje a na konkrétních příkladech ukáže každodenní život v bipolárním světě vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce popíše a posoudí postavení rozvojových zemí	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od roku 1948-1989 evropský proces integrace, NATO, OSN	2.1, 2.2	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJ
SOUDOBÉ DĚJINY	popíše rozpad východního bloku a konec studené války prokáže základní orientaci v problémech současného světa charakterizuje vznik České republiky a její integraci do evropských struktur	perestrojka, postupné uvolňování, pád berlínské zdi a železné opony, konec studené války současné problémy ve světě terorismus environmentalismus vznik České republiky, aktuální dění	2.4, 2.2, 5.5, 4.2, 4.3	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL

5.4. Občanská výchova a Základy společenských věd

Vzdělávací oblast Člověk a společnost obsahuje předměty Dějepis a na nižším gymnáziu předmět Občanská výchova, na vyšším gymnáziu předmět Základy společenských věd.

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova je integrovaným vyučovacím předmětem. Vědomosti získané v tomto předmětu mají přímý vztah k reálnému životu. Předmět propojuje vzdělávací obor Výchova k občanství a část vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Svět práce. Předmět zároveň realizuje části z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Do předmětu jsou dále doplněna témata Finanční gramotnost, Obrana vlasti a Ochrana člověka dle RVP ZV (2013).

Předmět se zaměřuje především na formování postoje žáků, získávání znalostí, dovedností a orientace ve společnosti, rozvíjení občanského, mravního, ekonomického a právního vědomí žáků, seznámení se se vztahy v rodině a ve společnosti, vedení k sebepoznání a odpovědnosti za svůj život, společnost i přírodu. Pro převážně výchovný a formativní charakter tohoto předmětu jsou ve výuce upřednostňovány jiné aktivizující formy než klasická frontální výuka. Převažující formy a metody výuky: krátkodobé i dlouhodobé projekty, týmová spolupráce, psychosociální a simulační hry, problémová výuka, řízené diskuse, samostatné práce formou referátů, prezentací, besedy s odborníky apod.

Občanská výchova se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů a vztahu k vlasti, rozvíjení vědomí sounáležitosti s evropskými kulturními a etickými hodnotami. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, na schopnost shromažďovat informace a kriticky je posuzovat, tvořit si vlastní názor a umět ho obhajovat, zároveň však umět naslouchat druhým. Nedílnou součástí je i výchova k toleranci, respektování lidských práv, vědomí vlastních práv a povinností. Je také kladen důraz na vědomí vlastní odpovědnosti za svět, ve kterém žijeme, a úctu k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

Charakteristika vyučovacího předmětu Základy společenských věd

Předmět obsahuje obor Občanský a společenskovědní základ, vzdělávací oblast Člověk a svět práce a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Základy společenských věd je vést žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost
- chápání současnosti v kontextu s minulostí a budoucností
- posuzování a hodnocení společenských jevů, lidského chování
- vnímání sounáležitosti s evropskou a světovou kulturou, k pochopení různých kultur a uplatňování tolerantních postojů vůči minoritám
- odhalování a odmítavému postoji vůči rasistickým, xenofobním a extremistickým názorům, odhalování předsudků
- rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli ženy a muže ve společnosti
- zvládání základů analýzy společenských jevů
- odhalení dezinterpretativního a manipulativního jednání
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému, respektování různých systémů hodnot
- upevňování samostatnosti a pocitu zodpovědnosti, rozvíjení zralých forem soužití v různých sociálních skupinách
- uplatňování partnerských přístupů ke spolupráci
- rozvíjení schopnosti diskutovat, argumentovat a nacházet vlastní stanoviska
- toleranci a úctě
- pochopení státoprávního uspořádání a znalosti práv a povinností občana

Časové a organizační vymezení předmětu

Občanská výchova se vyučuje v primě a tercii s jednohodinovou dotací, v sekundě a kvartě je posílena na 1,5 hod týdně (střídání po týdnech 1 a 2 hodiny).

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, podle potřeby jsou využívány i jiné prostory (počítačová pracovna, „kobercovka“ - volná místnost umožňující realizaci různých her, studovna, knihovna, terén...).

Základy společenských věd jsou vyučovány ve všech ročnících vyššího gymnázia s celkovou dotací 6 hodin. Výuka probíhá v kmenových třídách. Je možné využít učebny s počítači a audiovizuální technikou. Výuka je doplněna exkurzemi a besedami dle aktuální nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie – Občanská výchova

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k systematickému zpracování informací
- učit žáky kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- naučit žáka přijímat ocenění, radu i kritiku, poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy, přemýšlet o příčinách a možnostech řešení, kriticky posuzovat reálnost řešení
- samostatně řešit problémy a svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů, hledat alternativní řešení
- uvědomit si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně se vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky a názory, kultivovaný projev

- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- spolupracovat ve dvojicích a malých skupinách
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na dobrých mezilidských vztazích
- naučit se diskutovat
- vytvořit si pozitivní představu o sobě samém, dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy (vědomí práv a povinností)
- respektovat druhé lidi a vážit si jejich vnitřních hodnot, tolerovat jejich přesvědčení
- poznat a respektovat naše kulturní tradice a historické dědictví a cítit potřebu je chránit
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a svoji spoluzodpovědnost za jejich řešení a ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- činit odpovědná rozhodnutí pro své další vzdělání a profesní rozvoj
- objektivně posuzovat své schopnosti a možnosti
- orientovat se v základních aktivitách upravujících pracovní vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie – Základy společenských věd

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k systematickému zpracování informací
- učit žáky kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- naučit žáka přijímat ocenění, radu i kritiku, poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáka poznat a zhodnotit problém a pokusit se najít řešení
- zohlednit klady a zápory řešení, posoudit i rizika a důsledky
- nebát se požádat o pomoc a radu
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby k formulování názorů a myšlenek užívali spisovný jazyk a vyjadřovali se na požadované úrovni v mluveném i psaném projevu
- podněcovat žáky k vhodné prezentaci své práce
- učit žáky nejen diskutovat, obhajovat svůj názor, ale i naslouchat
- učit žáky komunikovat nejen na úrovni svých vrstevníků, ale i s lidmi odlišného věku a zájmů, být citlivý ke zkušenostem a znalostem partnera v komunikaci
- učit žáky vhodně reagovat na odlišný názor

Kompetence sociální a personální

- vést žáka k posouzení svých možností, k respektování možností a schopností ostatních, k zodpovědnému vztahu

k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních

- naučit žáka respektovat práci druhých, spolupracovat a utvářet dobré mezilidské vztahy
- zdůrazňovat motivující pracovní atmosféru, hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii

Kompetence občanská

- vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, a to s ohledem na různé společenské vrstvy a sociální skupiny
- netolerovat u žáků hrubé a agresivní chování a nezodpovědnost
- vést žáky k posuzování událostí veřejného života a k občanské angažovanosti

Kompetence k podnikavosti

- vést žáky k pozitivnímu a zodpovědnému vztahu k práci a k učení
- naučit žáky vytvářet podnětné a motivující pracovní prostředí
- pomoci žákům při volbě povolání
- učit žáky samostatně rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj
- zdůrazňovat žákům úlohu celoživotního vzdělávání

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ŠKOLA A STUDIUM	Zná systém našeho školství. Vyjmenuje pravidla školního života a vysvětlí, proč jsou potřeba. Zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy, komunikuje se spolužáky. Uvědomuje si a dokáže vlastními slovy říct, proč je škola a vzdělání pro člověka důležité Dokáže využít různé metody učení a přípravu si naplánovat. Uvědomuje si, že počítače, filmy a další elektronika mohou mít pozitivní, ale i negativní vliv na volný čas.	Naše škola – škola základ života, život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva. Umění učit se. Volný čas – pasivní x aktivní odpočinek a možnosti trávení volného času.	1.1, 2.1	
ČAS	Zdůvodní potřebu vzniku hodin, měření času a kalendáře. Uvědomuje si rozdílnost prožívání času – relativnost času. Umí s časem správně zacházet a využívat jej k práci a zábavě. Vyjmenuje významné proměny přírody a popíše obyčeje, zvyky a tradice naší společnosti v průběhu roku.	Člověk v rytmu času. Cyklus přírody. Kalendář.		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
RODINA	Ovládá základní termíny – rodina úplná a neúplná, rodokmen, manželství, sňatek, příbuzenské vztahy, atd. Vysvětlí, čím je rodina pro člověka důležitá. Dokáže popsat základní funkce rodiny – ochranná, biologicko-reprodukční, ekonomická (materiální), výchovná. Umí vytvořit a popsat rodokmen. Nastíní průběh utváření rodiny od vztahu dvojice, po manželství a výchovu dětí. Orientuje se ve vývoji člověka. Chápe úlohu peněz a majetku v životě rodiny a domácnosti.	Rodina – rodinný život, příbuzenské vztahy, manželství, funkce rodiny a zabezpečení dětí. Rodina jako domov. Etapy lidského života.	II 04	Dej
MÍSTO, KDE ŽIJEME	Zná svojí obec a okolí (významná místa, památky), zajímá se o její kulturu a tradice. Umí poskytnout stručné informace cizímu návštěvníkovi obce. Popíše základní instituce ve městě – obecní úřad, zastupitelstvo, apod. Rozumí pojmu životní prostředí člověka, chová se šetrně ke kulturním a přírodním památkám.	Domov. Naše obec a region - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice. Životní prostředí.		Dej, Zmp

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
NAŠE VLAST	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Zná státní symboly ČR a příležitosti jejich užívání. Uvědomuje si rozdílnosti mezi jednotlivými regiony naší země (jazyk, zvyky apod.). Má přehled o státních svátcích a jejich spojení s významnými událostmi historie. Pojmenuje některá památná místa našich dějin a významné osobnosti historie i současnosti. Dokáže uvést, v čem vidí výhody demokracie.	Naše vlast – vlast a vlastenectví, regiony, státní symboly, státní svátky a významné osobnosti. Demokracie.	1.7, 2.2, 2.4, 4.2, 4.4	Dej, Zmp
LIDSKÁ PRÁVA	Ví, že každý člověk má základní lidská práva, každé dítě má svá práva a umí je jmenovat. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti. Umí najít dobré vlastnosti na druhých. Chápe pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace. Umí rozpoznat projevy nesnášenlivosti a uvědomuje si jejich závažnost a negativní vliv. Zhodnotí a na příkladech uvede význam solidarity mezi lidmi.	Lidská práva – všichni jsme lidé, respektování druhých, práva dětí.	1.11, 4.1, 4.4, 4.5	
ČLOVĚK V MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍCH	Umí poskytnout základní pomoc při ohrožení života. Umí přivolat odbornou pomoc. Ví, jak se chovat v běžných situacích, aby neohrožoval své zdraví a zdraví ostatních.	První pomoc – zásady první pomoci, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.	1.8	Tev

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Rozumí pojmu sociální skupina a vrstevnická skupina. Uvědomuje si vliv prostředí a okolí na formování lidské osobnosti. Volí vhodné prostředky komunikace vzhledem k dané situaci a svému postavení. Přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje, používá vhodné formulace pro efektivní komunikaci. Rozpozná a dokáže vysvětlit nevýhody agresivního a pasivního chování. Zná vhodné způsoby řešení problémů. Vyjmenuje a popíše hromadné sdělovací prostředky.	Život mezi lidmi – sociální skupiny, vliv rodiny, školy a vrstevníků na osobnost. Komunikace – komunikace, konflikt a jeho řešení, přiměřené prosazování se, zvládání náročných životních situací. Média.	1.6, 1.7, 1.8, 4.2, 6.1	
ČLOVĚK A KULTURA	Vysvětlí pojem kultura. Popíše druhy umění a jeho funkce. Chápe výraz kýč, krása, móda. Má základní přehled o hlavních světových náboženstvích – judaismus, křesťanství, islám, hinduismus a buddhismus. Zná a aplikuje pravidla slušného chování.	Kultura - umění, náboženství, slušné chování a morálka.	1.11	Dej, Cjl
	Popíše kulturní instituce pečující o památky. Vyjmenuje některé přírodní a kulturní památky. Vyjmenuje organizace a instituce pro ochranu životního prostředí.	Přírodní a kulturní bohatství – architektura, ochrana kult. památek a přírody.	5.3, 5.4	Dej

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
HOSPODAŘENÍ	Dokáže vysvětlit pojmy potřeba, přání, statky, služby, majetek. Zná funkci peněz a uvědomuje si rozdíl mezi důležitými potřebami a malichernostmi. Popíše konzumní společnost.	Majetek a vlastnictví, peníze.		
OBČAN A STÁT	Dokáže vysvětlit pojem stát a jmenovat jeho znaky. Rozlišuje různé formy státu. Charakterizuje principy demokracie. Vyjmenuje možnosti zapojení do veřejného života.	Řízení společnosti – stát, demokracie, volby a veřejný život.	2.1, 2.2, 2.3	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	Uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce a umí vysvětlit, proč je důležitá. Má přehled o členských státech Evropské unie a stručně popíše její fungování a význam. Ví, čím se zabývají hlavní mezinárodní organizace – OSN, NATO.	Mezinárodní spolupráce – EU, mezinárodní organizace.	3.1, 3.3	Zmp
ČLOVĚK V MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍCH	Ví, jak se zachovat v mimořádných situacích (autonehoda, požár, živelná pohroma apod.) a dokáže přivolat pomoc. Popíše jednotky integrovaného záchranného systému.	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí.		Tev

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
LIDSKÁ PRÁVA	Orientuje se ve Všeobecné deklaraci lidských práv a zdá příklady dalších dokumentů zabývajících se lidskými právy. Objasní důležitost dodržování a ochrany lidských práv. Chápe pojem svoboda a ví, že se nevylučuje s působením autorit. Dokáže rozlišit kladný a záporný vzor (morální autoritu).	Lidská práva. Svoboda a autorita.	1.11	

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	Uvědomuje si, že během života dochází k fyzickým, psychickým a sociálním změnám. Dokáže na sobě rozpoznat projevy puberty, krátce pohovořit o svém temperamentu a svých vlohách a vlastnostech. Vysvětlí pojmy sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí a vůle. Popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Osobnost – jaký(á) jsem člověk, puberta, moje já – kdo jsem, kam směřuji. Temperament, vlastnosti.	1.2, 1.3	Bio
	Rozlišuje pojmy vlohy, schopnosti, dovednosti, nadání, kreativita. Dokáže uvést příklad smyslových klamů. Uvědomuje si možné chyby ve vnímání druhých (první dojem, předsudky apod.). Zná svůj typ paměti a ví, jak ji posilovat. Dokáže pojmenovat a popsat základní emoce, uvědomuje si vlastní prožívání pocitů a ví, jak s city pracovat.	Psychické procesy a stavy – poznávání, vnímání, smysly, myšlení, paměť a pocity.	1.2, 1.3	
	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, zdůvodní zásady zdravého životního stylu. Popíše rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci.	Zdraví a zdraví životní styl. Stres, civilizační choroby, závislosti a psychohygiena.	1.4	Bio

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
HOSPODAŘENÍ	Chápe význam dělby práce ve společnosti a vysvětlí její principy. Uvědomuje si hodnotu peněz a základní pravidla zacházení s nimi. Uvědomuje si potřebu porovnávání kvality a ceny zboží a služeb. Popíše fungování trhu (nabídka, poptávka, cena zboží). Uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů.	Hospodaření – dělba práce, pyramida potřeb, výrobní faktory, statky a služby. Peníze. Fungování trhu.		
ČLOVĚK A PRÁVO	Vysvětlí neoddělitelnost práva a povinnosti. Uvědomuje si rozdíl mezi morálními a právními normami. Rozlišuje mezi pojmy právní řád, právní odvětví a právní vztah. Stručně charakterizuje pyramidu právního řádu ČR.	Právo – pravidla, právní systém, právní vztahy.		
	Vysvětlí funkci Ústavy ČR a její postavení v právním řádu. Dokáže vyhledat právní normy a zorientovat se v nich. Rozliší a charakterizuje složky státní moci. Na příkladech popíše politické spektrum ČR. Zná orgány EU a jejich funkce.	Základy práva v ČR – Ústava, dělba státní moci, státní symboly, Listina základních práv a svobod. Politika (polit. strany, koalice, opozice, levice, pravice). EU a právo.	2.1, 2.2, 2.3	Dej

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OBČAN A STÁT	Uvědomuje si roli občana ve svém městě, ví o možnostech účasti občana na správě a řízení obce. Má základní přehled o úřadech a ví, kam se obrátit s běžnými úředními úkony (občanský průkaz, koupě nemovitosti, úředně ověřená kopie, žádost o manželství, stavební povolení apod.). Chápe, že v jednom státě se stejným občanstvím mohou žít lidé s různými názory, zájmy, kulturními zvyklostmi a respektuje je. Vyjmenuje a popíše práva a povinnosti plynoucí z občanství v EU.	Občan – občanství, občan obce, státu a EU.	2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3	Zmp
ČLOVĚK A PRÁVO	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví a chápe potřebu ochrany majetku i duševního vlastnictví. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky (koupě, pronájem věci, osobní přeprava apod.). Vyjmenuje a vysvětlí role a povinnosti členů rodiny a hodnoty důležité pro rodinné soužití. Dokáže jmenovat možné příčiny krizí v rodině a navrhnout možná řešení a preventivní opatření.	Občanské právo – občanské právo, vlastnictví, smlouvy. Rodina a zákony – rodina, rodiče a děti, rozvod.		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Zdůvodní význam ochrany lidských práv a svobod. Rozlišuje přestupek a trestný čin, uvede příklady. Rozpozná protiprávní jednání a ví, kam takové jednání nahlásit a na koho se obrátit. Uvědomuje si rizika porušování právního řádu pro jedince i dopad na společnost.	Právní ochrana – orgány právní ochrany, správní řízení, trestní právo, přestupky a trestné činy, trestní řízení.		
VOLBA POVOLÁNÍ	Popíše pracovní činnosti a kvalifikační požadavky vybraných profesí. Zhodnotí rozdíl mezi zaměstnaneckým poměrem a samostatným podnikáním, vysvětlí základní formy podnikání. Dokáže posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Uvědomuje si problémy spojené s nezaměstnaností.	Volba povolání – typy povolání, druhy práce a pracovní činnosti, kvalifikační požadavky, brigáda, pracovní smlouva a podnikání. Nezaměstnanost.	1.2	
HOSPODAŘENÍ A STÁT	Popíše hlavní zdroje příjmů státu a hlavní oblasti výdajů. Vyjmenuje základní typy a příklady daní a sociálních dávek a vysvětlí jejich význam. Vysvětlí funkce bank a bankovnictví, zná úkoly České národní banky.	Hospodaření – stát a národní hospodaření, státní rozpočet, sociální podpora, banky a bankovnictví.		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	Uvede příklady projevů globalizace a zhodnotí jejich klady a zápory. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů a jejich projevů ve své obci (regionu). Uvědomuje si potřebu vzájemné mezinárodní spolupráce. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.	Globální svět – globální problémy, trvale udržitelný rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí. Fenomén terorismu – příčiny, projevy.	3.1, 4.4, 5.3, 5.4	Bio, Dej, Zmp

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČLOVĚK JAKO JEDINEC (PSYCHOLOGIE) A ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA	Klasifikuje obsah společenských věd.	Definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět		
	Porovná různé metody učení a jejich účinnost ověří.	Psychologie učení, diskuse k zásadám efektivního učení		
	Aplikuje získané poznatky při sebepoznávání i poznávání druhých lidí.	Psychologie osobnosti, vlohy, vědomosti, dovednosti, návyky, zájmy, hodnoty, temperament, charakter		
		Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách		
	Objasní pojmy prožívání, chování, jednání. Charakterizuje psychické jevy.	Psychické procesy poznávací, citové a volní, psychické stavy		
	Charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze.	Vývojová psychologie		
		Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů		
	Objasní proces celoživotního vzdělávání, sebereflexe.	Vzdělávání jako celoživotní proces		
	Uplatňuje zásady duševní hygieny, je schopen ovládat své emoce.	Psychohygiena, zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a se stresem.	Stres, frustrace		
		Psychologické poradenství		
	Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	Psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci		
	Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu	Způsoby sebereflexe a kontroly emocí		
	Využívá poznatků psychologie v každodenním životě.	Životní styl, životní a pracovní podmínky		
	Usiluje o pozitivní změny ve svém životě. Objasní jednotu fyzického a psychického zdraví.			
	Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	Vysvětlí společenskou podstatu člověka.	Předmět sociologie, proces socializace, metody socializace		
		Sociální pozice, sociální role		
	Posoudí sociální změny v individuálním a společenském vývoji.	Sociální struktura společnosti, společenské instituce		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		Jedinec ve skupině		
	Zvládá vhodné metody komunikace.	Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů		
	Citlivě přistupuje k řešení mezilidských vztahů.	Mezilidské vztahy, komunikace, vztahy v rodině, mezigenerační vztahy, pomoc nemocným a handicapovaným		
		Sociální dovednosti, umění naslouchat, otevřenost, vyjednávání, obhajoba, prosazování vlastních názorů		
	Objasní kulturní odlišnosti a také vliv různých sociálních skupin na jedince i společnost jako celek.	Stereotypy, předsudky		
	Dovede odhadnout možné důsledky. sociálních předsudků.			
	Zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství.	Rodina, práce, masmédia Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině		
	Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují Vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění	Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta		
	Objasní význam sociální kontroly ve	Sociální nerovnost, sociální deviace, sociální		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	skupině.	problémy - nezaměstnanost, kriminalita, extremismus		
	Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně patologické jevy.	Životní prostředí, ekologické problémy jako problémy globální		
	Posoudí vliv médií na společnost.	Média ve společnosti		
OBČAN A PRÁVO	Rozliší morální a právní normy, vysvětlí význam sankcí.	Morálka a právo, právo jako minimum morálky		
		Morální a právní norma		
	Rozliší právnickou a fyzickou osobu.	Právní vědomí. Svědomí. Veřejné mínění		
	Rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy.	Právní síla, právní řád		
	Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy a kde se uveřejňují.			
	Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinností účastníků.	Prameny práva, zákonnost, právní osobnost, právní subjektivita a svéprávnost		
		Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů		
	Rozlišuje právní odvětví.	Právo veřejné, soukromé		
	Rozlišuje trestný čin a přestupek.	Právo trestní – druhy kriminality (skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti).		
	Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování	Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	– uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami			
	Vymezí podmínky trestní odpovědnosti.	Trestnost a tresty (druhy, apod.)		
	Orientuje se v občanském a rodinném právu.	Občanský zákoník		
	Rozeznává občanské a trestní soudní řízení.	Průběh a účel soudního řízení, orgány činné v trestním řízení		
	Ví, kde hledat právní ochranu.	Právní ochrana (soudy, státní zastupitelství, advokát, notář, ombudsman)		
		Právnické profese		
	Ve svém jednání respektuje platné právní normy.			
PRACOVNĚ PRÁVNÍ VZTAHY	Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď.	Pracovní právo – podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru.		
	Zná svá práva, respektuje práva druhých a své pracovní povinnosti.	Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů		
		Pracovní doba, pracovní řád, pracovní neschopnost, mzda		
	Chová se poučeně a adekvátně v případě pracovního úrazu.	Bezpečnost práce		
	Objasní funkci odborů.			

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZÁKLADY EKONOMIE	Rozliší pojmy ekonomie a ekonomika.	Ekonomie, ekonomika	1.2	
	Vysvětlí podstatu hospodářského života a uspokojování lidských potřeb.	Statky, služby, výroba, spotřeba		
	Objasní rozdíly mezi ekonomikou zvykovou, příkazovou i tržní.	Ekonomické subjekty, ekonomické sektory		
TRŽNÍ EKONOMIKA	Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží a pracovní síly na trhu.	Základní ekonomické pojmy- typy ekonomik, ekonomický proces, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, cena	2.1, 2,2	
	Rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním.	Ekonomické subjekty - právní formy podnikání	5.1, 5.2, 5.4	
	Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti, jak zažádat o živnostenské oprávnění.	Podnikání. Management		
	Analyzuje skrytý obsah reklamy.	Marketing. Reklama.		
FINANCE	Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank.	Bankovní soustava - ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, bankovní produkty, typy spoření, úvěr, moderní formy bankovnictví, leasing, pojištěn	1.2, 2.4	
	Zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb - spoření, úvěr, splátky.	Peníze - vznik a vývoj peněz, podstata peněz, formy platebního styku, cenné papíry, konvertibilita měny, měnový		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		kurz, inflace		
	Využívá moderní formy bankovních služeb.			
	Ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku.			
	Rozlišuje druhy cenných papírů.			
ÚLOHA STÁTU V TRŽNÍ EKONOMICE	Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů, rozlišuje základní typy daní.	Fiskální politika - státní rozpočet, daňová soustava		
		Monetární politika ČNB - inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP		
	Zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima.	Sociální politika - důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti		
	Objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, ví, jak zažádat o sociální dávku, na kterou má nárok.			
	Vymezí činnost úřadu práce a personálních agentur.	Trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech		
	Vyhledá informace o zaměstnání, rekvalifikaci v různých médiích.			
	Na základě aktuálních informací posoudí ekonomické ukazatele - inflace, HDP, míra nezaměstnanosti - a jejich vliv na životní úroveň.			
OBČAN VE STÁTĚ A MEZINÁRODNÍ	Rozliší a porovná historické a současné typy států a forem vlády.	Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády, státní občanství ČR,	1.3, 1.4	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VZTAHY POLITOLOGIE		symboly, stát a národ		
	Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě.			
	Uvede příklady participace občanů na politickém dění.	Volby a volební systémy	2.4	
	Vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb.		3.1	

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO FILOSOFIE	Objasní podstatu filozofického tázání.	Předmět, vznik a vývoj filozofie, vztah k ostatním vědám		
	Vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii.	Obrat mýtu k logu		
	Uvědomuje si povahu a podstatu filozofického tázání, zamýšlí se nad základní filozofickou otázkou	Filozofické discipliny teoretické i praktické - ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin		
DĚJINY FILOZOFIE	Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele.	Filozofie v dějinách - hlavní etapy a směry filozofického myšlení		
		Orientální filozofie - starověká filozofie indická a čínská		
		Antická filozofie		
	Časově vymezí a charakterizuje počátky filozofie, filozofii středověku, renesanční filozofii, filozofii osvícenství, filozofii 19. a 20. století.	Středověká patristika a scholastika		
		Renesanční filozofie		
		Novověký empirismus, senzualismus, racionalismus		
		Filozofie osvícenství		
		Hlavní směry filozofie 19. a 20. století		
ETIKA	Rozliší pojmy etika a morálka.	Etika jako věda o morálce, základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, svoboda, spravedlnost	1.1, 1.2, 1.3,1.4	
	Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce,	Etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika	2.2, 2.3	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem.			
		Dějiny etiky – křesťanská, hédonistická, pragmatická, utilitaristická	5.1, 5.2	
	Provede zamyšlení nad otázkami praktické a sociální etiky. Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků.	Smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, promiskuita		
	Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství.	Etika v kritických fázích lidského života Etika a mezinárodní vztahy Specifické etické problémy (metody asistované reprodukce, klonování, trest smrti, euthanasie, interrupce,; jejich etické, psychosociální a právní aspekty aj.)		
	Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce.	Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování		
ZÁKLADY NEFORMÁLNÍ LOGIKY	Uvědomuje si úlohu myšlení a jazyka.	Myšlení a jazyk	1.1, 1.3	
	Interpretuje výrazy, posoudí jejich jednoznačnost, víceznačnost, vágnost, zbytečnou složitost.	Psychologické studium jazykových forem myšlení		
	Je schopen objasnit, zpřesnit výraz.	Výrazy a jejich interpretace		
		Formální a neformální chyby myšlení		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Pozná definice, chyby při definování.	Klasifikace a chybné klasifikování		
	Soustředí se na správný úsudek a na myšlenkové operace.	Usuzování		
	Je schopen přesně formulovat myšlenky.	Teorie argumentace		
	Zvládá logickou argumentaci v mezích etické normy. Pozná nepravou a manipulativní argumentaci.			
ZÁKLADY TEORIE VĚDY	Uvědomuje si proměny postavení vědy v průběhu dějin a její místo v poznávání světa a v praktickém životě.	Místo vědy v poznávání světa	1.1	
	Orientuje se v současném třídění vědních disciplin.	Diferenciace vědních disciplin	2.5	
		Jazyk vědy, vědecká abstrakce, odborná terminologie		
	Objasní vědecké přístupy a metody.	Srovnání přístupů přírodních a společenských věd ke zkoumání světa		

5.5. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace obsahuje jediný předmět – matematika. Vzdělávací cíle matematiky vycházejí z RVP-ZV a RVP-G, ale přesahují jak výstupy, tak rozsah učiva stanovené těmito dokumenty, neboť osmileté gymnázium jako výběrový typ vzdělávání je určen žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací. Důraz klademe na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí matematických dovedností, na rozvoj tvořivosti, geometrické představivosti, abstrakce a logických schopností. Výuka matematiky zohledňuje aktuální rozvoj ICT. Vzdělávací cíle rovněž odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména akcentují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat.

Vyučovací předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti.
- řeší problémové úlohy a situace z každodenního života

Časové a organizační vymezení předmětu

- prima – 5 hodin týdně
- sekunda až kvarta – 4 hodiny týdně
- 1. - 4. ročník – 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd, případně v učebnách vybavených audiovizuální technikou.

Téma Statistika (kvarta) je realizováno v předmětu ICT.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává samostatně informace, třídí je a vhodně využívá při řešení úloh
- navrhne řešení úlohy, matematické hádanky
- užívá známé a osvědčené postupy řešení
- řeší svým postupem reálné situace z každodenního života
- aplikuje znalosti v ostatních vyučovacích předmětech
- vypočítá stanovené úlohy pomocí numerických výpočtů a matematických algoritmů

Kompetence k řešení problémů

Žák

- provádí rozbor úlohy, sestaví plán jeho řešení, odhadne řešení a ověřuje správnost výsledku

- rozvíjí si samostatné uvažování a vyvodí logické závěry
- argumentuje, diskutuje a obhajuje svůj postup řešení
- navrhne různé postupy řešení
- rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- posoudí svou chybu jako příležitost, jak najít cestu ke správnému řešení
- se účasní soutěží a olympiád (porovnává své vědomosti s žáky jiných škol, provádí autoevaluaci svých výkonů)

Kompetence komunikativní

žák

- objasní svoje myšlenky v logickém sledu, v kultivovanému písemném a ústním projevu
- užívá matematickou symboliku a matematické vyjadřování
- provádí situační náčrty, čte údaje z tabulek a grafů, používá různé texty a obrazové materiály
- aplikuje řešení s využitím moderních informačních a komunikačních technologií
- hodnotí argumentaci jiných, dodržuje předem stanovená pravidla vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

žák

- pracuje ve skupinách
- akceptuje pravidla spolupráce v týmu
- dodržuje dohodnuté postupy, utváří si pocit zodpovědnosti za své jednání, spolupracuje se spolužáky při řešení daného úkolu
- hodnotí vlastní výsledky i výsledky skupiny

Kompetence občanské

žák

- respektuje názory spolužáků
- zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- dodržuje pravidla slušného chování
- vnímá významné matematické osobnosti a významné postavení matematiky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní

žák

- nachází způsoby, jak využívat matematické dovednosti pro svůj další rozvoj i mimo školu
- používá matematiku v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- aplikuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům, v práci je precizní a zcela ji dokončí

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OPAKOVÁNÍ	řeší a tvoří úlohy, v nichž aplikuje početní operace s přirozenými čísly	počítání s přirozenými čísly		
	převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu	jednotky délky, jednotky hmotnosti, jednotky času a obsahu		FYZ - Měření délky a hmotnosti
	umí vybrat vhodné jednotky pro měření, výpočet			
	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	bod, přímka, úsečka, trojúhelník, obdélník, čtverec		VYV
	načrtne a sestrojí rovinné útvary			
	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	obvod a obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu		
DESETINNÁ ČÍSLA	čte a zapisuje desetinná čísla	desetinné číslo		
	znázorní desetinné číslo na číselné ose, porovnává čísla			
	zaokrouhluje desetinná čísla			
	zapíše desetinné číslo zlomkem			
	provádí početní operace s desetinnými čísly			
	provádí odhady výsledků a porovná je s přesným výpočtem			
	řeší slovní úlohy z praxe			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PROCENTA	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část procentem, zlomkem, desetinném číslem	procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování		
	matematizuje jednoduché reálné situace pomocí procent			
	řeší aplikační úlohy na procenta (i v případě, že procentová část je větší než celek)			
ÚHEL	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	přímka, polopřímka, úsečka		
	rýsuje základní úhly bez úhloměru (90°,180°,60°)	úhel jako část roviny, stupně, minuty, vteřiny		
	pozná úhel pravý, přímý, tupý, ostrý	úhel - ostrý, tupý, pravý, přímý		
	odvodí velikost úhlů při průsečíku různoběžných přímek	úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé		
	využívá v úlohách poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku			
OSOVÁ SOUMĚRNOST	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti	osová souměrnost		
	určí osově souměrný útvar			
	narýsuje osu úhlu, využívá její vlastnosti	osa úhlu		
TROJÚHELNÍK	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů			
	rozliší vnější a vnitřní úhly trojúhelníku	vnější a vnitřní úhly		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	určí třetí vnitřní úhel trojúhelníka výpočtem	trojúhelníková nerovnost		
	charakterizuje různé druhy trojúhelníků a užívá jejich vlastnosti	třídění trojúhelníků		
	vypočítá obvod trojúhelníku, určí třetí stranu trojúhelníku výpočtem	obvod trojúhelníku		
	znázorní a správně užívá výšky, těžnice, střední příčky	výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
	sestrojí kružnici vepsanou i opsanou trojúhelníku pomocí os vnitřních úhlů a stran trojúhelníka			
	využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách využívá potřebnou matematickou symboliku			
OBJEM A POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE	charakterizuje kvádr, krychli, počítá povrch a objem	povrch a objem kvádru a krychle		FYZ – Měření objemu
	načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině			
	znázorňuje síť kvádru a krychle, ze sítě modeluje kvádr a krychli			
	užívá znalosti o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe			
DĚLITELNOST	užívá znaky dělitelnosti	kritéria dělitelnosti přirozených čísel		
	rozlišuje lichá a sudá čísla; prvočísla a čísla složená	prvočíslo, číslo složené		
	složené číslo rozloží na součin prvočísel, určí nejmenší	násobek, dělitel, nsn, NSD		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	společný násobek a největší společný dělitel různými způsoby			
	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel			

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZLOMKY	chápe zlomek jako část celku a dokáže jej graficky znázornit	zlomek, desetinné číslo		1.10.2015
	chápe vztah mezi desetinným číslem a zlomkem			
	znázorní zlomek i desetinné číslo na číselné ose			
	upravuje zlomky rozšiřováním a krácením, chápe pojem rovnosti zlomků			
	používá pojmy pravý a nepravý zlomek a smíšené číslo			
	porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků	operace se zlomky, složený zlomek		
	chápe pojem společný jmenovatel a užívá jej pro sčítání a odčítání zlomků, provádí početní operace se zlomky			
	rozumí pojmu převrácené číslo a užívá jej pro dělení zlomků			
	chápe pojem složený zlomek			
CELÁ ČÍSLA	rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel	kladné a záporné číslo, čísla navzájem opačná, číselná osa		
	provádí početní operace v oboru celých čísel			
	řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel			
	rozumí pojmu absolutní hodnota čísla a opačné číslo,	absolutní hodnota čísla		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	umí je určit			
	znázorní různá celá čísla na číselné ose			
RACIONÁLNÍ ČÍSLA	rozumí pojmu racionální číslo	operace s racionálními čísly		
	chápe, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky			
	provádí operace v oboru racionálních čísel			
	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor			
POMĚR A TROJČLENKA	rozumí dělení celku na části v určitém poměru	poměr, postupný a převrácený poměr, měřítko, trojčlenka		
	porovnává poměr dvou hodnot dělením užívá převrácený poměr			
	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů			
	řeší aplikační úlohy na trojčlenku a úměru			
	matematizuje jednoduché reálné situace			
	rozezná a zakreslí závislost přímé a nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost		
	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
TROJÚHELNÍK	rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti	konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu, věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití, těžiště trojúhelníku, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
	určuje vrcholy, strany a úhly			
	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků			
	chápe vlastnosti úseček v trojúhelníku - střední příčka, těžnice, výška			
	rozumí pojmu těžiště a umí jej sestrojit u trojúhelníku			
	chápe smysl vět sss, sus, usu o shodnosti trojúhelníků a používá je při konstrukci trojúhelníka a řešení úloh			
	odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku			
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti			
	určí středově souměrný útvar			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČTYŘÚHELNÍK, MNOHOÚHELNÍK	sestrojí n-úhelník o daném počtu stran a pravidelné mnohoúhelníky vepsané do kružnice	n-úhelník, pravidelný mnohoúhelník, rovnoběžníky a lichoběžník		
	chápe pojem rovnoběžníku a dovede určit jeho vlastnosti			
	rozlišuje pojmy kosodélník, kosočtverec, obdélník a čtverec			
OBVODY A OBSAHY MNOHOÚHELNÍKŮ	sestrojí lichoběžník, rovnoramenný a pravoúhlý lichoběžník	obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku		
	odhaduje a vypočítá obvody a obsahy mnohoúhelníků			
HRANOLY	rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi	krychle, kvádr, hranol (kolmý) objem a povrch, síť hranolu		
	načrtne a sestrojí obraz hranolu			
	vypočítá povrch a objem tělesa			
	načrtne a sestrojí síť základních těles			

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	provádí operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a odmocninami	druhá mocnina a odmocnina		
	užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu			
	užívá zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		
	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Pythagorova věta		
VÝRAZY	určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	hodnota výrazu, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		
	provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
LINEÁRNÍ ROVNICE	řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku	lineární rovnice, lineární nerovnice		
	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic			
KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC	využívá vlastnosti kruhu a kružnice při řešení geometrických úloh	kružnice, kruh, válec		
	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	osvojeného matematického aparátu			
	načrtne a sestrojí obraz a síť válce, analyzuje jeho vlastnosti			
	odhaduje a vypočítá povrch a objem válce			
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů i k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			
	provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu	množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice, osa úsečky, osa úhlu		

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
LOMENÉ VÝRAZY, LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI	chápe význam pojmu lomený výraz a jeho definiční obor	konstrukce útvarů daných vlastností		
	provádí operace s lomenými výrazy	lomené výrazy, definiční obor lomeného výrazu		
	řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, provádí diskuzi řešitelnosti rovnice vzhledem k podmínkám řešitelnosti			
		Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli		
ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými			FYZ – úlohy o pohybu
	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	rovnice s dvěma neznámými		CHE – úlohy o směsích
FUNKCE	určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti			
	vyjádří funkční vztah grafem, tabulkou a rovnicí	Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická hunkce		
	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	využívá goniometrické funkce při řešení metrických úloh v pravoúhlém trojúhelníku			
PODOBNOST	rozpozná podobné útvary	goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku		
	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojůhelníku		VYV – návrh a realizace výtvarných děl
	čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti			
JEHLAN, KUŽEL, KOULE	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			
	charakterizuje kužel, jehlan, kouli, používá jejich náčrty, sítě kuželů a jehlanů, odhadne a vypočítá jejich povrch a objem.	jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule		
	užívá výpočtů objemů a povrchů daných těles v prakticky zaměřených úlohách			

PRIMA – KVARTA

účast na matematických soutěžích – Pythagoriáda, Matematická olympiáda, Matematický klokan

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
ČÍSELNÉ OBORY	operuje s číselnými obory N, Z, Q, I, R a využívá vztahy mezi nimi	číslo, proměnná číselné obory N, Z, Q, I, R	
	provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	výrazy s mocninami a odmocninami, usměrnění mocniny s přirozeným, celým exponentem; odmocnina	
TEORIE ČÍSEL	užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená)	
	operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	intervaly, absolutní hodnota	
	odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	celá čísla, racionální čísla, reálná čísla	
MNOŽINY	operuje s množinami, množiny využívá při řešení úloh	množiny, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, inkluze)	
VÝROKOVÁ LOGIKA	pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory, čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky	výroková logika, výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky, konjukce, disjunkce, implikace, ekvivalence, tautologie; obměna a obrácení implikace;	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
		výrokové formy	
	přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje, rozliší správný a nesprávný úsudek		
	vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému, rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty	Věta, definice, důkaz	
ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, MOCNINY A ODMOCNINY	upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výraz	lomené výrazy	
	rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	mnohočleny	
ROVNICE A NEROVNICE	řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení	lineární rovnice a nerovnice kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru rovnice a nerovnice s absolut	
	rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, užívá zkoušku k ověření počtu řešení rovnic		
	diskutuje řešení		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
	analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav		
PLANIMETRIE ROVINNÝCH ÚTVARŮ	při prezentaci své práce používá geometrické pojmy, rozliší konvexní a nekonvexní útvar, popíše vzájemnou polohu dvou přímek, rozliší dvojici úhlů užívá metrické vlastnosti geometrických útvarů v rovině zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útva	bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost; dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé) délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od pří	
	definuje trojúhelník jako průnik polorovin, rozliší trojúhelníky podle velikosti vnitřích úhlů, podle velikosti stran ověřuje existenci trojúhelníku sestrojí jeho těžnice, výšky, střední příčky a kružnici opsanou a vepsanou, popíše jejich vlastnosti určí	těžnice, výška, střední příčka, kružnice opsaná a vepsaná věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku	
	třídí útvary na základě jejich vlastností	klasifikace rovinných útvarů - mnohoúhelník, pravidelný n-úhelník čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec pravoúhelník, obdélník, čtverec, lichoběžník, deltoid, tětivový a tečnový čtyřúhelník)	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
	určuje a správně užívá základní objekty v kružnici a kruhu popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky a dvou kružnic	kružnice, kruh, kružnicový oblouk, kruhová úseč a výseč, Thaletova kružnice středový a obvodový úhel tečna, sečna, tětiva, mezikruží	
	formuluje a používá věty Eukleidovy a větu Pythagorovu	Pythagorova věta, Eukleidovy věty	
	zná vzorce pro obvod a obsah geometrických útvarů v rovině a používá je při řešení praktických úloh využívá náčrt při řešení rovinného problému	obvody a obsahy rovinných útvarů - vzorce pro obvod a obsah rovinných útvarů	

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	charakterizuje a sestrojí základní množiny všech bodů dané vlastnosti	množiny bodů dané vlastnosti - kružnice, osa úsečky, osa úhlu, osa pásu, Thaletova kružnice, otevřené kružnicové oblouky	
	řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce na základě výpočtu; využívá náčrt při řešení rovinného problému	konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic	
ZOBRAZENÍ V ROVINĚ	chápe pojem geometrické zobrazení v rovině a souměrnost rovinných útvarů definuje jednotlivá zobrazení a popíše jejich vlastnosti sestrojí v daném geometrickém zobrazení obraz bodu, přímky, jednoduchého útvaru řeší konstrukční úlohy pomocí shodných zobraz	shodné a podobné zobrazení v rovině osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost konstrukce s využitím shodných zobrazení stejnolehlost	
FUNKCE	rozhoduje, zda daný předpis je funkce, určuje definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou nebo grafem		
	definuje vlastnosti funkce, užívá je při studiu funkcí a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	definice funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce	
	načrtne grafy požadovaných funkcí zadaných jednoduchým funkčním předpisem		
	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti lineární funkce, kvadratické a mocninných, lineární lomené funkce	vlastnosti funkcí - sudá a lichá funkce, monotónnost, omezenost, extrémy funkce	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
	využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	lineární funkce, kvadratická funkce, mocninná funkce, lineární lomená funkce, funkce s absolutní hodnotou	
	formuluje, využívá a zdůvodňuje poznatky o exponenciálních a logaritmických funkcích, aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	funkce druhá odmocnina - vztahy mezi mocninami a odmocninami	
	řeší exponenciální a logaritmické rovnice	exponenciální a logaritmická funkce, věty o logaritmech	
	geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav		
	využívá poznatky o funkcích při řešení úloh z praxe, modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	exponenciální a logaritmické rovnice	
GONIOMETRIE 1. ČÁST	užívá pojem periodická funkce, složená funkce		
	definuje goniometrické funkce pomocí jednotkové kružnice, zná, určí a zdůvodní jejich vlastnosti a umí sestrojit jejich grafy	definice a vlastnosti periodické funkce a složené funkce, goniometrické funkce - sinus, kosinus, tangens, kotangens	
	řeší goniometrické rovnice	goniometrické rovnice	
	aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí, vztahy mezi goniometrickými funkcemi	

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
GONIOMETRIE 2. ČÁST	využívá účelně základní vzorce goniometrických funkcí při úpravě výrazů a při řešení složitějších goniometrických rovnic	vzorce goniometrických funkcí, úpravy výrazů	
TRIGONOMETRIE	využívá sinovou a kosinovou větu při řešení trigonometrických úloh v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, triginometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníka sinová a kosinová věta	2.2, 4.2
VEKTORY	provádí operace s vektory početně i graficky, určí velikost úhlu dvou vektorů	vektory a operace s nimi - orientovaná úsečka, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru číslem, velikost vektoru, skalární součin	
ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ	určí vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky		
	užívá různé způsoby vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky a směrnicový tvar rovnice přímky	analytické vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)	
	řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině využívá náčrt při řešení rovinného problému	polohové a metrické úlohy v rovině	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
	určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky		
KUŽELOSEČKY	využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření	kružnice, kružnice a přímka elipsa, elipsa a přímka parabola, parabola a přímka hyperbola, hyperbola a přímka	
	z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce		
	řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky		
STEREOMETRIE	zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan	stereometrie, tělesa, volné rovnoběžné promítání	
	určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin využívá náčrt při řešení prostorového problému	polohové vlastnosti útvarů - základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami, jejich vzájemná poloha, rovnoběžnost přímek a rovin, vzájemná poloha tří rovin	
	sestrojí a zobrazí rovinný řez hranolu a jehlanu		
	sestrojí průnik dvou rovin, přímky s rovinou, průnik přímky s tělesem		
	řeší základní metrické úlohy v prostoru řeší stereometrické problémy motivované praxí	metrické vlastnosti - vzdálenost přímek a rovin, vzdálenost bodu od přímky a od roviny, odchalka přímek, odchylka přímky a roviny, kolmost přímek a rovin	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
	třídí tělesa na základě jejich vlastností	základní tělesa - mnohostěny a rotační tělesa	
	v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy , trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	objem a povrch mnohostěnů a rotačních těles	
KOMBINATORIKA	zná a používá základní kombinatorická pravidla a vztahy		
	vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet, řeší úlohy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)	řešení elementárních kombinatorických úloh - variace, kombinace, permutace (bez opakování)	
	upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník	
PRAVDĚ-PODOBNOST	využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, zná pojem náhodného pokusu a množiny možných výsledků pokusu a dovede určit pravděpodobnost náhodného jevu, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, opačného jevu a nezávislost jevů	náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	

OKTÁVA – MATEMATIKA ZÁKLADNÍ

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
STATISTIKA	diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat analyzuje a zpracuje soubor dat (statistický soubor), určí jeho charakteristiky reprezentuje graficky soubory dat, využívá výpočetní techniku čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám určí charakteristiky polohy a variability	statistický soubor, jednotka, znak. Četnost, relativní četnost rozdělení četnosti charakteristiky poloh a variability – aritmetický průměr, vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka	
ČÍSELNÉ OBORY	zařadí číslo do příslušného číselného oboru provádí aritmetické operace v číselných oborech pracuje s různými zápisy racionálních čísel znázorní číslo z libovolného číselného oboru na číselné ose užívá druhou a třetí mocninu a odmocninu a ovládá početní výkony s nimi řeší náročnější matematické úlohy užívá známé algoritmy užívá Gaussovu rovinu k zobrazení komplexních čísel vyjádří komplexní číslo v algebraickém tvaru a provádí s nimi základní početní operace	přirozená čísla – znaky dělitelnosti, NSD a nsn celá čísla – číselné výrazy, absolutní hodnota racionální čísla – periodické číslo, číselné výrazy, práce se zlomkem reálná čísla – odmocnina, číselná osa, Eukleidova a Pythagorova věta algoritmy - řešení kvadratické rovnice komplexní čísla	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
KVANTITATIVNÍ ÚLOHY	řeší úlohy z praxe; matematizuje reálné situace zvolí vhodnou metodu řešení diskutuje o výsledcích	slovní úlohy řešené úsudkem, algebraicky úlohy zvláštních typů – společná práce, pohyb, směsi, užití pokusu (matematické hlavolamy)	
POSLOUPNOSTI A FINANČNÍ MATEMATIKA	interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice využívá poznatků o posloupnostech v reálných situacích k řešení úloh využívá výpočetní techniky	procentuální počet určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost finanční matematika – úročení, půjčka, splátky	
FUNKCE	využívá výpočetní techniky pro zobrazování základních funkcí a určování jejich vlastností; modeluje reálné závislosti a řeší reálné problémy pomocí funkcí; graficky řeší některé soustavy rovnic; užívá vztahy mezi goniometrickými funkcemi k řešení úloh v pravoúhlém a obecném trojúhelníku	funkce - lineární, kvadratické, mocninné, lineární lomené, exponenciální, logaritmické a goniometrické	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
GEOMETRIE A STEREOMETRIE	využívá výpočetní techniky pro řešení konstrukčních úloh popíše a určí shodná zobrazení a využívá je v konstrukčních úlohách řeší praktické problémy v úlohách početní geometrie	základní konstrukční úlohy v planimetrii obsah a obvod rovinných útvarů objem a povrch těles	

OKTÁVA – MATEMATIKA ODBORNÁ

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
POSLOUPNOSTI	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností, určí posloupnost rekurentně, vzorcem pro n-tý člen, graficky	určení a vlastnosti posloupností	
	určí aritmetickou posloupnost a užívá pojem diference, užívá základní vzorce pro aritmetickou posloupnost	aritmetická posloupnost	
	určí geometrickou posloupnost a užívá pojem kvocient, užívá základní vzorce pro geometrickou posloupnost	geometrická posloupnost	
	řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice, interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování užívá princip matematické indukce k důkazovým úlohám Řeší úlohy využívající vlastnosti nekonečné geometrické řady limita posloupnosti	aplikační úlohy s využitím posloupností, důkaz matematickou indukcí, finanční matematika, limita posloupnosti	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
KOMPLEXNÍ ČÍSLA	zařadí komplexní číslo do systému čísekných množin, provádí základní početní operace v oboru komplexních čísel, využívá poznatky z goniometrie a analytické geometrie při práci s goniometrickým tvarem komplexního čísla, umí určit n-tou mocninua odmocninu komplexního čísla, řeší rovnice v oboru komplexních čísel	základní vlastnosti komplexních čísel, algebraický tvar komplexního čísla, operace s nimi, číslo komplexně sdružené, absolutní hodnota komplexního čísla, znázornění komplexních čísel v Gaussově rovině, goniometrický tvar komplexního čísla, součin a podíl k. č. v goniometrickém tvaru, Moivreova věta, řešení rovnic v oboru komplexních čísel - kvadratická rovnice s reálnými i komplexními koeficienty, binomická rovnice	
STATISTIKA	diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat analyzuje a zpracuje soubor dat (statistický soubor), určí jeho charakteristiky reprezentuje graficky soubory dat, využívá výpočetní techniku čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám určí charakteristiky polohy a variability	statistický soubor, jednotka, znak. Četnost, relativní četnost rozdělení četnosti charakteristiky poloh a variability – aritmetický průměr, vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
INTEGRÁLNÍ A DIFERENCIÁLNÍ POČET	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti jednotlivých elementárních funkcí, třídí dané funkce a přiřazuje k nim jejich vlastnosti a grafy, formuluje rozdíly v pojmech funkce spojitá a nespojitá v bodě a v intervalu, dané pojmy rozlišuje na grafech funkcí a najde body nespojitosti z předpisu funkce, počítá základní typy limit v době a v nevlastním bodě, daný pojem ovládá a užívá k interpretaci výsledků, určuje asymptoty grafů funkcí (se směrnicí a bez směrnice), najde předpis tečny ke grafu funkce v daném bodě, formuluje vztah mezi pojmem limita a derivace, počítá základní derivace (součet, součin, podíl, složená funkce), na základě znalostí limit a derivací určí průběh grafu funkce, svá tvrzení zdůvodňuje a zapisuje, chápe pojem primitivní funkce, užívá základní vzorce při výpočtu neurčitých integrálů, užívá substituční metodu a metodu per partes, chápe pojem určitý integrál, počítá určitý integrál, počítá pomocí určitého integrálu obsahy obrazců ohraničených grafy funkcí a objemy rotačních těles	elementární funkce, základní vlastnosti funkcí, spojitost funkce v bodě a v intervalu, okolí bodu, limita funkce v bodě a v nevlastním bodě, užití limity funkce, limita funkce v nevlastním bodě, užití limity funkce, diferenciální funkce, derivace funkce v bodě, derivace elementárních funkcí, průběh funkce, užití diferenciálního počtu, integrální počet, primitivní funkce, základní vzorce pro výpočet primitivní funkce, integrační metody, určitý integrál, výpočet určitých integrálů, užití integrálního počtu	

KVINTA – OKTÁVA

čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje popíše postup řešení a zdůvodní ho užívá uvědoměle matematické pojmy, s porozuměním pracuje s matematickými termíny a symboly získané poznatky systemizuje a třídí vytváří plány řešení úloh, ověřuje výsledky, objevuje a kriticky hodnotí různé metody řešení	

5.6. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu ICT je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí informačních a komunikačních technologií, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí Internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu ICT umožňují žákům aplikovat informační a komunikační technologie s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oboru Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídavnými zařízeními uživatelským způsobem, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním.

Žáci třídí informace, kriticky posuzuje a aplikuje poznatky v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví, osvojuje si základy elektronické komunikace a její zásady.

Časové a organizační vymezení předmětu

ICT je povinný předmět s hodinovou dotací 2 hodiny týdně v tercii a kvartě. Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači (každý žák má k dispozici jeden počítač), třídy se na výuku dělí. Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, dataprojektor a zálohovací zařízení (flash disk, CD a DVD disk).

Na vyšším gymnáziu má ICT hodinovou dotaci 2 hodiny týdně v kvintě a jedna hodina týdně v sextě. Předmět je integrován v matematice v oktávě (1 hodina týdně).

Předmět integruje vzdělávací obor „Člověk a svět práce“, který je zapracován do vzdělávacího obsahu v tercii a kvartě.

V kvartě je realizováno téma Statistika vzdělávacího oboru Matematika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti ICT směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
INFORMACE	Používá různé informační zdroje (osobní komunikace, www, TV, rádio, knihy, noviny…)	Informace, komunikace		
	Vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Data		
	Posoudí kriticky relevanci a kvalitu informačních zdrojů			
COPYRIGHT	Dodržuje autorská práva ve vztahu k SW a k získávání dat z Internetu	Autorské právo		
	Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Citace		
	Uplatňuje základní pravidla bezpečnosti práce a ergonomie PC			
HARDWARE	Operuje s obecně užívanými termíny ICT, uvádí věci do souvislostí	Hardware, software		
	Vysvětlí von Neumanovo schéma PC a aplikuje ji na dnešní dobu	Von Neumanovo schéma		
	Propojí počítač s běžnými digitálními zařízeními (tiskárna, digitální. fotoaparát, USB disk)			
	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky			
	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu			
OPERAČNÍ SYSTÉM	Organizuje adresáře a soubory na pevném disku, udržuje pořádek	Typy souborů		
	Ovládá základní funkce operačním systému (spouštění programů, schránka)	Operační systém		
	Uloží soubor na paměťové médium	Flashdisk, CD,		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		DVD		
	Vytvoří obrázek s pomocí jednoduchého grafického editoru (např. malování)			VYV
WRITER	Vytvoří a ukončí odstavec, správně umístí mezery, velká písmena	Textový editor		
	Mění základní vlastnosti písma (druh, styl, velikost)			
	Formátuje odstavec (odsazení a mezery, zarovnání, ohraničení, pozadí, odrážky)			
	Vloží do dokumentu neformátovaný text z jiného zdroje (www), obrázek, tabulku			
	Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem	Font, proporcionální a patková písma	1.5	
	Vytvoří vlastní styl odstavce a nadpisu, změní vlastnosti stylu, vygeneruje obsah	Styl		
	Uloží dokument v nativním formátu textového editoru, vyexportuje dokument do PDF			
INTERNET	Vyhledá pomocí prohlížeče informace na Internetu (katalogy, fulltextové vyhledávače)	Internet, hypertext, vyhledávač	6.1	
	Orientuje se ve výsledcích vyhledávání, ověřuje věrohodnost, kvalitu a relevanci informací		1.10, 6.2	
	Využívá informační a komunikační prostředky (e-mail, VoIP) ke komunikaci s okolním světem	E-mail	1.8	
	Pracuje s poštou pomocí prohlížeče či klienta (odesílání a přijímání zpráv, vložení přílohy, detekce SPAMU)	Spam	1.9	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Chrání počítač před útoky zvenčí	Firewall, virus, spyware	1.11	
	Porovná výhodnost jednotlivých typů připojení k Internetu		1.10	
CALC	Zpracovává data pomocí tabulkového kalkulátoru	Tabulkový kalkulátor, odkaz, buňka	6.7	
	Zadá vzorec (funkci) odkazující na jiné buňky, vybírá argumenty funkcí			
	Používá absolutní a relativní odkaz			
	Upraví formát buňky, vytvoří podmíněné formátování			
	Seřadí hodnoty vzestupně a sestupně			
	Vygeneruje z číselných dat graf	Sloupcový a výsečový graf		

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
CALC II	Interpretuje tabulky a grafy		6.1, 6.2	MAT
	Vytvoří tabulku hodnot a graf průběhu zadané matematické funkce			MAT
	Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupcovým (výsečovým) diagramem	Statistické šetření	1.9, 1.10	MAT
	Vytiskne dokument (z textového editoru, tabulkového kalkulátoru, internetového prohlížeče)		1.8	
COREL	Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Prezentační software	6.7	
	Upraví rastrový obrázek – ořeže, přidá text a průhlednost	Rastrová grafika		
	Naskenuje grafickou předlohu do počítače a uloží ve vhodném formátu a velikosti	Scanner		
	Vytvoří jednoduchý vektorový obrázek – vkládá objekty, nanese text na křivku	Vektor, vektorová grafika	1.5	
	Uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem		1.11	VYV
SYSTÉM	Převádí čísla mezi dvojkovou a desítkovou soustavou, převádí mezi jednotkami informace	Bit, byte		
	Zkomprimuje soubor(y) do archivu	ZIP		

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	informatika – vymezení teoretické a aplikované informatiky	
		hardware – funkce prostředků ICT, jejich částí a periferií, technologické inovace, digitalizace a reprezentace dat	
		software – funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí	
		informační sítě – typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat	5.1
	využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh		
	organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT – ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými	1.1
		údržba a ochrana dat – správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, estetické zásady publikování	
		aplikační software pro práci s informacemi – textové editory, tabulkové kalkulátory, grafické editory, prezentační software, multimédia, export a import dat	
	využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci	internet – globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu	
	využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů	informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy	5.1, 5.4
	posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	sdílení odborných informací – diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning	
	využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů	

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	digitální svět – digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi	
		databáze, modelování a simulace	
	aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování	

5.7. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve výuce fyziky vedeme žáky k tomu, aby rozuměli základním fyzikálním dějům, aby chápali jejich příčiny a dokázali získané znalosti aplikovat při řešení problémů. Důležité je, aby si uvědomovali, že fyzika není izolovaná věda, ale má úzký vztah k ostatním přírodním vědám, hlavně k chemii a biologii, ale také např. k zeměpisu, dějepisu či hudební výchově. Žáky vedeme také ke správnému využívání matematického aparátu při řešení úloh a odvozování jednoduchých fyzikálních vztahů. Své znalosti pak aplikují při provádění praktických měření a při zpracování a vyhodnocení výsledků. Do výuky zařazujeme exkurze, přednášky, besedy a referáty, aby žáci lépe chápali přínos fyziky pro člověka a získali představu o uplatnění fyzikálních procesů v různých oblastech lidské činnosti.

Časové a organizační vymezení předmětu

V primě a tercii má fyzika dvouhodinovou dotaci, v sekundě a kvartě mají žáci navíc jednu hodinu za dva týdny laboratorní cvičení, ve kterém je realizován okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené audiovizuální technikou s dataprojektorem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- osvojit si základní poznatky a na jejich základě chápat přínos fyziky pro život, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- získat schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, umět s nimi pracovat a správně vyhodnocovat

- správně chápat vztah fyziky k dalším oborům

Kompetence k řešení problémů

- na základě pozorování a získaných vědomostí a zkušeností vyslovit hypotézu, vymezit pravidla pro její ověření, sestavit experiment, zpracovat údaje a vyvodit závěry
- nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení problémů a úloh, hledat způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- při diskusi na určité téma umět formulovat a vyslovit svůj názor, vhodně argumentovat, respektovat názory ostatních
- umět se vyjadřovat pomocí zavedených odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

- při skupinové práci respektovat zájmy skupiny, pochopit potřebu efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- uvědomit si nutnost respektovat pravidla práce ve skupině, řídit se jimi a vážit si práce své i ostatních

Kompetence občanské

- sledovat dění ve vědě a technice, chápat potřebu využití poznatků vědy ve prospěch celé společnosti
- uvědomovat si negativní dopady činnosti člověka na životní prostředí

Kompetence pracovní

- bezpečně používat pomůcky při laboratorních cvičeních, dodržovat určená pravidla
- získat správné pracovní návyky při průběhu a zpracování výsledků laboratorních prací

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
STRUKTURA A VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	atomy, molekuly pevné látky, struktura pevných látek, krystalické a amorfní látky kapaliny, struktura kapalin difúze Brownův pohyb plyny, struktura plynů souvislost skupenství látek s jejich strukturou		CHE – atomární struktura látek
FYZIKÁLNÍ VELIČINY	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	soustava SI, násobky a díly jednotek délka, plocha, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas značky a jednotky, převody jednotek měření veličin		
POHYB TĚLESA	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, drahou a časem u rovnoměrného pohybu těles	kinematika dráha, trajektorie rychlost, grafy pohybů		BIO – biomechanika lidského těla

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚČINKY SÍLY	změří velikost působící síly určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony při objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	dynamika síla, druhy sil, skládání sil měření síly, rovnováha dvou sil těžiště tělesa Newtonovy zákony nakloněná rovina otáčení, moment síly, páka, kladka		
	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	deformace tlak tření		
MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování těles v ní	tlak vnějších sil, tlaková síla Pascalův zákon, hydraulický lis hydrostatický tlak vztlaková síla, Archimédův zákon atmosférický tlak		BIO – krevní oběh, krevní tlak
SVĚTELNÉ JEVY	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	šíření světla paprsek, stín, polostín odraz světla, zákon odrazu zrcadla lom světla, zákon lomu		BIO – lidské oko, princip vidění

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	čočky lidské oko optické přístroje		

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PRÁCE. ENERGIE	určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	mechanická práce výkon energie zákon zachování energie		
TERMIKA	určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	teplo, vnitřní energie tepelná výměna šíření tepla teplota teplotní roztažnost změny skupenství		
ELEKTRICKÉ JEVY	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	elektrostatika elektrický náboj a jeho detekce struktura atomu přenos náboje elektrické pole elektrické napětí elektrické obvody, prvky obvodů elektrický proud účinky proudu		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZVUKOVÉ JEVY	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	kmitavé pohyby graf kmitavého pohybu amplituda, frekvence hudební nástroje struna, píšťala šíření zvuku rychlost zvuku lidské ucho záznam a reprodukce zvuku		HUV – princip hudebních nástrojů BIO – lidské ucho

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MAGNETISMUS	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	trvalé magnety, póly magnetu magnetické síly feromagnetické materiály magnetické pole magnetické indukční čáry magnetické pole Země, kompas		ZMP - magnetické pole Země
ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH, KAPALINÁCH A PLYNECH	zapojí správně polovodičovou diodu	vlastní a příměsové polovodiče polovodičová dioda usměrňovač tranzistor elektrolyt elektrolýza výboje v plynech za atmosférického a sníženého tlaku		
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí	Elektromagnet magnetické pole vodiče využití elektromagnetu elektromotory elektromagnetická indukce indukce elektrického napětí generátory střídavý proud,vznik a výkon střídavého proudu transformátor, stavba transformátoru, transformační poměr rozvodná síť		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ		elektromagnetické vlny zdroje elektromagnetického záření		
JADERNÁ FYZIKA	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí popíše základní děje v jádru atomu	děje v jádru stavba atomu radioaktivita, druhy radioaktivního záření poločas rozpadu prostupnost, detekce, účinky a využití radioaktivního záření štěpení jádra jaderná syntéza	5.3, 5.4	CHE
ASTROFYZIKA	objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	gravitační pole hvězd a planet pohyby v centrálním gravitačním poli měření ve vesmíru Sluneční soustava-její hlavní složky měsíční fáze vývoj vesmíru hvězdy – jejich složení		ZMP

PRIMA - KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	1.6, 1.8, 1.9, 6.7	

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	žák měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	soustava fyzikálních veličin a jednotek	1.1, 1.2, 1.3	
		absolutní a relativní odchylka měření		
POHYBY TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ	žák rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení		
	užívá základní fyzikální vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	prostor a čas v klasické a relativistické mechanice; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti		
	určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	dynamika pohybu – hmotnost a síla;první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie		
	využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles	dynamika hmotného bodu		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita		
	objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění			

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK	žák objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	Kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství		
	aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech		
	využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	vlastnosti látek – normálové napětí, síla pružnosti, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo		
	analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles			
	porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů			
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	žák porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí;		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		kondenzátor		
	využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	elektrický proud v látkách - proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda		

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech			
	využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí		
		střídavý proud - harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor	2.2 ,4.2	
SVĚTELNÉ JEVY	Žák : porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa vlnové vlastnosti světla-šíření a rychlost světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla elektromagnetické záření-elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla		
		elektromagnetické záření-elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření		
FYZIKA MIKROSVĚTA	Žák : využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	kvanta a vlny - foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic . Atomy-kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor		
	posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance	Atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	2.2, 4.2	
	využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek			
	navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření			

5.8. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován od sekundy, abychom žáky mohli pozvolna uvádět do složitosti chemických dějů. Jeho hlavním úkolem je žáky motivovat, seznámit s nezbytností jeho znalosti pro další život a jeho provázaností s ostatními vyučovacími předměty (biologií, matematikou, fyzikou, zeměpisem, ale i dějepisem). Obsahem předmětu je časté vyhledávání souvislostí mezi chemií a denním životem (potraviny, prací prostředky, plasty, léky apod.) a pochopení základních pojmů a zákonitostí této vědy. Jde hlavně o to, aby se žáci naučili rozlišovat podstatné od vedlejšího, vybavovat a využívat určité pojmy okamžitě a hlavně rozvíjet logické myšlení a využívat znalosti získané v ostatních s chemií souvisejících předmětech. Nezbytnou součástí pochopení předmětu chemie je získávání praktických dovedností v laboratoři, seznamování se s užíváním jejího vybavení, naučit se organizovat si práci, hodnotit ji a srovnávat, znát rizika práce a zásady bezpečnosti a první pomoci.

Formy výuky: motivační výklad s frontálními pokusy, skupinová práce při zpracování a praktické realizaci úkolů, vyhledávání dalších informací z různých zdrojů (odborné časopisy, literatura, internet, videoprogramy atd.). Zpracování jednodušších témat formou referátů či seminárních prací, případná účast v chemické olympiádě. Nezbytnou součástí výuky jsou pravidelná laboratorní cvičení. Též je možno zařadit jedno- či vícedenní exkurze (jaderná elektrárna, chemické provozy, čističky odpadních vod, zpracování tříděného odpadu, sklárny atd.)

Časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu je dvouhodinová v sekundě a kvartě, tříhodinová v tercii. Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím. Výuka probíhá v odborné učebně, laboratorní cvičení v laboratoři. V předmětu je na nižším gymnáziu integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- osvojit si základní terminologii, chemické značky prvků,názvosloví, zápis rovnic, jednotky SI a jejich převody
- orientovat se v textu, chápat zadané úlohy, využívat matematických úkonů při sestavování rovnic a při řešení jednoduchých výpočtů
- poznávat smysl a důležitost chemických technik, postupů a výrob na jednoduchých nejběžnějších příkladech
- pochopit úzké vztahy mezi chemií a dalšími přírodovědnými předměty
- samostatně i ve skupině pochopit zadání pokusu, umět ho provést, vyhodnotit, uzavřít

Kompetence k řešení problémů

- chápat důležitost kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že výsledek nemusí být jediný, že fakta nejsou neměnná
- snažit se nejdříve samostatně řešit problém
- umět vyhledávat a zpracovávat informace vedoucí k dosažení cíle podle výsledků vyjádřit závěry a obhájit je

Kompetence komunikativní

- umět se srozumitelně a přesně vyjadřovat zachovávat logické postupy při řešení výpočtů a úpravě rovnic
- umět se orientovat v tabulkách, grafech, nákresech a periodické tabulce prvků
- umět kvalitně spolupracovat při práci ve skupinách, efektivně využívat čas i prostor

Kompetence sociální a personální

- umět řešit úkoly samostatně k vlastnímu uspokojení
- stanovit si pravidla a řád ve vlastní přípravě i práci a dodržovat je

- umět spolupracovat

Kompetence občanské

- uvědomovat si školní povinnosti v souvislosti s předmětem
- uvědomovat si zodpovědnost za domácí přípravu
- chápat význam chemie a její vliv na životní prostředí, pochopit komplexní vliv chemizace
- znát a respektovat zásady bezpečnosti při hodinách i pokusech, umět poskytnout určitou pomoc úměrnou věku, chovat se zodpovědně
- pochopit zásady zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- bezpečně a se znalostí používat chemické nádobí a pomůcky, zachovávat čistotu a pořádek ve třídě na svém místě i v laboratoři
- být zdravě kritický ke svým výsledkům, stanovovat si stále vyšší kriteria
- dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD ZÁKLADNÍ METODY POZOROVÁNÍ POKUS BEZPEČNOST PRÁCE	porovnává látky určitých vlastností používá chemické nádobí rozlišuje nebezpečné látky vysvětlí postup při likvidaci chemických havárií, požáru	Látky, fyzikální vlastnosti, hustota, rozpustnost, t.v., t.t., vodivost, objem, hmotnost, látkové množství, nebezpečné látky, značení, R-, S-věty, význam, chemické nádobí a pomůcky, bezpečnost práce v laboratoři, laboratorní řád, první pomoc, chemizace	5.3, 5.4, 5.2 1.1, 1.5, 1.8	FYZ, MAT
SMĚSI	Rozlišuje směs od chemicky čisté látky, vypočítá jednoduché příklady na složení roztoků, ukáže způsoby dělení směsí, objasní význam a užití vody a vzduchu a způsoby ochrany čistoty vody a vzduchu	Typy směsí, příklady, obsah složek v %, roztoky a pojmy k roztokům, dělení směsí, voda, vlastnosti, typy vody, čištění, význam, vzduch, složení, čistota, ozonová vrstva	5.4	MAT, FYZ, BIO, ZMP
STAVBA LÁTEK	Rozlišuje pojmy proton, neutron, elektron, atom, molekula, prvek, sloučenina, vybavuje si značky prvků, význam valenčních elektronů, vztah mezi strukturou prvku a jeho vlastnostmi, orientuje se v period. tabulce	Molekula, atom, jádro atomu, izotopy, elektronový obal, valenční elektrony, prvky, značky základních prvků, protonové číslo, příklady nekovů a kovů, periodická soustava prvků, chemická vazba, sloučeniny, příklady		FYZ záření, jaderná rekce, izotopy, částice hmoty

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
CHEMICKÉ REAKCE	Zapíše rovnici chemické reakce, rozpozná příklady chemických reakcí,rozezná způsoby ovlivnění průběhu reakce, určí nebezpečné reakce a způsob jejich předcházení vhodný zásahem	Zápis chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost, typy reakcí, příklady reakcí, ovlivnění rychlosti reakcí teplotou, velikostí povrchu částic, katalyzátorem, přeměna chemické energie na elektrickou		FYZ z. zachování hmoty, druhy energie MAT rovnice
ANORGANICKÁ CHEMIE, SLOUČENINY	Rozlišuje názvy a vzorce dvouprvkových sloučenin, dále kyselin a hydroxidů, vysvětlí důkazy prostředí podle zbarvení indikátorů, určí, jak se ředí kyseliny a lépe rozpouštějí hydroxidy, vymezí jejich uplatnění v životě, stanoví pH	Oxidy, sulfidy, halogenidy-názvosloví, vlastnosti, přehled,užití kyseliny, hydroxidy-názvosloví, kyselost, zásaditost, stupnice pH, indikátory, vlastnosti kys. a hydroxidů, hlavní užití	5.4	BIO minerály, rudy kovů, drahé kameny, význam pH zeměpis, klima, půda
OPAKOVÁNÍ UČIVA	Procvičuje znalost značek prvků, názvosloví jednoduchých sloučenin, zapisuje a vyčísluje jednoduchou rovnici, rozpozná některé hlavní chemikálie běžně užívané	Shrnutí nejdůležitějších znalostí a dovedností		

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD – OPAKOVÁNÍ	Student si vybavuje nejdůležitější učivo orientuje se v chemické laboratoři, vybavuje si názvy chemického nádobí	Stavba atomu, valenční elektrony, periodická soustava, názvosloví, chemické rovnice		FYZ, MT, BIO, ZMP
ANORGANICKÁ CHEMIE – SOLI	Odvozuje vlastním tempem názvy solí a hydrogensolí, umí napsat rovnici přípravy, objasní užití běžných solí, ukáže základní laboratorní techniky a jednoduché chemické reakce, používá chemické nádobí a zapisuje protokol z laboratorního cvičení	Rovnice neutralizace, vznik solí, názvosloví, vlastnosti, užití nejdůležitějších	5.3	BIO fyziologick ý roztok, tvrdost vody, krasové jevy ZMP půdní roztok, mořská voda, FYZ elektrolyt
ENERGIE V CHEMICKÝCH REAKCÍCH	Posoudí význam exotermických reakcí a jejich využití, odvozuje obecný princip oxidace redukce, upravuje redoxní rovnice ve vlastním tempu, chápe principy výroby kovů z rud,	Druhy energie, termochemie – reakce, zákony, reakční teplo, redoxní reakce, řada napětí kovů, elektrolýza, elektrolytická disociace, suché články, akumulátory,	5.1	FYZ, BIO, ZMP

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	využití elektrolýzy, princip baterií a akumulátorů			
ZDROJE ENERGIE	Student se orientuje ve způsobech zpracování energetických zdrojů, jejich původu, těžbě, vysvětlí využití složek, co jsou obnovitelné a neobnovitelné zdroje, rizika i výhody elektráren, využití radioizotopů	Vyčerpatelné zdroje – zemní plyn, uhlí, ropa, průmyslová paliva Nevyčerpatelné zdroje – voda, vítr, biomateriál jako zdroj energie Jaderná energie – radioaktivita, využití a zneužití jaderných reakcí	5.2, 5.3, 5.4	FYZ, BIO, ZMP, DEJ, OBV
ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE	Student rozpozná skupinu org. látek, jednoduché pojmenuje i zapíše strukturním vzorcem, pochopí rozmanitost org. látek v závislosti na jejich struktuře, vysvětlí způsob izolace či výroby, vlastnosti a užití v praxi, porovnává látky podle vlastností v chemické laboratoři, zapisuje protokol	uhlovodíky – názvosloví, izolace, vlastnosti, význam, přehled, Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty – vliv na ŽP, alkoholy - názvosloví, vznik, důležité vlastnosti Aldehydy-karboxylové kyseliny – názvosloví, vlastnosti, esterifikace, užití kyselin viz. Šablony chemická cvičení pro NG	5.4, 1.4, 1.10, 1.11	BIO výzkum FYZ technologie

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA	Rozlišuje monomer, polymer, rozezná vztah mezi strukturou a vlastnostmi látek, chování za zvýšené teploty, posoudí nejběžněji používané plasty a vlákna	Makromolekula, polymerace, vlastnosti polymerů, přehled nejdůležitějších a praktické použití	5.3	FYZ technické využití, biologie – využití při laboratorní . technice a v lékařství
CHEMIE PŘÍRODNÍCH LÁTEK	Student posoudí význam ve výživě, ve složení krve, výroba mýdla, ztužených tuků a fermeží význam glukosy pro život, cukrovarnictví, kvasný průmysl, pivovarství, zpracování dřeva a papíru význam bílkovin pro život, důkazy, srážení, genetický význam NK	Lipidy – vlastnosti, rozdělení, vznik esterifikací, technické využití, význam pro život Sacharidy – příklady, rozdělení, vznik fotosyntézou, význam pro život Bílkoviny – struktura, složení, jedinečnost, význam Nukleové kyseliny – struktura, složení, význam		BIO, FYZ, OBV
ZÁKLADY BIOCHEMIE	vysvětlí nezbytnost vitaminů v potravě, projevy nedostatku, zdroje vitaminů princip účinku enzymů a hormonů, znalost základních procesů v lidském těle	Vitaminy – nepostradatelnost, přehled, význam pro život Hormony, enzymy – význam, příklady účinku, regulace metabolismu	1.10	BIO

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
METABOLISMUS	rozpozná rozdíl mezi exergonickými a endergonickými reakcemi, co je nepostradatelné, pronikne k základům molekulární genetiky	Základní pojmy, anabolismus, katabolismus,,enzymatické reakce, vzájemné vztahy mezi živinami, fotosyntéza, dýchání, kvašení, tvorba nukleových kyselin a bílkovin		BIO, FYZ
CHEMIE KOLEM NÁS	formou referátů či projektů se seznámí se základními chemickými výrobami, přehledem nejpoužívanějších léčiv, s nebezpečím drog, se zásadami správné výživy, s vlivem chemických látek na čistotu vzduchu, vody a půdy	Chemizace,chemický průmysl, léčiva, pesticidy, detergenty, drogy, otravné látky, výživa vliv na ŽP	5.4, 1.4, 1.7, 1.11, 6.5	BIO, FYZ, OBV
CHEMICKÉ VÝPOČTY	používá vzorec pro výpočet látkového množství, Avogradrovu konstantu, molární objem plynu,vztah pro molární koncentraci, používá trojčlenku a výpočty % množství, odvozuje molekulový vzorec	atomy, molekuly, látkové množství, výpočty z chemických vzorců výpočty podle chemických rovnic výpočty koncentrací roztoků Ředění a směšování roztoků		MAT přímá a nepřímá úměra, trojčlenka, výpočet % FYZ jednotky SI a převody

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	1.6, 1.8, 1.9, 6.7	

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
I. ÚVOD DO STUDIA CHEMIE	žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	zásady bezpečné práce		
	seznámí se s R a S-větami	historie chemie	4.1-4.3	
	ovládá pravidla bezpečnosti v chemii	obory chemie chemizace prostředí		
II. SLOŽENÍ A STRUKTURA LÁTEK: - ZÁKLADNÍ POJMY - NÁZVOSLOVÍ - VZORCE A VÝPOČTY - LABORATORNÍ PRÁCE	rozpozná přeměny skupenství	směs stejnorodá, různorodá, rozdělení směsí podle skupenství		
	rozlišuje směsi a chemické látky	metody dělení směsí		
	vypočítá složení roztoků	složení roztoků		
	používá pojmy atom, molekula,prvek, sloučenina	atom,molekula, prvek, sloučenina, iont		
	ovládá základy chemického názvosloví	názvosloví hlavních skupin chemických sloučenin		
	používá vzorce a pojmy související s látkovým množstvím	látkové množství, molární hmotnost, jednotky, Avogradrova konstanta,		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
III. STAVBA ATOMU: MODELY ATOMU SLOŽENÍ JÁDRA ELEKTRONOVÝ OBAL LABORATORNÍ PRÁCE	žák dokáže formulovat historii objevů složení atomů	modely atomů, dvojí charakter částic, hmotnost jádra	2.1, 2.2	
	rozlišuje nuklidy, izotopy, protonové, nukleonové číslo	stabilní a nestabilní jádra, radioaktivita		
	dokáže popsat elektronové konfigurace prvků s pomocí	jaderné přeměny a reakce		
	kvantových čísel a pravidel zaplňování orbitalů	orbital, kvantová čísla, pravidla zaplňování orbitalů		
	orientuje se v periodické tabulce prvků	periodický zákon, valenční elektrony		
	dokáže vysvětlit vznik excitovaných stavů a iontů	excitované stavy, ionizační energie, elektronová afinita		
	dokáže vysvětlit elektronegativitu a její změny	elektronegativita, krajní hodnoty		
IV. CHEMICKÁ VAZBA: CHARAKTERISTIKA TYPY VAZBY POLARITA VLASTNOSTI LÁTEK	žák objasní vznik chemické vazby, využívá znalostí o chemických vazbách k předvídání vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	chemická vazba kovalentní, koordinačně kovalentní, polární, nepolární, iontová, kovová, slabé interakce		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
V. CHEMICKÉ REAKCE: TYPY REAKCÍ TERMOCHEMIE REAKČNÍ KINETIKA CHEMICKÉ ROVNOVÁHY LABORATORNÍ PRÁCE	rozliší různé typy chemických reakcí, předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek,využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů,vysvětlí princip acidobasických a redoxních reakcí, vyrovná chemickou rovnici	zákon zachování hmotnosti, typy chemických reakcí, vyrovnání chemických rovnic		
	charakterizuje tepelné změny při chemických reakcích, využívá znalosti termochemických zákonů	termochemie, termochemické zákony		
	objasní vliv různých faktorů na rychlost reakce, dokáže vysvětlit praktické využití znalostí reakční kinetiky	rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost chemické reakce		
	využívá znalostí o chemické rovnováze k vysvětlení průběhu chemických reakcí	dynamická rovnováha, rovnovážný zákon, faktory ovlivňující chemickou rovnováhu		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VI. ZÁKLADY ANORGANICKÉ CHEMIE: VODÍK, KYSLÍK A SLOUČENINY VZÁCNÉ PLYNY HALOGENY LABORATORNÍ PRÁCE CHALKOGENY DUSÍK A FOSFOR	žák využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin			
	charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a jejich vliv na životní prostředí	vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku		
	zapíše jejich elektronovou konfiguraci			
	předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	p-prvky 18. - 14 skupiny		
	vysvětlí pojmy alotropie, izomorfie, uvede příklady látek	a jejich významné sloučeniny		
	využívá vybrané metody identifikace látek			

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
I. OPAKOVÁNÍ NEKOVŮ	využívá znalostí p-prvků a sloučenin			
II. POLOKOVY: BOR A KŘEMÍK	využívá názvosloví anorganické chemie , charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin a jejich využití v praxi	bor, křemík, arsen, telur		
III. KOVY: VLASTNOSTI, VÝSKYT, METALURGIE PŘEHLED KOVŮ KOORDINAČNÍ SLOUČENINY	charakterizuje významné zástupce kovů a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a jejich vliv na životní prostředí	s- prvky, alkalické kovy, kovy alkalických zemin, hliník, elektrolýza, aluminotermie,	2.4	
	uvede vlastnosti železa a jeho výrobu,využití	d-prvky, železo, surovinové zdroje, výroba železa, zpracování železa, ušlechtilé kovy		
	uvede složení sloučenin, vlastnosti a význam	koordinační vazba, centrální atom, ligand, názvosloví		
IV. ANALYTICKÁ CHEMIE	charakterizuje základní metody chemické analýzy, uvede praktický význam tohoto oboru	kvalitativní a kvantitativní analýza, praktické důkazy kationtů, aniontů	4.3	
V. ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE:	rozliší hlavní rozdíl mezi org. a anorg. látkami, využívá znalostí o uhlíku,chemické vazbě			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
A.: ÚVOD - UHLÍK V ORG. SLOUČENINÁCH SLOŽENÍ A VLASTNOSTI ORG. SL. CHEMICKÉ VAZBY V ORG. SL. DRUHY IZOMERIE TYPY REAKCÍ ČINIDLA V ORG. CHEMII	zhodnotí vztah mezi strukturou látek a vlastnostmi	vaznost uhlíku, druhy vazeb v org. sloučeninách,		
	vysvětlí pojem izomerie a orientuje se v druzích izomerie	konstituční a geometrická izomerie		
	ovládá typy reakcí a druhy činidel	typy reakcí, typy činidel		
	rozliší druhy činidel	činidla radikálová , nukleofilní, elektrofilní		
B. UHLOVODÍKY - PŘEHLED A NÁZVOSLOVÍ	rozliší nejjednodušší uhlovodíky	názvosloví uhlovodíků	2.4.,4.2	
ALKANY, CYKLOALKANY	vysvětlí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	homologická řada, konfigurace, konformace,izomerie		
ALKENY, ALKADIENY	orientuje se v typech reakcí uhlovodíků	substituce, adice, eliminace, Markovnikovo pravidlo, polymerace		
ALKINY	ovládá rozdíly mezi skupinami uhlovodíků a jejich	přehled nejužívanějších uhlovodíků		
ARENY	praktické využití	frakční destilace ropy, karbonizace uhlí		
SUROVINOVÉ ZDROJE	dokáže objasnit potřebu surovinových zdrojů uhlovodíků	benzín, reformování benzínu, nafta, dehet		
C. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ:	vysvětlí pojem deriváty	uhlovodíkový zbytek, funkční skupina	4.2, 4.3	
HALOGENDERIVÁTY	umí analogicky odvodit halogenderiváty, dusíkaté a kyslíkaté deriváty	halogenderiváty		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ORGANOKOVOVÉ A ORGANONEKOVOVÉ SL.	vysvětlí škodlivost a užitečnost některých derivátů,	organokovové sloučeniny		
	zdravotní rizika a škodlivost pro životní prostředí	silikony		
DUSÍKATÉ DERIVÁTY		nitrosloučeniny, aminy, azosloučeniny		
KYSLÍKATÉ DERIVÁTY		alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny	2.1	

Do učiva zahrnuto minimálně 12 laboratorních prací z laboratorní techniky, anorganické a analytické chemie

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
LABORATORNÍ PRÁCE	prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje,	laboratorní řád, základní lab. postupy		
	zpracuje protokoly své práce	protokol lab. prací		
	formuluje závěry	laboratorní nádobí a pomůcky		
	dodržuje pravidla bezp. práce a ochrany životního prostředí	první pomoc		
	vysvětlí, jak poskytnout první pomoc, provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů, popíše přípravu roztoků o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.	veličiny a výpočty v chemii		

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
I. OPAKOVÁNÍ - KYSLÍKATÉ DERIVÁTY				
II. ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE: D. DERIVÁTY KARBOXYLOVÝCH KYSELIN	dokáže odvodit funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, orientuje se v reakcích jejich přípravy, seznámí se s charakteristickými vlastnostmi a významem, orientuje se v druzích izomerie a odlišuje optickou izomerii	skupiny funkčních a substitučních derivátů karboxylových kyselin, optická izomerie, polarimetr		
E. HETEROCYKLICKÉ SLOUČENINY	charakterizuje základní skupiny a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich význam v přírodě i praktické využití	dusíkaté a kyslíkaté heterocykly jako součást významných přírodních i syntetických látek, dusíkaté baze		
F. SYNTETICKÉ MAKROMOLEKULÁRNÍ LÁTKY	dokáže vysvětlit princip polymerace, polykondenzace a polyadice, zhodnotí jejich surovinové zdroje, posoudí jejich využívání v praxi vzhledem k životnímu prostředí	polymerace, polykondenzace, polyadice, monomer, polymer, vlastnosti,plasty, syntetická vlákna		
G. DRUHY IZOMERIE	využívá znalostí izomerie, rozlišuje druhy a jejich význam	konstituční, geometrická, optická izomerie		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
III. ZÁKLADY BIOCHEMIE: A. LÁTKOVÉ SLOŽENÍ ŽIVÉ HMOTY	orientuje se v prvkovém i látkovém složení živé hmoty, rozliší obecné znaky živých soustav	biogenní prvky, stopové prvky, význam vody a solí		
B. SACHARIDY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy vzorců, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	fotosyntéza,vzorce, přehled monosacharidů. Důkazy sacharidů, oligosacharidy, polysacharidy, technologie sacharidů, kvasný průmysl		
C. LIPIDY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy vzorců, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	esterifikace, mastné kyseliny, hydrogenace, zmýdelnitelní		
D. PEPTIDY A BÍLKOVINY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší úrovně struktury, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi,uvede přehled nejdůležitějších bílkovin,jejich význam pro organismus	struktura, přehled,denaturace,složené bílkoviny, význam		
E. NUKLEOVÉ KYSELINY	uvede genetickou důležitost těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy nukleových kyselin, posoudí vztah mezi NK a bílkovinami	dusíkaté baze, nukleotid, Watson. Crick, lokalizace NK a jejich funkce při proteosyntéze		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
F. ENZYMY A VITAMÍNY	uvede význam těchto látek v metabolismu, jejich přírodní zdroje a zhodnotí různé potraviny z hlediska zdravé výživy	biokatalyzátory, stimulace, inhibice, aktivní centrum, koenzym, přehled enzymů a vitamínů	2.2, 4.1-4.3	
G. ENERGETICKÝ METABOLISMUS	orientuje se v druzích využitelné energie pro organismy, posoudí děje endo a exoergické, charakterizuje makroergickou vazbu a význam ATP	anabolismus, katabolismus, metabolické dráhy, endoergické a exoergické děje, entalpie, entropie, makroergická vazba, ATP		
H. METABOLISMUS SACHARIDŮ	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh fotosyntézy a dýchání z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické	fotosyntéza,podmínky, anaerobní glykolýza, acetyl koenzym A, Krebsův cyklus, dýchací řetězec, pravé kvašení, přeměny sacharidů fosforylace		
CH. METABOLISMUS LIPIDŮ	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh syntézy a beta oxidace z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické	syntéza lipidů, hydrolýza lipidů, beta oxidace,význam lipidů v metabolismu		
I. METABOLISMUS BÍLKOVIN	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh proteosyntézy a rozkladu bílkovin z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické, uvědomuje si genetický význam proteosyntézy	proteosyntéza, močovinový cyklus, nezastupitelnost bílkovin v organismu		
J. METABOLISMUS NUKLEOVÝCH KYSELIN	orientuje se v procesech replikace DNA, v procesech syntézy RNA,	replikace, transkripce, účast Nk na proteosyntéze, genetický kód		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	posoudí genetický význam nukleových kyselin a "nezničitelnost" DNA			
K. SEKUNDÁRNÍ METABOLITY	dokáže posoudit jejich význam a praktické využití, uvědomuje si nebezpečí zneužití drog	alkaloidy, drogy, návykovost, izoprenoidy, terpeny, steroidy – výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě		
L. REGULACE METABOLISMU	využívá znalostí metabolismu k pochopení vzájemných vztahů mezi metabolickými dráhami, vysvětlí mechanismus enzymatické a hormonální regulace	intermediární metabolismus, homeostáza,zpětná vazba, hormonální a nervová regulace, neurohormony		

Laboratorní cvičení jsou kromě 2. ročníku operativně zařazována i v 1. a 3. ročníku jako doplněk učiva

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LABORATORNÍ CVIČENÍ	sleduje a dovede charakterizovat průběh chemických dějů v daných pokusech aktivně se účastní cvičení, tj. řeší a provádí příslušný pokus vysvětlí, jak poskytnout první pomoc,provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů, popíše přípravu roztoků o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.	protokol lab. prací	1.2.	
		laboratorní řád, základní lab. postupy		

5.9. Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Biologie je koncipována jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu, a zároveň jim poskytovat základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Poukazovat stále na fakt, že člověk je součást přírody – nikoli její vládce.

Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů event. skupin organismů a na jejich vzájemné vztahy. Hlediska taxonomická jsou redukována. Ve výkladu je preferováno ekologické hledisko od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím, fyziologickým a ekologickým. Formy výuky: je výklad s ukázkami (přírodniny, video, zpětný projektor, CD), který je doplňován tematickými diskuzemi, referáty žáků, skupinovou prací na zpracování určitého problému, praktickými cvičeními a příležitostně exkurzemi. Součástí výuky biologie je týdenní ekologická exkurze v tercii.

Časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu je dvouhodinová, v sekundě tříhodinová. Výuka probíhá v odborné učebně, praktická cvičení v biologické laboratoři. Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím.

V předmětu je na nižším gymnáziu integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou a obor Výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- osvojit si metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů; obecně užívané termíny

- vyhledávat, zpracovávat a používat informace v literatuře, na internetu
- zpracovávat informace z hlediska důležitosti a využívat je k dalšímu učení
- hodnotit věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, rozhlas, televize, internet)
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- při hodnocení používat ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učit trpělivosti, práci v týmu i samostatně, neodmítat poznatky o živé přírodě
- vést žáky k odpovědnosti za své vzdělání, pomoc při osvojení základních principů učení
- zdravé zaujetí učitele pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědění a poznávání

Kompetence k řešení problémů

- *p*odněcovat k tvořivému myšlení a logickému uvažování při řešení problémů
- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že daný problém má více či žádné řešení
- zobecňovat poznatky a aplikovat je v různých oblastech života
- získávat informace které jsou potřebné k dosažení cíle
- formulovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- otevřeně komunikovat s žáky o problémech a biologických souvislostech
- vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- vyjadřovat se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- klást důraz na úroveň mluveného i písemného projevu

- vést žáky k tomu, aby uměli otevřeně a kultivovaně vyjádřit svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporovat pracovně přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role (simulační hry)
- podporovat práci v týmech, kdy vzájemné odlišnosti vedou k efektivní spolupráci

Kompetence občanské

- vést žáky k odpovědnosti za svůj život, zdraví a naši – lidskou – zodpovědnost za svět kolem nás
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vést žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití biologie
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- naučit se pracovat se základními pomůckami pro přírodovědný výzkum (mikroskop, dalekohled apod.)
- naučit se základům vědecké práce v biologickém pozorování (popis, zápis z laboratorních cvičení)

- přistupovat k výsledkům své práce se zdravou kritikou, naučit se stanovovat si kriteria hodnocení vlastní práce
- různými formami (exkurze, filmy, besedy aj.) seznamovat žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých odvětvích založených na biotechnologiích

PRIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POZNÁVÁME PŘÍRODU	Pozoruje přírodniny lupou Používá mikroskop	Stavba květu, části optického mikroskopu orgány, organismy	OSV	FYZ
LES	Rozlišuje mezi ekosystémem a přírodním společenstvem	Přírodní společenstvo, ekosystém, činitelé neživé přírody	ENV, VMS, OSV	ZMP
	Vysvětlí základní princip fotosyntézy a dýchání	Řasy, houby, lišejníky - stélka		
	Vysvětlí rozdíly ve výživě hub a rostlin	Mechy, kapraďorosty - stavba těla vyšších rostlin		
	Rozpozná naše hlavní jedlé a jedovaté houby s plodnicemi	Semenné rostliny - nahosemenné, krytosemenné		
	Vysvětlí význam lišejníků i způsob jejich výživy	Lesní patra		
	Pozná některé zástupce mechů, kapraďorostů, jehličnanů, listnatých dřevin, bylin našich lesů	Lesy na Zemi, specializované lesy		
	Rozliší modelové příklady bezobratlých a obratlovců	Měkkýši, členovci, obratlovci - modelové příklady lesních živočichů		
	Objasní ekologické potřeby lesních živočichů	Ekologie, etologie		
	Objasní důležitost ochrany lesů i jednotlivých druhů	Potravní vztahy v lese		
	Najde vztahy v lesním ekosystému	Les jako celek		
	Vysvětlí význam lesů pro člověka			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VODA A JEJÍ OKOLÍ – RYBNÍK	Odhadne fyzikální a chem. vlastnosti vody jako podmínky života	Vlastnosti vody, význam vody pro život Rybník - společenstvo, ekosystém	VMS	FYZ
	Pozná úlohu vodních rostlin jako producentů ekosystému rybníka	Rostliny - břehová zeleň, vodní rostliny	ENV	ZMP
	Rozliší, co je to plankton	Živočichové - prvoci, žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci, obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci savci) - modelové příklady bezobratlých a obratlovců		
	Zhodnotí nebezpečí toxických sinic			
	Popíše přizpůsobení těla a funkce orgánů těla živočichů vodnímu prostředí			
	Vysvětlí, proč jsou obojživelníci ohroženi znečištěním vzduchu i vody			
	Poznává potravní vztahy v ekosystému rybníka			
	Vysvětlí na čem závisí biolog. rovnováha			
LOUKY, PASTVINY a POLE	Popíše mechanismy podílející se na vzniku půdy	Půdotvorní činitelé	ENV	
	Charakterizuje společenstvo luk, pastvin a polí	Údolní nivy		
LOUKY, PASTVINY a POLE	Popíše, čím se liší jednotlivé typy trav. společenstev	Pole, louky, meze		
	Rozliší příklady jednoděložných a dvouděložných rostlin	Trávy, obilniny		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Objasní význam rozptýlené zeleně	Jednoděložné a dvouděložné rostliny		
	Popíše životní cyklus jednoleté a vytrvalé byliny	Byliny - jednoleté, vytrvalé		
	Orientuje se v základech taxonomie	Měkkýši, kroužkovci, členovci - modelové příklady bezobratlých		
		Obratlovci - obojživelníci, plazi, ptáci, savci - modelové příklady		
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce	Vliv hospodaření - pole, louky		

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
STAVBA A ČINNOST TĚL ORGANISMŮ	Orientuje se v základních projevech života	organismy jednobuněčné		
	Objasní princip mnohobuněčnosti	organismy mnohobuněčné		
BUŇKA	Používá žákovský mikroskop	Mikroskop a buňka		
	Rozlišuje základní organismy v buňce i jejich funkce	Základní organely v buňkách a jejich význam pro životní děje		
	Rozpozná buňku rostlinnou i živočišnou	Dělení buněk		
	Uvede vztah viru a buňky	Rozmanitost buněk		
JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY	Objasní stavbu buňky bakterií	Bakterie, sinice - jejich vlastnosti a význam		
	Rozliší mezi bakteriemi symbiotickými a choroboplodnými	Jednobuněčné řasy		
	Popíše stavbu jednobuněčné řasy	Houby - kvasinky		
	Chápe význam kvasinek	Prvoci - příklady živočišných buněk		
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY - rostliny, houby	Poznává specializaci buněk u mnohobuněčných organismů	Pletivo, tkáň - orgány, orgánové soustavy, organismy		
	Ví o znehodnocení potravin plísněmi	Nižší rostliny a houby		
	Rozlišuje rozmnožování výtrusných a semenných rostlin	Vyšší rostliny - výtrusné, semenné		
	Popíše stavbu a funkci základních orgánů těl semenných rostlin	Základní vegetativní orgány semenných rostlin - kořen, stonek, list		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Objasní základní princip fotosyntézy jako základního děje živé přírody	Rozmnožování vyšších rostlin - nepohlavní a pohlavní způsob		
	Vysvětlí stavbu květu - zná typy květů, květenství	Květ a jeho funkce u rostlin		
	Objasní vznik plodu u krytosemenných rostlin			
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY - bezobratlí	Popíše stavbu a činnost těl bezobratlých živočichů Zařadí vybrané živočichy do skupin	Bezobratlí živočichové - žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci		
		Vztahy živočichů a prostředí	ENV	
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY – obratlovci	Zařazuje modelové příklady obratlovců do tříd	Taxonomie obratlovců		
	Rozezná přizpůsobení kostry pohybu různých skupin obratlovců	Stavba těla obratlovců		
	Objasní princip svalové činnosti	Povrch těla - kůže a kožní útvary		
	Rozliší základní živiny	Kostra - vývoj kostry obratlovců		
	Poznává rozdíl a spojitost v dýchání žábrami a plícemi	Svalstvo - svalová tkáň, pohyb těla		
	Orientuje se ve funkci trávicí soustavy, krve a vylučování	Orgánové soustavy a jejich stavba i funkce u obratlovců - trávicí, dýchací, cévní, vylučovací		
	Objasní význam regulace těla pro udržení stálosti vnitřního prostředí organismů	Řídící soustavy obratlovců - hormonální, nervová		CHE
	Porovná rozdíly reprodukce skupin obratlovců vzhledem ke způsobu jejich života	Rozmnožování obratlovců		
		Životní projevy obratlovců - etologie	ENV	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			

TERCIE

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČLOVĚK	Porovná znaky lidoopů a člověka	Biologická a společenská podstata člověka	ENV	
	Učí se poznávat, proč má každý člověk znát své tělo Orientuje se v kostech lidské kostry, ve funkci svalů	Morfologie, anatomie a fyziologie lidského těla: VEGETATIVNÍ SOUSTAVY - kůže, kostra, svalstvo, trávicí soustava, dýchací soustava, tělní tekutiny, krev a cévní soustava, vylučování a vylučovací soustava		
	Rozezná části TS, DS, CS, VS a jejich funkci, ví, co je buněčný metabolismus	ŘÍDÍCÍ SOUSTAVY - hormonální (soustava endokrinních žláz, hormony)		CHE
	Objasní funkci a složení krve Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- nervová (neuron, stavba NS, základní funkce NS, vyšší nervová činnost, smyslové orgány - stavba a činnost)		CHE
	Má znalosti o základech poskytování předlékařské první pomoci	ROZMNOŽOVÁNÍ ČLOVĚKA		
	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a zná zásady jejich prevence, eventuálně léčby	Vývin lidského jedince	OSV	
	Vnímá důležitost péče o zdraví a zařazuje ji do svého žebříčku hodnot			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Objasní význam zdravého způsobu života.	Změny člověka v životě a jejich reflexe dětství, puberta, dospívání - tělesné změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví - těhotenství a rodičovství	VKZ	
		Zdravý způsob života a péče o zdraví výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy tělesná a duševní hygiena; dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	VKZ	
	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami.	zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, epidemie	VKZ	
	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	- bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	VKZ	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.		VKZ	
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			
	EKOLOGICKÝ KURZ - týdenní exkurze ve střediscích ekologické výchovy - praktické poznávání přírody		ENV v praxi	ZMP, OBV, CHE

KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MINERALOGIE - KRYSTALOGRAFIE	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na trvání života Orientuje se podle modelů v jednotlivých krystalografických soustavách Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek	Stavba Země	ENV	ZMP
		Nerost - hornina		
		Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Využití nerostů		FYZ, CHE
		Třídění nerostů - přehled: prvky, halovce, sulfidy, oxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, dusičnany, fosforečnany, nerosty organického původu		
PETROGRAFIE (PETROLOGIE)	Rozliší podle charakteristických vlastností modelové příklady hornin s použitím určovacích pomůcek	Horniny - vyvřelé, usazené, přeměněné		
	Orientuje se ve vzniku hornin	Vnitřní a vnější geologické děje a vznik hornin		ZMP
	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických činitelů			
PEDOLOGIE	Porovná význam půdotvorných činitelů pro	Pedosféra - vznik půd	ENV	

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	vznik půdy			
	Rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě	- druhy a typy půd, edafon		
		- devastace půd, možnosti rekultivace		
GEOLOGIE	Orientuje se v rozdílech stavby Českého masivu a Západních Karpat	Geologie České republiky - Český masiv, Západní Karpaty		ZMP
	Charakterizuje jednotlivá geologická období	Původ a vývoj života na Zemi - hypotézy, geologické éry a periody - základy paleontologie a historické geologie		
	Rozliší modelové příklady některých fosílií			
EKOLOGIE	Orientuje se v základních příkladech ekosystémů v biosféře	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy, společenstvo,	ENV	ZMP
	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních vztahů	ekosystém, přirozené a umělé ekosystémy, příklady		
	v ekosystému	potravních vztahů, rovnováha v ekosystému		
	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí			
	a vztahy mezi nimi			
	Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní			
	prostředí			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Uvede na příkladech rozdíly a souvislost mezi živou a neživou přírodou			
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOLOGIE ROSTLIN				
I ÚVOD DO BIOLOGIE	orientuje se v zákl. biologického názvosloví, v biol. vědách,	základní biologické vědy		
	prakticky využívá základní laboratorní techniku, zpracuje protokol o průběhu a výsledcích své laboratorní práce, zformuje závěry, dodržuje pravidla bezpečné práce, vysvětlí poskytnutí první pomoci při úrazu v laboratoři	metody práce, protokol z praktických cvičení, první pomoc při úrazu v laboratoři	1.1	
II ZÁKLADNÍ ZNAKY ŽIVÝCH SOUSTAV	odliší živé soustavy od neživých na základě charakteristických vlastností	obecná charakteristika organizmů		
III. VIRY, PROKARYOTA, EUKARYOTA	charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy, zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním, zhodnotí význam virů a bakterií charakterizuje bakterie z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského	virus, bakterie, sinice		
IV. CYTOLOGIE	odliší nebuněčnou soustavu od buňky, srovná buňku rostliny, živočicha a houby, objasní funkci základních organel, pozoruje buňky v mikroskopických preparátech	struktura buňky, funkce základních organel		
V. ROSTLINNÁ PLETIVA, ORGÁNY	popíše stavbu a funkci jednotlivých typů pletiv a rostlinných orgánů, pozná a pojmenuje významná pletiva a jejich funkci v rostlině	typy pletiv,kořen stonek, list - morfologie, anatomie		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VI. FYZIOLOGIE ROSTLIN	objasní principy rozmnožování rostlin, vysvětlí princi základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití	pohlavní a nepohlavní rozmnožování, květ, fotosyntéza, dýchání, dráždivost a pohyby rostlin, vodní režim rostliny, růst rostliny		CHE
VII. ROSTLINNÁ ŘÍŠE - ŘASY	odliší stélku od těla vyšších rostlin, chápe vývojové souvislosti mezi řasami a význam řas	stélka, kormus, jednobuněčné řasy, kolonie a mnohobuněčné řasy		
VÝTRUSNÉ ROSTLINY, SEMENNÉ ROSTLINY	zhodnotí význam mezi výtrusnými a semennými rostlinami, posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla, pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy	morfologie a anatomie rostlin, nižší a vyšší rostliny, výtrus, semeno, plod, kulturní rostliny		
VIII. HOUBY (FUNGI)	vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organizmů, pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků (s možným využitím různých informačních zdrojů)	stavba a funkce hub a lišejníků, přehled významných zástupců		
EKOLOGIE ROSTLIN A HUB	používá správně základní ekologické pojmy, objasňuje ekologické vztahy	základní ekologické pojmy, podmínky života,biosféra a její členění	2.2, 4.1, 4.2	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
PRVOCI	charakterizuje prvoky a zhodnotí jejich pozitivní a negativní význam	prvoci - mnohobuněční		
MNOHOBUNĚČNÍ - PORIFERA ŽAHAVCI	zhodnotí názory na vznik mnohobuněčnosti	Porifera, žahavci - morfologie, anatomie, základy taxonomie		

SEXTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
MNOHOBUNĚČNÍ PLOŠTĚNCI	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce	mnohobuněční živočichové - bezobratlí		
HLÍSTI	popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav	morfologie, anatomie a fyziologie		
MĚKKÝŠI	objasní principy základních způsobů rozmnožování	systém a evoluce		
KROUŽKOVCI	pozná a pojmenuje významné živočišné druhy	bezobratlí a prostředí		
ČLENOVCI	(s možným využitím různých informačních zdrojů)			
OSTNOKOŽCI	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých oblastech lidské činnosti, charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci			
STRUNATCI - PLÁŠTĚNCI	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce			
KOPINATCI	popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav	mnohobuněční živočichové - strunatci		
OBRATLOVCI		morfologie, anatomie a fyziologie		
	objasní principy základních způsobů rozmnožování	systém a evoluce		
	pozná a pojmenuje významné živočišné druhy	strunatci a prostředí		
	(s možným využitím různých informačních zdrojů)			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých oblastech lidské činnosti, charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci		1.1	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
ANTROPOGENEZE	vysvětlí zařazení člověka do systému organismů, popíše vývojové etapy vývoje člověka a různé názory na vznik člověka,	hominizace, sapientace, rody Australopithecus a Homo, etnická antropologie		
ZÁKLADY HISTOLOGIE	charakterizuje skupiny tkání,	skupiny tkání a jejich funkce		
OPĚRNÁ SOUSTAVA	rozlišuje kosti lidského těla a jejich spojení, vysvětlí vliv výživy na opěrný systém	stavba kosti, spojení kostí, lebka, páteř, hrudník, končetiny		
POHYBOVÁ SOUSTAVA	ukáže na modelu základní svaly, vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu	stavba a rozdělení svalů, základní příčně pruhované svaly		
PRÁCE V EKOLOGICKÉM STŘEDISKU			1.1, 4.1, 4.2, 4.3	ZSV, CHE, ZMP

SEPTIMA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
TRÁVICÍ SOUSTAVA	stručně popíše trávicí soustavu,vysvětlí procesy trávení a význam vyvážené výživy	trávicí soustava - stavba a funkce, přeměna látek a energií poruchy příjmu potravy hepatitidy zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese		
KREV A CÉVNÍ SOUSTAVA	vysvětlí důležitost krve, objasní důležitost prevence před chorobami cévní soustavy, popíše první pomoc při krvácení	krev, míza, tkáňový mok, oběhová soustava (srdce, cévy), imunita, alergie, infarkt, tlak krve, tepová frekvence		
DÝCHACÍ SOUSTAVA	objasní stavbu dýchací soustavy a její funkce, vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí vliv škodlivých faktorů, popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc	stavba a funkce dýchací soustavy, dýchání, dýchací cesty a plíce, dechová frekvence , kapacita plic, onemocnění dýchací soustavy		
VYLUČOVACÍ SOUSTAVA	popíše vylučování, plícemi, kůží a ledvinami, stručně objasní stavbu kůže a ledvin a děje v nich probíhající, objasní škodlivý vliv prostředí	stavba a funkce kůže a ledvin, močové cesty, vliv záření na kůži		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ŘÍDÍCÍ SOUSTAVY - HORMONÁLNÍ, NERVOVÁ	objasní základní principy hormonálního a nervového řízení, vyjmenuje nejdůležitější endokrinní žlázy a vysvětlí účinky hormonů, zjednodušeně popíše centrální a periferní nervovou soustavu, charakterizuje stavbu a funkci jednotlivých smyslových ústrojí, vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek	endokrinní žlázy, hormony,CNS, periferní nervstvo, smysly, drogy, stres		FYZ
REPRODUKČNÍ SOUSTAVY	objasní stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, charakterizuje jednotlivé fáze ontogeneze člověka uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	stavba a funkce pohlavních orgánů, antikoncepce, pohlavní choroby a prevence, ontogeneze člověka, sexuální chování hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami metody asistované reprodukce, její biologické aspekty choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS		ZSV, CHE
PRVNÍ POMOC	podle konkrétní situace objasní jak zasáhnout při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
GENETIKA	orientuje se v základních genetických pojmech a zákonitostech, využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů			CHE
MOLEKULÁRNÍ GENETIKA		gen, nukleové kyseliny,genotyp, fenotyp,dědičnost a proměnlivost		
KLASICKÁ GENETIKA		J. G. Mendel, homozygot, heterozygot, dominance, recesivita alel, pravidla dědičnosti, genetika a člověk		
ANTROPOEKOLOGIE	používá správně základní ekologické pojmy, objasňuje ekologické vztahy, orientuje se v globální problematice vztahů člověka a prostředí	globální problémy životního prostředí se zaměřením na ekologickou problematiku	2.2, 4.1, 4.2	

5.10. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na nižším gymnáziu ze vzdělávacího oboru Zeměpis, na vyšším gymnáziu ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie. Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova, Výtvarná výchova).

Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

V poznatkové části si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce.

Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů. V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, morálka, národní kultura, vlastenectví…

Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet vlastní postoj k ostatním lidem. Žáci jsou také vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy.

Zeměpis je předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí,jevů a událostí v prostředí, Sleduje vztahy mezi člověkem a prostředím,uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje si také

uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován v primě, sekundě a kvartě s dvouhodinovou, v tercii s jednohodinovou dotací, v kvintě a sextě s tříhodinovou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích (internet, rozhlas, televize, encyklopedie, časopisy). Získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí. Pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi. Předvádí manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola). Kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, řeší problémy, odpovídají na geografické otázky. Usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně patřičné závěry. Pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují.

Kompetence komunikativní

Učitel vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů, vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují úsudky, vytvářejí si vlastní názory a formulují vlastní rozhodnutí. Učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích. Učitel konzultuje názory svých žáků,

vede je ke vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů a úloh. Vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

Učitel rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k zodpovědnému přístupu k práci své i druhých.

Kompetence občanské

Učitel uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, žáci se zajímají o prostředí v němž žijí, oceňují krásy přírody a historických a kulturních objektů, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace. Učí své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí, žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě. Prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

Učitel dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji,přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností, žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě. Učitel informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí, diskutuje o nich s žáky, žáci uplatňují osvojené vědomosti ve svém profesním životě. Učitel hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso		FYZ
	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organizmů	Tvar a pohyby Země		FYZ
	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Krajinná sféra, fyzicko-geografická sféra a její jednotlivé složky, tvary zemského povrchu, podnebí, podnebné pásy, vodstvo na Zemi, biomy		BIO
	Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Exogenní a endogenní činitelé		BIO

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi		BIO

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických zdrojů	Mapa a glóbus, měřítko		MAT, ICT
	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Mapové značky, druhy a typy map, určování zeměpisné polohy		
	Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Geografické informace kolem nás		ICT
	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Topografická a turistická mapa, buzola		
	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Orientace v terénu		
	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		BIO

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
REGIONY SVĚTA	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kriterií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Afrika, Austrálie, Oceánie		
	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států			

SEKUNDA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
REGIONY SVĚTA	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kriterií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států	Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika Asie Evropa		
	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich			

TERCIE

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ REGIONŮ	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu	Obyvatelstvo – charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva)		
	Na vybraných příkladech zhodnotí mozaiku multikulturního světa	Kulturní oblasti		
	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Sídla – typy, funkce		
	Přiměřeně zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství	Hospodářství – sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví		O BV
	Lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění jednotlivých hospodářských aktivit	Prostorové aspekty hospodářství		
	Porovná jednotlivé druhy dopravy z hlediska ekonomického i z hlediska dopadu na životní prostředí	Doprava a spoje		

	Zhodnotí význam služeb v ČR a světovém hospodářství	Služby a cestovní ruch		
	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků, lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Politická mapa světa, ekonomické a politické integrace		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Uvede a posoudí globální světové problémy a zhodnotí přístup světových velmocí a jednotlivých států k této problematice	Globální problémy světa		B IO, OBV
	Porovná různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Typy krajin a jejich funkce v globálním ekosystému		
	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Přírodní a kulturní krajina		
	Uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí, objasní zásady trvale udržitelného rozvoje (života) na Zemi	Přírodní a civilizační rizika, trvale udržitelný rozvoj (život)		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČESKÁ REPUBLIKA	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Poloha ČR a postavení ve světě		B IO, ICT
	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Přírodní poměry ČR		
	Vymezí a lokalizuje regiony, místní oblast podle bydliště a školy	Obyvatelstvo ČR		
	Hodnotí a na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího vývoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Přírodní zdroje a hospodářství ČR		
		Doprava		
		Kraje ČR		
		Nejbližší okolí školy, Dobříš a okolí		O BV

KVINTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ÚVOD DO GEOGRAFIE	vymezí objekt studia geografie rozdělí geografii jako vědu zhodnotí význam geografie pro společnost	Země, příroda, člověk krajinná sféra, rozdělení a význam geografie		
ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	porovná postavení Země ve vesmíru a její vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy	Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi Tvar a velikost Země Pohyby Země a jejich důsledky		
ZNÁZORNĚNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH	používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Geografická podstata map Obsah map Mapování a současné mapy DZP, GIS, GPS Práce s mapou velkého měřítka Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PŘÍRODNÍ SFÉRA ZEMĚ	objasní základní principy členění zemského povrchu rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi porovná složení strukturu jednotlivých zemských sfér porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život člověka analyzuje energetickou bilanci země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů analyzuje různé druhy poruch v litosféře rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních hornin rozpozná strukturu a složení běžných metamorfovaných hornin objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů objasní velký a malý oběh vody rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu rozlišuje základní typy půd rozliší hlavní biomy světa	Členění zemského povrchu Zonalita Azonální jevy Litosféra Složení a struktura Země Zemské sféry Endogenní procesy Desková tektonika Exogenní procesy Základní tvary zemského povrchu Magmatické horniny Sedimentární horniny Metamorfované horniny Atmosféra Složení a struktura atmosféry Všeobecná cirkulace atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy Skleníkový efekt Ozonová díra Hydrosféra Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) Světový oceán Vodstvo pevnin Základní hydrologické charakteristiky Pohyb a význam vody v krajině Vliv lidské společnosti na hydrosféru Pedosféra Půdotvorní činitelé Složení a stavba půd		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	-charakterizuje hlavní biomy světa	Půdní profil Typy a druhy půd Rozšíření půd na Zemi Biosféra Zonalita a azonalita Hlavní biomy Přírodní zóny		
OBYVATELSTVO	zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v jednotlivých regionech světa	Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace Územní pohyb populace Struktura populace Kulturní regiony světa	3 .2	
OSÍDLENÍ	identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	Venkovská sídla Městská sídla – struktura měst Sídelní systémy Jádra a periferie		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
HOSPODÁŘSTVÍ	zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Vývoj hospodářství Zemědělství a lesnictví Typy zemědělství Světová produkce potravin Průmyslové oblasti světa Jádra a periferie Odvětví průmyslu Doprava Služby Lokalizační faktory ekonomických aktivit		
POLITICKÁ GEOGRAFIE	rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kriterií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Politické uspořádání států Mezinárodní integrace Problémové oblasti světa Globalizace	2.1, 2.3, 3.1, 3.3	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska negativních dopadů na ŽP hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	Geografie životního prostředí Přírodní a civilizační rizika Trvale udržitelný rozvoj	2.2, 4.1, 4.2, 4.3	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY	rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makro regionální a globální geografickou dimenzi vymezí jednotlivé regiony Evropy zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů	Přírodní podmínky evropských regionů Historický, politický a ekonomický vývoj Sociální prostředí Evropská integrace Státy jednotlivých evropských regionů	2.4, 2.5	

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MIMOEVROPSKÉ REGIONY	rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Asijské Rusko Asie Islámská Afrika Černošská Afrika Severní Amerika Latinská Amerika Austrálie a Oceánie		
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY	vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR	Poloha, rozloha Územní vývoj státu Přírodní podmínky, ochrana přírody Politický systém, administrativní členění Obyvatelstvo, sídla Hospodářství Jednotlivé oblasti ČR		

5.11. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova z RVP ZV. Integruje část vzdělávacího obsahu průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova z RVP ZV.

V Hudební výchově žáci rozvíjejí a prohlubují po celou dobu studia své schopnosti a dovednosti v základních činnostech: vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Získávají též poznatky z oblasti hudební teorie a historie (artificiální, i nonartificiální), poté je dokáží uvést v kontextu s určitými dobovými událostmi.

Časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována ve všech čtyřech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia vždy 1 hodinu týdně. Na vyšším stupni žáci volí mezi hudební a výtvarnou výchovou. Zvolený předmět je vyučován dva roky s dvouhodinovou dotací.

Výuka probíhá v aule vybavené klavírem, kytarou, Orffovým instrumentářem a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadá samostatné práce - v podobě referátů (na jakékoli zadané téma z oblasti hudby), projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z oper, baletů..), seminárních prací (v podobě recenzí, zpracování určitého tématu z oblasti artificiální/nonartificiální hudby.). Společně s žáky najde návody na jeho zpracování, určí zdroje informací. Po zpracování a předvedení tématu učitel vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k jeho provedení a na závěr práci ohodnotí.

Kompetence k učení

Před návštěvou koncertu učitel s žáky rozebere očekávání, fakta o hudbě, která pravděpodobně zazní, uvede žáky do kontextu. Po skončení učitel s žáky rozebere obsah a provedení koncertu. Kulturní akci slovně společně zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Učitel zadá samostatné práce - v podobě referátů (na jakékoli zadané téma z oblasti hudby), projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z oper, baletů..), seminárních prací (v podobě recenzí, zpracování určitého tématu z oblasti artificiální/nonartificiální hudby.). Společně s žáky najde návody na jeho zpracování, určí zdroje informací. Po zpracování a předvedení tématu učitel vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k jeho provedení a na závěr práci ohodnotí.

Kompetence občanské

Učitel nabízí dle svých dispozic žákům různé aktivity (člen pěveckého sboru, souboru, orchestru, kapely či jiného hudebního tělesa). Popřípadě pomůže žákovi nalézt vhodnou aktivitu v jeho okolí.

Kompetence sociální a personální

Učitel navrhne téma, žáci je dále rozvíjejí za připomínek nejen učitelových. Žáci téma dále rozvíjejí a propracovávají více do detailů. Například při nácviku vystoupení na vánoční akademii: Učitel navrhne několik témat, žáci buď jedno z témat přijmou nebo navrhnou další. Společně vytvoří návrh řešení a zpracování tématu. Pomocí společné diskuse s žáky podrobněji propracovávají detaily. Učitel nacvičuje s žáky teoreticky připravený program a připomínkuje chyby, nesrovnalosti, které s žáky odstraní. Po provedení následuje společné zhodnocení.

Kompetence k podnikavosti

Učitel podporuje žáky k aktivnímu organizování kulturních akcí, např. Vánoční akademie a vánoční koncerty a motivuje je ke studiu hry na hudební nástroje či zpěvu a poté k veřejné produkci.

Učitel zařazuje jednoduchá hlasová a dechová cvičení, pomocí nichž žák správně dýchá, správně používá hlas a zřetelně artikuluje.

PRIMA

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
Žák zpívá rytmicky a intonačně správně na základě svých dispozic.	**Vokální činnosti**	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení
	zpěv jednohlasu dur i moll	
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky.	pěvecké dýchání, hlasová hygiena, sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností	
Chápe rozdíl mezi notou a tónem.	zhudebněná vyjmenovaná slova	ČJL
Reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých schopností a dovedností	upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
	Instrumentální činnosti	
Žák využívá jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář) k doprovodné hře.	jednoduchý doprovod lidových a populárních písní	Kreativita – nápady při doprovodu
	stupnice, řada C1 – C2 změny taktu 2/3, 3/4	MAT
Žák využívá pohyb k pohybovému doprovodu hudby.	**Hudebně pohybové činnosti**	
	hudba a tanec, pochod do rytmu	Kreativita – vyjádření pocitů pohybem
	pohybové reakce na výrazný tempový a dynamický kontrast	
	zvuk, tón, výška, síla, délka, barva tónu	
	Poslechové činnosti	
Žák rozezná jednotlivé hlasy a dokáže je	rozdělení mužských a ženských hlasů	

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
správně zařadit.		
Rozezná od sebe hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	melodie hraná vysoko/nízko, rychle/pomalu, smutně/vesele	
Rozezná jednoduché hudební nástroje a podle poslechu je určí.	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální jednoduché hudební nástroje a jejich zvuk	
Žák vyhledá podle pokynů vyučujícího určité hudební informace.	hudba a internet	

SEKUNDA

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
Žák zpívá intonačně čistě na základě svých dispozic.	**Vokální činnosti**	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky – dýchání, artikulace, nasazení tónu.	zpěv dvojhlasu - kánon	
	upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	
Pracuje s dynamikou.		
Používá základní hudební pojmy.	pěvecké sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Sleduje obrys melodie v notovém zápise, melodii reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností.	etnické lidové písně	
Na základě svých individuální schopností a dovedností umí rytmicky doprovodit píseň	**Instrumentální činnosti**	
	doprovod s využitím jednoduchých hudebních nástrojů	Kreativita – nápady při rytmizaci písní na jednoduché nástroje
	rytmizace písní	
Reaguje na znějící hudbu adekvátním pohybem.	Hudebně pohybové činnosti	Kreativita – zajímavé ztvárnění pohybu na znějící hudbu
	pohybové hry	
Sleduje obrys melodie v notovém zápise – odliší vzestupnou a sestupnou melodii.	**Poslechové činnosti**	

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
	hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
Rozpozná dynamické a tempové změny.		
Rozpozná vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu - dokáže určit jednotlivé nástroje	B. Smetana, A. Dvořák	
	artificiální a nonartificiální hudba	
Žák vyhledá podle pokynů vyučujícího určité hudební informace.	hudba a internet	

TERCIE

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
Žák zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně dvojhlasé písně v dur, popř. moll tóninách.	**Vokální činnosti**	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
	zpěv dvojhlasu v dur, moll	
Při zpěvu i mluveném projevu využívá správné návyky – dýchání, artikulace, práce s hlasem, dynamika.	hlasová hygiena	
Melodizuje a rytmizuje texty ve 2/4 a 3/4 taktu.		Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Dle svých schopností a dovedností rozvíjí své intonační a pěvecké dovednosti.		
Využívá nástroje k doprovodné hře (dle dispozic školy) - flétna, elektrické varhany, Orffův instrumentář aj.	**Instrumentální činnosti**	Kreativita – výběr nástrojů, použití nástrojů při různých typech hudby
	doprovodná hra na nástroje rytmizace doprovodů	
Je schopen pohybovat se v rytmu skladby, využívá taneční kroky.	Hudebně pohybové činnosti	Kreativita – vytváření tanečních sestav
	jednoduché tance - polka, mazurka	
Rozpozná základní hudební formy.	**Poslechové činnosti**	
Rozpozná základní žánry v populární hudbě – pop, rock, country.	hudebně výrazové prostředky	
	hudba v obraze	

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
	rozpoznání základních hudebních forem	
Vyhledá a zpracuje podle pokynů učitele určité hudební informace.	hudba a internet	

KVARTA

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
Žák dle svých schopností a dovedností rozvíjí své intonační a pěvecké dovednosti získané v předchozích ročnících.	**Vokální činnosti**	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
	kultivace hlasu	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
	zpěv jednohlasu, popř. dvojhlasu podle schopností a dovedností třídy	
Dodržuje hlasovou hygienu.		
Rozvíjí své schopnosti a dovednosti při vytváření doprovodů na nástroje, jež jsou v dispozici školy.	**Instrumentální činnosti**	Kreativita – vytváření, navrhování netradičních hudebních nástrojů
	hra na nástroje - zobcová flétna	
	vytváření rytmických doprovodů na netradiční hudební	
	nástroje	
Je schopen ztaktovat jednoduché lidové i umělé písně.	**Pohybové činnosti**	Kreativita – vytváření tanečních kreací
	taktování ve 2, 3, 4 dobém taktu	
Podle individuálních schopností a dovedností je schopen reagovat adekvátním pohybem na hudbu.	pohybové hry	
Žák se orientuje v nonartificiální hudbě.	**Poslechové činnosti**	
Zařadí nejznámější české skladatele do správného časového období.	česká hudba - nejznámější čeští skladatelé	
Rozpozná základní intervaly - kvartu,	seznámení se základními intervaly	

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, poznámky**
tercii.		
Žák vyhledá a zpracuje podle pokynů učitele určité hudební informace.	hudba a internet	

KVINTA

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata,**	**MP vazby**
vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických	Umělecký proces a jeho vývoj umělecký proces a realita chápání uměleckého procesu znakové systémy jednotlivých druhů umění historické proměny pojetí uměleckého procesu prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu smyslové vnímání a jeho rozvoj interpretace a recepce uměleckého díla tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu umění ve společnosti role umělce proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků publikum a jeho role nové technologie a jejich vliv na umělecký proces subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané Téma prolíná celým učivem Hv	1.3	

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata,**	**MP vazby**
norem“ vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu			
uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 rytmizuje jednoduché texty tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	hlasová výchova správné dýchání hlasová hygiena rozezpívání správné tvoření tónů artikulace hlavový tón zpěv jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas intonace zpěv hudebních motivů imitace intonační výcvik· zhudebnění přísloví, pořekadel vlastního textu vytvoření vlastních drobných skladeb intervaly opěrné písně základ harmonie (T, D, S) rytmický výcvik hra na tělo Orffův instrumentář rytmizace textů a písní rytmickými nástroji	1.3..	CJL, BIO, TEV
užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách	hra na hudební nástroje tvorba instrumentálních doprovodů		

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezov á témata,**	**MP vazby**
přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	jednoduchá aranžmá nauka o hudebních nástrojích partitura vývoj notace		
reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	tanec pohyb na hudbu dobové tance lidové a umělé tance reprodukce pohybů		TEV
vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudební myšlení v období rytmicko-monomelodickém (starověk) polymelodickém (středověk – renesance) melodicko-harmonickém (baroko) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal)		CJL, DEJ, VYV
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce hudby a interpret tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černohorský; dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt		CJL, DEJ, VYV
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků. na základě historických,	periodizace hudebního vývoje hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů		CJL, DEJ

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata,**	**MP vazby**
společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Pravěk Starověk Ars antiqua Ars nova Renesance a humanismus Baroko		
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební žánry muzikál šanson šantán kabaret revue jazz, swing trampská píseň		CJL, DEJ
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	estetická a umělecká hodnota hudebního díla komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl		DEJ
přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	populární hudba jazz konce 19. stol. 20. léta 30. léta – swing 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy 50. léta – rokenrol hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba a její využití v běžném životě		ČJL, DEJ, ZSV

SEXTA

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata,**	**MP vazby**
uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných tóninách vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem	akustika hlasové ústrojí sluchové ústrojí tvorba tónu vyrovnávání vokálů hlasové rejstříky hlavový tón zpěv jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas individuální tvorba melodie rytmizuje, podkládá textem a zapisuje do not intervaly opěrné písně harmonické cítění rytmický výcvik hra na tělo Orffův instrumentář vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis		FYZ, BIO, CJL, TEV
využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb na základě svých individ. hudebních schopností tyto	hra na hudební nástroje tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá improvizace, stylizace partitura nástroje symfonického orchestru orientace v notovém zápise		

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezov á témata,**	**MP vazby**
skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	moderní hudební nástroje		
pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	taneční hudba techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap		TEV
vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudební myšlení v období melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) sonické období (hudba 20. stol.) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)		ČJL, DEJ, VYV

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezov á témata,**	**MP vazby**
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce hudby a interpret tvůrce a interpret jako jedna osoba Divadla malých forem Britský rock – Beatles Folk music – Bob Dylan Folkrock – Simon & Garfunkel Underground – Frank Zappa Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák		ČJL, DEJ
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	periodizace hudebního vývoje hudba vokální a instrumentální hudební formy - charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Baroko Rokoko Klasicismus Romantismus – impresionismus Další směry 20. století		ČJL, DEJ, VYV

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata,**	**MP vazby**
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební styly a žánry, funkce hudby hudba a její využití v běžném životě hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Víšek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA)		DEJ, ZSV
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. pojem kýč hudba jako zboží pojem komerce hudba na objednávku kvalita uměleckého díla		ZSV
přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě popíše možnosti využití hudby uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k	bludiště stylů ve 20. století Volná atonalita Dodekafonie a serialismus Modální hudba Neoklasicismus Neofolklorismus Témbrová hudba Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby		ČJL, DEJ, ZSV

Školní výstupy	**Učivo**	**Průřezov á témata,**	**MP vazby**
hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Minimalismus Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ využití hudby Muzikály Festivaly Divadla Nahrávací studia, CD, DVD Masová média, reklama, znělka moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě Hard rock Heavy metal Art rock Pompézní rock Pop rock Disco punk a nová vlna Nový romantismus a neorock Střední proud např. R. Wagner – Židovstvo v hudbě Protestsongy neonacistické metalové kapely		

5.12. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje vzdělávací obsah Výtvarného oboru oblasti Umění a kultura a z části zařazuje téma Umělecká tvorba a komunikace.

Hlavním cílem předmětu je rozvoj všeobecných znalostí žáka v oblasti výtvarného umění a v oblastech, které tyto znalosti využívají. Jde o schopnost posuzování estetiky životního a pracovního prostředí, životního stylu a kulturních projevů.

Menší počet žáků ve skupině umožňuje lepší komunikaci se žáky a kvalitnější rozbor jejich prací či reprodukcí uměleckých děl. Součástí výuky jsou přednášky, besedy, referáty, výstavy, soutěže, a to jak v místním regionu, tak i v celostátním měřítku.

Žáci jsou tak seznámeni s výtvarnými osobnostmi i uměleckými díly z průběhu vývoje uměleckých slohů, směrů a stylů. V praktické části žáci pracují různými výtvarnými technikami.

Hodnocení předmětu vychází z těchto principů:

- výrazového – žákova individuální osobitost (exprese)
- tvořivého – výběr nejlepšího řešení
- zážitkového – bezprostřední zkušenost a prožívání (akce)
- dialogického – individuální zkušenosti, různé pohledy

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Významnou složkou předmětu je práce v exteriérech, návštěvy výstav, muzeí, galerií a kulturních památek.

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivost, zrakovou představivost, fantazii a kultivuje smyslové vnímání. Motivuje žáky k objevování a zkvalitňování vztahů k lidem, sobě samému, svému okolí, přírodě. Rozvíjí zájem o umění, prohlubuje kulturní rozhled.

Časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je vyučována v primě a sekundě 2 hodiny, v tercii a kvartě 1 hodinu týdně. Na vyšším stupni žáci volí mezi hudební a výtvarnou výchovou. Zvolený předmět je vyučován dva roky s dvouhodinovou dotací.

Výuka probíhá ve specializované učebně, některé hodiny jsou vyučovány v ateliéru Základní umělecké školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel motivuje žáky k učení ukázkami vlastní tvorby a zadáváním úkolů, které řeší praktické využití učiva.
- Doporučuje žákům další aktivity – návštěvy výstav, kulturních památek, sledování vhodných televizních pořadů, internet.
- Rozborem uměleckých děl jsou žáci vedeni k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos výtvarného umění pro život člověka
- používáním obrazových materiálů rozvíjí představivosti a fantazii žáka
- formou samostatných referátů, přednášek, exkurzí a výukových programů jsou rozvíjeny v žácích představy o umělecké tvorbě
- formou dialogu jsou žáci vybízeni k tomu, aby si kladli si otázek o příčinách vzniku umění, jeho využití a odkazu praktickou činností jsou žáci vedeni k práci s jednoduchými nástroji a přístroji

Kompetence k řešení problémů

- Učitel motivuje žáky k hledání vlastních postupů při řešení daného výtvarného problému.
- Vede žáky ke kritickému hodnocení vlastní tvorby a k hledání různých variant řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden ke schopnosti vyjádřit svůj názor a subjektivní pocity při hodnocení výsledků své práce i práce spolužáků.

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky ke spolupráci při hledání výtvarného řešení tématu a k přijetí dílčích úkolů při realizaci skupinové práce.

Kompetence pracovní

- Žáci mohou prezentovat výsledky vlastní práce při výzdobě tříd, školy a formou výstav.
- Při práci ve skupinách jsou vedeni ke společnému hledání efektivního řešení problému.

Kompetence občanské

- Učitel svým příkladem, formou referátů, výukových programů a diskusí vede žáky ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek jako svoji občanskou povinnost a k aktivnímu vystupování v jejím zájmu
- Učitel formou přednášek, exkurzí a výstav vede žáky k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek; formou referátů a diskusí vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence k podnikavosti

- Učitel podporuje inovace, vlastní iniciativu a tvořivost žáků; vede je k rozvržení své práce a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle úměrně času a vlastním silám
- Učitel vede žáky k dokončování aktivit, motivuje je k dosahování úspěchu
- Učitel učí žáky kriticky hodnotit dosažené výsledky

PRIMA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák se seznamuje s výtvarnými prostředky vizuálně obrazného vyjádření, s výtvarnými technikami tradičními i novými a uvědomuje si jejich specifika	poučení o barvách (barevný kontrast, barvy základní a doplňkové, specifika různých malířských technik), kresba a kresebný materiál, grafika (princip matrice a tisku, grafické techniky tisku z výšky, hloubky a plochy)	1.5, 1.8, 6.7	FYZ
žák vybírá z široké škály prvků VOV, uplatňuje je pro vlastní VOV, zkouší různé vlastnosti výtvarných prostředků pro získání osobitých výsledků	bod, linie, tvary, objemy, řešení kompozice, světlostní a barevné kvality		FYZ, MAT
užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností i zkušeností získávaných ostatními smysly	kresba a malba podle modelu, zátiší, kresebné i barevné variace,výtvarné etudy (inspirace hudbou, záznam řeči, hmatového, či čichového prožitku)		BIO, HUV, CJL
zák užívá VOV k zaznamenávání vlastních představ, snů a podnětů z fantazie (v souvislosti s tím si uvědomuje jedinečné možnosti VOV, které nabízí k zaznamenání subjektivních zkušeností)	záznamy prožitků, emocí, představ, snů a fantazií (vyjadřování prožitků netradičními způsoby, barevná exprese)		CJL, HUV
vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro zachycení vizuálních zkušeností (konkrétních jevů a jejich proměn)	pohyb, rytmus, proměna tvaru, výtvarné vyjádření povrchu objektů, struktury		BIO
žák se seznamuje s uměleckými VOV minulosti i současnosti a interpretuje je, uplatňuje při tom znalosti historických reálií, své vlastní zkušenosti s výtvarnou tvorbou i osobní zkušenosti	vybrané uměleckohistorické slohy, práce s uměleckým dílem		DEJ, ZMP

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák si uvědomuje možnosti VOV jakožto specifického způsobu komunikace, ověřuje si jeho působení při konfrontaci s ostatními žáky, snaží se o vzájemné porozumění	akční malba a kresba, (skupinová i samostatná práce)		OBV

SEKUNDA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák se seznamuje s výtvarnými prostředky vizuálně obrazného vyjádření, zkouší možnosti tradičních i nových výtvarných technik, experimentuje s nimi, vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV	malba, kresba, grafika, kombinované techniky, experimenty s materiály (práce s rozličnými materiály - papír, dřevo, plast), prostorová tvorba	1.5, 1.8, 6.7	FYZ, CHE
vybírá z široké škály výtvarných prvků, dokáže je uplatňovat pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků, jednotlivé prvky VOV variuje, tak aby získal zajímavé a osobité výsledky	bod, linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání objektů v ploše i v prostoru, zlatý řez, vertikála, horizontála		FYZ, MAT
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností i zkušeností získávaných ostatními smysly	kresba a malba podle modelu, stavba tvaru, struktura, detail, zátiší, člověk a věci		BIO
žák užívá výtvarné prostředky pro subjektivní vyjádření svých zkušeností, k zaznamenávání vlastních představ, snů a fantazie	záznamy prožitků, emocí, představ a snů, barevná exprese, živly - výtvarné zpracování jejich působení		OBV, CJL
vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro zachycení vizuálních zkušeností (konkrétních jevů a jejich proměn), seznamuje se některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie)	vyjádření pohybu a proměn uvnitř samotného objektu i mezi objekty		BIO, FYZ

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák se seznamuje s uměleckými VOV minulosti i současnosti a interpretuje je, uplatňuje při tom znalosti historických reálií, své vlastní zkušenosti s výtvarnou tvorbou i osobní zkušenosti	vybrané uměleckohistorické slohy, inspirace, přírodní národy, práce s uměleckým dílem (zaměřená především na portrét a tělo ve výtvarném umění)		DEJ, ZMP
žák si uvědomuje možnosti VOV jakožto specifického způsobu komunikace, ověřuje si komunikační účinky VOV při sociálních vztazích, při konfrontaci s ostatními žáky, umí objasnit svůj záměr tvorby a zvládá vhodnou formou svoji tvorbu prezentovat	akční malba a kresba, modelování, skupinová práce, rozhovor, diskuse		OBV

TERCIE

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák užívá VO prostředky a rozpoznává specifičnosti různých výtvarných prostředků i technik, seznamuje se s některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie), zkouší také nové uplatnění známých VO prostředků, zároveň toho dokáže využívat při vlastní tvorbě i při interpretaci VOV	kresba, malba, grafické techniky (technologické postupy tvorby), volná grafika, užitá grafika (známka, grafický design, logo, piktogram), ilustrace, písmo, koláž, základy fotografie	1.5, 1.8, 6.7	ICT, FYZ, CJL
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívá znalosti získané experimentováním s výtvarnými prostředky pro vyjádření svých představ, na základě těchto znalostí dovede zvolit vhodné prostředky, tak aby odpovídaly jeho výtvarnému záměru, zná možnosti zvoleného media	vnější a vnitřní prostor, hledání osobního výrazu		OBV
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností (pro zachycení objektů, procesů proměn), zkušeností získávaných ostatními smysly i k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	figurální námět (portrét, postava), hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů a fantazie, zjednodušení a stylizace		BIO, OBV
interpretuje umělecká díla minulosti i současnosti, vychází při tom ze znalostí historických reálií, využívá získaných zkušeností z vlastní tvorby i životních zkušeností, mimo to umí identifikovat charakteristické VO prostředky	uměleckohistorické slohy, využití znalostí kresby, malby, grafiky, architektura (seznámení s uměleckohistorickými památkami v okolí), řemesla (keramika, slévárenství, řezbářství)		DEJ, ZMP

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák chápe VOV jako jeden ze způsobů poznávání světa kolem nás a zároveň také jako prostředek komunikace	komunikace, hra, gestická malba, haptická projekce		OBV

KVARTA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák dovede verbálně vyjádřit záměr své tvorby, popř. obhájit, zároveň je schopen respektovat práci svých spolužáků	instalace, prezentace, rozhovor, spolupráce	1.5, 1.8, 6.7	OBV
žák užívá VO prostředky a rozpoznává specifičnosti různých výtvarných prostředků i technik, seznamuje se s některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie), zkouší také nové uplatnění známých VO prostředků, zároveň toho dokáže využívat při vlastní tvorbě i při interpretaci VOV	kresba, malba, volná grafika, kombinované techniky, užitá grafika (známka, grafický design, logo, piktogram), práce s fotografií, reklama, film		ICT, FYZ
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívá znalostí získaných experimentováním s výtvarnými prostředky pro vyjádření svých představ, na základě těchto znalostí dovede zvolit vhodné prostředky, tak aby odpovídaly jeho výtvarnému záměru, zná možnosti zvoleného media	já a moje identita, osobní znak, subjektivní vyjádření, introspekce, akční tvorba, individuální práce, kolektivní projev		OBV
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností (pro zachycení objektů, procesů proměn), zkušeností získávaných ostatními smysly i k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	studie, inspirace přírodními motivy, kresba v plenéru, krajina, vnitřní krajina		BIO, OBV
pojmenuje účinky VOV na smyslové vnímání (typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru), vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě	linie, barva, kontrast, světlostní a barevné kvality, kompozice, tvar, rytmus, plocha, prostor, objem (prostorová tvorba)		FYZ

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, uvědomuje si širší okolnosti a příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů	umělecké směry 20. století, seznamování se současnými výtvarnými tendencemi, aktuální výstavy, interpretace obsahu VOV		DEJ, OBV
žák dovede verbálně vyjádřit záměr své tvorby, popř. obhájit, zároveň je schopen respektovat práci svých spolužáků	instalace, prezentace, rozhovor, spolupráce		OBV, CJL
žák si v interakci s VOV uvědomuje rozdílnost rolí autora, příjemce, interpreta	návštěvy galerií, aktuální výstavy, komentované video, dokumentární film		OBV

KVINTA A SEXTA

Časové rozvržení nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle zájmu jednotlivých skupin. Průběžně jsou také zařazovány návštěvy výstav.

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	vizuálně obrazné vyjádření v kontextu jiných znakových systémů (literatura, hudba, dramatické umění)		ČJL, HUV
žák rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	jednotlivé výtvarné techniky (kresba, malba, grafika, kombinované techniky, prostorová tvorba, fotografie)	1.1,1.2	
žák v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	světová umělecká tvorba - průřez uměleckými slohy a směry (jejich typické znaky, výtvarné techniky) s důrazem na výtvarnou tvorbu od konce 19. Století do současnosti	1.1,1.2	ČJL - umělec ké slohy a směry
objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta		
na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě; na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	1.3	
pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní	uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové a subjektivní		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání			
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	individuální vyjádření jako východisko pro vlastní tvorbu i interpretaci	1.1,1.2	
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	vizuálně obrazná vyjádření, proces komunikace a interpretace	1.3	
nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů; využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	výtvarné prostředky vizuálně obrazného vyjádření, soudobé vyjadřovací prostředky	1.1,1.2	
charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	vizuálně obrazná vyjádření, jejich obsahové souvislosti a vyjadřovací prostředky	1.1,1.2	
své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	umělecké výtvarné projevy, vizuálně obrazná vyjádření v běžné komunikaci	1.1,1.2	
na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační		
rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z	umělecké slohy a směry (impresionismus, postimpresionismus, fauvismus, kubismus,		ČJL, DEJ

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření; vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	surrealismus, dadaismus, geometrická abstrakce, pop-art, konceptuální umění, umění akce, performance, land-art, bodyart)		
na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu		
samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, zvládá zvolené techniky, experimentuje s různými materiály a cíleně využívá jejich vlastností, pracuje s náhodou a dokáže vytvářet nové překvapivé skutečnosti	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		
uplatňuje tvořivost a subjektivní přístup, (při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, uvědomuje si jejich přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření). Vysvětlí jaké předpoklady jsou potřebné k recepci uměleckého díla	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
žák vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	vlastní umělecká tvorba jako prostředek vyjádření a komunikace		

5.13. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného a určujícího činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.

Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět se vyučuje jako povinný předmět s dvouhodinovou dotací týdně, pouze v primě je dotace tříhodinová.

V předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Výuka tělesné výchovy probíhá v letním období ve sportovním areálu spravovaném obcí. K dispozici je hřiště na odbíjenou, košíkovou, atletický stadion s umělou plochou pro kopanou. V zimním období je k dispozici sportovní hala a zimní stadion.

Vzhledem k tomu, že gymnázium nevlastní tělocvičnu, nabízíme dětem různé formy tělesné výchovy, které nejsou přímo vázány na prostory – bruslařský výcvik, plavecký výcvik, dále různé outdoorové discipliny jako je střelba z luku, slaňování atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky

- k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev a správní držení těla
- k tomu, aby plánovali, organizovali a vyhodnocovali jejich činnosti a dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme pozitivní prožitky osvojené pohybové činnosti a jejich využívání jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné komunikaci
- netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených školním řádem na sportovištích a sportovních akcích pořádaných školou

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy

Kompetence občanské

- vedeme žáky aktivně k ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí
- netolerujeme nesportovní a nepřátelské chování jak ve sportu , tak mimo něj
- při kázeňských problémech se vždy snažíme podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- při tělesné výchově vytváříme motivačně pozitivní prostředí, které by žáky motivovalo k zájmu o tělesnou výchovu a k podávání větších výkonů
- učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při tělesné výchově

PRIMA – KVARTA

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	učivo prolíná všemi ročníky	
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy, testy	učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací	
	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová a posilovací cvičení,rozcvičení		
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, pobytu na horách	dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny	výchova ke zdraví	
	předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	tělesná a duševní hygiena	prevence drog, alkoholu a kouření	
	usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví	výživa a zdraví		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	stravování a fyzická kondice		
	podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy			
	optimálně reaguje na fyziologické změny v době dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	mezilidské vztahy, zvládání zátěžových situací	zdravotní tělesná výchova	
	projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního nebezpečí, mimořádných situací, případně poskytne adekvátní první pomoc,vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a jako cyklista, rozpozná život ohrožující zranění	základy první pomoci, celková péče o zdraví, základy první pomoci, zvládá krizové situace, dovede vybrat vhodná a nevhodná místa pro hru, zvládá přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, ovládá čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry -s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity- soutěživé, štafetové, honicí, běžecké, s různým náčiním		
	zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování	pohybové dovednosti - nástupové tvary a přesuny, pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní a silové schopnosti, způsoby kontroly účinnosti cvičení		
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	kontrola cvičení, výkonnostní testy, pohybové odlišnosti a handicapy, věkové, pohlavní,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		výkonnostní		
	respektuje věkové,pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí jim svou pohybovou činnost ve všech odvětvích tělesné výchovy	lehká atletika - běhy - atletická abeceda, běžecká cvičení,sprinty, vytrvalostní běhy,štafety, rozvoj výbušné síly a vytrvalosti, obratnost.		
		Skoky - odrazová cvičení - skok daleký a vysoký, průpravné cviky dle metodiky nácviku.		
		Hod -hod míčkem a granátem - švih paže, průpravné cviky dle metodiky nácviku, případně průprava na hod oštěpem jako doplňující cvičení. Vrh koulí 3kg, metodický nácvik s důrazem na bezpečnost nácviku		
		Sportovní gymnastika -organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena. technika pohybu, dopomoc a záchrana, názvosloví, posilovací a kompenzační cvičení. Jednotlivé odvětví probíhají podle vybavení tělocvičny, která je ten rok pronajata.		
		Akrobacie - kotouly, jejich modifikace a vazby, stoje na lopatkách, na rukou, přemet stranou a vpřed, sestavy		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		naučených prvků.		
		Přeskoky - na trampolinkách, přes kozu a bednu - skrčka, roznožka.		
		Hrazda - náskok do vzporu, výmyk, podmet, seskoky, sešin, kotoul, přešvihy, spád jízdmo, toč jízdmo a vzad.		
		Šplh na laně a na tyči. Úpoly - přetlaky, přetahy a úpolové hry.		
		Sportovní hry - basketbal florbal, fotbal, házená, vybíjená, přehazovaná, odbíjená, softbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry, hra se zjednodušenými pravidly, kondiční trénink, výklad pravidel. Účast na sportovních soutěžích Školní sportovní ligy, atletický sportovní den v rámci školy.		
	Dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem a usiluje o zlepšení plaveckých stylů, uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazenu, koupaliště, vodáckém prostředí na sportovních kurzech.	Plavání - podle podmínek školy výuka v Plavecké škole v Příbrami. V rámci sportovních kurzů adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti, základy branného a záchranného plavání.		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečnosti pohybu na sjezdových tratích, řídí se pokyny instruktorů a horké služby, zvládá podle svých možností techniku lyžování, poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc.	lyžování a snowboarding na lyžařských kurzech	Výchova ke zdraví, žáci si volí podle svých možností jako doplněk výuku na snowboardu, výuka probíhá ve výkonnostních družstvech	sekunda a kvinta a první ročník - lyžařský výchovně výcvikový kurz na horách
		Další pohybové činnosti, podle podmínek školy - estetické a kondiční cvičení s hudbou, rytmická gymnastika, tanec, aerobik.		kvarta, septima a třetí ročník - vodácko cyklistické kurzy
		turistika a pobyt v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Výchova ke zdraví,	Pro primu a první ročník je v září organizován úvodní kurz,
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, uživatele internetu	názvosloví, grafické značení, gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky fair	historie a současnost sportu, olympismus, úspěchy našeho		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	play, pomoc handicapovaných, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	sportu, významní sportovci a soutěže		
	dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu mužstva dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a organizátora, sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her, soutěží a závodů		
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností, měření, evidence, vyhodnocování		
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	prvky zdravotní tělesné výchovy jsou zařazovány do výuky tv, pohybové činnosti jsou nabízeny jednotlivým žákům s přihlédnutím k jejich zdravotnímu omezení		

KVINTA – OKTÁVA

Výstupy	**Učivo (pojmy)**
usiluje o optimální rozvoj pohyb.schop. usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové rovnováhy použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci sval. nerovnováhy upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy využívá vhodné soubory cvičení pro těl. a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby relaxace připraví organismus na pohyb. Činnost s ohledem na následně převažující pohybové zatížení organizuje svůj pohyb. režim a využívá v zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozující provádí osvojované pohyb. dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojov. pohyb. dovedností a usiluje o své pohyb.	význam pohybu pro zdraví tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie rekreační a výkonnostní sport zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy význam kondičního cvičení zdravotní význam správného držení těla, testy individuální pohybový režim motivační cvičení relaxační cvičení posilovací cvičení cviky vhodné a nevhodné k rozcvičování únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení rozcvičení, základní typy organizmus a pohybová zátěž organizace a bezpečnost způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činností péče o sebe sama předcházení zátěžovým situacím a stresům zvládání zátěžových situací relaxační cvičení celková péče o zdraví pohybové hry přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení pohybové dovednosti a pohybový výkon nástupové tvary, přesuny pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové,vytrvalostní a pohybové předpoklady způsoby kontroly účinnosti cvičení pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní a výkonnostní

Výstupy	**Učivo (pojmy)**
sebezdokonalování posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících užívá s porozuměním názvosloví, gesta a signály na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží volí a používá pro osvojení pohyb. činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž podílí se na realizaci respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje utkání, soutěže respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	kondiční a estetické formy cvičení s hudbou základní taneční kroky aerobik cvičení se švihadlem tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohyby rukou gymnastika organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena, technika a dopomoc názvosloví, kultivace pohybu akrobacie kotouly, modifikace, vazby stoje, vazby přemet stranou s oddáleným dohmatem rovnovážné polohy a postoje kladina náskoky, seskoky chůze, poskoky rovnovážné stoje s pohybem paží hrazda náskok do vzporu, přešvihy, zákmitem seskok sešin výmyk odrazem jednonož nebo obounož podmet přeskoky přes kozu, koně a švédskou bednu skoky na trampolínce šplh na laně a na tyči kruhy dosažné a doskočné atletika rychlostní a vytrvalostní běh štafetový běh vrh koulí, hod diskem, hod oštěpem skoky vysoký a skok daleký úpoly

Výstupy	Učivo (pojmy)
	fair play chování přiměřenost sebeobrany přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika základy sebeobrany, právní aspekt sportovní hry basketbal, florbal, fotbal, volejbal, softbal herní činnosti jednotlivce herní kombinace - základy průpravné hry hra se zjednodušenými pravidly a s normálními pravidly kondiční trénink pravidla a soudcování ringo, fresbee, stolní tenis, střelba z luku, petang lyžování sjezdové běžecké snowboarding jízda na vleku bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poranění s důrazem na zimní sporty bruslařský výcvik základy bruslení, technika jízdy vpřed, vzad, překládání základy krasobruslení a synchronizovaného bruslení lední hokej a ringet, základy první pomoci při úrazech turistika a pobyt v přírodě vodní turistika a základy táboření v přírodě cykloturistika, kulturně poznávací činnost lanové aktivity, plavání, sportovní hry zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poranění s důrazem na letní sporty komunikace v TV názvosloví, grafická značení

Výstupy	**Učivo (pojmy)**
	gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary sportovní výzbroj a výstroj účelnost, funkčnost bezpečnostní prvky finanční dostupnost a kvalita příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště organizace sportovních akcí a pohybových činností pravidla osvojovaných pohybových činností základní pravidla her, soutěží a závodů fair play jednání základy měření a evidence, zpracování dat měření výkonů a pohybových dovedností vyhodnocení výsledků olympismus, historie a současnost spolupráce ve sportu pomoc soupeři a handicapovaným odmítání podpůrných látek ochrana přírody úspěchy našeho sportu významní sportovci a soutěže

6. Semináře

6.1 Seminář a cvičení z biologie

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- uvědoměle užívat biologické odborné pojmy
- zaměření na nové poznatky z oboru a vyhledávání odborných informací (abstrakty odborných článků, preprinty, specializované databáze apod.)
- žáky dostatečně připravit k maturitě z biologie a přijímacím zkouškám na biologické obory VŠ
- zpracování seminárních prací a jejich obhajoba

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
CYTOLOGIE	porovná stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky, vysvětlí vznik eukaryotických buněk během evoluce, uvede rozdíly ve stavbě buňky bakterií, sinic, hub, rostlin a živočichů popíše způsoby rozmnožování a životní cyklus buněk, pozoruje buňky v mikroskopických preparátech	submikroskopická stavba buněčných organel, membránové systémy, endosymbiosa, mitosa, meiosa, buněčný cyklus, základy mikroskopické techniky, nativní preparát		
FYZIOLOGIE BUŇKY	objasní význam biomembrán při transportních dějích, popíše základní typy aktivního a pasivního transportu látek, uvede a lokalizuje významné asimilační a disimilační děje probíhající v buňce, rozliší způsoby získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů, objasní vznik ATP a jeho význam pro organismus, vysvětlí podstatu a popíše fáze průběhu fotosyntézy, popíše fáze buněčného dýchíní včetně jejich umístění v buněčných strukturách prokaryotní a eukaryogtní buňky, objasní podstatu, typy a význam kvašení v metabolismu buňky	biochemické základy metabolismu, význam biomembrán při transportních dějích, základní typy aktivního a pasivního transportu látek, významné asimilační a disimilační děje probíhající v buňce, způsoby získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů, vznik ATP a jeho významy pro organismus, podstata a fáze fotosyntézy, podstata a fáze buněčného dýchání eukaryot a prokaryot, podstata , typy a význam kvašení v metabolismu buňky		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VIRY	definuje a zařadí viry do systému organismů, vysvětlí životní cyklus virů v návaznosti na virová onemocnění, zhodnotí význam a využití virů	viry - charakteristika, životní cyklus virů, příklady RNA-virů a DNA-virů, význam a využití virů		
BIOLOGIE BAKTERIÍ A OSTATNÍCH PROKARYOT	pojmenuje a charakterizuje základní způsoby rozmnožování bakterií, vyjmenuje několik bakteriálních onemocnění člověka včetně jejich původců, chápe princip léčby bakteriálních onemocnění, dokáže popsat princip očkování, charakterizuje sinice, jejich způsoby rozmnožování	rozmnožování bakterií, patogenní bakterie, onemocnění člověka a jejich léčba, půdní bakterie, hlízkovité bakterie, pasivní a aktivní imunizace, sinice v ekosystému		
BIOLOGIE ROSTLIN	popíše stavbu a funkci pletiv, rostlinných orgánů podle obrázku nebo mikroskopického preparátu, orientuje se v základních botanických taxonech, poznává zástupce jednotlivých skupin rostlin objasní způsoby výživy rostlin, charakterizuje ontogenezi rostlin - fáze a faktory ovlivňující růst a vývin rostlin, objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování rostlin, uvede příklady rozšiřování semen a plodů, chápe význam rodozměny pro rozmnožování rostlin, popíše základní typy rodozměny u nižších a vyšších rostlin	histologie a organologie rostlin, řasy, stélka, vyšší rostlina, výtrusné rostliny, semenné rostliny fyziologie rostlin, výživa, růst, ontogeneze, rozmnožování, rodozměna, evoluce rodozměny vyšších rostlin		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOLOGIE HUB A LIŠEJNÍKŮ	charakterizuje říši houby, zařadí ji do systému organismů, porovná stavbu buňky hub s buňkami ostatních organismů, popíše stavbu těla hub a způsoby jejich rozmnožování, vyjmenuje základní systematické skupiny hub, vymezí rozdíly mezi nimi, uvede konkrétní zástupce jednotlivých skupin hub a a jejich stručnou charakteristiku, pozná běžné jedlé, jedovaté i smrtelně jedovaté houby, charakterizuje skupinu Fungi, vyvodí význam hub a jejich využití charakterizuje lichenizované houby, zařadí je do systému, vyjmenuje typy lišejníkových stélek a rozdíly mezi nimi, uvede konkrétní zástupce lišejníků a jejich stručnou charakteristiku, zná význam lišejníků a jejich využití, vyjasní pojem bioindikátor, analyzuje výskyt lišejníků v přírodě	Fungi, mykologie, stavba buňky hub, stavba těla a rozmnožování hub, systém hub, význam, využií hub, výživa hub, lišejníky		
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	chápe různorodost skupiny eukaryotických organismů, charakterizuje prvoky a zhodnotí jejich pozitivní a negativní význam, vymezí říši Chromista	bičíkovci, kořenonožci, výtrusovci, nálevníci, hlenky, zlativky, rozsivky, chaluhy, oomycety		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	popíše základní proncipy vzniku mnohobuněčných organismů, chápe význam a správně používá termíny tkáň, orgán, orgánová soustava, vyjmenuje typy jednotlivých org. Soustav u bezobratlých živočichů a strunatců, nastíní evoluční vývoj popsaných typů org. soustav, správně operuje s termíny zárodečné listy (ektoderm, mezoderm a entoderm) a plodové blány (amnion, chorion, alantois) rozliší skupiny Diblastica, Triblastika, Prvoústí, Druhoústí a podle charakteru mezodermu skupiny Schizocoela, Pseudocoela, Coelomata popíše základní tělní dutiny orientuje se v zoologickém systému orientuje se v problematice vzniku a evoluce raných obratlovců, charakterizuje základní typy chování živočichů zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů	invaginační, imigrační, ciliátní a plakulární teorie vzniku mnohobuněčnosti tělní pokryv, kosterní, svalová, nervová, vylučovací, trávicí, dýchací, cévní a pohlavní soustava živočichů, systém a evoluce živočichů Diblastica a Triblastika, Schizocoela a Pseudocoela a Coelomata, Protostomia a Deuterostomia		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOLOGIE ČLOVĚKA	vysvětlí zařazení člověka do systému organismů, popíše vývojové etapy fylogeneze člověka, orientuje se v názorech na původ člověka charakterizuje skupiny tkání, rozliší základní tkáně podle obrázků nebo mikroskopických preparátů, orientuje se v anatomii a fyziologii vegetativních i řídících soustav člověka	histologie soustava opěrná, pohybová, cévní, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, reprodukční, hormonální, nervová		
GENETIKA	detailně popíše stavbu a funkci nukleových kyselin, popíše průběh replikace a transkripce včetně některých posttranskripčních úprav, podrobně objasní princip proteosyntézy, vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví, vysvětlí podstatu dědičnosti kvantitativních znaků, objasní princip vazby genů a z toho vyplývajících skutečností, popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci, řeší genetické příklady	molekulární a buněčné základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost, genetika člověka, vazba genů, Morganovo číslo, genetika populací		
EKOLOGIE	vhodně operuje s ekologickými pojmy, popíše vliv abiotických ekologických faktorů na organismy, popíše základní typy organismů	ekologické pojmy - populace, společenstvo, biotop a jeho druhy, stanoviště, lokalita, ekosystém,		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	podle způsobu výživy, zhodnotí význam potravy pro živočichy a typy výživy živočichů, poznatky o potravních řetězcích aplikuje na konkrétní příklady organismů, popíše pozitivní a negativní vztahy mezi organismy, uvede vlastnosti populací popíše strukturu a funkci ekosystému	ekologická valence, ekologická nika, abiotické ekologické faktory (vzduch, voda a vlhkost, půda, záření (světlo a teplo) a jejich vliv na adaptace organismů heterotrofie, autotrofie, mixotrofie, producent, konzument, potravní řetězce a jejich typy, pozitivní a negativní vztahy mezi organismy, sociální skupiny a jejich typy populace, vlastnosti populací (kvantitativní vlastnosti, natalita, mortalita, růst, kolísání, dynamika populací) biosféra a její členění		
DĚJINY BIOLOGIE A BIOLOGICKÉ VĚDY	rozlišuje a charakterizuje jednotlivé vědní obory biologie, zná významné badatele a jejich přínos k rozvoji biologických věd, zhodnotí přínos významných biologických objevů	biologie jako věda a její obory, významní badatelé starověku až novověku, biologické objevy 19. století, biologické objevy 20. století, biologie 21. století		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PŮVOD ŽIVOTA NA ZEMI	porovná teorie a hypotézy vzniku života na Zemi, vysvětlí teorii autochtonní abiogeneze, porovná evoluční teorie, orientuje se v základech fylogeneze organismů	názory na vznik života na Zemi, autochonní abiogeneze - chemická evoluce, autochonní abiogeneze - biologická evoluce, geologické éry (periody) a jejich vůdčí fosilie		

6.2 Seminář a cvičení z matematiky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- zdokonalit metodiku řešení složitějších problémových a průřezových matematických úloh
- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- objevovat a kriticky hodnotit různé metody řešení
- zdokonalit efektivnost způsobů řešení, dovednost postupy zdůvodňovat, číst a zapisovat tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, přesně formulovat své myšlenky a srozumitelně se vyjadřovat
- uvědoměle užívat matematické pojmy
- s porozuměním pracovat s matematickými termíny a symboly
- získat dovednost poznatky systemizovat a třídit

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VÝRAZY, ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje	úpravy algebraických výrazů		
	klasifikuje úlohy, navrhuje různé strategie při jejich řešení, postupy porovnává a hodnotí z hlediska efektivity, argumentuje a svá řešení obhajuje	náročnější typy algebraických rovnic, nerovnic a jejich soustav		
		parametrické rovnice, nerovnice a jejich soustavy		
		náročnější typy exponenciálních a logaritmických rovnic, nerovnic a jejich soustav		
GONIOMETRIE	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje	goniometrické nerovnice		
	zvolí efektivní způsob úpravy výrazu, řešení rovnice a zdůvodní svůj postup	užití goniometrických vzorců při úpravách složitějších výrazů a při řešení náročnějších rovnic		
	správně používá vlastnosti funkce			
PLANIMETRIE	popíše vlastnosti zobrazení, provede základní konstrukce	stejnolehlost		
	správně užije stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh	stejnolehlost kružnic, užití při konstrukčních úlohách		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	správně využije matematické poznatky při konstrukci úsečky dané velikosti	konstrukce úseček dané velikosti		
FUNKCE	správně používá vlastnosti funkce při konstrukci grafu funkce	kartézský součin, relace		
		konstrukce grafu funkce y = a.f(bx+c) + d, y = |f(x)|, y = f(|x|) z frafu funkce y = f(x)		
		parametrické systémy funkcí		
ANALYTICKÁ GEOMETRIE V PROSTORU	určí vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky, správně znázorňuje body v trojrozměrné soustavě souřadnic	soustava souřadnic v prostoru, souřadnice bodu a vektoru v prostoru		
	provádí operace s vektory (i vektorový součin), určí velikost úhlu dvou vektorů	vzdálenost bodů, velikost vektoru operace s vektory v prostoru lineární kombinace vektorů vektorový součin, smíšený součin		
	užívá parametrické vyjádření přímky v prostoru	parametrické vyjádření přímky a roviny v prostoru		
	užívá parametrickou a obecnou rovnici roviny	obecná rovnice roviny		
	řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v prostoru	vzájemná poloha bodů, přímek a rovin		
	určuje vzdálenosti a odchylky lineárních útvarů	vzdálenosti a odchylky		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
VÝRAZY. DĚLENÍ MNOHOČLENŮ. MOCNINY S RACIONÁLNÍM EXPONENTEM. ODMOCNINY	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje, čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje užívá uvědoměle matematické pojmy s porozuměním pracuje s matematickými termíny a symboly získané poznatky systemizuje a třídí vytváří plány řešení úloh ověřuje výsledky objevuje a kriticky hodnotí různé metody řešení	výrazy a jejich úprava		
MNOŽINY. ČÍSELNÉ MNOŽINY		množiny a operace s nimi		
KOMPLEXNÍ ČÍSLA. MOIVREOVA VĚTA		výpočty s komplexními čísly a aplikace		
ROVNICE ŘEŠENÉ V OBORU KOMPLEXNÍCH ČÍSEL		řešení rovnic v oboru komplexních čísel		
VÝROKOVÁ LOGIKA		výroky a logické spojky		
FUNKCE. OBECNÉ VLASTNOSTI.		vlastnosti funkcí		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MOCNINNÉ FUNKCE				
KVADRATICKÁ FUNKCE		vlastnosti kvadratické funkce		
LINEÁRNÍ LOMENÁ FUNKCE. ROVNICE A NEROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI		vlastnosti lineární lomené funkce řešení rovnic a nerovnic s neznámou ve jmenovateli		
EXPONENCIÁLNÍ FUNKCE. EXPONENCIÁLNÍ ROVNICE A NEROVNICE		vlastnosti exponenciální funkce řešení exponenciálních rovnic a nerovnic		
LOGARITMICKÁ FUNKCE. LOGARITMUS ČÍSLA. LOGARITMICKÁ ROVNICE A NEROVNICE		vlastnosti logaritmické funkce řešení logaritmických rovnic a nerovnic		
GONIOMETRICKÁ FUNKCE. GONIOMETRICKÉ ROVNICE A NEROVNICE		vlastnosti goniometrických funkcí řešení goniometrických rovnic a nerovnic		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ROVNICE IRACIONÁLNÍ. ROVNICE S ABSOLUTNÍ HODNOTOU		řešení rovnic s neznámou pod odmocninou a s absolutní hodnotou		
ROVNICE A NEROVNICE S PARAMETREM		řešení rovnic a nerovnic s parametrem		
SOUSTAVY ROVNIC A NEROVNIC. UŽITÍ SUBSTITUCE PŘI ŘEŠENÍ ROVNIC		řešení soustav rovnic a nerovnic		
NEROVNICE LINEÁRNÍ LOMENÁ. NEROVNICE IRACIONÁLNÍ. NEROVNICE S ABSOLUTNÍ HODNOTOU		řešení nerovnic s neznámou ve jmenovaterli, pod odmocninou a s absolutní hodnotou		
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY. TROJÚHELNÍKY, ČTYŘÚHELNÍKY, KRUŽNICE		konstrukce trojúhelníka a čtyřúhelníka		
SHODNOSTI. OSOVÁ SOUMĚRNOST. STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST. OTOČENÍ. POSUNUTÍ		vlastnosti shodných zobrazení a jejich konstrukční využití		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
KOMBINATORIKA, KOMBINACE. VARIACE. PERMUTACE		vlastnosti kombinatorických jevů řešení kombinatorických úloh		
KOMBINAČNÍ ČÍSLO. FAKTORIÁL. BINOMICKÁ VĚTA		vlastnosti kombinačních čísel, faktoriálu a jejich užití užití binomické věty		
STEREOMETRIE. POLOHOVÉ A METRICKÉ VLASTNOSTI V PROSTORU. OBJEMY A POVRCHY TĚLES		objemy a povrchy těles vzdálenosti a odchylky řezy těles		
VEKTOROVÁ ALGEBRA. ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ		vektory a operace s nimi analytická geometrie přímky		
ANALYTICKÁ GEOMETRIE V PROSTORU		přímka a rovina v prostoru		
KUŽELOSEČKY - KRUŽNICE, ELIPSA, PARABOLA A HYPERBOLA		vlastnosti kuželoseček		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POSLOUPNOSTI. ARITMETICKÁ A GEOMETRICKÁ POSLOUPNOST		vlastnosti posloupností a jejich užití		
LIMITA FUNKCE. DIFERENCIÁLNÍ A INTEGRÁLNÍ POČET		limita funkce, derivace funkce, integrál funkce		

6.3 Společenskovědní seminář

Časová dotace: 3. ročník, septima - 2 hodiny týdně, 4. ročník, oktáva - 4 hodiny týdně.

Předmět zahrnuje vybraná témata ze sociologie, psychologie, politologie, ekonomie, práva, logiky, filosofie. Vychází z předmětu základy společenských věd, jehož témata rozšiřuje a prohlubuje.

Smyslem výuky je příprava žáků ke studiu na všech typech humanitních vysokých škol. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Skladba předmětu umožňuje hledat interdisciplinární vztahy, učí podstatě vědeckého poznání s důrazem na techniku argumentace. Zároveň vede k rozpoznání nekorektní argumentace a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci.

Předmět je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utvářejí realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují.

V semináři se žáci učí prezentovat své seminární práce a referáty. Důraz je kladen zejména na mluvený projev v rámci současného spisovného úzu.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SOCIOLOGIE	objasní termín sociologie, orientuje se v sociálních vztazích, aplikuje teoretické poznatky na praxi, využívá znalosti v osobním životě i při začlenění do společnosti, formuje svou osobnost, odhalí patologické jevy a je schopen je řešit, ev. být nápomocen při řešení	makrosociologie a mikrosociologie, sociologické směry a teorie, sociologické metody a techniky, postoje a vztahy, sociální percepce, osobní image, komunikace, rituály, sociální skupiny, sociální pozice a role, sociální mobilita, sociální vlivy na osobnost		
PSYCHOLOGIE	charakterizuje hlavní teoretické a aplikované obory, vysvětlí vývoj lidské psychiky, popíše jednotlivá stádia, uvede základní psychologické problémy vývojových období, vysvětlí, jakým způsobem může stres ovlivňovat život člověka, zná mechanismy, kterými lze stres zmírňovat nebo odstraňovat, umí je použít ve svém životě, umí popsat, jakým způsobem získává vědecká psychologie své údaje, dokáže vysvětlit pojem duševní zdraví, zná hlavní duševní nemoci, dokáže vysvětlit způsoby léčby	psychologie a její pluralita, hlavní psychologické školy a směry, sociální psychologie a její hlavní témata obecné a vývojové psychologie, stres a jeho zvládání, psychohygiena, metodologie psychologického výzkumu, psychopatologie, duševní zdraví a duševní nemoci, způsoby psychologické a psychoterapeutické pomoci		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ETIKA	posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem, zamýšlí se nad otázkami praktické a sociální etiky	předmět etiky, etika jako věda o morálce, základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, svoboda, spravedlnost, etika vědy, etika a politika, dějiny etiky – křesťanská, hédonistická, pragmatická, utilitaristická, etika v kritických fázích lidského života, etika a mezinárodní vztahy specifické etické problémy a jejich etické, psychosociální a právní aspekty		
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNOSTI, TÉMATA DLE VÝBĚRU A ZÁJMŮ ŽÁKŮ	vybírá a hodnotí aktuální informace získané z médií, dokáže argumentovat, nepodléhá mediální manipulaci	aktuální problémy současnosti		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
FILOSOFIE	objasní podstatu filosofického tázání, uvědomuje si místo filosofie v lidské zkušenosti, vysvětlí vztah filosofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii, uvědomuje si povahu a podstatu filosofického tázání, zamýšlí se nad základní filosofickou otázkou charakterizuje a rozliší hlavní filosofické směry a jejich představitele, interpretuje filosofické texty, seznámí se s filosofickými publikacemi i periodiky	filosofie a její místo v životě člověka, smysl filosofického tázání, filosofie a náboženství, filosofie starověku, středověku, novověku, významné osobnosti filosofie, filosofie současnosti		
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNOSTI, TÉMATA DLE VÝBĚRU A ZÁJMŮ ŽÁKŮ	vybírá a hodnotí aktuální informace získané z médií, dokáže argumentovat, nepodléhá mediální manipulaci systemizuje a doplňuje učivo všech disciplin vyučovaných v rámci základů společenských věd	příprava na maturitní zkoušku a přijímací zkoušky na VŠ, testové úlohy		

6.4 Ruský jazyk

Časová dotace: 3. ročník, septima - 2 hodiny týdně, 4. ročník, oktáva - 4 hodiny týdně

Seminář je určen po začátečníky. Výuka je založena na rozvíjení komunikativní kompetence, a to zejména v poslechu s porozuměním a v hovoru ve spojení s dovednostmi čtení a psaní.

Vzhledem ke specifičnosti počáteční fáze výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka (žák si musí osvojit azbuku v psané i tištěné podobě) a na důkladné procvičování učiva s hlavním zaměřením na rozvíjení řečových dovedností.

Žák si osvojí základní gramatické struktury a jejich aplikaci v mluveném i psaném projevu, bude schopen reprodukovat nabyté jazykové dovednosti v oblasti každodenních situací.

V semináři budou probírána základní konverzační témata.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky *Fonetika* • složitější fonetické jevy *Pravopis* • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech *Gramatické kategorie* • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby *Slovní zásoba* *Slohové útvary* • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis	1.1, 1.3, 1.5 2.4 Náměty • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis	*Tematické okruhy* • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije • bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a řetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky *Fonetika* • složitější fonetické jevy *Pravopis* • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech *Gramatické kategorie* • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby *Slovní zásoba* *Slohové útvary* • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis *Tematické okruhy* • škola, rodina, vztahy a výchova	1.1, 1.3, 1.5 2.4 Náměty • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis	• místo, kde žije • bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě *Komunikační situace* • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

6.5 Seminář a cvičení z chemie

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně. Pořadí témat je možné časově přesouvat v rámci 3.(VII) a 4.(VIII.) ročníku a koordinovat s výukou v předmětu chemie. Počet laboratorních cvičení není omezen, závisí na aktivitě, zájmu a případně budoucí profesní orientaci studentů"

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- uvědoměle užívat chemické odborné pojmy
- zaměření na nové poznatky z oboru a vyhledávání odborných informací
- zaměření na základní laboratorní techniky
- žáky dostatečně připravit k maturitě z chemie a přijímacím zkouškám na chemické obory VŠ

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
OBECNÁ CHEMIE				
ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI CHEMICKÉ VÝPOČTY	žák rozlišuje názvosloví organické, anorganické, názvosloví komplexních sloučenin zapíše a upraví všechny typy reakcí, procvičuje základní výpočty, orientuje se ve složitějších výpočtech	pravidla chemického názvosloví, chemické rovnice, vyčíslování, látkové množství, molární hmotnost, jednotky, molární koncentrace		
ORGANICKÁ CHEMIE				
UHLOVODÍKY	rozlišuje základní i doplňující učivo, určí typ reakcí, studuje a chápe reakční mechanismy, vybavuje si vztahy mezi strukturou a vlastnostmi látek, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři	Činidla, typy vazeb, druhy izomerie, zdroje		
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	vybavuje si zdroje látek, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři	halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty		
HETEROCYKLY	prozkoumá farmaceuticky výhodné látky, vybavuje si význam drog i důsledky jejich užívání	alkaloidy		
SYNTETICKÉ POLYMERY	rozlišuje hlavní skupiny, zná praktické využití, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v	polymerace, polykondenzace, polyadice, termoplasty,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	laboratoři	termosety, přehled		
BIOCHEMIE – PRIMÁRNÍ METABOLITY				
LIPIDY	žák rozlišuje typy vzorců, orientuje se ve všech druzích názvosloví, nachází vztahy mezi látkami, objasní význam živin pro zdraví, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři, charakterizuje strukturu ve vztahu k účinku	glyceridy, vosky, složené lipidy, přehled		
SACHARIDY	dtto	cyklické vzorce, důkazy		
PROTEINY	dtto	aminokyseliny, peptidy, rozdělení bílkovin, důkazy		
NUKLEOVÉ KYSELINY	dtto	DNA, druhy RNA, nukleosidy, nukleotidy, genetický význam		
BIOKATALYZÁTORY		enzymy, rozdělení		
		vitaminy, provitaminy		
BIOCHEMIE – SEKUNDÁRNÍ METABOLITY				
ALKALOIDY	vybavuje si význam drog i důsledky jejich užívání	stimulační a tlumivé drogy, halucinogeny, léky		
DYNAMICKÝ METABOLISMUS				

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	chápe a používá fyzikální pojmy a znalosti, zkoumá procesy a vlastnosti látek v laboratoři, procvičuje si znalosti hormonů po biologické stránce, rozlišuje strukturu a skupiny hormonů a účinek	difúze, osmóza, osmotický tlak, koloidy, anabolismus, katabolismus, makroergické sloučeniny, ATP, fosforylace, metabolické dráhy, látkový a energetický metabolismus, zpětná vazba, regulace metabolismu, rostlinné a živočišné hormony		
OPAKOVÁNÍ UČIVA		shrnutí nejdůležitějších znalostí, protokoly z praktických cvičení, odevzdání a obhajoba seminárních prací		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ROZŠÍŘENÉ CHEMICKÉ DOVEDNOSTI	žák rozlišuje chemické názvosloví, zapíše a upraví všechny typy reakcí pomocí rovnice, procvičuje základní výpočty, orientuje se ve složitějších výpočtech, odvozuje průběh reakcí	platná pravidla názvosloví, redoxní reakce i v iontovém stavu, Avogadrova konstanta, látkové množství, molární hmotnost, molární koncentrace a převody, mísení a ředění roztoků, chemické zákony, stavová rovnice, stavové veličiny, termochemické výpočty		FYZ, MAT
OBECNÁ CHEMIE				
STAVBA ATOMU	žák si vybavuje základní modely atomu, příčiny radioaktivity, odvozuje elektronovou konfiguraci atomů,orientuje se v PSP na základě periodického zákona, porovnává elektronegativitu prvků	stavba atomu, radioaktivita, jaderné reakce, orbital, kvantová čísla, pravidla zaplňování orbitalů, druhy zápisu elektronové konfigurace, periodický zákon, PSP, základní a excitovaný stav, ionizační energie, elektronová afinita, elektronegativita prvků		FYZ
CHEMICKÁ VAZBA	žák rozlišuje druhy chemické vazby, podmínky vzniku vazby, polaritu vazeb i molekul, chápe hybridizaci, odvozuje tvary molekul, rozlišuje slabší vazebné interakce, odvozuje vlastnosti látek na základě struktury	typy vazeb, pravidla hybridizace, van der Waalsovy síly, vodíkové vazby		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
CHEMICKÁ TERMODYNAMIKA A KINETIKA	žák si vybavuje energetické změny, termochemické zákony, stavové veličiny, odvozuje působení faktorů na rychlost chemické reakce	enthalpie, entropie, 1. a 2. termochemický zákon, srážková teorie, rovnovážný zákon, rovnovážná konstanta, princip ovlivnění rovnováhy, katalýza		FYZ, MAT
ANORGANICKÁ CHEMIE				
S - PRVKY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam vodíku, a jeho sloučenin, odvozuje teorie kyselin a zásad, procvičuje odvození síly kyselin, ustavení rovnováhy, ověřuje vlastnosti prvků 1. a 2. skupiny PSP	rozdělení hydridů, vlastnosti vody, peroxidu vodíku, iontový součin vody, disociační konstanta síla kyselin, pH, hydrolýza solí, alkalické kovy, kovy alkalických zemin		MAT, BIO
P - PRVKY	žák se orientuje v soustavě nepřechodných prvků, rozlišuje jejich rozdílné vlastnosti na základě postavení PSP, uvádí způsoby přípravy či výroby a význam prvků a jejich sloučenin, odvozuje reakce těchto prvků i sloučenin	prvky 13. až 18. skupiny, zdroje, příprava, výroba, vlastnosti, praktické užití, významné sloučeniny		
D-PRVKY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam kovů, metalurgické postupy, orientuje se v komplexních sloučeninách, uvádí změny oxidačních čísel a barevnost látek, vybavuje si význam a užití nejdůležitějších kovů	redoxní vlastnosti, řada napětí kovů, elektrodový potenciál, elektrolýza, rudy kovů a zpracování, výroba železa a oceli, užití a vlastnosti kovů skupiny železa, mědi, zinku		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
BIOCHEMIE	žák rozlišuje biochemii popisnou a dynamickou, chápe základní pojmy na úrovni živých soustav, využívá znalostí z fyziky a biologie, chápe princip látkového a energetického metabolismu, rozlišuje skupiny biochemicky významných látek a princip jejich metabolických drah	živá soustava, obecné znaky života, koloidy, anabolismus, katabolismus, endergonické a exergonické děje, enzymatická katalýza		FYZ
SACHARIDY	žák rozlišuje skupiny sacharidů, všechny typy vzorců a jejich převody, vlastnosti, reakce a důkazy význam pro metabolismus, technologii zpracování výskyt v přírodě	Tollensovy, Fischerovy, Haworthyovy vzorce, reakce, důkazy, přehled, technologie		
LIPIDY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam, rozdělení, technologicky významné reakce, esenciální charakter, přehled významných látek	glyceridy, vosky, složené lipidy, reakce, účinek mýdla, fosfolipidy, glykolipidy		
BÍLKOVINY	žák vysvětlí složení bílkovin z aminokyselin, strukturu a její vliv na vlastnosti bílkovin, základní důkazy, funkci, rozdělení a přehled biologicky významných bílkovin	Proteinogenní aminokyseliny, peptidická vazba, biuretová a xanthoproteinová reakce, primární, sekundární, terciární a kvartérní struktura, přehled bílkovin		BIO, FYZ, VYV
NUKLEOVÉ KYSELINY	žák si uvědomuje význam, výskyt, strukturu, vlastnosti a druhy nukleových kyselin	DNA, druhy RNA, nukleosid, nukleotid, primární a sekundární struktura, význam pro dědičnost a syntézu bílkovin		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SEKUNDÁRNÍ METABOLITY	žák si vybavuje význam a výskyt těchto látek v přírodě, chápe nebezpečí zneužívání steroidů, význam, chápe vztah mezi strukturou a barevností látek, zkoumá vlastnosti a reakce v laboratoři	izoprenová jednotka, přehled terpenů, užití, steran, přehled steroidů, přehled přírodních barviv, konjugované vazby, barvy a barevnost		
ZÁKLADY DYNAMICKÉ BIOCHEMIE	žák vysvětlí biochemický význam prvků a sloučenin, objasní pojem makroergické sloučeniny, jejich význam, vyjmenuje základní procesy v živých soustavách	voda a její funkce, makroergická vazba, ATP, ADP, AMP, kreatinfosfát, fotosyntéza, proteosyntéza, dýchání		
BIOKATALYZÁTORY	žák charakterizuje biochemický význam enzymů, vitaminů a hormonů pro průběh a regulaci metabolismu, vysvětlí mechanismus účinku, podmínky působení	skupiny enzymů, názvosloví, aktivace, inhibice enzymů, složení, přehled vitaminů a jejich vztah k enzymům, metabolický účinek, hormony, mechanismus regulace		
METABOLISMUS SACHARIDŮ, LIPIDŮ, NUKLEOVÝCH KYSELIN, BÍLKOVIN	žák vysvětlí pojem metabolická dráha, její podmínky, energetické změny, význam pro živé soustavy	anabolické, katabolické, amfibolické dráhy, zpětná vazba, anaerobní glykolýza, Krebsův cyklus, dýchací řetězec, fotosyntéza, Calvinův cyklus, beta oxidace, močovinový cyklus, druhy fosforylace, přenos protonu na membráně, replikace DNA, proteosyntéza		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SHRNUTÍ	žák se orientuje v maturitních tématech, průběžně procvičuje základní chemické vědomosti a dovednosti jako přípravu na maturitní zkoušku, případně na přijímací zkoušku na vysokou školu	možnost přesunu témat i laboratorních prací v rámci 3. a 4. ročníku, podle potřeb vyučujícího, chemické zdatnosti studentů a technického vybavení laboratoře		

6.6 Seminář a cvičení ze zeměpisu

Autor: Jiří Kastner, Pavel Kopecký

Předmět je vyučován v septimě/3. ročníku dotací 2 hodiny týdně a v oktávě/4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Obsahem semináře je doplnění, rozšíření, resp. prohloubení znalostí z předmětu zeměpis v lokálních, regionálních a globálních souvislostech se zahrnutím vazeb na předměty fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd a informační a komunikační technologie.

Cílem semináře je formování osobnostního rozvoje žáků, posilování klíčových kompetencí a příprava nejen na maturitní zkoušku, ale i na studium geografických, environmentálních, regionálních a společenskovědních oborů vysokých a vyšších odborných škol.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ ZEMĚ	aplikuje dosavadní znalosti a identifikuje vazby v přírodním prostředí Země objasní základní zákonitosti geologické stavby, endogenních a exogenních procesů a geomorfologického vývoje vymezí základní typy podnebí a atmosférické procesy pro ně příznačné charakterizuje příčiny globálních změn v atmosféře a hydrosféře objasní pohyb a rozložení vody na Zemi ve vztahu k atmosférickým procesům a potřebám lidské společnosti rozliší základní typy a druhy půd a charakterizuje princip půdotvorného procesu vymezí šířkové pásy a výškové stupně krajiny objasní základní demografické charakteristiky a zdůvodní jejich odlišnosti v různých typech zemí charakterizuje vývoj světové populace a její	Obecná fyzická geografie Základy geologie a geodynamiky Základy meteorologie a klimatologie Voda na Zemi		F YZ, DEJ, BIO

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
LIDÉ NA ZEMI VYBRANÉ KAPITOLY Z REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE	sídelní strukturu vysvětlí příčiny a lokalizuje hlavní oblasti národnostní a náboženské nesnášenlivosti na Zemi charakterizuje proces globalizace a popíše jeho důsledky vymezí regiony, charakterizuje jejich přírodní a hospodářská specifika a společenský vývoj samostatně pracuje se zdroji textových, tabelárních, grafických a mapových informací	Základy pedogeografie a biogeografie Základy geografie obyvatelstva a sídel a demografie Populační vývoj Základy politické geografie Světové regiony a proces globalizace		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		Geografické informace a geografické informační systémy		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	využívá hlubších poznatků o Zemi a jejích pohybech k vysvětlení dějů, které z nich vyplývají porovná postavení Země ve sluneční soustavě s postavením ostatních planet sluneční soustavy a určí, které jsou rozhodující podmínky pro život na Zemi vysvětlí, jak se na Zemi projevuje vliv Měsíce	Země ve vesmíru a zemské pohyby		F YZ, DEJ, BIO
MAPY	rozlišuje mezi jednotlivými typy map a dokáže zvolit použití vhodné mapy pro danou potřebu představí historický vývoj tvorby map včetně využití moderních technologií současnosti pro určení polohy objektu v mapě používá zeměpisných souřadnic poznání jednotlivých přírodních sfér Země využije k formulaci vzájemné provázanosti přírodních jevů v krajině charakterizuje hospodářství zemí na různém stupni rozvoje,	Základy kartografie a geinformatiky		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ SPOLEŇOST A SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ SVĚTOVÉ REGIONY A ČESKÁ REPUBLIKA	uvede příklady těchto zemí a hlouběji uvažuje nad příčinami rozdílů mezi nimi uvědomuje si, že v globalizovaném světě jsou dopady vlastního chování často patrné i ve vzdálených regionech k zadanému regionu či obecnému zeměpisnému tématu shromáždí hodnověrné a užitečné informace a srozumitelnou formou je přednese svým spolužákům skrze hledání zákonitostí fungování krajiny se všemi jejími složkami lépe buduje postoj respektu vůči přírodnímu i společenskému prostředí a uvědomuje si nutnost o ně pečovat	Krajina a přírodní prostředí Ekonomická a sociální geografie Regionální geografie a životní prostředí		

6.7 Seminář a cvičení z dějepisu

Volitelný předmět Seminář z dějepisu navazuje na povinný předmět dějepis a je určen zájemcům o historickou problematiku, zejm. těm studentům, kteří se chystají skládat maturitní zkoušku z dějepisu a/nebo studovat na vysoké škole humanitního směru.

Studentům se v něm nabízí rozšíření a prohloubení témat probíraných v povinném dějepise, důraz je kladen na dějiny kultury, sociální a hospodářské dějiny a to zejména 19. a 20. století. Zároveň seminář podporuje samostatné bádání studentů, práci s původními prameny a seznamuje je tak s metodami historikovi práce.

Seminář z dějepisu je rozdělen do dvou let studia v posledních ročnících vyššího gymnázia. V septimě (3. ročníku) je vyučován v dotaci 2 hodin a v oktávě (4. ročníku) 4 hodin týdně. Celkem tedy v dotaci 6 hodin.

Výuka probíhá v učebnách vybavených audiovizuální technikou a jsou při ní využívány nejnovější metody výuky s důrazem na vlastní aktivitu studentů.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi předmětu Dějepis.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MODERNÍ DOBA - 1. POL. 20. STOL.	objasní krizi mezinárodních vztahů na poč.20. st., popíše příčiny a průběh a 1. sv.v.; poukáže na problémy sociální struktury evropské společnosti Sociální, ekonomické a politické důsledky 1. sv.v.(způsob válčení, řízení hospodářství, postavení civilistů)	Situace před 1.sv.v. a 1. sv. v.: emigrace, postavení rolnictva, vztah venkova a měst, dělnická třída; 1.sv.v. a její politické, sociální a kulturní důsledky, nová mapa Evropy; vznik ČSR, 1. československý odboj		
	objasní příčiny politické krize v Rusku 1917 a její důsledky	Rusko v prvních desetiletích 20. století: rozpory v ruské společnosti, politice a ekonomice před a během 1.sv.v.; příčiny politické krize 1917; průběh březnové a listopadové revoluce, jejich důsledky;charakteristika bolševického systému vládnutí a řízení		
	charakterizuje vývoj meziválečných demokracií a objasní příčiny jejich krize, objasní důsledky technologických vynálezů a rozvoje konzumní společnosti po 1.sv.v	Nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce. Společnost po 1. sv. v.: nové technologie, moderní technika, rozvoj konzumní společnosti, nové formy organizace práce – taylorismus, fordismus, racionalizace, korporativismus, princip plánování, využívání volného času.		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, vystihne dopad totalitních systémů na život jedince	Nástup italského fašismu, německého nacismu a Stalinova diktatura v SSSR.		
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politický, hospodářský a kulturní vývoj	ČSR za 1. republiky: hospodářský, politický, vývoj, sociální a národnostní problémy		
	vysvětlí příčiny, průběh a důsledky 2. světové války	2. sv. v.: průběh, sociální, ekonomické, politické důsledky 2. sv. války: globální charakter války, válečné hospodářství, princip vůdcovství, fenomén genocidy.		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT - 2. POL. 20. STOL.	objasní principy a problémy poválečného uspořádání	Situace po 2. sv. v. : postupimská konference; ukončení války s Japonskem; pařížská mírová konference a nové územní uspořádání; Norimberský tribunál; problémy poválečné rekonstrukce; vznik OSN.		
	objasní průběh a důsledky hospodářské obnovy poválečné Evropy	Hospodářská situace po 2. sv. v. : rozměr válečné zkázy, změny v organizaci hospodářství po válce – státní intervence, zbrojení, proměny zemědělství, role energií a surovin, koncentrace výroby		
	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	Bipolární svět: Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, příčiny vzniku sovětského bloku ve střední a východní Evropě; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vysvětlí odlišnosti či podobnosti systémů západního světa a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů USA, SSSR a na klíčové střety mezi oběma bloky; charakterizuje a na konkrétních příkladech ukáže každodenní život v bipolárním světe	Západní a východní svět ve 2. pol. 20. století: princip politické dohody, kultura konsenzu jako základ úspěchu západoevropských demokracií po roce 1945; ekonomika, společnost a politika v zemích sovětského bloku		
		Východní blok: vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od roku 1948-1989		
		Studená válka: vybrané válečné konflikty studené války; soupeření v oblasti vědy, kultury a techniky v 2. polovině 20. století.		
	objasní odlišnosti a specifika vývoje tzv. třetího světa	Dálný východ a Afrika 2. pol. 20. století: Komunismus v Asii: Čína (vývoj od 1949 a „kulturní revoluce“); Kambodža za vlády Rudých Khmerů; Třetí svět: „vesnice“ proti „městu“, Jih proti Severu (formování „třetího světa“; bandungská konference; hnutí nezúč		
	charaketrizuje svět islámu a jeho specifický vývoj; dokáže vysvětlit, jaké důsledky má pro blízkovýchodní region vznik Izraele	Blízký východ: Izraelsko-arabské války a jejich mezinárodní souvislosti; Islámská revoluce v Íránu 1979;		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		irácko-íránská válka (1980-1988), kuvajtská válka 1990		
	popíše a objasní rozpad východního bloku a konec studené války	Rozpad východního bloku: „perestrojka“, krize a rozpad sovětského bloku v 80. letech (Brežněvova éra a její dědicové; polská „Solidarita“ a krize politické legitimity komunistických režimů; sovětská perestrojka a její důsledky pro vnitřní soudržnost komu		
DĚJINY REGIONU	uvědomí si dějiny místa, v němž žije a jejich provázanost s vyšším územním celkem	Regionální dějiny – Dobříš, Příbramsko, Novoknínsko.		
POČÁTKY LIDSTVA A JEHO DĚJINY AŽ DO NOVOVĚKU	charakterizuje způsob života v pravěku a proměny ve vývoji člověka a společnosti až do starověku	Vývoj člověka a proměny společnosti v pravěku a starověku.		
	objasní význam a vliv křesťanství na život středověkého člověka a společnost (trojí lid, víra, umění, apod.); charakterizuje život a úlohu jednotlivých stavů a skupin obyvatel ve středověké společnosti; porovná hospodářský význam měst ve starověku, středo	Středověký člověk a jeho svět: politika, hospodářská situace, společnost a umění.		
		Zlom středního a nového věku: renesance, humanismus, umění, vynálezy, objevy apod.		
VZNIK A VÝVOJ MODERNÍ SPOLEČNOSTI	vymezí podstatné politické, ekonomické, sociální a kulturní změny, které charakterizují proces modernizace ve společnosti; popíše na konkrétních příkladech vývoj kultury 20. století	Novověká společnost, kultura a hospodaření až do konce 19. století.		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	a chápe její provázanost s politickými dějinami	Velké události a zejména konflikty dějin 20. století, které otřásly a stále hýbají světem.		
		Dějiny 20. století v hudbě, výtvarném umění a módě.		
METODY HISTORICKÉ VĚDY A HISTORICKÉ PRAMENY	objasní význam paměti lidí a její zkoumání a zachování pro současnost; využije některou z metod his. výzkumu; dokáže vhodně zvolit, přečíst a kriticky využít historický pramen	Moderní metody zkoumání historie.		
		PVH – pomocné vědy historické: paleografie, genealogie.		
		Významné dokumenty světových dějin – historické prameny.		
	orientuje se v historické mapě a porovná ji se současnou	Historie mapování: objevy, zakreslování do map, globus, měřítka apod. Historicky významná místa v mapách.		
PŘEHLED ČESKÝCH DĚJIN A OSOBNOSTÍ	popíše klíčové momenty politického i společenského vývoje na našem území	Nejen osudové osmičky v našich dějinách.		
	jmenuje a charakterizuje ke každému historickému období našeho státu alespoň jednu osobnost nad rámec základního přehledu (tzn. není podrobněji zmíněna v učebnici)	Osobnosti českých dějin, které bývají na pozadí: sv. Vojtěch, sv. Anežka Česká, Prokop Holý, Čeněk z Vartemberka, František Štěpán Lotrinský, Václav Radecký z Radče, Andrej Hlinka, Karl Hermann Frank, Jan Opletal, Jan Masaryk, J. Zajíc, apod.		

6.8 Informační a komunikační technologie

Cílem semináře z ICT je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout pokročilé úrovně informační gramotnosti. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu ICT umožňují žákům aplikovat informační a komunikační technologie s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídavnými zařízeními uživatelským způsobem, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním, programovat jednoduché algoritmy, orientovat se v počítačových sítích, bezpečnosti. Žáci třídí informace, kriticky posuzují a aplikují poznatky v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví.

Seminář z ICT realizujeme 2 hodiny týdně ve 3. ročníku a 4 hodiny týdně v ročníku 4.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ALGORITMIZACE	Navrhne algoritmus řešení zadané úlohy	algoritmus		
	Pomocí vhodných nástrojů graficky zaznamená návrh postupu řešení problému (úlohy)	grafický zápis algoritmu		
	Vytvoří počítačový program ve zvoleném programovacím jazyce. Užitím příslušného SW zkompiluje spustitelný soubor.	program, kompilace		
	Zařazuje do programu vhodné proměnné, užívá pro řešení úloh správné programovací struktury	proměnná, pole, funkce, cyklus		
	Užitím vhodných metod analyzuje algoritmus, trasuje proměnné	ladění programu, trasování		
INFORMACE	Používá různé informační zdroje (osobní komunikace, www, TV, rádio, knihy, noviny…)	informace, komunikace		
	Vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	data		
	Posoudí kriticky relevanci a kvalitu informačních zdrojů	PR,		
HARDWARE	Orientuje se ve vývoji výpočetní techniky	abakus, Babbage, Zuse, IBM PC		
	Operuje s obecně užívanými termíny ICT, uvádí věci do souvislostí	hardware, software		
	Vysvětlí von Neumanovo schéma PC a srovná se současným stavem	von Neumanovo schéma		
	Užívá poznatky o stavbě počítače a principu fungování jednotlivých komponent a periferií	procesor, paměti, základní deska, periferie		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Propojí počítač s běžnými periferiemi – tiskárna, fotoaparát, flashdisk	ovladače, USB		
	Ovládá základní funkce ICT, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu	zapojení komponent		
	Účelně organizuje data na pevném disku i s ohledem na zabezpečení dat	typy souborů, souborový systém		
	Nastaví klíčové funkce operačním systému – spouštění programů, ovládací panely	operační systém		
	Ukládá různými způsoby data a užívá vhodné postupy	flashdisk, cloud, zabezpečení		
POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	Orientuje se v historii vývoje Internetu a vnímá současné trendy	Internet		
	Nastaví připojení zařízení k bezdrátové i drátové síti	IP, DNS		
	Uplatňuje principy a funkce síťových zařízení a protokolů při návrhu a úpravách počítačové sítě	ISO/OSI, TCP/IP		
	Vytvoří informační zdroj a ten vystaví v počítačové síti	HTML, hypertext, wiki		
	Orientuje se ve výsledcích vyhledávání, ověřuje věrohodnost, kvalitu a relevanci informací	vyhledávače, prohlížeče		
	Nastaví informační a komunikační prostředky (e-mail, Vo IP) a aktivně je užívá při své práci	e-mail, sociální sítě		
	Porovná výhodnost jednotlivých typů připojení k Internetu, a to včetně mobilních	GSM		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Užívá systémy pro určení pozice zařízení	GPS		
	Dodržuje autorská práva ve vztahu k SW a k získávání dat z Internetu	autorské právo		
TEXTOVÝ EDITOR	Uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem	font, typografie		
	Vytváří různé formy dokumentů, užívá širokou paletu funkcí textového editoru včetně hromadné korespondence	hromadná korespondence, pole		
	Precizně pracuje se styly odstavců, objektů i stránky v dokumentu	rejstříky a seznamy		
	Tvoří textové dokumenty v různých formátech	PDF		
TABULKOVÝ KALKULÁTOR	Zpracovává data pomocí tabulkového kalkulátoru	list, buňka		MAT
	Bezchybně adresuje buňky i oblasti, užívá funkce tabulkového kalkulátoru k řešení úloh	absolutní a relativní adresa, funkce		EKO
	Formátuje data i s užitím podmínek, organizuje data	formátování, řazení, filtry		EKO
	Vytváří a interpretuje různé druhy grafů	grafy		MAT
	Exportuje výstupy analýz v tabulkovém kalkulátoru, vkládá je do ostatních typů dokumentů	OLE		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ALGORITMIZACE	Navrhne algoritmus řešení zadané úlohy	algoritmus		
	Pomocí vhodných nástrojů graficky zaznamená návrh postupu řešení problému (úlohy)	grafický zápis algoritmu		
	Vytvoří počítačový program ve zvoleném programovacím jazyce. Užitím příslušného SW zkompiluje spustitelný soubor.	program, kompilace		
	Zařazuje do programu vhodné proměnné, užívá pro řešení úloh správné programovací struktury	proměnná, pole, funkce, cyklus		
	Užitím vhodných metod analyzuje algoritmus, trasuje proměnné	ladění programu, trasování		
OPERAČNÍ SYSTÉM	Nastaví klíčové funkce operačním systému – spouštění programů, ovládací panely	operační systém		
	Upravuje nastavení systému – GUI, písma, správa programů, přiřazení datových souborů programům	GUI, asociace souborů		
	Účelně organizuje data na pevném disku i s ohledem na zabezpečení dat	komprimace		
BEZPEČNÉ PC	Aktivně provádí aktualizace operačního systému a software	aktualizace		
	Chová se bezpečně v práci se sítí (Internetem) i s přenosnými pamětmi	viry, trojské koně		
	Navrhne zabezpečení počítače proti napadení,	antiviry		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	ztrátě či odcizení dat			
ČLOVĚK A POČÍTAČ	Dodržuje autorská práva a orientuje se v jednotlivých typech licencí			
	Orientuje se v problematice licencí softwarových i obsahových	licence		
	Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	citace		
	Uplatňuje pravidla bezpečnosti práce a ergonomie PC	ergonomie		
	Prosazuje užívání ekologicky úsporných řešení, recyklaci a posoudí ekonomicko-ekologická hlediska	ekologie		BIO
	Vnímá a odlišuje obsahy a formy reklamních sdělení	reklama		
GRAFIKA A MULTIMÉDIA	Rozlišuje jednotlivé typy počítačové grafiky a užívá vhodné formáty a nástroje	vektorová a rastrová grafika		
	Vytváří a upravuje vektorové a rastrové obrázky	scanner, DPI, křivka		
	Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prezentace		
	Uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem			
	Vytváří přístupné webové stránky včetně grafických prvků	html, css		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Používá různé formáty zvukových a video souborů a posoudí vhodnost nasazení nastavení pro danou situaci	kontejner, formát, kodek		
DATABÁZE	Užívá znalosti o datových modelech při návrhu databází	relační databáze, ERD, DFD		

6.9 Seminář a cvičení z fyziky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- zdokonalit metodiku řešení složitějších problémových a průřezových fyzikálních úloh

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ	žák používá rovnici kmitavého pohybu porovnává kyvadlo a pružinový oscilátor popíše přeměny energie v oscilátorech objasní praktické aplikace rezonance rozliší podélné a příčné vlnění analyzuje rovnici postupné vlny popíše stojatou vlnu aplikuje Huygensův princip porovnává různé zdroje zvuku objasní pojem pružné prostředí zhodnotí výšku, barvu a intenzitu zvuku aplikuje užití ultrazvuku v praxi porovná Dopplerův jev v akustice a v optice	kmitání mechanického oscilátoru kinematika kmitavého pohybu dynamika kmitavého pohybu přeměny energie nucené kmitání, rezonance mechanické vlnění postupné vlnění stojaté vlnění odraz, lom a ohyb vlnění akustika šíření zvuku vlastnosti zvuku - ultrazvuk a infrazvuk Dopplerův jev		MAT
ELEKTROMAGNETICKÉ KMITY A VLNY	objasní funkci elmag. oscilátoru porovná elektromagnet. a mechanickou vlnu odliší různé fyzikální interakce	elektromagnetický oscilátor elektromagnetická vlna elektromagnetická interakce		
SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY	objasní pojem inerciální vztažné soustavy popíše relativnost současnosti využívá základní principy STR při vysvětlení dilatace času a kontrakce délek analyzuje vztah pro energii	prostor a čas v klas. mechanice základní principy STR relativistická kinematika relativistická dynamika vztah mezi energií a hmotností		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
FYZIKA MIKROSVĚTA	porovnává zákony mikrosvěta a makrosvěta objasní vlnové a částicové vlastnosti fotonů popíše různé modely atomu zhodnotí rizika využití jaderné energie objasní pojem elementární částice	struktura mikrosvěta kvantová mechanika elektronový obal atomu jaderná fyzika fyzika částic		CHE
ZÁKLADY ASTRONOMIE A ASTROFYZIKY	porovná vlastnosti těles sluneční soustavy předpoví vývoj Slunce a planet objasní podstatu sluneční energie zhodnotí vliv Měsíce na naši planetu popíše stavbu a pohyb komet analyzuje historii dobývání vesmíru zhodnotí strukturu vesmíru určí základní charakteristiky hvězd popíše stadia vývoje hvězd analyzuje strukturu naší galaxie objasní pojem velký třesk	sluneční soustava vznik a vývoj Slunce planety a měsíce ostatní tělesa družice, sondy, kosmonautika hvězdy a galaxie charakteristiky hvězd vznik a vývoj hvězd galaxie kosmologie		ZMP

6.10 Ekonomika

Obsahem dvouletého semináře (Dvouletý seminář s hodinovou dotací 2 resp. 4 hod/ týden) je získání finanční gramotnosti, zvládnutí základních praktických ekonomických činností a rozšíření znalostí v oblasti podnikání fyzických a právnických osob.

Cílem semináře je (kromě získání znalostí a praktických dovedností) příprava žáků na reálné situace v životě ekonomicky aktivního občana.

Do výuky zařazeny exkurze (ČNB, výrobní podnik), přednášky odborníků (Úřad práce, Finanční úřad) aj.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
EKONOMIKA A ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY	Orientuje se v základních ekonomických pojmech a podstatě ekonomiky, vysvětlí funkce peněz, vyloží podstatu fungování trhu	Ekonomie, ekonomika, ekonomické systémy, potřeby a jejich uspokojování, hospodářský proces, zboží, peníze, tržní zákony, cyklický vývoj hospodářství		ZSV
		Exkurze Česká národní banka		
SUBJEKTY NH	Charakterizuje jednotlivé subjekty NH, rozlišuje ziskové a neziskové organizace a jejich činnost, vnímá možnosti vlastního profesního uplatnění	Ziskový a neziskový sektor, právnické a fyzické osoby, obchodní korporace, živnosti, rozpočtové a příspěvkové organizace, fundace		ZSV
STÁVÁM SE ZAMĚSTNANCEM	Orientuje se v problematice pracovně právních vztahů a získávání pracovního místa, popíše dokumentaci u jednotlivých druhů pracovních smluv, rozlišuje způsob ukončování PP vztahů, ovládá výpočet mzdy a souvisejících zákonných odvodů	Zákoník práce, pracovní poměr - vznik, ukončení, dohody konané mimo pracovní poměr, pracovní smlouva, odměna za práci, mzda a její struktura, výpočet mzdy		ZSV, ICT, MAT
STÁVÁM SE NEZAMĚSTNANÝM	Prokáže schopnost řešenísituace v případě nezaměstnanosti, zná systém sociálních dávek	Trh práce, úřad práce, státní politika zaměstnanosti, nezaměstnanost, kvalifikace, sociální dávky		ZSV
		Beseda - úřad práce		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
STÁVÁM SE PODNIKATELEM - FYZICKOU OSOBOU	Orientuje se v právních předpisech souvisejících s podnikáním, popíše výhody a rizika podnikání občanů, uvědomuje si možnosti vlastního profesního uplatnění, zvládá vést daňovou evidenci podnikatele a zjistit výsledek hospodaření	Právní formy podnikání, živnost, živnostenský zákon, náklady, výnosy, hospodářský výsledek, zisk		ZSV
DAŇOVÝ SYSTÉM ČR	Rozlišuje zdroje příjmů veřejných rozpočtů, uvede hlavní oblasti výdajů, popíše jednotlivé druhy daní, chápe princip daně z přidané hodnoty, ovládá vyplnění formulářů daňových přiznání	Přímé a nepřímé daně, systém výběru daní, plátce, poplatník, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty		ZSV, ICT, MAT
		Beseda - Finanční úřad		
HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY A JEJICH UŽITÍ V EKONOMICE	Vysvětlí význam statistických ukazatelů, provádí základní hospodářské výpočty	Hospodářský výpočet, statistika, variabilita		MAT
ÚROKOVÝ POČET	Popíše a zhodnotí produkty k ukládání peněz, zhodnotí a popíše druhy úvěrů, chápe úvěr jako výjimečný jev, ovládá výpočet úroků z úvěru (jednoduché, složené úrokování, úroky v peněžních ústavech)	Spoření, úvěry, dlužník, věřitel, jistina, ručitel, RPSN		MAT
DOKUMENTACE V ADMINISTRATIVĚ	Prokáže dovednosti v pořizování běžných písemností	Normalizovaná úprava písemností, dopis, objednávka		CJL

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STÁVÁM SE PODNIKATELEM - PRÁVNICKOU OSOBOU	Orientuje se v právních předpisech, rozlišuje druhy obchodních společností, uvědomuje si možnosti vlastního profesního uplatnění, objasní postup při zakládání obchodních společností	Zákon o obchodních korporacích, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, obchodní rejstřík, společenská smlouva		ZSV
PODNIKOVÁ EKONOMIKA	Rozlišuje druhy majetku v organizaci, posoudí jeho členění z různých pohledů, uvede způsoby evidence majetku, provádí odpisy dlouhodobého majetku, uvědomuje si důležitost inventarizace majetku, zvládá komunikaci s peněžním ústavem, provádí platební operace	Majetek organizace, reprodukce majetku, inventarizace, hospodárnost, platební styk		ZSV, ICT, MAT
	Objasní proces zásobování včetně dokladové dokumentace, vypočítá u konkrétních úloh optimální zásobu, chápe problematiku dodavatelsko-odběratelských vztahů	Zásobování, logistika, kupní smlouva		ZSV, CJL
	Orientuje se v jednotlivých etapách výroby, rozlišuje druhy výrob z různých hledisek, popíše souvislosti výroby s ostatními podnikovými činnostmi a souvisejícími oblastmi	Výroba, nakládání s obaly, nakládání s odpady, jakost, normování práce, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ergonomie		ZSV

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Vyloží podstatu fungování trhu, popíše části marketingového mixu, rozliší výrobky z hlediska jejich pozice na trhu, stanoví kalkulaci konkrétního výrobku, rozlišuje druhy reklamy a chápe jejich vliv na kupujícího, orientuje se ve způsobech distribuce výrobků	Marketing, marketingový mix, produkt, cena, propagace, distribuce		ZSV, MAT
PRÁVA SPOTŘEBITELE	Prokáže na modelových příkladech zvládnutí postupu reklamace a rozlišuje práva spotřebitele u skupin výrobků	Zákon o ochraně spotřebitele, reklamace, záruční doba, vady		ZSV
MANAGEMENT	Popíše možnosti řídících pracovníků, dokáže uplatnit prvky motivace, analyzuje vstupní hodnoty pro proces plánování, objasní řídící struktury	Management, řízení, rozhodování, plánování, organizování, kontrola, vedení lidí		ZSV
ÚČETNICTVÍ	Prokáže znalost zákona o účetnictví, zákonů souvisejících a zásad správného účtování, sestaví rozvahu, zaúčtuje základní operace z oblasti správy majetku, zásobování, peněžních operací, výnosů a nákladů, sestaví účetní závěrku	Zákon o účetnictví, rozvaha, účet, aktiva, pasiva, účtová osnova, hlavní kniha, účetní závěrka, účetní operace, účetní doklad, účetní zásady		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SHRNUTÍ FINANČNÍ GRAMOTNOSTI	Orientuje se v problematice financí, vyhodnotí výhodnost nabízených finančních produktů, vyhodnotí rizika úvěrů, uvědomuje si nutnost rezerv v hospodaření, vyloží podstatu inflace, aktivně se chrání před riziky, posuzuje cenu zboží podle hodnoty	Pojišťovnictví, spořící a úvěrové produkty, cena, hodnota		

6.11 Literární seminář

Literární seminář navazuje na vyučování literatuře, jeho cílem je rozšířit a prohloubit systém dovedností, schopností a vědomostí žáků, rozvíjet zájem žáků o literaturu a kulturu.

V systému čtenářských, interpretačních, vyjadřovacích a esteticky tvořivých dovedností jde zejména o tyto dovednosti: samostatně vybírat studijní literaturu a osvojit si některé základní postupy práce s ní.

V systému schopností jde o tyto schopnosti: sledovat literární a kulturní život (zvláště sledování a četba literárních a literárněvědných časopisů a novinek knižní produkce). Prohlubovat, rozšiřovat a systemizovat vědomosti žáků, které získali při vyučování literatuře.

Při práci v semináři klademe důraz na současnou českou i světovou tvorbu, posilujeme interpretační složky v literární výchově, především aktivní prací s textem a formulováním vlastních čtenářských názorů.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
LITERATURA V SOUVISLOSTECH	rozliší umělecký text od neuměleckého objasní rozdíl mezi fikčním a reálným světem popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních příkladech z četby popíše specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) získané dovednosti a vědomosti uplatní při interpretaci přečtených děl sleduje literární a kulturní dění porovná zaměření odborných publikací a časopisů doporučí literární i obecně kulturní produkty svým spolužákům, motivuje je a inspiruje k četbě zpracovává samostatně i ve skupině zadané miniprojekty	literární dílo, smysl a způsoby jeho interpretace literární věda literární proces práce s odbornou literaturou		VYV, CJL
SEMINÁRNÍ PRÁCE	porovná nabízená témata pro seminární práci a navrhne další možnosti na základě individuálního zájmu zvolí vhodné téma seminární práce vyhledá podklady pro své téma porovná jednotlivé zdroje informací, konzultuje je s vyučujícím	literární souvislosti, hledání průřezových témat napříč literární historií jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla zásady psaní odborné práce, její prezentace a obhajoby		CJL, VYV, IVT

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
SEMINÁRNÍ PRÁCE	zpracovává excerpovaný materiál k zpracovávaným tématům zaujme vlastní stanovisko ve svém odborném textu využívá vhodné myšlenkové operace (syntéza, analýza, indukce, dedukce, analogie) užívá odbornou terminologii využívá poznatků z komunikační výchovy při výstavbě odborného textu vhodně rozčlení vlastní odborný text správně formuluje úvod, hlavní stať i závěr práce pečlivě zpracuje obsah, seznam citací, přílohy… uvede citace všech informačních zdrojů prezentuje a obhájí vlastní odborný text vyvolá diskuzi o své práci, promýšlí myšlenkové strategie komunikačních partnerů je schopen sebereflexe změní způsob práce, když se přesvědčí o jeho neefektivnosti kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text, schema, obrázek…) neodbíhá nefunkčně od tématu pracuje cíleně se svým hlasovým projevem			

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LITERATURA V SOUVISLOSTECH	využívá poznatků z literární vědy při hlubší interpretaci uměleckého textu zajímá se o aktuální dění v kultuře napíše text s esejistickými prvky vymezí hlavní etapy vývoje literatury porovná významné mezníky literární a historické vybere si vhodné téma miniprojektu při výběru přihlédne k budoucí profesní orientaci a k čtenářským zájmům uplatní dovednosti získané při prezentaci seminární práce v předchozím ročníku porovná různé interpretace téhož textu, obhájí vlastní názor rozliší kvalitní a méně kvalitní informační zdroje přehledně zpracuje argumenty literárních polemik orientuje se v nabídce dalšího profesního vzdělávání	jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla knižní a kulturní novinky esej jako prostředek vyjadřování o literatuře miniprojekt na zvolené téma periodizace literatury tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností Interpretace téhož textu jinak obhajoba postoje literární věda komparatistika polemika v literatuře		CJL, VYV

6.12 Estetická výchova

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Vyučovací předmět estetická výchova je vytvořen z části obsahu Výtvarného oboru a z části obsahu Hudebního oboru, ale není tvořen dvěma paralelními předměty, ale pokouší se být předmětem s hlubší syntézou. Estetická výchova navazuje na Výtvarnou i Hudební výchovu 1. a 2. ročníku (respektive kvinty a sexty)

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe.

Cíle předmětu:

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe. Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností (rozvíjení kompetencí komunikativních a kompetencí k řešení problémů).

Žák je veden k užívání specifického jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním. Žák si postupně uvědomuje vliv estetické, hudební a výtvarné výchovy na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu (rozvíjí se tak kompetence personální a sociální) .

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZPĚV, VOKÁLNÍ ČINNOSTI	využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda)		BIO
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST, HUDEBNÍ DOPROVOD	využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a počítač		ICT
HUDEBNÍ ZNAKY, FORMY	hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby	vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
HUDEBNÍ NÁSTROJE	interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference	hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby		CJL
OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY	pozná různé druhy vizuálních komunikačních systémů (reklama, média, orientace), dokáže analyzovat jejich komunikační účinky	obrazová média, mediální komunikace, reklamní prostředky, sociální reklama, politická reklama, obchodní reklama, digitální obrazová média, interaktivní média, logotypy		
	navrhne a zprodukuje jednoduchý vizuální komunikační prostředek a vizuální kampaň (pozvánka, leták, návrh na bilboard, grafický návrh webových stránek	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora		
	interpretuje a kriticky zhodnotí vizuální komunikační prostředek a vizuální kampaň, navrhne případné zlepšení její účinnosti	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli příjemce a interpreta		
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	samostatně experimentuje s vizuálně obraznými prostředky a využívá při tom znalostí aktuálních způsobů vyjadřování	vlastní tvorba a její interpretace		
	nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	vlastní tvorba a její interpretace		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití vizuálně obrazných prostředků	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu		
	aktivně vyhledává kontakty s výtvarným uměním, uvádí je do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		CJL

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
UMĚLECKÉ SLOHY	orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití		DEJ
HUDEBNÍ OSOBNOSTI	odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz		CJL, DEJ, ZSV
HUDEBNÍ PRŮMYSL	uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi		CJL
HODNOCENÍ HUDEBNÍHO DÍLA	upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení		CJL, DEJ

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální	chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (od antického umění k fotografii a filmu) proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, digitální média), princip náhody (dadaismus) relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla a jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus),		CJL, DEJ
	cíleně si vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií			
	rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti)z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření			
	na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla			
	na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace			

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
		vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernimus), stopy člověka v krajině (land-art) vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)		
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	vlastní tvorba a její interpretace		

Téma	**Výstupy**	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE	vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	vlastní tvorba a její interpretace		
	vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
	na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci			
	uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastn í zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí			
	vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
	objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		
	dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		

7. Konverzace v cizím jazyce

7.1 Konverzace v anglickém jazyce

autor: kolektiv učitelů angličtiny

Cílem výuky je, na základě znalostí gramatiky z běžných hodin anglického jazyka, schopnost žáka vyjadřovat vlastní názory a myšlenky na daná témata. Žák je nejdříve seznámen s tématikou a má za úkol zaujmout postoj a vytvořit vlastní názor. Toto pak je základem pro slovní zásobu a frazeologii. Dále si žák osvojuje použití frází a nových slov a výstupem je na základě jednoduché osnovy krátký monolog na dané téma. Dalším krokem je schopnost žáka rychle odpovídat na otázky týkající se daného tématu a vrcholem je konverzace a řešení jednoduchých problémů zadaného tématického rámce. Žák umí jasně a jednoduše svůj názor vyjádřit a souhlasit či nesouhlasit s názorem partnera; odmítnout, přijmout a vytvořit návrh či nabídku a dojít ke kompromisu.

Pro témata z oblasti geografie žáci obdrží jednotný klíč pro zpracování a výstupem jsou krátké, ale obsažné presentace týkající se dané země.

Při práci v jednotlivých tématech je postupováno systematicky od známého k neznámému, od jednoduchého ke složitějšímu a vždy je brán ohled na individuální schopnosti a dovednosti žáků. Proto je časové rozhraní jednotlivých témat různé a není možno ho generalizovat.

Další dovedností žáka je popis osoby co se týče vzhledu i vlastností, popis věcí a popis obrázků a jejich srovnání.

V průběhu výuky budou procvičovány komunikační dovednosti, které jsou vyžadovány v ústní části státní maturitní zkoušky z anglického jazyka, např. odpovídání na otázky na všeobecná témata, řešení situací a jednoduchých problémů (vyjádření souhlasu, nesouhlasu, navržené řešení, shrnutí)atd.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Žák: jako samostatný uživatel jazyka rozumí hlavním myšlenkám spisovné vstupní informace na daná témata umí napsat jednoduchý souvislý text na tato témata sdělí podrobné informace a zprávy a reaguje na ně dovede podrobně popsat osobu, místo,věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky domluví se v oblastech každodenního života umí stručně vysvětlit své názory a plány umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost apod. umí zahájit, udržovat a ukončit rozhovor efektivně se střídá s partnerem v komunikaci umí zhodnotit alternativní návrhy reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení používá lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie používá gramatické a zvukové prostředky	OSOBNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT: Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy) Domov, bydlení a ubytování (můj byt, pokoj, naše město) Volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky, mé kulturní a sportovní vyžití) Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní) KAŽDODENNÍ ŽIVOT: Nakupování Oblékání a móda Školní život (vzdělávací systémy v různých zemích, povinnosti studentů, význam studia cizích jazyků) Kulturní život (hudba, divadlo, film, galerie, výstavy) Sportovní vyžití Zdravý životní styl Stravování SVĚT KOLEM NÁS: Město a region, ve kterém žiji Naše hlavní město Dopravní infrastruktura, služby Příroda a životní prostředí Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Doprava a cestování (cestování do zahraničí, turistika)		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Mezinárodní spolupráce TÉMATA: Rodina Bydlení Vzdělávání Učení se jazykům (pozn.1) Tradice a oslavy Kultura a zábava Stravovávní Sporty a volnočasové aktivity Moje město Praha Evropská unie (pozn.1) Nakupování Zdravý životní styl a nemoce Čtení (pozn.1) Dovolená a cestování pozn.1: téma pouze pro studenty, připravující se na profilovou zkoušku z anglického jazyka		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Žák: jako samostatný uživatel jazyka dokáže porozumět informačními zdroji, využívá různé druhy slovníků na tato témata vysvětlí své názorové stanovisko týkající se daných témat uvede výhody a nevýhody umí zahájit, udržovat a ukončit rozhovor efektivně se střídá s partnerem v komunikaci umí zhodnotit alternativní návrhy podle mapy dovede charakterizovat anglicky mluvící země	OSOBNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT: Problémy mladých lidí (vztahy, šikana) SVĚT KOLEM NÁS: Země, ve které žiji Příroda a životní prostředí (počasí, podnebí,ochrana životního prostředí) Negativní jevy ve společnosti REÁLIE ANGLICKY MLUVÍCÍCH ZEMÍ A ČESKÉ REPUBLIKY Geografické informace Historické události Kulturní život, tradice, svátky Sport, sportovní úspěchy Zajímavé osobnosti Turisticky nejnavštěvovanější lokality Vlastní zkušenosti z cestování TÉMATA: Česká republika USA UK Londýn Kanada Austrálie a Nový Zéland		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
	Problémy mladé generace (pozn.1) Životní prostředí Zločinnost a trest pozn.1: téma pouze pro studenty, připravující se na profilovou zkoušku z anglického jazyka		

7.2 Konverzace ve francouzském jazyce

Konverzace ve francouzském jazyce se vyučuje 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4.ročníku /oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie francouzsky mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozšiřovat celkový kulturní obzor žáků

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** *Fonetika* – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti *Gramatika* – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný, rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda *Lexikologie* – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** Postoj, názor, stanovisko, souhlas, nesouhlas svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba *Emoce* – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, *Morální postoje* – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání *Čtený či slyšený text* jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty,		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů; komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	texty informační, popisné i umělecké *Samostatný ústní projev* - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, *Informace z médií* – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** *Oblast veřejná* divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, hotely, služby, nákupy, platby, media *Oblast osobní* rodina Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy), bydlení, život na venkově a ve městě, dovolená, každodenní život *Oblast společenská* příroda a životní prostředí, sport, prázdniny, cestování, volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky), oblékání a móda, dopravní infrastruktura, *Oblast pracovní* obchodní administrativa, obchodní dopis		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** *Fonetika* – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti *Gramatika* – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda *Lexikologie* – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** *Postoj, názor, stanovisko* - souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba *Emoce*–libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, *Morální postoje* – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání *Čtený či slyšený text* - jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, efektivně se střídá s partnerem v komunikaci, umí zhodnotit alternativní návrhy, reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení	*Samostatný ústní projev* - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, *Informace z médií* – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** Oblast vzdělávací – škola a školský system, věda, technika Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Zdravý životní styl, stravování, zdraví, nemoci Francie Problémy současné společnosti Kultura, umění, literatura Reálie frankofonních zemí Česká republika Evropská unie Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní) Svět kolem nás: Město a region, ve kterém žiji Naše hlavní město		

7.3 Konverzace v německém jazyce

Konverzace v německém jazyce probíhá 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4. ročníku/oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie německy mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozvíjení schopnosti porozumění mluvenému slovu
- rozvíjení schopnosti vyprávět o určitém tématu, předávat informace
- rozvíjení schopnosti číst a porozumět psanému textu
- získávat dovednosti ve vyhledávání potřebných informací z textů různé obtížnosti, včetně autentických literárních textů
- vést rozhovor na základě obrázku, popis obrázku
- získávat a podat informace o reáliích německy mluvících zemí, o kulturních událostech, svátcích, tradicích, historii, vývoji německého jazyka a nejdůležitějších etapách a autorech německé literatury
- rozšiřování slovní zásoby týkající se jednotlivých témat
- seznámení se s vhodnými řečovými obraty
- aktivně užívat získanou slovní zásobu

Tematické okruhy pro 3.ročník a septimu, 4. ročník a oktávu jsou stejné, protože v prvním bloku (3+VII) se zabýváme těmito okruhy se slovní zásobou a gramatickými jevy odpovídajícími druhému (VI) a třetímu (VII) ročníku. V maturitních ročnících je

úroveň vyšší, korespondující s požadavky úrovně B1, ve výjimečných případech B2 (talentovaní žáci).

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Schule Familie Wohnen Essen und Trinken Kunst und Kultur Freizeit Reisen Deutschsprachige länder	rozumí myšlenkám jednodušších textů chápe hlavní teze a zásadní informace z textu pracuje se slovní zásobou, na základě textu je schopen odvodit nejen význam cizích slov, ale i doplnit chybějící slova do textu tak, aby dával smysl popisuje obrázky formuluje dotaz a reaguje na dotaz vede rozhovor na základě obrázku popíše události a zážitky pochopí hlavní myšlenky konverzace hovoří o tématech každodenního života vede delší monolog k daným oblastem využívá již osvojenou slovní zásobu zapojí se do rozhovoru na téma, které je mu blízké vyjádří svůj názor orientuje se ve faktech německy mluvících zemí		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	**Výstupy**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
Einkäufe und Dienstleistungen Gesundheitspflege Umweltschutz Prag Tschechische Republik Deutschsprachige Länder Persönlichkeiten der deutschen Literatur Entwicklung der deutschen Sprache	pracuje s náročnějšími autentickými i literárními texty rozumí myšlenkám složitějších textů reprodukuje přečtený text popisuje a porovnává obrázky popíše událost, zážitek, pocity hovoří o tématech každodenního života srovnává tradice a kulturu ve své zemi a v zemích německy mluvících zemích vyjádří svůj názor má přehled o reáliích německy mluvících zemí přednese souvislý projev na dané téma vyjadřuje pocity a reaguje na emoce druhých		

7.4 Konverzace v ruském jazyce

Konverzace v ruském jazyce se vyučuje 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4.ročníku /oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie rusky mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozšiřovat celkový kulturní obzor žáků
- seznámit se s vhodnými řečovými obraty
- aktivně užívat získanou slovní zásobu

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** *Fonetika* – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti *Gramatika* – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný, rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda *Lexikologie* – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** Postoj, názor, stanovisko, souhlas, nesouhlas svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba *Emoce* – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, *Morální postoje* – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání *Čtený či slyšený text* jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty,		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů; komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	texty informační, popisné i umělecké *Samostatný ústní projev* - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, *Informace z médií* – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** *Oblast veřejná* divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, hotely, služby, nákupy, platby, media *Oblast osobní* rodina Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy), bydlení, život na venkově a ve městě, dovolená, každodenní život *Oblast společenská* příroda a životní prostředí, sport, prázdniny, cestování, volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky), oblékání a móda, dopravní infrastruktura, *Oblast pracovní* obchodní administrativa, obchodní dopis		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:** srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** *Fonetika* – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti *Gramatika* – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda *Lexikologie* – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** *Postoj, názor, stanovisko* - souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba *Emoce*–libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, *Morální postoje* – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání *Čtený či slyšený text* - jazykově nekomplikované a logicky		

Výstupy	**Učivo (pojmy)**	**Průřezová témata**	**MP vazby**
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, efektivně se střídá s partnerem v komunikaci, umí zhodnotit alternativní návrhy, reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení	strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké *Samostatný ústní projev* - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, *Informace z médií* – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** Oblast vzdělávací – škola a školský system, věda, technika Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Zdravý životní styl, stravování, zdraví, nemoci Francie Problémy současné společnosti Kultura, umění, literatura Reálie frankofonních zemí Česká republika Evropská unie Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní) Svět kolem nás: Město a region, ve kterém žiji Naše hlavní město		

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou důkladně rozpracována v Klasifikačním řádu Gymnázia Karla Čapka v Dobříši. Klasifikační řád vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

Hodnocení má tyto hlavní cíle :

- poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak zvládá danou problematiku, jak dovede zacházet s tím, co se naučil
- získat dostatek podkladů pro výsledné hodnocení v daném klasifikačním období
- ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci třídy či skupiny

Při klasifikaci je hodnocena především :

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů
- osvojení účinných metod samostatného studia

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Hodnocení je prováděno klasifikací. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Ředitel školy může při hodnocení studenta rovněž přihlédnout k závažným přestupkům chování žáka mimo školu.

Každý vyučující sleduje absenci žáků ve svém předmětu. Dosáhne-li absence žáka 30 %, je oprávněn odložit jeho klasifikaci. Termín dokončení

klasifikace a dodatečné zkoušky stanoví ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.

Příloha 1: Klasifikační řád

vnitřní směrnice školy č. 13

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

I.

Obecná ustanovení

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů."). Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci (studenti) školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

II.

Pravidla hodnocení a klasifikace

1. Stupně prospěchu a chování

1) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

2) Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

3) Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval(a) úspěšně

- pracoval(a)

4) Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

Žák je na konci 1. pololetí hodnocen takto:

1 – prospěl(a) s vyznamenáním

2 – prospěl(a)

3 – neprospěl(a)

4 – nehodnocen

Žák je na konci 2. pololetí hodnocen takto:

1 – prospěl(a) s vyznamenáním

2 – prospěl(a)

3 – neprospěl(a)

Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných předmětů nemá horší než 1, 5 a jeho chování je velmi dobré.

Žák prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu pospěch nedostatečný.

Žák neprospěl, má-li z některého předmětu prospěch nedostatečný nebo je na konci 2. pololetí z některého předmětu nehodnocen.

2. Organizace hodnocení

1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.

3) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů, z nichž se žák

nehodnotí.

4) Nelze-li žáka klasifikovat za první pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby klasifikace za první pololetí byla provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

5) Nelze-li žáka klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín (zpravidla v posledním týdnu měsíce srpna) tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

6) Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ze dvou vyučovacích předmětů, koná opravnou zkoušku.

7) Opravnou zkoušku koná i žák, jehož prospěch na konci 1. pololetí je nedostatečný nejvýše ze dvou vyučovacích předmětů, které se vyučují pouze v 1. pololetí.

8) Termín opravné zkoušky určí ředitel školy tak, aby opravné zkoušky byly vykonány nejpozději do konce školního roku, tj. do konce měsíce srpna.

9) Opravné zkoušky jsou komisionální.

10) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, je klasifikován ve vyučovacím předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku stupněm nedostatečný. Brání-li vykonání opravné zkoušky závažné důvody, může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky tak, aby byla vykonána nejpozději do konce září následujícího školního roku.

11) Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoušení žáka.

12) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti. Žák, který plní povinnou školní docházku, v těchto případech opakuje ročník vždy.

13) Žák je uvolněn z tělesné výchovy, jestliže do 15. září příslušného školního roku předloží žádost na předepsaném formuláři, doplněnou doporučením lékaře a vyznačením, zda je jedná o uvolnění úplné nebo částečné a na jaké období. Při změně zdravotního stavu žáka lze tuto žádost předkládat i v průběhu školního roku. Třídní učitel zapíše tuto skutečnost do evidence žáků („Bakaláři“).

14) Každý vyučující sleduje absenci žáků ve svém předmětu. Dosáhne-li absence žáka 30 %, je oprávněn odložit jeho klasifikaci. Termín dokončení klasifikace a dodatečné zkoušky stanoví ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

15) U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí vyhláškou MŠMT č. 73/2005, ve znění vyhlášky 147/2011 Sb.

3. Zásady průběžného hodnocení studentů a hodnocení výsledků vzdělávání

1) Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

2) Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z jednotlivých známek za příslušné období. Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov a vzdělávacích programů hodnotí:

a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti

b) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí

c) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost

d) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim

e) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu

f) kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů

g) osvojení účinných metod samostatného studia.

4. Kritéria stupňů hodnocení vzdělávání

4.1 Teoretické předměty

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá učebními osnovami a plány požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené kompetence při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné materiály.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učebními osnovami a plány požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné materiály.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

1) Do této skupiny patří občanská, výtvarná, hudební a tělesná výchova.

2) Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

3) Při průběžném hodnocení se klasifikuje teoretická část podle kritérií teoretických předmětů. Hodnotí se:

a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu

b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá

aplikace

c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti

d) kvalita projevu

e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně

f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti

g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

4) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií**:**

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, rozvíjí je v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, nadání a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov vzdělávacích programů. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, nadání a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. Zásady klasifikace

1) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

3) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

4) Přestupuje-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na kterou žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

6. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména těmito metodami formami a prostředky:

a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

b) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), formou testů

c) konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky

2) Žák musí mít z každého vyučovaného předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

3) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

4) Písemné práce většího rozsahu uzavírající probraný tématický celek nebo písemné zkoušení trvající déle než 20 minut učitel třídě předem oznámí. V jednom dnu je na nižším gymnáziu povolena jedna práce tohoto charakteru, na vyšším gymnáziu dvě práce. V jednom týdnu by počet prací neměl přesáhnout tři na nižším gymnáziu a pět na vyšším gymnáziu. Další práci v jednom dnu či v jednom týdnu může učitel zařadit jen po dohodě se třídou. Výjimku z tohoto ustanovení má malá maturita (viz kapitola II., odstavec 7, bod 11). Kratší orientační zkoušení (do 20 minut) není vyučující povinen žákům předem oznamovat. Náhradní termíny (pro žáky, kteří se nemohli písemného zkoušení zúčastnit) jsou plně v kompetenci vyučujícího.

5) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy. Současně průběžnou klasifikaci zaznamenává ve lhůtě do 5 pracovních dnů od oznámení výsledků žákům do osobní složky žáka v systému „Bakaláři.“ Žáci jsou povinni samostatně zapisovat jednotlivé známky do studijních průkazů.

6) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

7) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje nutně pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat hodnocení, které žák získal.

7. Další pravidla související s hodnocením a klasifikací žáků

1) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla jedenkrát za čtvrtletí.

2) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy (nejpozději však 24 hodin před konáním pedagogické rady), zapíše vyučující příslušného předmětu výslednou zámku do systému „Bakaláři“,a provede řádnou kontrolu. Vyučující odpovídá za správnost zaznamenaných údajů , kterou potvrdí podpisem na výpisu známek v listinné podobě. Vyučující připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

3) Třídní učitel připraví na klasifikační poradu zprávu - přehled klasifikace a nejpozději do tří dnů odevzdá řediteli školy vytištěnou sestavu známek všech žáků třídy a přehled známek v jednotlivých předmětech.

4) Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů při třídních schůzkách zhruba v polovině prvního a druhého pololetí; dále pak v případě, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. Údaje o konkrétní klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou na třídní schůzce sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka (zletilému žákovi), nikoli veřejně. Současně je zákonným zástupcům žáka a zletilým žákům umožněn dálkový přístup ke klasifikaci vedené v osobní složce žáka v systému „Bakaláři“.

5) V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka o tom informuje vyučující předmětu třídního učitele a ten poté zákonné zástupce nezletilých žáků (zletilé žáky) bezprostředně a prokazatelným způsobem.

6) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující práce většího rozsahu uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka (zletilý žák) odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. následujícího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

7) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.

8) Třídní učitelé a výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje

o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

9) Seminární (ročníkové) práce vypracovávají každoročně žáci sexty a septimy, resp. 2. a 3. ročníku, a to z předmětu, který zvolí a dohodnou s vyučujícím. Není uznána práce z předmětu, který žák nenavštěvuje. Témata prací jednotlivých žáků eviduje třídní učitel. Tyto práce jsou odevzdávány vedoucímu práce ve stanovených termínech a v předepsané podobě. Nesplnění termínu může znamenat odložení klasifikace na náhradní termín. Neodevzdání práce ani v prodlouženém termínu znamená, že je práce hodnocena stupněm nedostatečný. Vyučující opraví seminární práci nejpozději 5 týdnů od odevzdání. Klasifikace obsahuje slovní hodnocení v písemné podobě a je součástí seminární práce. Kopii hodnocení může předat vyučující na vyžádání žákovi.

Termín odevzdání prací je vždy do konce dubna, nedohodne-li se ze závažných důvodů vyučující s žákem jinak.

Součástí vytištěné seminární práce je i její elektronická verze v plném rozsahu, včetně obrazové přílohy. Seminární práce zůstává majetkem školy.

10) Součástí maturitní zkoušky může být závěrečná práce.

11) Malá maturita je specifickou formou prověřování znalostí žáků. Její absolvování je povinné pro žáky kvarty, sexty a 2. ročníku. Zkoušky mají písemnou podobu a probíhají ve dvou dnech. Mezi těmito dny je zařazen jeden den studijního volna. Žáci kvarty konají zkoušku ze základních poznatků českého jazyka, cizího jazyka, matematiky a jednoho volitelného předmětu. Žáci sexty a 2. ročníku konají zkoušku vyžadující podrobnější znalosti z českého jazyka, cizího jazyka a jednoho volitelného předmětu s vyučovací dotací minimálně 2 hodiny týdně s výjimkou výchov. Hodnocení malé maturity se zahrnuje do klasifikace předmětu v příslušném pololetí.

8. Hodnocení chování žáků

1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující.

2) Udělení 2. a 3. stupně z chování zapíše třídní učitel do osobní složky žáka v systému „Bakaláři“ včetně slovního zdůvodnění.

3) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování a

Školního řádu.

4) Při klasifikaci chování se přihlíží k uděleným opatřením k posílení kázně, jestliže tato opatření byla neúčinná.

5) Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

6) Chování žáků se klasifikuje takto:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními Školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením Školního řádu. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Důvodem toho stupně z chování může být rovněž neomluvená absence v trvání šesti až třiceti vyučovacích hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole i mimo školu je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a morálními zásadami. Dopustí se velmi vážného přestupku proti Školnímu řádu nebo takového provinění, že je jím vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Důvodem tohoto stupně z chování může být rovněž neomluvená absence delší než třicet vyučovacích hodin.

7) Nepřítomnost žáka ve vyučovací hodině delší než 25 minut se hodnotí a eviduje jako zameškaná hodina.

8) Za porušování Školního řádu se považují opakované neomluvené pozdní příchody žáků. Tři pozdní příchody se v průběhu jednoho pololetí posuzují jako jedna neomluvená hodina.

9. Komisionální zkoušky

1) Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech :

a) koná-li opravné zkoušky

b) požádá-li žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o

jeho přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení

2) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu.

3) Komise je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, dále zkoušející učitel (vyučující příslušného předmětu), a

přísedící, který má odbornou způsobilost pro týž nebo příbuzný předmět. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky.

4) Z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení žáka může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

III.

Výchovná opatření

1) Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

2) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci.

3) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

4) Při porušení povinností stanovených Školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit tato opatření:

a) napomenutí třídním učitelem

b) důtka třídního učitele

c) důtka ředitele školy

d) podmíněné vyloučení ze studia

e) vyloučení ze studia

5) Body a, b, c nemají právní důsledky pro žáka, body d, e se týkají jen žáků vyššího stupně gymnázia a podléhají správnímu řízení.

6) Třídní učitel neprodleně oznamuje řediteli školy udělení důtky.

7) Ředitel školy nebo třídní učitel (dle závažnosti provinění) seznámí žáka s navrženým výchovným opatřením. Po projednání s žákem a v případě udělení výchovného opatření b) nebo c) oznámí neprodleně tuto skutečnost a její důvody prokazatelným způsobem zákonnému zástupci nezletilého žáka. Písemné podklady připravuje třídní učitel.

8) V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku.

9) Udělení výchovného opatření b) a c) třídní učitel zaznamená do osobní složky žáka v systému „Bakaláři“.

10) O podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka informuje ředitel pedagogickou radu.

IV.

Individuální vzdělávací plán

1) Ředitel školy může v odůvodněných případech povolit vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, v němž při zachování obsahu a rozsahu stanoveného osnovami (školním vzdělávacím programem) je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání.

2) Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního plánu a s termíny zkoušek.

3) Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

4) Organizace výuky se řídí příčinami, pro něž je plán povolen, a délkou období, na něž je povolen.

V.

Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka s prokázaným zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru speciální vzdělávací potřeby. Vyučující respektují individuální vzdělávací program připravený třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem, vypracovaný na základě doporučení školského poradenského zařízení, uplatňují jeho závěry při klasifikaci i hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

VI.

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec:
2. O kontrolách provádí písemné záznamy
3. Zrušuje se předchozí znění této směrnice č.j.: 312/2013 ze dne 26. srpna 2013. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým a skartačním řádem školy.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem : 1. 1. 2015

Obsah

1. Identifikační údaje....3

2. Charakteristika školy....4

1.2.1 Stručná charakteristika školy....4

1.2.2 Velikost školy....4

1.2.3 Vybavení školy....4

1.2.4 Charakteristika pedagogického sboru....5

1.2.5 Charakteristika žáků....5

1.2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce....5

1.2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty....6

3. Charakteristika ŠVP....8

3.1 Zaměření školy....8

3.2 Profil absolventa....8

3.3 Organizace přijímacího řízení....9

3.4 Malá maturita....9

3.5 Organizace maturitní zkoušky....10

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie....10

Frontální výuka....10

Skupinová práce....11

Laboratorní práce....11

Dramatická výchova....11

Mediální výchova....11

Projekty....11

Výměnné pobyty....11

Exkurze....11

Předmětové soutěže....12

Sportovní soutěže....12

Malá maturita....12

Úvodní adaptační kurz....12

Lyžařský výcvikový kurz....12

Ekologický kurz....12

Sportovní kurz....12

Seminární práce a referáty....12

Vánoční akademie....13

Humanitární akce....13

Kompetence k řešení problémů....13

Kompetence k učení....13

Kompetence komunikativní....13

Kompetence sociální a personální....14

Kompetence občanské....14

Kompetence pracovní....14

Kompetence k podnikavosti....14

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami....14

3.7.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním....15

3.7.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním....15

3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných....15

3.9 Začlenění průřezových témat....16

3.9.1 Nižší stupeň 16
Osobnostní a sociální výchova....16
Výchova demokratického občana....17
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech....18
Multikulturní výchova....18
Environmentální výchova....18
Mediální výchova....19
3.9.2 Vyšší stupeň gymnázia....20
Osobnostní a sociální výchova....20
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech....20
Multikulturní výchova....21
Environmentální výchova....21
Mediální výchova....22
3.10 Ochrana člověka za mimořádných událostí....23
4. Učební plány....24
4.1 Nižší stupeň....24
4.2 Vyšší stupeň....25
4.2.1 Povinné předměty 25
4.2.2 Volitelné předměty....26
5. Učební osnovy....27
5.1 Český jazyk....27
Charakteristika vyučovacího předmětu....27
Časové a organizační vymezení předmětu....29
Výchovné a vzdělávací strategie....29

5.1.1 Literární výchova....33
prima....33
sekunda....35
tercie....37
kvarta....39
kvinta....40
sexta....43
septima....46
oktáva....48
5.1.2 Jazyková výchova....50
prima....50
sekunda....52
tercie....53
kvarta....55
kvinta....57
sexta....58
septima....59
oktáva....60
5.1.3 Dramatická výchova....61
tercie....61
5.1.4 Mediální výchova....62
tercie....62
5.1.5 Komunikační a slohová výchova....63
prima....63

sekunda....66
tercie....69
kvarta....73
kvinta....79
sexta....81
septima....82
oktáva....83
5.2. Cizí jazyky....86
Charakteristika vzdělávací oblasti....86
Časové a organizační vymezení předmětů....88
Výchovné a vzdělávací strategie....88
5.2.1 Anglický jazyk....91
Prima....91
Sekunda....94
Tercie....97
KVARTA....100
kvinta....103
sexta....104
septima....106
oktáva....108
5.2.2 Francouzský jazyk....110
Tercie....110
Kvarta....112
kvinta....115

sexta....118
septima....121
oktáva....123
1. ročník....125
2. ročník....126
3. ročník....127
4. ročník....129
5.2.3 Německý jazyk....131
Tercie....131
kvarta....134
kvinta....137
sexta....141
septima....145
oktáva....149
1. ročník....152
2. ročník....155
3. ročník....157
4. ročník....160
5.2.4 Ruský jazyk....163
1. ročník....163
2. ročník....165
3. ročník....167
4. ročník....170
5.3. Dějepis....172

Charakteristika vyučovacího předmětu.....172

Časové a organizační vymezení předmětu.....173

Výchovné a vzdělávací strategie.....174

prima.....177

sekunda.....180

tercie.....183

kvarta.....185

Kvinta.....187

Sexta.....190

Septima.....194

5.4. Občanská výchova a Základy společenských věd.....196

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova.....196

Charakteristika vyučovacího předmětu Základy společenských věd..197

Časové a organizační vymezení předmětu.....198

Výchovné a vzdělávací strategie – Občanská výchova.....198

Výchovné a vzdělávací strategie – Základy společenských věd.....200

prima.....202

Sekunda.....205

Tercie.....208

Kvarta.....210

Kvinta.....213

Sexta.....218

Septima.....221

5.5. Matematika.....224

Charakteristika vyučovacího předmětu....224
Časové a organizační vymezení předmětu....225
Výchovné a vzdělávací strategie....226
prima....229
Sekunda....233
tercie....237
kvarta....239
prima – kvarta....240
Kvinta....241
Sexta....245
Septima....247
Oktáva – MATematika základní....250
Oktáva – MATematika odborná....253
kvinta – oktáva....256
5.6. Informační a komunikační technologie....257
Charakteristika vyučovacího předmětu....257
Časové a organizační vymezení předmětu....258
Výchovné a vzdělávací strategie....258
tercie....260
kvarta....263
kvinta....264
sexta....266
5.7. Fyzika....267
Charakteristika vyučovacího předmětu....267

Časové a organizační vymezení předmětu....267
Výchovné a vzdělávací strategie....267
prima....269
sekunda....270
tercie....272
kvarta....274
prima - kvarta....276
kvinta....277
sexta....279
septima....281
5.8. Chemie....283
Charakteristika vyučovacího předmětu....283
Časové a organizační vymezení předmětu....283
Výchovné a vzdělávací strategie....284
sekunda....286
tercie....288
kvarta....290
kvinta....293
sexta....297
septima....300
5.9. Biologie....305
Charakteristika vyučovacího předmětu....305
Časové a organizační vymezení předmětu....305
Výchovné a vzdělávací strategie....306

prima....309
Sekunda....312
Tercie....315
Kvarta....318
kvinta....321
sexta....323
septima....325
5.10. Zeměpis....328
Charakteristika vyučovacího předmětu....328
Časové a organizační vymezení předmětu....329
Výchovné a vzdělávací strategie....329
Prima....331
Sekunda....334
Tercie....335
kvarta....336
kvinta....339
sexta....343
5.11. Hudební výchova....344
Charakteristika vyučovacího předmětu....344
Časové a organizační vymezení předmětu....344
Výchovné a vzdělávací strategie....344
prima....346
sekunda....348
tercie....350

kvarta....352
kvinta....354
sexta....359
5.12. Výtvarná výchova....365
Charakteristika vyučovacího předmětu....365
Časové a organizační vymezení předmětu....366
Výchovné a vzdělávací strategie....366
prima....369
sekunda....371
tercie....373
kvarta....375
kvinta a sexta....377
5.13. Tělesná výchova....380
Charakteristika vyučovacího předmětu....380
Časové a organizační vymezení předmětu....380
Výchovné a vzdělávací strategie....381
prima – kvarta....383
kvinta – oktáva....389
6. Semináře....393
6.1 Seminář a cvičení z biologie....393
Cíle předmětu....393
Septima – 3. ročník....394
Oktáva – 4. ročník....397
6.2 Seminář a cvičení z matematiky....401

Cíle předmětu: 401

Septima – 3. ročník.....402

Oktáva – 4. ročník.....404

6.3 Společenskovědní seminář.....409

Septima – 3. ročník.....410

Oktáva – 4. ročník.....412

6.4 Ruský jazyk.....413

Septima – 3. ročník.....414

Oktáva – 4. ročník.....416

6.5 Seminář a cvičení z chemie.....418

Cíle předmětu:.....418

Septima – 3. ročník.....419

Oktáva – 4. ročník.....422

6.6 Seminář a cvičení ze zeměpisu.....427

Septima – 3. ročník.....428

Oktáva – 4. ročník.....430

6.7 Seminář a cvičení z dějepisu.....432

Septima – 3. ročník.....433

Oktáva – 4. ročník.....435

6.8 Informační a komunikační technologie.....439

Septima – 3. ročník.....440

Oktáva – 4. ročník.....443

6.9 Seminář a cvičení z fyziky.....446

Cíle předmětu: 446

Septima – 3. ročník....447

Oktáva – 4. ročník....448

6.10 Ekonomika....449

Septima – 3. ročník....450

Oktáva – 4. ročník....452

6.11 Literární seminář....455

Septima – 3. ročník....456

Oktáva – 4. ročník....458

6.12 Estetická výchova....459

Cíle předmětu:....459

Septima – 3. ročník....460

Oktáva – 4. ročník....463

7. Konverzace v cizím jazyce....468

7.1 Konverzace v anglickém jazyce....468

Septima – 3. ročník....469

Oktáva – 4. ročník....471

7.2 Konverzace ve francouzském jazyce....473

Cíle předmětu:....473

Septima – 3. ročník....474

Oktáva – 4. ročník....476

7.3 Konverzace v německém jazyce....478

Cíle předmětu:....478

Septima – 3. ročník....479

Oktáva – 4. ročník....480

7.4 Konverzace v ruském jazyce.....481

Cíle předmětu:.....481

Septima – 3. ročník.....482

OKTÁVA – 4. ročník.....484

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....486

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....486

Příloha 1: Klasifikační řád.....489